

۷ کارنیل، بزرگترین شبکه موفقیت ایرانیان می باشد، که افرادی زیادی توانسته اند با آن به موفقیت برسند، فاطمه رتبه ۱۱ کنکور کارشناسی، محمد حسین رتبه ۶۸ کنکور کارشناسی، سپیده رتبه ۳ کنکور ارشد، مریم و همسرش راه اندازی تولیدی مانتو، امیر راه اندازی فروشگاه اینترنتی، کیوان پیوستن به تیم تراکتور سازی تبریز، میلاد پیوستن به تیم صبا، مهسا تحصیل در ایتالیا، و.... این موارد گوشه از افرادی بودند که با کارنیل به موفقیت رسیده اند، شما هم می توانید موفقیت خود را با کارنیل شروع کنید.

برای پیوستن به تیم کارنیلی های موفق روی لینک زیر کلیک کنید.

www.karnil.com

همچنین برای ورود به کانال تلگرام کارنیل روی لینک زیر کلیک کنید.

<https://telegram.me/karnil>

moodle

یادگیری زبان به کمک رایانه در محیط مودل نظریه و کاربرد

آموزش مجازی زبان

نصب، آماده سازی، و بکارگیری دوره افزار

فناوری های نوین آموزشی

مستندات آموزشی و پژوهشی

تألیف

سید عبدالله شاه رکنی

سرشناسه	: شاه رکنی، سیدعبدالله، ۱۳۶۳ -
عنوان و نام پدیدآور	: یادگیری زبان به کمک رایانه در محیط مودل: نظریه و کاربرد
مشخصات نشر	: دزفول: سیدعبدالله شاه رکنی، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۲۳۳ ص.: مصور(بخشی رنگی)، جدول (بخشی رنگی).
شابک	: 978-600-04-2426-8
وضعیت فهرست نویسی	: فیپای مختصر
یادداشت	: فهرستنویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است
یادداشت	: عنوان به انگلیسی: CALLing on MOODLE: Theory and Practice
یادداشت	: کتابنامه .
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۷۸۴۲۳۱

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

یادگیری زبان به کمک رایانه در محیط مودل: نظریه و کاربرد
CALLing on MOODLE: Theory and Practice

تألیف

سید عبدالله شاه رکنی

صفحه آرای و طرح جلد

نرگس فیض آبادی

تلاشی بسیار ناچیز به پاس لحظه لحظه فداکاری

مادرم

پیشگفتار

از آنجا که امروزه فناوری اطلاعات با زندگی ما گره خورده است، و نیاز روز افزون به فراهم نمودن فرصت های آموزشی برای افراد جامعه در همه جای کشور احساس می شود، کتاب حاضر با هدف کمک به فرایند "هنجار شدن" آموزش رایانه ای زبان در ایران از طریق محیط آموزش مجازی مودل نگاشته شده است. در طول کتاب، سعی شده است که امکانات متعدد و غنی این محیط مورد بررسی قرار گرفته و با ذکر مستندات پژوهشی و آموزشی، مراحل نصب، آماده سازی، و بکارگیری این دوره افزار در فرایند یادگیری-یاددهی معرفی شوند.

اگرچه کتاب حاضر با دید آموزش زبان نوشته شده است، اما مطالب عنوان شده در مورد استفاده از فناوری در آموزش اغلب جنبه عمومی داشته و قابل تعمیم است. معلمان سایر رشته های درسی نیز می توانند با بهره گیری از قابلیت های آموزش مجازی سامانه مودل، چه به عنوان ضمیمه ای به دوره های رایج آموزش کلاسی (چهره به چهره)، و یا رابطی مستقل در آموزش، اقدام به راه اندازی دوره های مجازی خود کنند. همچنین زبان های متعدد این بسته ی آموزش مجازی رایگان از جمله فارسی، مفید بودن بیشتر آن را در محیط های متفاوت باعث می شود.

اگرچه سعی شده است مطالب ارائه شده بر پایه اصول نظری و عملی رشته باشد، اما قطعاً کتاب حاضر نیاز به اصلاحات دارد. خواهشمند است با ارائه نظرات سازنده ی خود از طریق وب سایت <http://www.shahrokni.ir> مؤلف را در ویرایش های آینده یاری نمایید.

در پایان لازم می دانم از دوستان عزیزم آقایان **علی طلایی زاده**، مدیر محترم آموزشگاه زبان مجازی فهیم، که اطلاعات سامانه آموزش مجازی آموزشگاه را در اختیار بنده قرار دادند، **ایوب دهقانکار**، دانشجوی دکتری رشته آموزش زبان انگلیسی دانشگاه علامه طباطبائی، که کار ویراستاری این اثر را هنرمندانه انجام دادند، و همچنین همه دانش آموزانی که عملکرد اینترنتی شان در طول کتاب به نحوی (از طریق نوشته ها، اسامی، و تصویرهای نیمرخ) منعکس شد، صمیمانه تشکر می کنم.

سید عبدالله شاه رکنی

مرداد ماه ۱۳۹۴

فهرست مطالب

۱.....	فصل اول
۱.....	یادگیری زبان به کمک رایانه
۲.....	یادگیری زبان به کمک رایانه: سه آرمان
۲.....	فردی سازی
۳.....	ثبت اطلاعات
۳.....	قضاوت در مورد پاسخ‌ها
۴.....	یادگیری زبان به کمک رایانه: پیشینه
۴.....	دوره رفتارگرایی
۵.....	دوره ارتباطی
۷.....	دوره ترکیبی: چند رسانه ای و ابر رسانه ها
۸.....	جمع بندی
۹.....	فصل دوم
۹.....	زبان، رایانه، مدل
۱۰.....	آموزش ارتباطی زبان
۱۱.....	استفاده از رایانه در آموزش زبان
۱۳.....	سامانه مدیریت محتوا
۱۳.....	مزیت استفاده از یک سامانه مدیریت محتوا
۱۴.....	جنبش منبع باز
۱۵.....	مدل
۱۷.....	نصب و راه اندازی
۱۹.....	نصب بر میزبان لینوکس
۳۵.....	جمع بندی
۳۷.....	فصل سوم
۳۷.....	آشنایی کلی با محیط برنامه
۳۸.....	واژگان کلیدی
۳۸.....	فعالیت‌ها

منابع.....	۴۰
بلوک‌ها.....	۴۰
کار با مودل	۴۱
صفحهٔ اول.....	۴۱
نمای درونی مودل.....	۴۱
معلم، دانش‌آموز، و سایر کاربران مودل.....	۴۳
مدیر ارشد سایت.....	۴۳
مدیر.....	۴۴
تشکیل دهنده دوره.....	۴۴
معلم.....	۴۴
معلم غیر ویراستار.....	۴۵
مهمان.....	۴۵
کاربر وصل شده به سامانه.....	۴۵
پیدا کردن مسیر در مودل.....	۴۶
بلوک ناوبری.....	۴۶
بلوک تنظیمات.....	۵۰
جمع بندی.....	۵۳
فصل چهارم.....	۵۵
ایجاد یک دوره اینترنتی.....	۵۵
ایجاد یک دورهٔ جدید.....	۵۶
عمومی.....	۶۰
مقوله.....	۶۰

نام کامل دوره.....	۶۱
نام کوتاه دوره.....	۶۱
شماره شناسایی.....	۶۱
خلاصه دوره.....	۶۲
قالب ۶۲	
تعداد هفته/عنوان.....	۶۴
تاریخ شروع دوره.....	۶۴
قسمت‌های مخفی.....	۶۵
مهمان.....	۶۸
گروه‌ها.....	۶۸
بدون گروه گروه بندی.....	۶۹
گروه های جداگانه.....	۶۹
گروه‌های مشهود.....	۶۹
اجبار در گروه بندی.....	۶۹
گروه بندی پیش فرض.....	۷۰
دسترسی.....	۷۰
زبان.....	۷۱
تغییر نام نقش‌ها.....	۷۱
شکل ۴.۲۶، تغییر نام نقش‌ها.....	۷۱
ذخیره دوره و ثبت نام دانش‌آموزان.....	۷۲

۷۴..... جمع‌بندی

۷۷..... فصل پنجم

۷۷..... طراحی دوره

۷۷..... ورود به سامانه

۸۰..... فضای کلاس مجازی

۸۱..... ویرایش کلاس

۸۲..... کار با نشانه‌ها

۸۶..... افزودن بلوک

۹۶..... افزودن منبع و فعالیت به کلاس

۹۷..... صفحه (📄)

۱۰۰..... تالار گفتگو (🗨️)

۱۱۵..... چت (گپ) (💬)

۱۲۱..... ویکی (📖)

۱۳۰..... لغت نامه (📖)

۱۴۰..... دفتر رویدادهای روزانه (ژورنال) (📅)

۱۴۶..... درس (📚)

۱۶۷..... تکلیف (📄)

۱۷۸..... کارگاه (🏠)

۱۹۱..... پایگاه داده (🗄️)

۱۹۶..... نظرخواهی (🗳️)

۲۰۰.....	آزمونک (کوئیز) ( )
۲۲۴.....	انتخاب (?)
۲۲۷.....	جمع بندی
۲۲۸.....	سخن آخر
۲۳۳.....	منابع

فصل اول

یادگیری زبان به کمک رایانه

برخی مطالعات در زمینه خواندن مطالب زبانی از روی صفحات نمایشگر رایانه‌ای (به عنوان مثال میوتر^۱، ۱۹۹۶؛ میوتر، کروک، بوتیجیگ و همکاران^۲، ۱۹۸۸) به این نکته اشاره دارند که فناوری کتاب که پس از گذشت قرن‌ها به شکل کنونی خود رسیده است، از نسخه رایانه‌ای خود مؤثرتر است. البته، ضمن اذعان به برخی فواید رایانه در خواندن متون، از جمله قابلیت جستجوی آسان اطلاعات، قرار گرفتن بعضی فایل‌های چند رسانه‌ای

-
1. Muter
  2. Muter, Kruk, Buttigieg et al

جهت درک بهتر مطلب، تعامل بیشتر با خواننده، و همچنین امکان ارتباط با شبکه‌ای گسترده از صفحات اینترنتی، این تحقیقات مشکل اصلی را در خستگی چشم هنگام دنبال کردن واژگان جستجو می‌کنند، وضعی که به نظر می‌رسد امروزه با وجود نمایشگرهای پیشرفته تا حدودی بر طرف شده است.

مطالعات اخیر در زمینه یادگیری زبان به کمک رایانه (کال^۱)، شاخه‌ای از علم آموزش زبان که به بررسی نقش رایانه در یادگیری زبان می‌پردازد، نگاهی سازنده تر نسبت به کاربرد فناوری در آموزش دارند. اگر چه همیشه می‌توان نگرش‌های موافق و مخالف این زمینه را در کنار هم یافت، بدیهی است که عنصر زمان در قضاوت درباره سودمندی فناوری در مسائل آموزشی به طور عام، و زبان‌آموزی به طور خاص، نقش بسزایی دارد. به گفته جونز^۲ (۲۰۰۰)، امروزه معلمان منابع الکترونیکی بسیاری برای فراهم کردن فرصت‌های متنوع یادگیری و درک مضاعف مطالب برای دانش‌آموزان در اختیار دارند.

یادگیری زبان به کمک رایانه: سه آرمان

به طور کلی آموزش به کمک رایانه بر پایه سه آرمان متفاوت اما مرتبط به وجود آمده است: فردی سازی، ثبت اطلاعات، و قضاوت در مورد پاسخ‌ها (شپل و جامیسن^۳، ۱۹۸۶). بنابراین، مقتضی است که برای درک بهتر فلسفه وجودی این شاخه از علم آموزش زبان، به بررسی این سه ویژگی پرداخته شود، چرا که دستیابی به اهداف این سه آرمان است که مؤثر بودن آموزش رایانه‌ای را رقم می‌زند.

فردی سازی

در آموزش رایانه‌ای به دانش‌آموزان این امکان داده می‌شود که با "سرعت خود" حرکت کنند. این ویژگی باعث می‌شود که فرایند یادگیری فردی شده، و یادگیرنده بدون تحمل

-
1. CALL (Computer Assisted Language Learning)
  2. Jones
  3. Chappell and Jamieson (1986)

فشارهای زمانی برنامه درسی، و با توجه به نیازهای خود در این فرایند حرکت کند. همچنین، معلمان نیز مجبور نخواهند بود که سرعت آموزش را به خاطر موارد خاص بافت آموزشی شتاب داده یا کند کنند. به علاوه، "نقش فردی" یک یادگیرنده در چهارچوب یک برنامه آموزش رایانه ای می تواند با "نقش های فردی" یادگیرنده های دیگر نیز ادغام شده و یک کار گروهی را باعث شود. در حقیقت، مفهوم تبادلات زبانی دانش آموزان^۱ (آندروود^۲، ۱۹۸۴؛ هیجینز و جانسون^۳، ۱۹۸۳) بر پایه این اصل استوار است که یادگیرنده می تواند یادگیری خود را خلق کرده، و در عین حال به یک کار گروهی، بازی، وظیفه، و... از طریق وسایل ارتباطی همزمان^۴ (مانند چت) یا غیر همزمان^۵ (مانند ایمیل) کمک کند.

ثبت اطلاعات

ثبت اطلاعات یکی دیگر از ویژگی های مطرح آموزش رایانه ای است. گزارش تعامل های ماشینی دانش آموزان را می توان توسط ابزارهای متعدد ردیابی اطلاعات، ثبت و تحلیل کرد. چنین تحلیلی علاوه بر این که کمک شایانی به فرایند یادگیری-یاددهی می کند (مارتی، ۱۹۸۱)^۶، باعث برطرف شدن نقص های احتمالی برنامه های رایانه ای نیز می شود. همچنین، وجود چنین حجم اطلاعات وسیعی می تواند زمینه پژوهش در مورد الگوهای یادگیری را نیز فراهم سازد.

قضاوت در مورد پاسخها

قابلیت داوری پاسخها، به امکانات رایانه ای ارائه بازخورد سازنده^۷ مربوط می شود. تحقیق

-
1. Learner-initiated exchanges
  2. Underwood
  3. Higgins and Johnson
  4. Synchronous
  5. Asynchronous
  6. Marty
  7. Corrective feedback

نشان می‌دهد که دانش‌آموزان هنگامی که در شرایط پاسخ به سؤالاتی در مورد مطالب درسی قرار می‌گیرند، و به آن‌ها بازخورد داده می‌شود، بهتر یاد می‌گیرند (الیس^۱، ۱۹۹۴). رایانه از دو طریق این روند را آسان می‌کند: در وهله اول، می‌توان پاسخ‌ها را بر یک دستگاه خروجی همچون صفحه نمایش ارائه داد، و یا این که گزارش‌های ثبت شده از عملکرد دانش‌آموزان را برای تحلیل، و سپس بازخورد، در اختیار معلم و یا خود دانش‌آموز قرار داد.

یادگیری زبان به کمک رایانه: پیشینه

هر چند رشته یادگیری زبان به کمک رایانه در طول سی سال اخیر به آرامی و به طور یکنواخت، توسعه یافته است، اما این روند را می‌توان در قالب سه دوره ی نسبتاً مشخص، رفتاری^۲، ارتباطی^۳، و ترکیبی^۴ (بکس^۵، ۲۰۰۳؛ وارشاور^۶، ۱۹۹۶) طبقه بندی کرد.

دوره رفتارگرایی

پایه نظری این دوره که نتیجه نگاه رفتارگرا به آموزش زبان بود، در دهه ۱۹۵۰ شکل گرفت، و به پیدایش برنامه‌های تکرار و تمرین رایانه ای بر ماشین‌های مینفریم^۷ آن زمان، در دهه‌های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰، منجر شد. دیدگاه رایانه به عنوان راهنما^۸، یعنی وسیله ای برای انتقال مطالب آموزشی به دانش‌آموزان (شپل، ۲۰۰۳^۹)، نقش غالب آن زمان برای برنامه های رایانه ای بود. طبق این اسلوب، برنامه های رایانه ای با این مزیت که آن‌ها مانند معلم خسته نمی‌شوند، برای مهیا ساختن شرایط تکرار و تمرین فردی ساخته می‌شدند. یکی از

-
1. Ellis
  2. Behavioristic
  3. Communicative
  4. Integrative
  5. Bax
  6. Warschauer
  7. Mainframe
  8. Computer as guide
  9. Chappell

پیشرفته‌ترین برنامه‌های این دوره سیستم پلاتو^۱ بود که بر سخت افزار تخصصی خود به همین نام اجرا می‌شد. این سامانه فعالیت‌هایی برای تمرین واژه، توصیف و تمرین‌های کوتاه دستور زبان، و آزمون‌های ترجمه را در فواصل مشخص به یادگیرنده ارائه می‌داد (احمد، کوربت، راجرز و همکاران، ۱۹۸۵).^۲

در اواخر دهه ۷۰ و اوایل دهه ۸۰ میلادی، عملکرد این دوره عمدتاً به دو دلیل مورد انتقاد شدید قرار گرفت. نخست این که با ورود نظریه‌های شناختی^۳ به حوزه آموزش، روش‌های رفتاری در سطوح نظری و عملی مردود اعلام شد، و دوم این که پیدایش فناوری ریزرایانه^۴ قابلیت‌های نوینی به دنیای فناوری معرفی کرد. دوره ی دوم یادگیری زبان به کمک رایانه در شرف آغاز بود.

دوره ارتباطی

این دوره بر پایه دیدگاه ارتباطی آموزش زبان^۵ در دهه‌های ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰ شکل گرفت. نظریه پردازان این دوره بر این باور بودند که برنامه‌های تکرار و تمرین دوره قبل مانع از به وجود آمدن یک ارتباط واقعی^۶ می‌شود. به همراه تغییر دیدگاه، نقش رایانه از "راهنما" به سه عنوان "داننده پاسخ صحیح"^۷، محرک^۸، و ابزار^۹، تغییر یافت (احمد و همکاران، ۱۹۹۵).

اولین استعاره، یعنی داننده پاسخ صحیح، نقش دانش آموزان را از دریافت کننده‌های منفعل در فرایند یادگیری - یاددهی به تولید کنندگانی با قدرت انتخاب و تعامل در جهت

-
1. PLATO
  2. Ahmad, Corbett, Rogers, et al
  3. Cognitive
  4. Microcomputer
  5. Communicative Language Teaching
  6. Authentic communication
  7. Knower-of-the-right-answer
  8. Computer as stimulus
  9. Computer as tool
  10. Ahmad et al

کشف پاسخ صحیح تغییر می‌داد. نمونه‌های مبتنی بر این نوع نگاه برنامه‌های رایانه‌ای خواندن، بازسازی متن، و بازی‌های زبانی هستند (هیلی و جانسون^۱، ۱۹۹۵). استعارهٔ دوم، یعنی رایانه به عنوان محرک، آموزش را در خدمت انگیزختن بحث‌های دانش‌آموزان، نوشتن، و یا تفکر انتقادی^۲ می‌دید؛ نمونه‌های مبتنی بر این دیدگاه، برنامه‌های متنوعی همچون شهرسیم^۳ و کارآگاه^۴ بود (هیلی و جانسون^۵، ۱۹۹۵) که به طور خاص برای زبان‌آموزی طراحی شده بودند. استعارهٔ سوم، رایانه به عنوان ابزار، در برنامه‌هایی دیده می‌شد که برای درک و استفاده از زبان خارجی مؤثر بود، برنامه‌هایی از قبیل پردازنده‌های واژه^۶، بررسی‌کننده‌های دستور زبان و املا^۷، برنامه‌های نشر رومیزی^۸، و فهرست‌واژگان^۹.

برخی اوقات پیدا کردن مرز بین دوره‌های رفتاری و ارتباطی کار دشواری است، و بیشتر به این مسئله باز می‌گردد که چه برنامه‌ای چگونه مورد استفاده قرار گیرد. به عبارت دیگر، حتی برنامه‌های تکرار و تمرین دورهٔ رفتاری نیز اگر به صورت ارتباطی و در شرایط کار گروهی و تعامل مورد استفاده قرار گیرند جزء دورهٔ ارتباطی در نظر گرفته می‌شوند؛ البته، عکس این قضیه نیز صادق است. به رغم این که نگرش این دوره پیشرفت شگرفی نسبت به دورهٔ قبل بود، اما این نگاه نیز در اواخر دههٔ ۸۰ میلادی مورد انتقاد شدید قرار گرفت. این گونه عنوان شد که یادگیری رایانه‌ای هنوز به استعدادهاى ذاتی خود نرسیده است (کنین و کنین^{۱۰}، ۱۹۹۰) و همچنین "خود را در خدمت مسائل حاشیه‌ای" فرایند

-
1. Healy and Johnson
  2. Critical thinking
  3. SimCity
  4. Sleuth
  5. Healy and Johnson
  6. Word Processors
  7. Grammar and Spell Checkers
  8. Desktop Publishing Programs
  9. Concordancer
  10. Kenin and Kenin

یادگیری زبان قرار داده است (ص. ۹۰). بنابراین، یک دوره جدید باید آغاز می‌شد.

دوره ترکیبی: چند رسانه ای^۱ و ابر رسانه ها^۲.

تا به امروز، فناوری چندرسانه‌ای توانسته است مهارت‌های زبانی را، گرچه با محدودیت‌های مشخص، با هم ترکیب سازد. فناوری اطلاعات^۳ و اینترنت توانسته‌اند فعالیت‌های کلاسی را از چهارچوب کلاس‌های متداول چهره به چهره خارج ساخته و مواد آموزشی واقعی را در اختیار زبان‌آموزان و معلمان قرار دهند. از دستاوردهای این دوره، می‌توان به مجموعه لوح‌های فشرده آموزش زبان، وب سایت‌های آموزشی، بازی‌ها، اتاق‌های چت، تالارهای گفتگو^۴، خدمات پست الکترونیک، دنیاهای مجازی^۵ و... اشاره کرد. اما، با وجود قابلیت‌های شگفت‌انگیز این دوره، می‌توان گفت که هنوز هم تمام اصول نظری آموزش زبان از طریق رایانه‌ها قابل اجرا نبوده، و از آن مهمتر، دستاوردهای این دوره در برنامه‌ریزی‌های رشته در سراسر جهان به شکل فراگیر در نیامده است (بکس^۶، ۲۰۰۳؛ ۲۰۱۱). همچنین، مشکلاتی از قبیل ضعف در قضاوت موقعیتی ورودی‌های گفتاری، چشم به آینده‌ای روشن در سایه پیشرفت‌های علم هوش مصنوعی^۷ دوخته است. این رؤیا که برنامه‌های رایانه‌ای روزی بتوانند آن قدر هوشمند شوند که جای یک صحبت کننده بومی زبان مقصد را پر کنند، ممکن است در دوره‌ی نهایی این علم که ریشه در هوش مصنوعی خواهد داشت (آندروود^۸، ۱۹۸۹) به حقیقت پیوندد، که البته بارقه‌هایی از آن آرمان را امروزه نیز می‌توان در گوشه و کنار جهان یافت.

-
1. Multimedia
  2. Hypermedia
  3. Information Technology (IT)
  4. Forum
  5. Virtual Worlds (VW)
  6. Bax
  7. Artificial Intelligence (AT)
  8. Underwood

جمع بندی

کال از زمان پیدایش تاکنون از فراز و نشیب‌های بسیاری گذشته است، اما در هر زمان ابعاد شگفت‌انگیزی از نقش فناوری در آموزش زبان به تصویر کشیده است. آنچه اکنون شاهد هستیم، رفتن این رشته از حاشیه به مرکز توجه است (شپیل^۱، ۲۰۰۵)، و تأثیرگذاری آن در فرایند یادگیری-یاددهی در پژوهش‌های متنوعی مورد تأیید قرار گرفته است (به عنوان مثال، مراجعه کنید به آبراهام^۲، ۲۰۰۸؛ چان^۳، ۲۰۰۶؛ اشمیت^۴، ۱۹۹۲؛ هارینگتون و لوی^۵، ۲۰۰۱). فصل بعد به بررسی آموزش زبان انگلیسی از طریق دوره افزار مودل می‌پردازد.

-
1. Chappell
  2. Abraham
  3. Chun
  4. Schmidt
  5. Harrington and Levy

فصل دوم

زبان، رایانه، مودل

در فصل گذشته، اطلاعات مختصری در مورد رشته یادگیری زبان به کمک رایانه (کال) عنوان شد. در این فصل سعی می‌شود، با توجه به دیدگاه کنونی رشته، نقش سامانه مدیریت یادگیری^۱ مودل^۲ در پیوند آموزش زبان و رایانه مورد بررسی قرار گیرد. همچنین، در پایان، مراحل نصب مودل بر یک میزبان لینوکس شرح داده خواهد شد.

-
1. Learning Management System (LMS)
  2. MOODLE

آموزش ارتباطی زبان

زبان پدیده‌ای اجتماعی است و یادگیری آن لازم و ملزوم تعامل با دیگران است. انسان به عنوان موجودی اجتماعی نه تنها برای گسترش روابط بلکه برای انتقال علم و دانش از زبان استفاده می‌کند. به عبارت دیگر، کارکردهای تعاملی^۱ و انتقالی^۲ زبان است که جوامع را، اگر چه در مرزهای مختلف، با هم مرتبط می‌سازد. در دنیای آموزش زبان، این نگاه رخدادی نو تلقی می‌شود که از اواخر دهه ۶۰ میلادی به آرامی حرکت خود را آغاز کرد. جرقه این انقلاب علمی با انتشار کتاب ساخت های نحوی^۳ نوام چامسکی^۴، زبان‌شناس و فیلسوف معاصر آمریکایی، در سال ۱۹۵۷ به وجود آمد، و دیری نپایید که پایه روش‌های آموزش زبان آن زمان، یعنی روش شنیداری-گفتاری^۵ در آمریکا، و سپس آموزش موقعیتی زبان^۶ در انگلستان، به لرزه در آمد. با انتقاد از نظریه های رفتارگرایی^۷ در روانشناسی و ساختارگرایی^۸ در زبان‌شناسی، و به جای آن تمرکز بر فرایندهای ذهنی و شناختی در یادگیری، بعد دیگری از زبان مورد توجه قرار گرفت: ارتباط. مهارت در ارتباط، به جای تسلط صرف بر ساختار های نحوی بود که اساس دیدگاه دانشمندانی همچون کندلین^۹، و ویدوسن^{۱۰}، با الهام از زبان‌شناسانی چون فرث^{۱۱}، هلییدی^{۱۲}، و جامعه‌شناسانی چون هایمز^{۱۳}، گامپرز^{۱۴}، و لباو^{۱۵}، و همچنین فیلسوفانی مانند آستین^۱ و

1. Interactional
2. Transactional
3. Syntactic structures
4. Noam Chomsky
5. Audio-Lingual Method
6. Situational Language Teaching
7. Behaviorism
8. Structuralism
9. Christopher Candline
10. Henry Widdowson
11. John Firth
12. M. A. K. Halliday
13. Dell Hymes
14. John Gumperz
15. Labov

سرل^۲، را تشکیل داد (ریچاردز، و راجرز^۳، ۲۰۰۱).

در سال ۱۹۷۱، پژوهش‌هایی توسط شورای اروپا^۴، قدیمی‌ترین سازمان انگلستان که برای اتحاد اروپا تلاش می‌کند، در جهت پی بردن به نیاز زبان‌آموزان اروپایی انجام شد. نتایج این تحقیقات به شکل یک سند اولیه در سال ۱۹۷۲، و سپس در قالب کتابی با عنوان برنامه‌های درسی مفهومی^۵ در سال ۱۹۷۶، به اهتمام یک زبان‌شناس انگلیسی به نام ویلکینز^۶ ارائه شد. ویلکینز سعی نمود که از طریق تحلیل معنای ارتباطی^۷، به ویژگی‌های توانایی فهم و تولید زبان پی ببرد. او این توانایی را در دو مفهوم معنایی خلاصه کرد: مقوله‌های مفهومی^۸ (مانند زمان، ترتیب، کمیت، مکان، تکرار^۹) و مقوله‌های کارکرد ارتباطی^{۱۰} (مانند درخواست، عدم پذیرش، پیشنهاد، گلایه^{۱۱}). مجموع مسائل ذکر شده، به همراه برنامه‌ریزی‌های درسی و انتشارات گسترده، سرانجام روشی نو به رشته آورد که به عنوان روش ارتباطی آموزش زبان^{۱۲} شناخته می‌شود. هر چند در دوره‌ی کنونی که پس از روش^{۱۳} نام گرفته است مفهوم روش نیز اصالت خود را در به‌کارگیری ویژگی‌های مفید روش‌های مختلف می‌بیند، ارتباط نقش کلیدی در آموزش زبان دارد.

استفاده از رایانه در آموزش زبان

از آنجا که شکل گرفتن مهارت‌های ارتباطی نیازمند تعامل بین معلم و زبان‌آموز، و

1. John Austin
2. John Searl
3. Richards & Rodgers
4. Council of Europe
5. Notional Syllabuses
6. Wilkins
7. Communicative Meaning
8. Notional categories
9. (Time, sequence, quantity, place, frequency)
10. Communicative Function categories
11. (Request, denial, offer, complaint)
12. Communicative Language Teaching (CLT)
13. Post-method Era

همچنین خود زبان آموزان با یکدیگر است، رایانه از همان ابتدا به عنوان یک ابزار پشتیبان وارد فرایند یادگیری-یاددهی شد (براندل، ۲۰۰۵). امروزه با گسترش شتابان امکانات فناوری اطلاعات از جمله اینترنت پر سرعت، پهنای باند گسترده، و ظرفیت‌های ذخیره سازی نامحدود، سطح وظایف محوله به رایانه‌ها به طرز چشمگیری در حیطه آموزش زبان بالا رفته است. فهرست امکانات مبتنی بر فناوری اطلاعات (مراجعه کنید به سان^۱، ۲۰۱۱) به طور لحظه ای در حال گسترش است، که این تغییرات در راستای نظریه اجتماعی-ساختاری^۲ در حوزه روانشناسی آموزشی، و روش ارتباطی آموزش زبان انجام می‌شود. به عنوان مثال، تحقیق نشان می‌دهد، یکی از دلایل مهم ضعف مهارت‌های گفتاری و شنیداری زبان آموزان نداشتن فرصت‌های تعامل با صحبت کنندگان بومی^۳ زبان مقصد است (چیکو، و پارک^۴، ۲۰۰۳)، و این ضعف حتی به مراتب زمانی جدی‌تر می‌شود که یادگیری در قالب یک زبان خارجی^۵، یعنی در محیطی که زبان مقصد فقط در کلاس آموزش داده می‌شود، انجام شود. حال آن‌که، در دنیای کنونی که معمولاً بیشتر افراد به یک رایانه شخصی و اینترنت دسترسی دارند، به نظر می‌رسد که به راحتی بتوان صحبت کنندگانی از زبان مقصد یافت که جای خالی یک هم سخن تمرینی را به صورت مجازی پر کنند. گسترش فناوری‌های بی سیم و دستگاه‌های همراه نیز قابلیت ایجاد ارتباط را در هر زمان و مکان میسر ساخته است.

البته، تصویر ارائه شده از قابلیت‌های ارتباطی موجود، ضرورتاً دلیلی بر مفید بودن منابعی که در دسترس عموم قرار دارد نیست. برای مثال، شپل^۶، (۲۰۰۳) با زیر سؤال بردن تأثیرگذاری منابع اینترنتی عنوان می‌کند، "هزاران وب سایت مدعی آموزش زبان دوم هستند، اما آیا دلیلی وجود دارد که اطمینان داشته باشیم کسی هم از این سایت‌ها چیزی

-
1. Son
  2. Social-constructivist
  3. Native Speaker
  4. Cziko & Park
  5. English as a Foreign Language
  6. Chappell

یاد می‌گیرد؟! (ص. ۳۵). همچنین، بوش^۱ (۲۰۰۸) نیز ضمن تأیید این موضوع، عنوان می‌کند که مدرسان زبان، به رغم وجود فهرست نامحدودی از منابع آموزشی اینترنتی، باید پس از بررسی‌های دقیق مقدمات ابزار و همچنین جایگاه زبان‌آموزان در فرایند یادگیری اقدام به معرفی و استفاده از آن‌ها کنند. در بحث مشابهی، گارت^۲ (۲۰۰۹) نیز به این نکته اشاره می‌کند که تنها معرفی امکانات اینترنتی کافی نبوده و مدرسان باید زبان‌آموزان را به نحو مقتضی در راستای اهداف آموزشی بانحوه استفاده درست از ابزار آشنا کنند.

سامانه مدیریت محتوا^۳

سامانه‌های مدیریت محتوا نمونه‌ای از برنامه‌های کاربردی اینترنتی هستند که به کاربر این امکان را می‌دهند که محتوا را در هر زمان به روز رسانی کند. این برنامه‌ها بر یک میزبان اینترنتی^۴ (سرور) نصب شده و توسط یک مرورگر مورد دسترسی قرار می‌گیرند. ابتدایی‌ترین حالت یک سامانه مدیریت محتوای یادگیری به کاربران این امکان را می‌دهد که توسط یک حساب کاربری به سایت وارد شده و به انجام کارهایی از قبیل انتقال فایل، شرکت در بحث‌های کلاسی، چت، امتحان، انجام و تحویل تکالیف، و همچنین دسترسی به نمرات پردازند. اگر چه امکان نوشتن برنامه‌هایی برای انجام وظایف بالا وجود دارد، اما مزیت یک سامانه مدیریت محتوا در قرار دادن تمام این امکانات در کنار یکدیگر است. همچنین، هنگامی که مدیر این سامانه آشنایی لازم با نحوه استفاده از امکانات را پیدا کرد، قادر خواهد بود بدون نگرانی از تعمیر و نگهداری خود سیستم، بر آموزش تمرکز کند.

مزیت استفاده از یک سامانه مدیریت محتوا

سال‌ها است که کلاس‌های درس، حداقل در بسیاری از اوقات، بدون استفاده از رایانه و اینترنت برگزار شده‌اند؛ گچ، تخته، و ماژیک رایج‌ترین وسایل آموزشی بوده‌اند، و حضور

-
1. Bush
  2. Garrett
  3. Content Management System (CMS)
  4. Server

فیزیکی معلمان با مفهوم آموزش عجین شده است. اما، استفاده از فناوری‌های نوین پنجره‌ای نو بر قابلیت‌های یادگیری گشوده است. امروزه پژوهش‌های متعددی در مورد نقش فناوری در توسعه مهارت‌های زبانی انجام می‌شود، و تلفیق هر دو شیوه سنتی و نوین جزء افق آموزش و پرورش است (هاراسیم^۱، ۱۹۹۰؛ یانگ^۲، ۲۰۰۲؛ ریورا، مک الیستر، و رایس^۳، ۲۰۰۲؛ وو، و هیلتز^۴، ۲۰۰۴) به گونه‌ای که انتظار می‌رود این مدل سبب تغییر الگوی آموزشی در سال‌های نه چندان دور شود (آلن و سیمان^۵، ۲۰۰۳؛ لورنزتی^۶، ۲۰۰۵). بنابراین، یک سامانه مدیریت محتوا ابزار محقق شدن نظریات مرتبط با نقش سازنده فناوری در آموزش است.

جنبش منبع باز^۷

امروزه، عبارت "منبع باز" در میان محافل مرتبط با فناوری بسیار شنیده می‌شود. به بیان ساده، منبع باز به معنای دسترسی بدون محدودیت کاربران به کدهای برنامه است. کاربر می‌تواند به راحتی ببیند که برنامه چگونه کار می‌کند و در صورت نیاز تغییرات مورد نظر خود را اعمال نماید. دو دلیل عمده برای اهمیت این جنبش وجود دارد. دلیل اول به اشتراک گذاشتن علم است. درست همان‌طور که همه اجازه دارند یک نرم افزار منبع باز مانند مودل را از اینترنت دریافت کنند، همه نیز می‌توانند افزونه‌های جدید نوشته و به برطرف کردن معایب احتمالی سامانه بپردازند. دلیل دوم رایگان بودن و گسترش بدون محدودیت امکانات منبع باز است. در حالی که سامانه‌های مدیریت محتوای تجاری برای دادن مجوز نصب، ارتقا و رفع عیب از کاربر درخواست مبالغ هنگفت می‌کنند، و یا این که تعداد کاربران را تعیین می‌کنند، برنامه‌های منبع باز به صورت رایگان در اختیار کاربر قرار

-
1. Harasim
  2. Young
  3. Rivera, McAlister, & Rice
  4. Wu and Hiltz
  5. Allen and Seaman
  6. Lorenzetti
  7. Open source

می‌گیرند. همچنین، اگر روزی طراحان اولیه تصمیم بگیرند توسعه نرم افزار را متوقف کنند، همیشه گروهی از کاربران متعهد هستند که این کار را ادامه دهند.

مودل

فناوری مفهوم کلاس‌های سنتی را تغییر داده است. در پدیده‌ای نوین با عنوان یادگیری الکترونیک^۱، محیط‌های یادگیری مجازی^۲، خواه تجاری و یا منبع باز، راه خود را به نحوی به سر فصل‌های آموزشی باز کرده‌اند. امکاناتی چون ارتباط همزمان/غیرهمزمان، کار گروهی، ارزشیابی، و ابزارهای ردیابی سامانه‌های مدیریت یادگیری، زمینه‌ای برای عملی کردن نظریه‌های رشته، و همچنین فراهم آوردن فرصت‌های تحقیقی، به وجود آورده است. مودل نمونه‌ای از چنین سامانه‌های مدیریت یادگیری است. مودل که سر واژه عبارت محیط یادگیری پویای قابل ارتقای شیء گرا^۳ است، یکی از بسته‌های نرم افزاری مطرح و رایگان مدیریت محتوا در دانشگاه‌های اروپا و آمریکا است (ایتمازی، و مژیا^۴، ۲۰۰۵؛ بیٹی، و اولاسویچ^۵، ۲۰۰۶).

در راستای روش‌های اجتماعی-ارتباطی در حیطه روان‌شناسی آموزشی (آموندسن، ۱۹۹۳؛ جوناسن، پک، و ویلسون، ۱۹۹۹)، که هدف را تعامل اجتماعی در جهت رشد قرار می‌دهند، مودل محیطی برای تعامل سازنده بین معلم و شاگردان ایجاد می‌کند. سازمان یافتن منابع و فعالیت‌های آموزشی بر طرح قالب-محور^۶ این سامانه مدیریت محتوا دسترسی به بخش‌های مختلف را برای معلم و دانش‌آموز بسیار آسان می‌سازد. رابط گرافیکی مودل از قسمت ناوبری در سمت چپ، برنامه درسی هفتگی/ماهانه در میانه صفحه، و بلوک‌های راست چین شده تشکیل شده است. حالت ویرایش مودل به معلم

1. Electronic Learning (e-learning)
2. Virtual Learning Environments (VLE)
3. Modular Object Oriented Dynamic Learning Environment (MOODLE)
4. Itmazi, & Megias
5. Beaty, & Ulasewicz
6. Template-based

اجازه می‌دهد که منابع^۱ (شامل فایل^۲، پوشه^۳، بسته محتوایی آی ام اس^۴، برجسب^۵، و آدرس وب^۶) و فعالیت‌های آموزشی^۷ (شامل بارگذاری (آپلود) فایل^۸، متن روی خط (آنلاین)^۹، فعالیت برون خط (آفلاین)^{۱۰}، چت^{۱۱}، انتخاب^{۱۲}، پایگاه داده^{۱۳}، تالار گفتگو^{۱۴}، واژه نامه^{۱۵}، دفترچه یادداشت^{۱۶}، درس^{۱۷}، امتحان^{۱۸}، بسته اسکورم^{۱۹}، نظرخواهی^{۲۰}، ویکی^{۲۱}، و کارگاه^{۲۲}) مورد نظر را در کلاس اینترنتی خود جای دهد.

حضور مجازی دانش‌آموزان در کلاس، به جز مواردی که معلم وضعیت کلاس را به صورت "آزاد" ثبت کرده است، باید از طریق وارد کردن نام کاربری و رمز عبور صورت گیرد. در طول دوره، عملکرد دانش‌آموزان ثبت شده و از طریق گزارش‌های آموزشی در دسترس دانش‌آموز و معلم قرار می‌گیرد. همچنین، همه فعالیت‌های آموزشی محیط مجازی امکان ارائه بازخورد های کمی و کیفی را مهیا می‌سازد، که این ویژگی مودل را نسبت به بسته های مشابه در جایگاه بالاتری قرار می‌دهد (براندل^{۳۳}، ۲۰۰۵).

1. Resources
2. File
3. Folder
4. IMS Content Package
5. Lable
6. URL
7. Activities
8. Uploading of files
9. Online text
10. Offline activity
11. Chat
12. Choice
13. Database
14. Forum
15. Glossary
16. Journal
17. Lesson
18. Quiz
19. SCORM package
20. Survey
21. Wiki
22. Workshop
23. Brandl

از ماه سپتامبر سال ۲۰۰۷، مودل به بیش از هفتاد زبان دنیا ترجمه شده است، و با پشتیبانی از استاندارد یوتی/ف ۱^۱، استاندارد دی که برای نمایش کاراکترهای غیر لاتین مانند فارسی، عربی، چینی و... استفاده می‌شود، امکان راه اندازی سامانه به زبان‌های مختلف را به کاربر می‌دهد. همچنین، راهنمای مودل بسیار جامع و پویا است. در هر قسمت از محیط مجازی، علامت‌های سؤال زرد رنگی دیده می‌شود که کلیک بر آنها توضیحات راهنما را به کاربر ارائه می‌دهد.

شکل ۲.۱. طرح کلی یک کلاس نوعی در محیط مودل (قسمت نوبری، برنامه هفتگی، بلوک‌ها)

نصب و راه اندازی

ابتدا نیاز است یک بسته میزبانی و نام دامنه^۲ ثبت کنید. بسته میزبانی در اصل همان رایانه ای در فضای سایبر است که کار نگه داشتن فایل‌ها و نمایش آن‌ها را به عهده دارد، و نام دامنه نیز همان آدرس سایت است. برای داشتن یک وب سایت مستقل، در ابتدا باید هر دو بخش ثبت و به هم مرتبط شوند. در این صورت، تایپ شدن آدرس سایت در مرورگر اینترنت به رایانه‌ای که فایل را نگه داشته است اعلام می‌کند که محتویات آن فایل برای بازدید کننده نمایش داده شود.

1. UTF-8
2. Domain Name

می‌توانید برای ثبت سرویس میزبانی و نام دامنه، با مرکز فناوری نهادی که به آن وابسته هستید مشورت کرده، و یا به صورت مستقل به شرکت های فناوری اطلاعات مراجعه نمایید. البته، پیش از انتخاب میزبان، لازم است مشخصات فنی نسخه مودل را پایه سفارش بسته میزبانی خود قرار دهید. طبق سایت رسمی توسعه دهندگان مودل^۱، آخرین نسخه این دوره افزار^۲ (ویرایش ۲.۷.۱) بر بیشتر بسته های میزبانی وب که زبان پی‌اچ‌پی^۳ (ویرایش ۵.۴.۴)، و پایگاه داده‌هایی از قبیل *مای اس کیوال*^۴ (ویرایش ۵.۵.۳۱)، *پستگرس*^۵ (ویرایش ۹.۱) *مایکروسافت اس کیوال*^۶ (ویرایش ۲۰۰۸)، یا *اوراکل*^۷ (ویرایش ۱۰.۲) را پشتیبانی می‌کنند، قابل اجرا است.

در قسمت کنترل بعضی سرویس های میزبانی، می‌توان بسته های نصب شده ای از سامانه های مدیریت محتوا یافت. در صورتی که مودل نیز جزء آن موارد باشد، می‌توانید با چند کلیک ساده کار نصب را انجام دهید. در غیر این صورت، نیاز است که یکی از ویرایش‌های برنامه را از سایت رسمی مودل دریافت و مراحل نصب را طی کنید هر چند در بیشتر موارد انتظار می‌رود که یک طراح سایت عملیات نصب را انجام داده و سامانه را به صورت آماده به همراه اطلاعات حساب کاربری به شما به عنوان مدیر سایت تحویل دهد. سپس شما می‌توانید با وارد شدن به سامانه کار راه اندازی دوره‌های مجازی را شروع نمایید. در غیر این صورت، مراحل نصب به طور ساده شامل ۱. گرفتن فایل از سایت مودل و قرار دادن آن روی سرویس میزبانی، ۲. اختصاص یک پایگاه داده برای مودل (جایی که برنامه بتواند جدول‌های اطلاعات را در آنجا بسازد) ۳. ورود به پوشه قرار گرفته بر سرویس میزبانی از طریق مرورگر وب، ۴. انجام مراحل نصب از طریق اعمال نمودن تنظیمات و

-
1. <http://www.moodle.org>
  2. Courseware
  3. PHP
  4. MySQL
  5. Postgres
  6. MSSQL
  7. Oracle

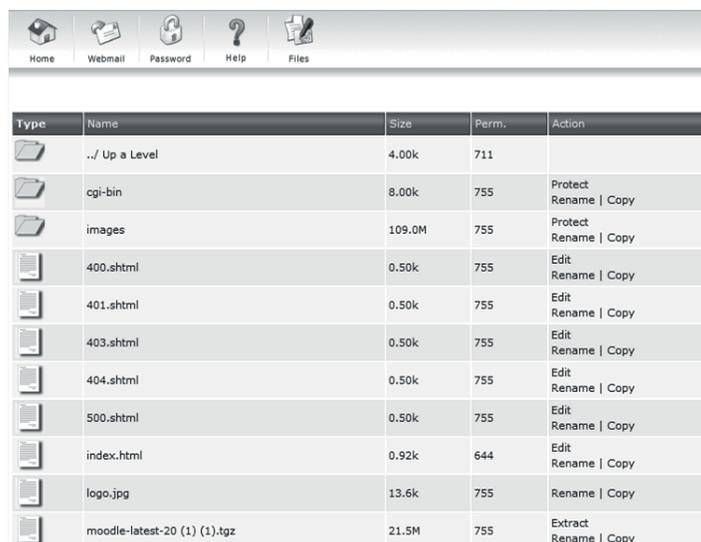
ساخت یک حساب کاربری مدیریتی، و ۵. فعال نمودن یک برنامه زمان‌بندی برای به روز رسانی تغییرات سامانه (کرون^۱) است.

نصب بر میزبان لینوکس

در ادامه، مراحل نصب برنامه را بر روی یک میزبان لینوکس انجام می‌دهیم. اولین کار دریافت فایل نصب از سایت رسمی برنامه است. لطفاً توجه داشته باشید که راهنمای شما در انتخاب بسته نرم افزاری مناسب مشخصات فنی سیستم شما است. در اینجا فایل برنامه بارگیری (دانلود) و در فضای میزبانی^۲ قرار گرفته است. همان‌طور که در تصویر دیده می‌شود، فایل نصب^۳ در پایین فهرست فایل و پوشه‌های موجود و به صورت فشرده^۴ قرار گرفته است. برای باز کردن این بسته نرم افزاری، روی پیوند استخراج^۵ که در ستون مقابل قرار دارد کلیک می‌کنیم (البته این امکان نیز وجود دارد که ابتدا فایل را در محیط رایانه خود باز و سپس پوشه باز شده را به فضای میزبانی انتقال دهید).

-
1. Cron
  2. pubic_html
  3. moodle-latest-20 (1) (1)
  4. tgz
  5. Extract

شکل ۲.۳. محتوای پوشه

Type	Name	Size	Perm.	Action
Folder	../ Up a Level	4.00k	711	
Folder	cgi-bin	8.00k	755	Protect Rename Copy
Folder	images	109.0M	755	Protect Rename Copy
File	400.shtml	0.50k	755	Edit Rename Copy
File	401.shtml	0.50k	755	Edit Rename Copy
File	403.shtml	0.50k	755	Edit Rename Copy
File	404.shtml	0.50k	755	Edit Rename Copy
File	500.shtml	0.50k	755	Edit Rename Copy
File	index.html	0.92k	644	Edit Rename Copy
File	logo.jpg	13.6k	755	Rename Copy
File	moodle-latest-20 (1) (1).tgz	21.5M	755	Extract Rename Copy

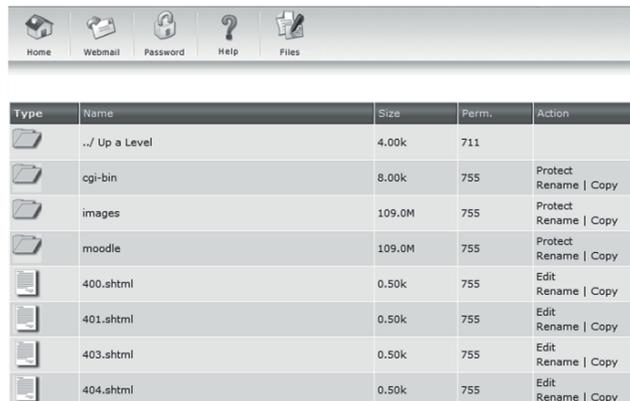
سپس روند استخراج فایل ادامه پیدا می کند، و مسیر فایل هایی که بر سرویس میزبانی قرار می گیرد نشان داده می شود. کلیک بر دکمه استخراج که در تصویر دیده می شود، فرایند باز کردن بسته نرم افزاری و کپی کردن فایل ها در مسیر مشخص شده را تکمیل می کند.

شکل ۲.۳. استخراج فایل های برنامه

سپس یک پوشه با نام مودل در شاخه اصلی سرویس میزبانی قرار می‌گیرد. در صورتی که مایل باشید نام پوشه را تغییر دهید، می‌توانید بر پیوند تغییر نام^۱ در ستون مقابل کلیک نمایید و سپس نام مورد نظر را وارد و تأیید نمایید. از این مرحله به بعد، کار از طریق مرورگر وب انجام خواهد شد. اگر آدرس این پوشه را در نوار آدرس مرورگر خود تایپ و مسیر را بارگذاری نمایید، مراحل نصب آغاز خواهد شد.

شکل ۲.۴. قرار گرفتن پوشه مودل در سایت

Type	Name	Size	Perm.	Action
Folder	../ Up a Level	4.00k	711	
Folder	cgi-bin	8.00k	755	Protect Rename Copy
Folder	images	109.0M	755	Protect Rename Copy
Folder	moodle	109.0M	755	Protect Rename Copy
File	400.shtml	0.50k	755	Edit Rename Copy
File	401.shtml	0.50k	755	Edit Rename Copy
File	403.shtml	0.50k	755	Edit Rename Copy
File	404.shtml	0.50k	755	Edit Rename Copy

اما، اجازه بدهید ابتدا یک پایگاه داده برای ذخیره جدول‌های اطلاعات برنامه ایجاد کنیم و سپس کار نصب را ادامه دهیم. به هر حال، در یکی از مراحل نصب اطلاعات مربوط به پایگاه داده از شما خواسته می‌شود. به قسمت کنترل بروید. در قسمت امکانات حساب کاربری، گزینه ای با عنوان مدیریت مای اس کیوال^۲ وجود دارد که به ایجاد و تغییر تنظیمات پایگاه داده مربوط است. روی این پیوند کلیک کنید و به این قسمت وارد شوید.

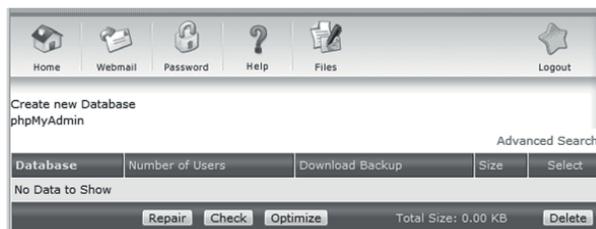
1. Rename
2. My SQL Management

شکل ۲.۵. تنظیمات حساب کاربری

پس از ورود به این بخش، اطلاعاتی در مورد پایگاه های موجود به شما داده می شود. همان طور که در تصویر دیده می شود، هیچ پایگاهی در این وب سایت وجود ندارد.^۱ در بالای صفحه دو پیوند وجود دارد. مورد بالا برای ایجاد پایگاه جدید^۲، و دیگری، پی اچ پی مای ادمین^۳، که یک نرم افزار تحت وب است، برای مدیریت تنظیمات پایگاه به کار می رود.

شکل ۲.۶. تنظیمات مربوط به ایجاد پایگاه داده

روی پیوند ایجاد پایگاه جدید کلیک نمایید. در صفحه بعد اطلاعات لازم برای ثبت پایگاه، شامل نام پایگاه داده^۴، نام کاربری پایگاه داده^۵، رمز عبور^۶، و تأیید رمز عبور^۱ را

1. No data to show
2. Create new Database
3. PhpMyAdmin
4. Database name
5. Database username
6. Username password

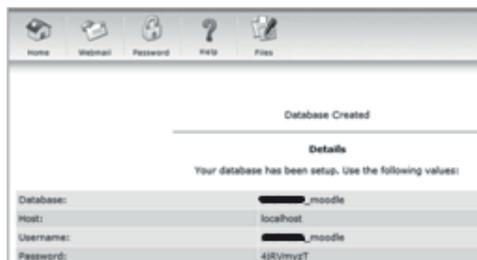
وارد نمایید (به دلیل مسائل امنیتی، بر نام کاربری فضای میزبانی وب سایتی که به عنوان نمونه مورد بررسی قرار می‌گیرد، خط کشیده شده است).

شکل ۲.۷. ایجاد یک پایگاه داده

پس از وارد کردن اطلاعات درخواستی، روی کلید/ایجاد^۲ کلیک نمایید. در اینجا من نام moodle را هم به عنوان نام پایگاه و هم نام کاربری انتخاب می‌کنم؛ شما نیز می‌توانید نام مورد نظر خود را وارد نمایید. پس از فشردن کلید/ایجاد در پایین صفحه، اطلاعات وارد شده نمایش داده می‌شوند. این گزارش عملکرد نشان می‌دهد که پایگاه داده با مشخصات کاربری وارد شده در مرحله قبل ساخته شده است.

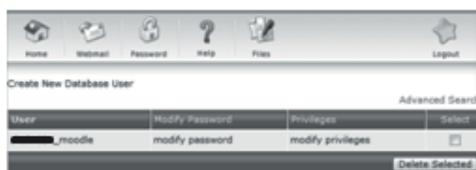
شکل ۲.۸. تاییدیه ایجاد پایگاه داده

1. Confirm password
2. Create

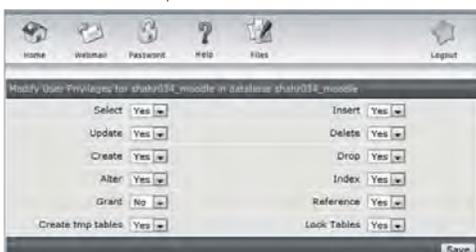
بازگشت به صفحه پایگاه داده نشان می‌دهد که یک مدخل جدید با نام مودل در قسمت پایگاه داده‌ها قرار گرفته است.

شکل ۲.۹. پایگاه داده‌های موجود

حال برای این که اطمینان پیدا کنیم که مودل دسترسی به تمام قابلیت‌های پایگاه را دارد است، باید حق دسترسی^۱ را تنظیم کنیم. برای این کار بر روی پیوند تغییر حقوق^۲ کلیک می‌کنیم. در اینجا می‌توانید ببینید که کاربر پایگاه داده حق انجام چه کارهایی (به عنوان مثال، انتخاب^۳، به روز رسانی^۴، ایجاد^۵ و...) را دارد، و همچنین مطمئن شوید که کاربر حق انجام تمام کارها را دارد.

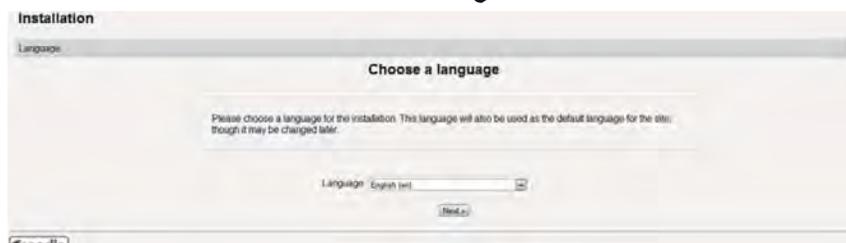
شکل ۲.۱۰. اختصاص دسترسی‌های لازم به کاربر پایگاه داده

1. Privileges
2. Modify privileges
3. Select
4. Update
5. Create

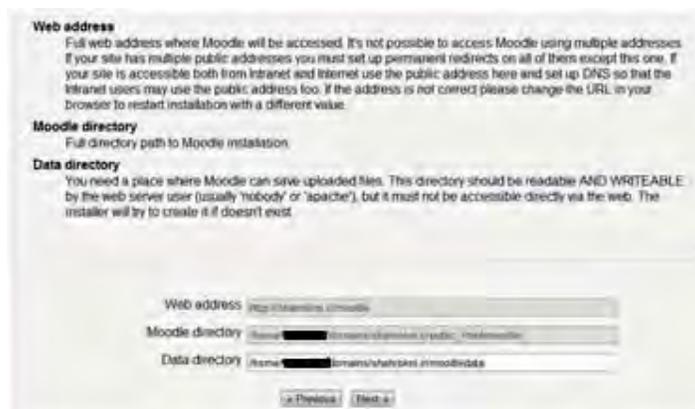
همه چیز آماده است که مراحل نصب را شروع کنیم (البته، لازم است که یک تغییر دیگر در پایگاه داده اعمال شود که در انتهای مطلب به آن پرداخته خواهد شد). در مرورگر وب خود آدرس پوشهٔ مدل را تایپ و صفحه را بارگزاری نمایید. مراحل نصب آغاز می‌شود.

شکل ۲.۱۱. شروع مراحل نصب (انتخاب زبان)

در صفحهٔ اول، زبانی را که می‌خواهید از طریق آن مدل را نصب کنید انتخاب کنید. زبانی که انتخاب می‌شود، به عنوان زبان پیش فرض سیستم در نظر گرفته خواهد شد. در اینجا من زبان انگلیسی را انتخاب و بر دکمهٔ بعدی^۱ کلیک می‌کنم.

شکل ۲.۱۲. تعیین مسیرهای نصب برنامه

1. Next

در مرحله بعد، مسیرهای نصب برنامه، شامل آدرس اینترنتی^۱، شاخه (پوشه) مودل^۲، و شاخه اطلاعات^۳، به شما نمایش داده می‌شود. از این سه مورد، دو مورد اول طبیعتاً همیشه ثابت هستند، اما مورد آخر را می‌توانید تغییر داده، و سپس روی دکمه بعدی کلیک نمایید. در طول سه مرحله بعد، تنظیمات پایگاه داده را باید انجام دهید. در ابتدا نوع پایگاه را مشخص نمایید.

شکل ۲.۱۳. انتخاب نوع پایگاه داده

حتماً شما پیش از اقدام به نصب از مشخصات فنی میزبانی وب، و همچنین نیازمندی‌های ویرایش مودل اطلاع پیدا کرده اید، پس انتخاب نوع پایگاه داده از منوی کرکره‌ای این قسمت نباید کار مشکلی باشد. البته، خود برنامه نوع پایگاه داده شما را تشخیص^۴ می‌دهد و کافی است شما بر کلید بعدی کلیک نمایید. در مرحله بعد، اطلاعات کاربری پایگاه داده را وارد نمایید.

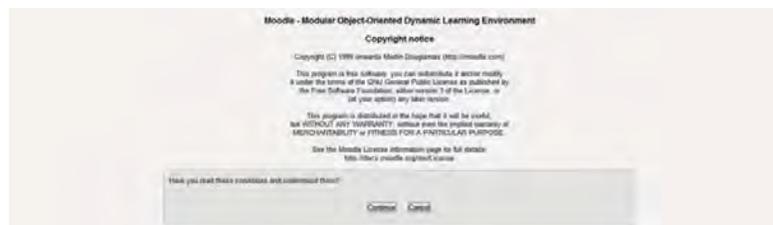
-
1. Web address
  2. Moodle directory
  3. Data directory
  4. Detect

شکل ۲.۱۴. وارد کردن اطلاعات پایگاه داده

در صورت درست بودن اطلاعات وارد شده، کلیک بر دکمه بعدی شما را به صفحه قرارداد محتوای منبع باز هدایت می کند.

شکل ۲.۱۵. قرارداد گنو

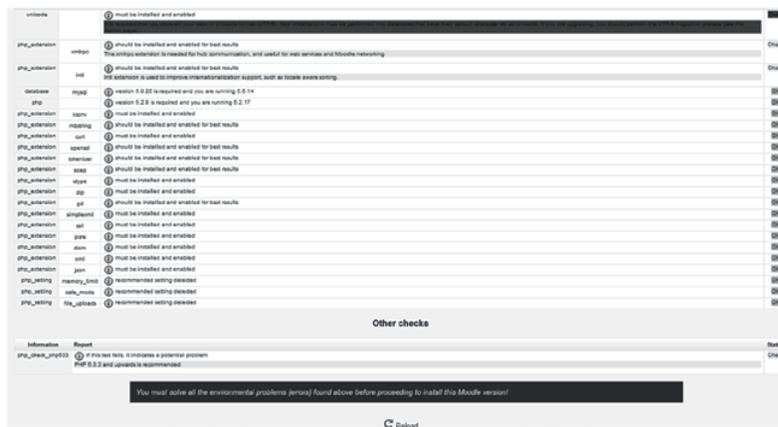

به موجب این قرارداد، شما اجازه می یابید که از این برنامه، مودل، تحت پروانه عمومی همگانی گنو^۱، که یکی از پرکاربردترین مجوزهای نرم افزارهای منبع باز است استفاده نمایید. گنو یک سیستم عامل منبع باز است که تمام نرم افزارهای نصب شده بر آن نیز منبع باز هستند. سه ویرایش از قرارداد تاکنون نوشته شده است که از سایت رسمی این سیستم عامل قابل دریافت هستند^۲. نه تنها این قرارداد نحوه استفاده از نرم افزار را مشخص می کند، بلکه چراغ راه برنامه نویسانی است که قصد طراحی نرم افزارهای منبع باز را دارند.

1. GNU General Public License (GNU GPL)
2. <http://www.gnu.org/licenses/licenses.html>

پس از قبول قرارداد، مودل محتوای بسته را طبق مشخصات فنی سرویس میزبانی مورد بررسی قرار می‌دهد، و در صورت وجود مشکل به شما اطلاعاتی در مورد نوع و رفع نقص ارائه می‌دهد.

شکل ۲.۱۶. بررسی امکان نصب

رنگ بندی اطلاعات این صفحه نشان دهنده ضرورت اعمال تغییر توسط کاربر است. همان‌طور که در تصویر مشاهده می‌شود، یک مورد بحرانی وجود دارد که با رنگ قرمز نشان داده شده است و مربوط به پایگاه داده است. همچنین، سه مورد دیگر نیز به رنگ زرد نمایش داده شده‌اند که پیشنهاداتی برای عملکرد بهتر نرم افزار می‌باشند، اما تغییراتی ضروری محسوب نمی‌شوند. بقیه موارد نیز به رنگ سبز نمایش داده شده‌اند که بیانگر مناسب بودن تنظیمات است.

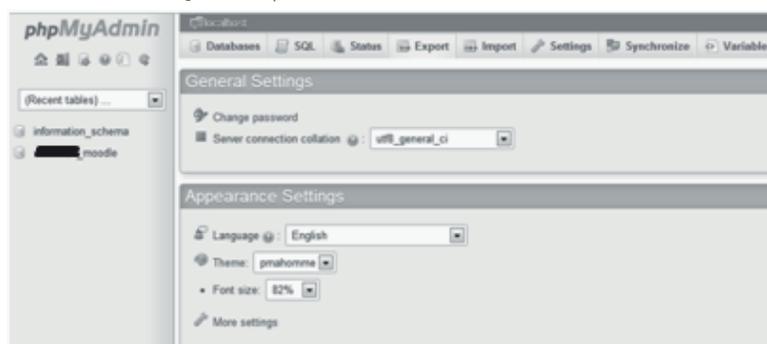
باید در پایگاه داده یک تغییر ایجاد شود. متن خطا چنین است "ضروری است که شما تمام اطلاعات خود را در قالب یونیکد (utf8)^۱ ذخیره نمایید." همان‌طور که قبلاً گفته شد، یکی از ویژگی‌های مهم مودل استفاده از کدبندی یوتی/اف ۸ است که چند زبانه

1. Unicode utf8

2. It is required that you save all your data in Unicode format (UTF-8)

بودن آن را تضمین می‌کند. به علاوه، این نوع استاندارد کدبندی غالب اینترنت است! پس باید به قسمت پایگاه داده رفته، و کدبندی پایگاه داده را به یوتی اف ۸ تغییر بدهید. همان‌طور که از قسمت‌های پیشین به خاطر دارید، یک نرم افزار به نام پی ایچ پی می‌ادمین برای تغییراتی از این قبیل در پنل کنترل قرار گرفته است. پس به قسمت پایگاه داده رفته و روی پیوند این برنامه کلیک می‌کنیم. رابط ورود به قسمت تنظیمات پایگاه داده نمایش داده می‌شود. مشخصات حساب کاربری خود (نام کاربری و رمز عبور) را وارد نموده، و به سیستم وارد شوید.

شکل ۲.۱۷. ورود به قسمت مدیریت پایگاه داده توسط نرم افزار پی ایچ پی می‌ادمین

سپس روی پایگاه داده مورد نظر در سمت چپ کلیک نمایید. همان‌طور که در تصویر مشاهده می‌شود پایگاه داده در سمت چپ قرار گرفته است.

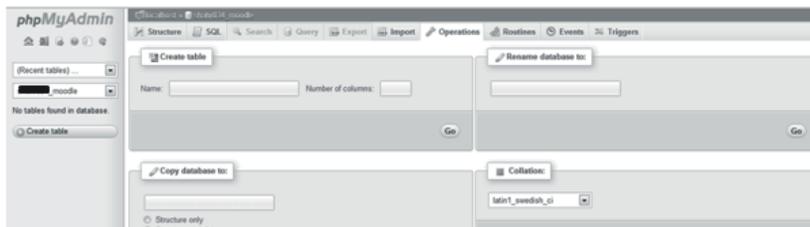
شکل ۲.۱۸. انتخاب پایگاه

1. <http://en.wikipedia.org/wiki/UTF-8>

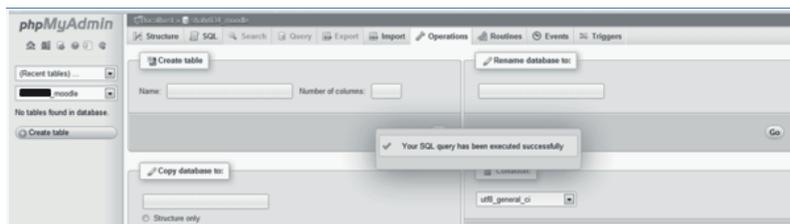
در ادامه، بر روی پیوند عملیات‌ها^۱ در دکمه‌های لبه‌ای بالای صفحه کلیک کنید.

شکل ۲.۱۹. قسمت عملیات‌ها

حال از منوی کرکره‌ای پایین سمت راست صفحه، گزینه یوتی‌اف/ا را انتخاب و روی دکمه برو^۲ کلیک نمایید. تغییرات ذخیره می‌شود.

شکل ۲.۲۰. کد بندی یوتی اف ا

حال که تنظیمات جدید اعمال شد، می‌توانیم کار نصب را ادامه دهیم. صفحه بررسی تنظیمات را با فشردن کلید بارگذاری مجدد^۳ یک بار دیگر بارگزاری می‌کنیم.

-
- 1 Operations
  - 2 Go
  - 3 Reload

شکل ۲.۲۱. بارگذاری مجدد صفحه بررسی تنظیمات

همان‌طور که در تصویر مشاهده می‌شود، مشکل برطرف شد و کلید/ادامه^۱ در پایین صفحه قرار گرفت. پس می‌توانید مراحل نصب را ادامه دهید. با فشردن کلید/ادامه، مراحل اولیه نصب پایان می‌یابد. پس از این مرحله بار دیگر مسیر مودل را در مرورگر خود بارگذاری نمایید. این بار فاز جدیدی از تغییرات آغاز می‌شود، که طی آن تنظیمات مربوط به حساب کاربری مدیر/ارشد سایت^۲، و سپس صفحه اول^۳ سایت انجام می‌شود.

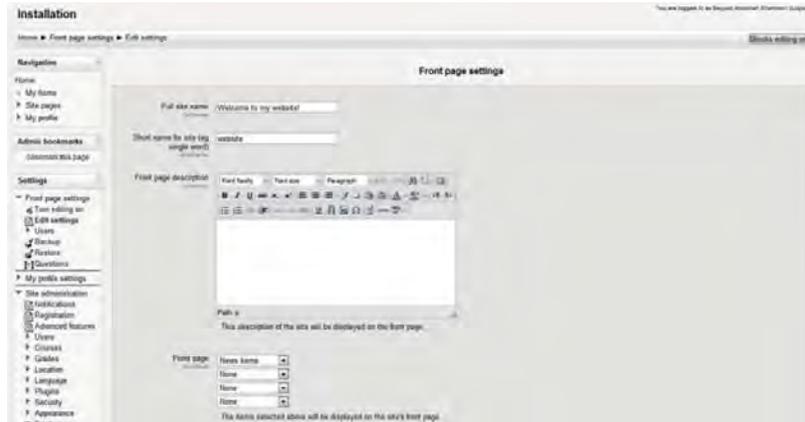
1. Continue
2. Administrator
3. Front page

شکل ۲.۲۱. ایجاد یک حساب کاربری

همان‌طور که در قسمت بالا سمت چپ تصویر مشاهده می‌کنید، واژه نصب^۱ این مفهوم را منتقل می‌کند که این مرحله نیز ادامه مراحل نصب است. پس از پر کردن فرم با اطلاعات حساب کاربری، روی کلید به روز رسانی که در انتهای صفحه قرار دارد کلیک نمایید. حساب کاربری مدیریتی سامانه ایجاد می‌شود. حال وارد تنظیمات صفحه اول سایت می‌شوید. اطلاعات خواسته شده در فرم را وارد نمایید.

^۱ Installation

شکل ۲.۲۲. تنظیمات صفحه اول سایت

در این قسمت تنظیمات نصب به پایان رسید و مودل به طور کامل نصب شد. پس از ذخیره تنظیمات، وارد صفحه اول سایت می شوید.

شکل ۲.۲۳. صفحه اول سایت

اگر چه شما مودل را نصب کرده‌اید، اما یک کار دیگر نیز باید انجام شود که جزء لازم سیستم های یونیکس است. یک فایل در سیستم وجود دارد که در صورت بارگزاری در مرورگر، خود پروسه های مختلف برنامه را به روز رسانی می کند. این فایل که کرون

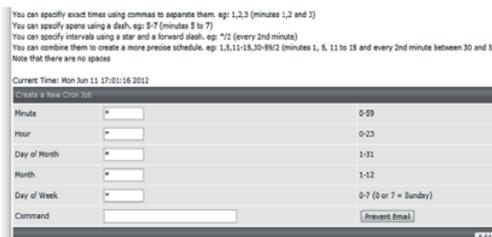
نامیده می‌شود باید به طور منظم در پس زمینه اجرا شود، در غیر این صورت سایت شما وظایف سیستمی از قبیل ارسال ایمیل، به روز رسانی گزارشات، خوراک‌های آر اس اس، فعالیت‌های انجام شده، ارسال پیغام‌های تالار گفتگو، و ... را به درستی انجام نمی‌دهد. از آنجایی که هر وظیفه در مودل زمان مشخصی دارد، در هنگام اجرای کرون همهٔ پروسه‌ها به روز نمی‌شود، و به همین دلیل نیاز است که این کار به صورت منظم انجام شود.

شکل ۲.۲۴. قسمت ویژگی‌های پیشرفته در قسمت کنترل سایت

برای اجرای این فایل دو راه وجود دارد، اول این که به صورت دستی آدرس فایل کرون را که در پوشهٔ /دمین^۱ سایت^۲ قرار دارد در فواصل زمانی مشخصی در مرورگر وب خود بارگزاری نمایید، و یا این که در سیستم میزبانی یک پروسه برای اجرای خودکار این فایل تنظیم کنید. مسلماً، انجام مورد دوم منطقی‌تر به نظر می‌رسد. پس به قسمت کارهای کرون^۳ سرویس میزبانی خود بروید و یک مدخل به آن اضافه کنید. در قسمت تنظیمات کرون، با مواردی مانند شکل زیر روبرو می‌شوید.

شکل ۲.۲۵. تنظیمات قسمت کرون

1. Admin
2. admin/cron.php
3. Cronjobs

در این قسمت، شما می‌توانید زمان‌بندی لازم برای اجرای فایل^۱ را به صورت ترکیبی از متغیرهای دقیقه^۲، ساعت^۳، روز^۴، ماه^۵، و روز (از) هفته^۶ مشخص نمایید. در کادر دستور نیز آدرس فایل را تایپ نمایید. در پایان، با فشردن کلید *اضافه*^۷ این کار را ثبت نمایید. تبریک می‌گوییم! شما مودل را به طور کامل نصب کردید. تنظیمات جزئی‌تری نیز وجود دارد که می‌توانید با انجام آن‌ها محیط سایت را از نظر امنیتی، گرافیکی، یا آموزشی بیشتر با سلیقه خود منطبق نمایید. پس، لطفاً از همین امروز یک نام دامنه و سرویس میزبانی وب ثبت کنید، و در کنار (تا زمان نگارش کتاب) بیش از ۸۵۰۵۱ سایت و نهاد آموزشی از ۲۳۵ کشور جهان^۸، و ۱۹۸ مورد در ایران^۹، به آموزش مجازی بپردازید! مسلماً، نیاز به تخصص شما احساس می‌شود!

جمع بندی

در این فصل سعی شد تا با گذری بر نظریه‌های اجتماعی-ساختاری و آموزش ارتباطی زبان، اهمیت مودل به عنوان یک سامانه مدیریت یادگیری که هر دو را در قالب آموزش الکترونیک به هم متصل می‌کند، مورد تاکید قرار گیرد. همچنین با اشاره مختصری به مراحل نصب برنامه سعی شد که دانشی کلی در مورد راه اندازی مودل به دست آید. فصل سوم، با فرض نصب بودن مودل بر یک بسته میزبانی وب، سعی می‌کند شما را با محیط مودل بیشتر آشنا نماید.

1. `usr/bin/php/home/USERNAME/public_html/moodle/admin/cli/cron.php`
2. Minute
3. Hour
4. Day of month
5. month
6. Day of week
7. Add
8. <http://moodle.org/sites/>
9. <http://moodle.org/sites/index.php?country=IR>

فصل سوم

آشنایی کلی با محیط برنامه

فصل گذشته به بررسی آموزش زبان انگلیسی از طریق سامانه مدیریت یادگیری مودل پرداخت. در این فصل اطلاعاتی کلی در مورد ساختار داخلی مودل ارائه می‌شود. آموزش تصویری این بخش بر پایه زبان انگلیسی، یعنی زبان پیش فرض سامانه، بوده و معادل‌های انگلیسی مرتبط در پاورقی ذکر می‌شود. در پایان این فصل انتظار می‌رود که خوانندگان یک آشنایی کلی نسبت به ساختار مودل، نحوه کار، و قابلیت‌های آن پیدا کنند. تصاویر نشان داده شده مربوط به کلاس‌های آموزشگاه زبان مجازی فهیم¹ است.

---

1. <http://www.dezfulis.com>

واژگان کلیدی

یک سایت مودل از دوره‌هایی تشکیل می‌شود که مطالب آموزشی را در بر می‌گیرند. در هر دوره، معلم مواد آموزشی مورد نظر خود را از سه گروه امکانات که در کنار هم فرایند یادگیری را پیش می‌برند انتخاب کرده و پس از انجام تغییرات آن‌ها را در کلاس قرار می‌دهد. این سه گروه شامل فعالیت‌ها^۱، منابع^۲، و بلوک‌ها^۳ هستند.

شکل ۳.۱. نمای کلاس مجازی در برگزیده فعالیت‌ها و منابع (میان صفحه) و بلوک‌ها (سمت راست)

The screenshot shows a Moodle course interface. On the left, there is a navigation menu with options like 'Course Description', 'Downloads-FCE course', 'Course Chat', and 'Course Forum'. The main content area displays a list of sessions, with the selected session being '19 July - 25 July Appearances Unit4: p49-p52'. This session includes a 'Wiki: Appearances' link and a 'Lesson Plan for the week' section with two activities: '1. Studying the materials including: FCM p49-p52; OF2 Unit1; EI-Ch2 Units 1-3' and '2. Collaborating on the wiki provided for the week'. On the right side, there is a 'Messages' section with a message from 'Hababatah Hossein Meshki' and a 'Latest news' section with several news items.

فعالیت‌ها

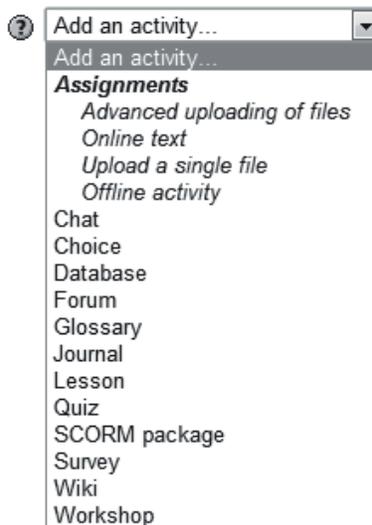
فعالیت به امکانی اطلاق می‌شود که در آن دانش‌آموزان می‌توانند به نوعی با دوستان و/یا معلم خود به تعامل بپردازند. به عنوان مثال، آن‌ها می‌توانند در یک تالار گفتگو^۴ شرکت کنند، تکالیف^۵ خود را انجام و تحویل دهند، به سؤالات امتحان^۶ پاسخ دهند، و یا در نوشتن یک ویکی^۷ همکاری کنند. همچنین، فعالیت‌ها امکان تصحیح شدن و در نتیجه نمره گرفتن را دارا

1. Activities
2. Resources
3. Blocks
4. Forum
5. Assignment
6. Quiz
7. Wiki

هستند.

کاربر می‌تواند با فعال کردن حالت ویرایش^۱ و سپس انتخاب فعالیت مورد نظر مورد از منوی کرکره ای اضافه کردن یک فعالیت^۲، این امکانات را در دوره قرار دهد. کلیک بر این منو سبب می‌شود که فهرستی از فعالیت‌های نصب شده برای انتخاب در مقابل کاربر قرار می‌گیرد. البته، مدیر سایت می‌تواند با دریافت بسته‌های جدید از سایت رسمی مودل تعداد فعالیت‌ها را طبق نیاز افزایش دهد.

شکل ۳.۲. فهرست فعالیت‌ها

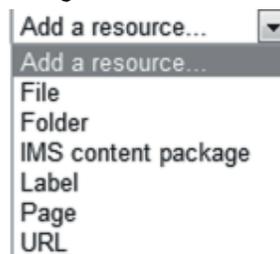

-
1. Turn editing on
  2. Add an activity

منابع

یک منبع امکانی برای افزودن مواد آموزش به کلاس در قالب فایل، ویدیو، یا پیوند است. منابع را می توان با روشن کردن حالت ویرایش و کلیک بر منوی "اضافه کردن یک منبع"^۱ در دوره جای داد. تفاوت اصلی یک منبع و فعالیت در این است که مورد اول ثابت^۲ (ایستا) است، به این معنا که دانش آموز تنها می تواند محتوا را ببیند بدون این که قادر باشد، برای مثال، مانند یک تمرین، با آن تعامل داشته باشد. تعداد منابع در صورت نیاز قابل افزایش است.

شکل ۳.۳. فهرست منابع

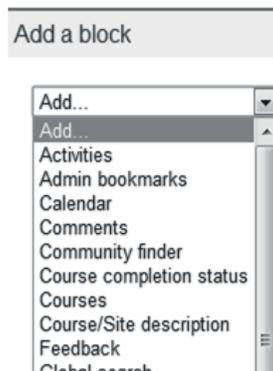

بلوک‌ها

بلوک‌ها امکانات و پیوندهای متنوعی برای کمک به فرایند یادگیری به کلاس اضافه می کنند. این قسمت‌ها می توانند اطلاعاتی مانند اخبار و رخدادهای سایت، نتایج امتحانات، تقویم، واژه نامه، فایل‌های شخصی، و.. را در دسترس دانش آموز قرار دهند. اضافه کردن بلوک نیز مانند دو مورد قبل است. در ابتدا باید حالت ویرایش را فعال و سپس با کلیک بر منوی *اضافه کردن یک بلوک*^۳، که معمولاً در قسمت پایین و سمت راست دوره وجود دارد، بلوک مورد نظر را انتخاب و به دوره اضافه کرد.

-
1. Add a resource
  2. Static
  3. Add a block

شکل ۳.۴. فهرست بلوک ها

علاوه بر بلوک‌های استاندارد، مدیر سایت می‌تواند بلوک‌های دیگری نیز به سایت اضافه کند.

کار با مودل

صفحه اول^۱

صفحه اول یک سایت مودل، یعنی اولین صفحه ای که کاربر از طریق مرورگر به آن دسترسی پیدا می‌کند، مانند هر سایت دیگر، معمولاً اطلاعات نهاد استفاده کننده را در بر می‌گیرد. از طریق این صفحه دانش‌آموزان می‌توانند به سامانه وارد شوند. این که چگونه کاربران عضو سایت می‌شوند به تصمیم نهاد استفاده کننده و تنظیمات سیستمی بستگی دارد: ممکن است حساب‌های کاربری ساخته شده و در اختیار کاربران قرار گیرند، یا اجازه داده شود که کاربران خود حساب کاربری را ثبت کنند. همچنین، حتی این امکان وجود دارد که کاربران بدون وارد کردن نام کاربری و رمز عبور به صورت خودکار به یک دوره وارد شوند.

نمای درونی مودل

مودل بر پایه دوره‌ها سازمان یافته است. دوره‌ها در اصل صفحات یا قسمت‌هایی هستند که

---

1. The front page

معلم می‌تواند در آن‌ها منابع و فعالیت‌های آموزشی را ارائه دهد. قالب بندی این صفحات می‌تواند متنوع باشد، اما در همه آن‌ها جایی برای قرار گرفتن مواد آموزشی و بلوک‌های کناری وجود دارد.

دوره‌ها می‌توانند برنامه‌مربوط به یک سال آموزشی، یک جلسه، و یا هر نوع زمان‌بندی آموزشی را در خود جای دهند. چگونگی ثبت نام و ورود دانش‌آموزان به دوره به تصمیم معلم یا نهاد آموزشی بستگی دارد. همان‌طور که در بالا گفته شد، دانش‌آموزان می‌توانند خود اقدام به دریافت اطلاعات کاربری کرده، توسط معلم ثبت شده، و یا به صورت خودکار توسط مدیر به دوره اضافه شوند. این امکان وجود دارد که دوره‌ها تحت مقوله‌هایی مانند زبان، فیزیک، شیمی، زیست‌شناسی و... تقسیم بندی شوند. در تصویر زیر می‌توانید تمام قسمت‌های یک دوره، یعنی قسمت سمت چپ که پیوندهای ناوبری^۱ به صفحات مرتبط با دوره را شامل می‌شود؛ قسمت مرکزی که برنامه کلاسی را در بر می‌گیرد؛ و همچنین قسمت سمت راست که به بلوک‌ها اختصاص پیدا کرده است را مشاهده کنید.

شکل ۳.۵. یک دوره اینترنتی نمونه

The screenshot displays a Moodle course interface. On the left is a 'Main menu' with links for News forum, Forum, Chatroom, and Downloads. Below it is a 'Navigation' panel with a tree view of the course structure, including Home, My home, Site pages, My profile, My courses, and various terms (Term 3 to Term 7) with sub-items like T7W, FCE-12, and Glossary. The central 'Weekly outline' shows a list of course activities and dates, such as '2 July - 8 July', '9 July - 15 July', '16 July - 22 July' (The Wizard of Oz Journal), '23 July - 29 July' (Unit 5 Glossary, Unit 5 Glossary, Unit 5 Glossary), '30 July - 5 August' (Wiki-Comparative vs. Superlative Adjectives, Talking about you!, Final exam writing project upload, Test), and '6 August - 12 August' (Planning a break, Leaflet Upload). On the right, there is a 'Search forums' section with a search box and 'Go' button, followed by 'Messages' (1 message from Ali Sakizadeh) and 'Latest news' (19 Sep, 01:44 by Seyyed Abdolrahman Shariroki). At the bottom right, an 'Upcoming events' section states 'There are no upcoming events'.

1. Navigation Panel

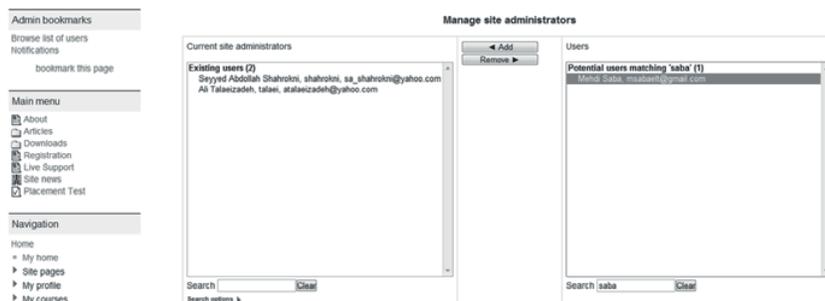
معلم، دانش آموز، و سایر کاربران مودل

شما از ابتدا با نقش "معلم" یا "دانش آموز" به مودل وارد نمی شوید، بلکه هر کاربر جدید پس از ورود به سیستم نقش خود را با توجه به موقعیت خود پیدا می کند. نقش ها توسط یک مقام بالاتر در هر دوره اعطا می شوند. برای مثال در هر دوره معلم است که می تواند نقش دانش آموز را تعیین کند، و به همین شکل خود نیز از طریق مدیر نقش خود را دریافت می کند. به طور پیش فرض، مودل شامل نقش های زیر می شود.

مدیر ارشد سایت^۱

مدیر ارشد این اختیار را دارد که "همه" کاری در سامانه انجام دهد. یک مدیر ارشد همچنین می تواند کاربران دیگری را به عنوان مدیر ارشد انتخاب کند، اما خود همیشه ثابت است. تصویر زیر امکان اضافه شدن یک مدیر ارشد دیگر به سایت را نشان می دهد. انتخاب کاربر و سپس کلیک بر دکمه "اضافه"^۲ باعث افزودن کاربر از منوی سمت راست به فهرست مدیران ارشد در سمت چپ می شود. همچنین حذف یک مدیر ارشد نیز با کلیک بر دکمه حذف^۳ امکان پذیر است.

شکل ۳.۱. انتخاب مدیران ارشد سایت

1. Site Administrator
2. Add
3. Remove

مدیر^۱

مدیر اختیارات کمتری نسبت به مدیر ارشد دارد. نقش مدیر یک "نقش حقیقی" است، به این معنا که در کد سامانه مودل، یک قابلیت وجود دارد که اجازه می‌دهد مدیر ارشد بتواند "هر" کاری انجام دهد، اما مدیر، در سطح دسترسی پایین‌تری، می‌تواند تمام کارها، به جز آنچه ممکن است سیستم را در موقعیتی ناپایدار قرار دهد، انجام دهد. برای کسانی که تجربه کار با سیستم عامل لینوکس را دارند، تفاوت این دو سطح کاربری مانند نقش روت^۲ و یک کاربر معمولی است. معمولاً کاربران لینوکس هیچ‌گاه با دسترسی روت به سیستم وارد نمی‌شوند، چون در صورت ایجاد تغییری بحرانی، سیستم هشدار اولیه غیر فعال است و تغییر ممکن است سیستم را بی‌ثبات کند. اما، برای تصمیم‌گیری‌های کلان می‌توان با کاربر روت به سیستم وارد شده و تغییرات لازم را انجام داد. بنابراین، پیشنهاد می‌شود که کاربران نقش مدیر ارشد را بسیار با احتیاط به کار برده، و به جای آن از نقش مدیر برای تمام تغییرات سیستم استفاده کنند. در این صورت، اگر تغییر مورد نظر پیامدهایی بحرانی در سیستم موجب شود، به کاربر هشدار داده می‌شود.

تشکیل دهنده دوره^۳

یک کاربر که این نقش را دریافت کرده است می‌تواند دوره تشکیل دهد و دوره‌های پنهان^۴ را ببیند. این نقش معمولاً به یک معلم ارشد، مدیر گروه آموزشی، و یا هماهنگ‌کننده برنامه درسی داده می‌شود.

معلم^۵

معلم می‌تواند یک دوره را مدیریت و مطالب درسی را اضافه و یا حذف کند. معلم در کلاس

-
1. Manager
  2. Root
  3. Course Creator
  4. Hidden courses
  5. Teacher

خود اختیار تام دارد.

معلم غیر ویراستار^۱

کاربری با این نقش می‌تواند در مورد عملکرد دانش‌آموزان یک دوره نظر دهد، بدون این که قادر باشد مطالبی را ویرایش کند. این نقش معمولاً به یک کمک معلم^۲ داده می‌شود.

مهمان^۳

یک کاربر مهمان می‌تواند دوره‌ها را فقط ببیند، اما نمی‌تواند در آن‌ها تغییر ایجاد کند. حساب کاربری مهمان همیشه سطح دسترسی فقط خواندنی^۴ را دارا می‌باشد. این قابلیت ممکن است زمانی به کار رود که مدیر سامانه بخواهد کاربران پیش از شرکت در دوره مورد نظر محتوای آن را بررسی کنند. همچنین، ممکن است بعضی از دوره‌ها به صورت آزاد ایجاد شوند، به این معنا که کاربران مهمان بتوانند از آن‌ها استفاده کنند.

کاربر وصل شده به سامانه^۵

هنگامی که یک کاربر با وارد کردن اطلاعات کاربری به سامانه وصل می‌شود، به صورت خودکار این نقش را دریافت می‌کند. این کاربر می‌تواند، علاوه بر این نقش، هر یک از نقش‌های بالا را نیز دریافت کرده باشد. به طور پیش فرض، کاربران وصل شده به سامانه می‌توانند اطلاعات نیم‌رخ^۶ خود را ویرایش کنند، به کاربران دیگر سایت پیغام بفرستند، مطالبی به سیستم وبلاگ^۷ سایت اضافه کنند، و به طور کلی کارهایی خارج از دوره‌های آموزشی انجام دهند.

-
1. Non-edditing Teacher
  2. Teacher assistant
  3. Guest
  4. Read-only
  5. Authenticated user
  6. Profile
  7. Weblog

پیدا کردن مسیر در مودل

یک کاربر وصل شده به سیستم می تواند از قسمت **بلوک ناوبری**^۱ و **بلوک تنظیمات**^۲ به بخش هایی مثل دوره ها و نیم رخ دسترسی داشته باشد. سطح کاربری در این دو بخش به نقش کاربر بستگی دارد. هر کاربر صفحه قابل تغییر خود را در اختیار دارد که از پیوند **"خانه من"**^۳ قابل دسترسی است.

بلوک ناوبری

بلوک ناوبری در هر صفحه از سایت نمایش داده می شود. این بلوک از چهار زیر منو تشکیل شده است که شامل بخش های **"خانه من"**، **صفحات سایت**^۴، **نیم رخ من**^۵، و **دوره های من**^۶ می باشد.

شکل ۳.۷. صفحات خانگی سایت

- Home
  - ▣ My home
  - ▶ **Site pages**
  - ▶ My profile
  - ▶ My courses

خانه من

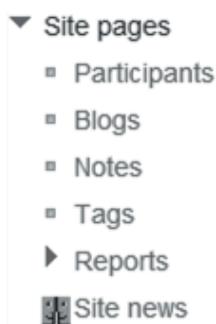
پیوند **خانه من** مسیر میانبری برای بازگشت به صفحه اول سایت است.

1. Navigation block
2. Settings block
3. My Home
4. Site pages
5. My profile
6. Courses

صفحات سایت

کلیک بر منوی صفحات سایت تمام پیوندهایی که به صورت پیش فرض در سیستم وجود داشته، و یا بعداً اضافه شده‌اند، را نشان می‌دهد. این پیوندها به صورت پیش فرض شامل قسمت‌های شزکت کنندگان دوره^۱، وبلاگ‌ها، یادداشت‌ها^۲، برچسب‌ها^۳ گزارشات^۴، و اخبار سایت^۵ می‌باشند. هر کاربر سایت بر اساس نقشی که در سیستم دارد می‌تواند به نحوی از این قسمت‌ها استفاده کند؛ می‌تواند، به عنوان مثال، مطالبی به همراه سایر کاربران در سیستم وبلاگ سایت بنویسد؛ نکته‌هایی را یادداشت و یا از کاربران دیگر دریافت کند؛ برچسب‌هایی که معرف علائق او هستند وارد نیم‌رخ خود کند تا سایر کاربران بتوانند او را با توجه به این واژگان کلیدی پیدا کنند؛ گزارشات آموزشی را ببیند؛ و از اخبار سایت اطلاع پیدا کند.

شکل ۳.۸. صفحات سایت

1. Participants
2. Notes
3. Tags
4. Reports
5. Site news

نیم‌رخ من

در این قسمت کاربر می‌تواند اطلاعات مربوط به مشخصات فردی خود را مشاهده کند. نیم‌رخ هویت مجازی هر کاربر است؛ صفحه‌ای که سایر کاربران سایت می‌توانند با مراجعه به آن مشخصات فردی شخص از قبیل نام، نام خانوادگی، علایق، تصویر و ... را مشاهده کنند. این صفحه توسط مدیر سایت و یا به صورت خودکار در هنگام ثبت نام کاربر ایجاد می‌شود. همچنین، محتوای این صفحه در هر زمان از طریق گزینهٔ ویرایش نیم‌رخ^۱ در قسمت تنظیمات قابل تغییر است.

شکل ۳.۹. نیم‌رخ من

- ▼ My profile
  - ▣ View profile
  - ▶ Forum posts
  - ▶ Blogs
  - ▣ Messages
  - ▣ My private files
  - ▣ Notes
  - ▶ Activity reports

قسمت بعد، مطالب ارسال شده به تالار گفتگو^۲ است. تالار محلی برای داشتن یک ارتباط غیر همزمان^۳ بین اعضای کلاس است که طی آن برخی از دانش‌آموزان موضوعاتی را عنوان کرده و سایرین به آن‌ها پاسخ می‌دهند (در مورد جنبه‌های آموزشی این ابزار غیر هم‌زمان در فصل پنجم به تفصیل صحبت خواهد شد).

-
1. Edit profile
  2. Forum posts
  3. Asynchronous

در قسمت وبلاگ‌ها نیز کاربر می‌تواند مطالب جدیدی ارسال کند، یا وب نوشته‌های دیگر سایت را بررسی کند. مانند تالار، وبلاگ نیز جزء ابزارهای غیر همزمان ارتباط تلقی می‌شود، که محلی برای به اشتراک گذاشتن ایده‌ها به صورت تجمعی می‌باشد.

قسمت بعد، پیغام‌ها^۱، ابزار دیگری برای ارتباط غیر همزمان است. کاربر می‌تواند به همه کاربران سایت، فارغ از دوره‌هایی که در آن‌ها شرکت دارند، پیغام متنی فرستاده، و از آن‌ها نیز پیغام دریافت کند. کاربر همچنین می‌تواند یک دفترچه تماس از کاربرانی که می‌خواهد با آن‌ها در ارتباط باشد درست کرده، و یا پیغام‌های ناخواسته را بلوکه و یا گزارش کند. برای فرستادن پیغام، پس از جستجو و پیدا کردن کاربر مورد نظر، متن پیغام در کادر متنی تایپ شده و روی کلید فرستادن پیغام^۲ کلیک می‌شود. کاربر دریافت کننده نیز پس از ورود به سیستم پیغام را در صندوق پستی خود پیدا می‌کند.

مورد بعد فایل‌های شخصی من^۳ است. در مودل، هر کاربر می‌تواند یک فضای مشخص برای نگهداری فایل‌های شخصی خود داشته باشد. کاربر می‌تواند فایل‌های شخصی خود را در آن فضا قرار داده و هنگام انجام فعالیت‌ها از محتویات این فضا استفاده کند. برای افزودن، حذف کردن، و یا تغییر نام فایل‌های این فضا، پس از کلیک بر پیوند این قسمت، روی کلید مدیریت فایل‌های شخصی من^۴ کلیک می‌شود.

یکی دیگر از قابلیت‌های جالب مودل امکان یادداشت‌ها است، که می‌شود به صورت شخصی و گروهی مورد استفاده قرار گیرد. علاوه بر این که کاربر خود می‌تواند یادداشت‌های شخصی به این قسمت اضافه کند، کاربران دیگر نیز می‌توانند یادداشت‌هایی برای یک دیگر قرار دهند. به عنوان مثال، ممکن است معلم یک یادداشت در مورد کارهایی که دانش‌آموز باید انجام دهد، برای او در این قسمت بگذارد. این قابلیت مفید، راهی دیگر برای حفظ ارتباط غیر همزمان برای دانش‌آموزان و معلم است.

-
1. Messages
  2. Send message
  3. My private files
  4. Manage my private files

در قسمت آخر منوی نیم‌رخ، کاربر می‌تواند گزارشات فعالیت‌های آموزشی^۱ خود را مشاهده کند.

دوره‌های من

کاربری که با نقش دانش‌آموز یا معلم در دوره ای شرکت داده شده است، دوره ی خود را در این قسمت دیده و با کلیک بر آن وارد کلاس می‌شود.

شکل ۳.۱۰. دوره های من

- ▼ My courses
  - ▣ Term 4 (Spring)
  - ▣ Term 3 (Spring)

بلوک تنظیمات

بلوک تنظیمات شامل پیوندهایی برای هر یک از بخش‌های سایت می‌شود. آنچه در این بلوک نمایش داده می‌شود، طبق سطح کاربری و صفحه‌های مختلف سایت متفاوت است. برای مثال، مدیر ارشد سایت مسلماً اختیارات بیشتری نسبت به یک معلم، و معلم نیز اختیارات بیشتری نسبت به یک دانش‌آموز دارد. تصاویر زیر بلوک تنظیمات را تحت سطوح کاربری دانش‌آموز، معلم، و مدیر ارشد نشان می‌دهد.

شکل ۳.۱۰. منوی تنظیمات (به ترتیب از راست به چپ، دانش‌آموز، معلم، مدیر ارشد)

Settings	Settings	Settings
▶ Course administration	▶ Course administration	▶ Course administration
▶ Switch role to...	▶ Switch role to...	▶ My profile settings
▶ My profile settings	▶ My profile settings	
▶ Site administration		

موارد منوی تنظیمات تحت دسترسی مدیر ارشد شامل زیرمنوهایی است که با کلیک بر عنوان باز یا بسته می‌شوند. در زیر این موارد به صورت فهرست ذکر می‌شوند.

مدیریت دوره^۱

روشن کردن حالت ویرایش^۲

کاربران

فیلترها

نمرات^۳

نسخه پشتیبان

وارد کردن^۴

منتشر کردن^۵

راه اندازی مجدد^۶

بانک سؤال^۷

تغییر نقش به ...^۸

مدیر

تشکیل دهنده دوره

معلم

معلم غیر ویراستار

-
1. Course administration
  2. Turn editing on
  3. Grades
  4. Import
  5. Publish
  6. Reset
  7. Question bank
  8. Swich role to...

دانش آموز

مهمان

کاربر وصل شده به سیستم

کاربر وصل شده از طریق صفحه اول

تنظیمات نیم رخ من^۱

ویرایش نیم رخ^۲

تغییر رمز عبور^۳

نقش ها^۴

کلیدهای امنیتی^۵

مرکز پیام^۶

وب نوشته ها^۷

مدیریت سایت^۸

اعلامیه ها^۹

ثبت نام^{۱۰}

ویژگی های پیشرفته^{۱۱}

کاربران

دوره ها

-
1. My profile settings
  2. Edit Profile
  3. Change Password
  4. Roles
  5. Security keys
  6. Messaging
  7. Blogs
  8. Course administration
  9. Notifications
  10. Registration
  11. Advanced features

نمرات

مکان

زبان

افزونه ها^۱

امنیت^۲

نمای ظاهری^۳

صفحه اول

میزبانی^۴

گزارش ها^۵

توسعه^۶

جمع بندی

در این فصل سعی شد تا اطلاعاتی کلی در مورد محیط مودل ارائه شود. اگر شما جزء آن دسته معلمانی هستید که همیشه به دنبال ادغام فناوری با آموزش سنتی خود بوده اید، و شاید این کار را از طریق گرفتن و ویرایش کد های پی اچ پی و جاوا اسکریپت، و یا استفاده از امکانات اینترنتی رایگان مانند گروه های اینترنتی و... تاکنون انجام داده اید، حتماً متوجه شده اید قرار گرفتن در فرایند یادگیری-یاددهی با استفاده از این سامانه مدیریت یادگیری راه رسیدن به این آرمان را برای شما هموارتر می سازد.

فصل بعد به نحوه تشکیل یک کلاس اینترنتی می پردازد.

-
1. Plugins
  2. Security
  3. Appearance
  4. Server
  5. Reports
  6. Development

فصل چهارم

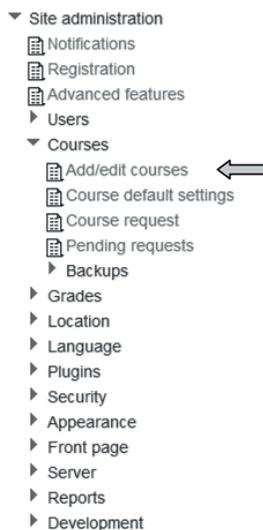
ایجاد یک دوره اینترنتی

در این فصل به تشکیل یک کلاس اینترنتی پرداخته می‌شود. همان‌طور که از فصل گذشته به خاطر دارید، کار تشکیل یک دوره یا کلاس اینترنتی در حیطهٔ اختیارات مدیر ارشد، مدیر سایت، و یا تشکیل دهندهٔ دوره است. پس از ایجاد کلاس، یک یا چند کاربر با سطح دسترسی "معلم"، و کاربرانی با سطح کاربری "دانش‌آموز" به سایت وصل شده و یک کلاس مجازی برگزار می‌شود.

ایجاد یک دوره جدید

معمولاً شما کلاس را به صورت آماده تحویل می‌گیرید، اما در صورتی که خودتان، به جز نقش معلم، مدیر یا تشکیل دهنده دوره نیز هستید، لازم است با مراحل ایجاد یک دوره اینترنتی نیز آشنا شوید. پس از ورود به سامانه، به بلوک تنظیمات^۱ و سپس قسمت مدیریت سایت^۲ بروید. سپس بر منوی دوره‌ها^۳ کلیک کرده تا محتوای بسته شده باز شود، و بر گزینه افزودن/ویرایش دوره‌ها^۴ کلیک نمایید. این کار شما را به صفحه مقوله‌های دوره^۵ هدایت می‌کند. در این قسمت شما می‌توانید با توجه به نیاز خود اقدام به دسته بندی کلاس‌های خود کنید.

شکل ۴.۱.۱. ایجاد یک دوره جدید

1. Settings
2. Site administration
3. Courses
4. Add/edit courses
5. Course categories

همان گونه که در تصویر زیر مشاهده می شود، در مقوله کلاس های مرتبط با زبان انگلیسی^۱، شانزده دوره قرار دارد که می توان با کلیک بر علائم ویرایشی ستون کناری ( ) به انجام تغییرات در آن پرداخت. کلیک بر نشانه دست و قلم، برای ویرایش، ضرب برای حذف، چشم برای پدیدار یا ناپدید ساختن، و بسته برای گروه بندی به کار می رود. در ستون بعد^۲، می توان در صورت تعدد دوره ها ترتیب آن ها را تغییر داد، به این معنا که دوره ها را بالا و یا پایین تر از سایر دوره ها قرار دهید.

شکل ۴.۲. مقوله های دوره

Course categories	Courses	Edit	Move category to:
English	16		Top

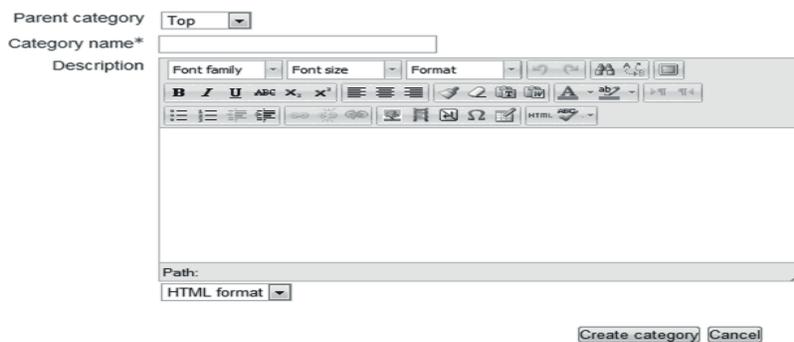
[Add a new course](#)
[Add new category](#)
[Courses pending approval](#)

در قسمت پایین این صفحه، دو کلید فعال با عنوان های اضافه کردن یک دوره جدید^۳ و اضافه کردن یک مقوله جدید^۴ دیده می شود. همچنین، یک دکمه غیر فعال دیگر نیز وجود دارد که برای تأیید دوره های درخواستی از سوی دانش آموزان، در صورت فعال بودن این امکان در سایت، به کار می رود. حال می توانید تصمیم بگیرید که می خواهید دسته بندی جدیدی داشته باشید یا فقط قصد اضافه کردن یک دوره را دارید. اجازه بدهید برای بررسی هر دو امکان، در ابتدا یک مقوله جدید ساخته و سپس یک دوره به آن اضافه کنیم. روی گزینه اضافه کردن یک مقوله جدید کلیک می کنیم. صفحه زیر نمایش

-
1. English
  2. Move category to
  3. Add a new course
  4. Add a new category

داده می‌شود. همان‌طور که انتظار می‌رود، جایی برای وارد کردن نام^۱ و توصیف مقوله^۲ وجود دارد.

شکل ۴.۳. وارد کردن نام و توصیف دوره

همچنین می‌توانید ارتباط مقوله جدید با سایر مقوله‌های موجود را نیز از طریق منوی مقوله مادر^۳ مشخص کنید. برای مثال، در این مورد، کلیک بر این منو دو مورد "زبان انگلیسی" و "بالا"^۴ را نشان می‌دهد. انتخاب گزینه بالا باعث می‌شود که مقوله جدید به طور مستقل در کنار مقوله دیگر، یعنی زبان انگلیسی، قرار گیرد، اما انتخاب گزینه زبان انگلیسی، مقوله جدید را به عنوان زیر مجموعه‌ای از مقوله زبان انگلیسی قرار می‌دهد.

شکل ۴.۴. مقوله والد

در ادامه، نام مقوله جدید را تایپ کرده و توصیف آن را نیز در کادر پایین می‌نویسیم. به

1. Category name
2. Description
3. Parent category
4. Top

شکل ۴.۶. مقوله های سایت

Course categories: Teaching Methodology ▾

Edit this category

Add a sub-category

No courses in this category

Add a new course

حال که مقوله آماده است، می توان با فشردن کلید *اضافه کردن دوره جدید*^۱ در پایین این صفحه، کلاس مجازی را ایجاد کرد. انجام این کار صفحه *ایجاد دوره ی جدید* را نمایش می دهد. در این بخش از شما خواسته می شود که تنظیمات شش ویژگی عمومی^۲، مهمان^۳، گروه ها^۴، دسترسی^۵، زبان^۶، و تغییر نام نقش ها^۷ را انجام دهید. این شش قسمت در یک صفحه و پشت سر هم قرار دارند، اما به دلیل نبود فضای کافی برای نشان دادن همه، هر بخش به صورت جداگانه بررسی می شود.

عمومی

مقوله

همان طور که در تصویر زیر ملاحظه می شود، این قسمت با منوی مقوله آغاز می شود. گزینه "روش تدریس" در منوی مقوله دیده می شود (در صورت تمایل، می توانید دسته بندی دوره جدید را تغییر دهید).

- 1 Add a new course
2. General
3. Guest access
4. Groups
5. Availability
6. Language
7. Role renaming

شکل ۴.۷. ویرایش تنظیمات عمومی دوره

Edit course settings

General

Category Teaching Methodology

Course full name*

نام کامل دوره^۱

آنچه در این قسمت وارد شود، به شکل یک پیوند در فهرست دوره‌ها، در صفحه اول و قسمت گزارشات سیستم جای می‌گیرد.

شکل ۴.۸. ویرایش نام و توصیف دوره

Category Teaching Methodology

Course full name*

نام کوتاه دوره^۲

برخی مؤسسه‌ها شکل خلاصه‌ای برای اشاره به یک دوره خاص دارند. حتی اگر در شرایط کنونی، شما از چنین نامی برای دوره‌هایتان استفاده نمی‌کنید، قرار دادن چنین نامی مزایایی دارد. این نام در جاهایی مانند بلوک ناوبری که فضای کافی برای نشان دادن نام کامل وجود ندارد می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد.

شکل ۴.۹. نام کوتاه دوره

Course short name*

شماره شناسایی^۳

این قسمت الفبا-عددی^۴ است، به این معنا که می‌توان در جای خالی هم از حروف الفبا و

-
1. Course full name
  2. Course short name
  3. ID number
  4. Alphanumerical

هم اعداد استفاده کرد. وارد کردن یک شماره شناسایی در جاهای متعددی می تواند مفید باشد. به طور کلی، دانش آموزان این شماره را نمی بینند، اما می توان از آن برای هماهنگی بین درس و راهنمای انتخاب دروس، و همچنین درج شدن کد در گواهینامه پایان دوره که توسط سیستم صادر می شود استفاده کرد.

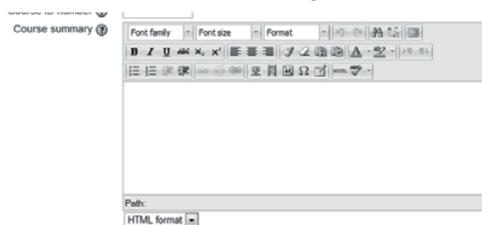
شکل ۴.۱۰. شماره شناسایی دوره

خلاصه دوره^۱

متنی که در توصیف دوره نوشته می شود، در دو حالت مورد استفاده قرار می گیرد: بلوک توصیف^۲ دوره، و به عنوان واژگان کلیدی هنگام جستجو. بنابراین، دانش آموزان می توانند با مراجعه به بلوک توصیف و یا جستجو، دوره مورد نظر خود را طبق اطلاعات وارد شده در قسمت خلاصه دوره پیدا کنند.

شکل ۴.۱۱. خلاصه دوره

قالب^۳

چهار طرح بندی کلی برای دوره ها وجود دارد: اسکورم^۴، اجتماعی^۱، هفتگی^۲ و

1. Course summary
2. Description Block
3. Format
4. SCORM

موضوعی^۳. در قالب بندی نوع اول، یک بسته اسکورم، که مخفف عبارت مدل مرجع برای عناصر آموزشی اشتراک پذیر^۴ است، در صفحه قرار می گیرد. به طور کلی، اسکورم نقشه راه و مجموعه ای از استانداردها است که توسط مؤسسات آی تریپل ای^۵، آی ام اس^۶، آی سی سی^۷، و آریادنه^۸ به وجود آمده است. این مدل برای برنامه نویسان محیط های یادگیری مجازی این امکان را به وجود می آورد که با رعایت کردن اصولی در طراحی محتوا، تطبیق پذیری، دسترس پذیری، و قابلیت کاربرد مجدد آن ها را برای محیط های یادگیری مجازی که از آن استاندارد پشتیبانی می کنند، از جمله مدل، به وجود آورند. اسکورم توسط یک گروه تحقیقاتی به نام ای دی ال^۹، که مخفف عبارت یادگیری توزیع شده پیشرفته^{۱۰} است، تولید می شود که وابسته به وزارت دفاع آمریکا است. این مدل، استاندارد مورد تأیید بیشتر مراجع آموزش الکترونیکی جهان و همچنین ایران است (لطفاً مراجعه کنید به ظریف صناعی^{۱۱}، ۱۳۸۸).

در صورت انتخاب این قسمت نیاز است که یک بسته منطبق بر اسکورم را دریافت کرده و آن را به سامانه منتقل کنید تا محتوای آن در سیستم جای گیرد. این محتوا که ممکن است یک درس، دوره، فعالیت و ... باشد قابلیت همسو شدن با مدل را داشته و پس از بارگذاری در سامانه به صورت یک دوره قابل اجرا است. به طور کلی، یکی از آرمان های آموزش رایانه ای، ثبت و نگهداری اطلاعات، و مهیا ساختن آن برای استفاده همگان است. مدل می تواند بسته های از قبل آماده شده اسکورم را به سه صورت قالب

1. Social
2. Weekly
3. Topic
4. Sharable Content Object Reference Model
5. IEEE
6. IMS
7. AICC
8. Ariadne
9. ADL
10. Advanced Distributed Learning (<http://www.adlnet.org/>)
11. Zarifsanaiee

دوره، منابع، و فعالیت به فضای دوره اضافه کند. حالت دوم، قالب اجتماعی، حول یک تالار گفتگوی اصلی می‌چرخد. این قابلیت در مواقعی سودمند است که یادگیری و آموزش از آزادی بیشتری برخوردار است. حتی ممکن است دوره‌ای به صورت رسمی وجود نداشته باشد، درست مانند برنامه درسی فرایند محور^۱ در آموزش زبان که از یک چارچوب از قبل طراحی شده تبعیت نمی‌کند. نوع سوم، قالب هفتگی است که تعداد هفته‌ها را اساس تقسیم بندی قرار می‌دهد. در حالت آخر، قالب موضوعی، تعداد عنوان‌هایی که باید در طول دوره پوشش داده شوند پایه تقسیم بندی می‌باشند.

شکل ۴.۱۰. انتخاب نوع قالب

تعداد هفته/عنوان^۲

در این قسمت می‌توانید تعداد جلسات دوره را انتخاب نمایید. به طور پیش فرض، تعداد ۱۰ هفته برای یک دوره در نظر گرفته شده است. اگر در طول هفته دانش‌آموزان دو بار در کلاس حاضر شوند، تعداد جلسه‌های کلاس به ۲۰ می‌رسد، که معمولاً این تعداد جلسه در کلاس‌های آموزش زبان ایران یک قاعده است. تعداد نهایی جلسات ۵۲ می‌باشد.

شکل ۴.۱۳. تعداد هفته/عنوان

تاریخ شروع دوره^۳

در ادامه، تاریخ شروع دوره انتخاب می‌شود. تنظیمات این قسمت با نمایش گزارشات

-
1. Process syllabus
  2. Number of weeks/topics
  3. Course start date

سیستم مرتبط است. اگر شما قالب بندی هفتگی را انتخاب نمایید، تاریخ شروع دوره در اولین جلسه کلاس نمایش داده می شود. تنظیمات این قسمت بر قالب بندی موضوعی تأثیر گذار نیست.

شکل ۴.۱۴. تاریخ شروع دوره

قسمت های مخفی^۱

در برخی موارد ممکن است فعالیت، متن، و یا جلسه هایی به صورت زمان بندی شده به دانش آموزان ارائه شوند و هنگامی که محدوده زمانی سپری شد آن قسمت ها به طور خودکار، و یا با تصمیم معلم غیر/ فعال شوند. به طور پیش فرض، قسمت مخفی شده معمولاً به رنگ خاکستری و جمع شده به دانش آموزان نشان داده می شود، اما دانش آموزان باز هم نمی توانند محتوا را ببینند. طبق تصمیم معلم، دو حالت را می توان برای این قسمت انتخاب کرد. مورد اول، قسمت ها به شکل جمع شده نشان داده شوند^۲، پیش فرض سیستم بوده و باعث می شود که دانش آموزان قسمت های مخفی را نبینند، اما از مخفی بودن آن ها اطلاع یابند. مورد دوم، قسمت های مخفی به طور کامل غیر قابل دیدن هستند^۳، قسمت های مخفی را از فضای دوره ناپدید می کند.

شکل ۴.۱۵. قسمت های مخفی

1. Hidden sections
2. Hidden forms are shown in collapsed form
3. Hidden sections are completely invisible

اخبار نمایش داده شده^۱

در این قسمت می‌توانید تعداد موارد خبری بلوک/اخبار جدید^۲ را تعیین کنید. این بلوک مستقل از سایر تالارهای گفتگو است که ممکن است در هر دوره مورد استفاده قرار گرفته باشند. همان‌طور که ملاحظه می‌شود، تعداد موارد خبری به صورت پیش فرض ۵ می‌باشد.

شکل ۴.۱۶. تعداد موارد خبری که نمایش داده می‌شود

نشان دادن کتاب نمره به دانش‌آموزان^۳

تقریباً همه فعالیت‌های مودل امکان دادن نمره را به معلم می‌دهد. به طور پیش فرض، نتایج همه نمره‌های دریافتی را می‌توان در کتاب نمره^۴ دید. دسترسی به این نمرات هم برای معلم و هم دانش‌آموزان وجود دارد، اما اگر معلم به دلیل ملاحظات آموزشی ترجیح دهد که دانش‌آموزان نمره‌ها را نبینند، می‌تواند در این قسمت دسترسی آن‌ها به نمرات را محدود کند. البته، معلم باز هم می‌تواند ارزیابی‌های خود را در مورد عملکرد دانش‌آموز داشته باشد، فقط دانش‌آموز نمی‌تواند نتایج را ببیند.

شکل ۴.۱۷. نمایش کتاب نمره به دانش‌آموزان

نشان دادن گزارش فعالیت‌ها^۵

این قابلیت به طور پیش فرض برای همه دانش‌آموزان مهیا است. بلوک گزارش در بر

1. News items to show
2. The latest news
3. Show gradebook to students
4. Gradebook
5. Show activity reports

گیرنده فهرستی از عملکرد شرکت کنندگان در فعالیت‌های دوره است. معلم می‌تواند نمایش این گزارش‌ها را برای دانش‌آموزان کنترل کند، و در عین حال خود دسترسی به تمام آن‌ها داشته باشد. تصمیم‌گیری در مورد غیر/فعال بودن این امکان باید بر پایه ملاحظات آموزشی صورت گیرد. برای برخی از دوره‌ها وجود گزارش‌ها ضروری است چرا که به دانش‌آموزان این امکان داده می‌شود که در مورد عملکرد خود اطلاعات بیشتری به دست آورند.

شکل ۴.۱۸. نمایش گزارش فعالیت‌های انجام شده

علاوه بر ملاحظات آموزشی، مسائل مرتبط با فناوری نیز ممکن است بر استفاده از این امکان نقش داشته باشد. حفظ و ذخیره گزارش‌ها باعث بالا رفتن ترافیک سایت و در نتیجه کم شدن سرعت می‌شود. به همین دلیل، ممکن است مدیر ارشد سایت بخواهد در دوره‌های پر جمعیت و طولانی مدت این قابلیت را غیر فعال کند. البته، در این مورد قابلیت‌های میزبان شما نقش مهمی را ایفا می‌کند.

حداکثر اندازه ارسال فایل^۱

این قسمت بیشینه بارگذاری فایل توسط دانش‌آموزان را کنترل می‌کند. مدیر ارشد سایت می‌تواند اندازه فایل را طبق منابع سیستمی تعیین کند. همچنین می‌توان حداکثر حجم فایل ارسالی را در هر فعالیت مشخص نمود. همان‌طور که دیده می‌شود، حجم فایل ارسالی ۲۰ مگابایت در نظر گرفته شده است، یعنی دانش‌آموزان اجازه دارند فایل‌های با حداکثر این حجم به سامانه منتقل کنند.

1. Maximum upload size

شکل ۴.۱۹. حداکثر اندازه ارسال فایل

مهمان

در این قسمت می‌توان انتخاب نمود که آیا هر کاربری که عضو کلاس نباشد نیز می‌تواند در کلاس شرکت کند یا خیر. به عبارت دیگر، اگر از منوی /اجازه دسترسی مهمان^۱ گزینه^۲ انتخاب شود، دوره به صورت آزاد (عمومی) تعریف شده و همه می‌توانند در آن شرکت کنند. همچنین می‌توان یک رمز عبور برای این ورود تعریف کرد، که در آن صورت، ورود به افرادی محدود می‌شود که رمز عبور را بدانند.

شکل ۴.۲۰. دسترسی مهمان

گروه‌ها

در این قسمت، شما می‌توانید حالت گروه بندی دوره را از منوی حالت گروه^۳، و از بین سه گزینه بدون گروه بندی^۴، گروه های جداگانه^۵، و گروه های مشهود^۶ انتخاب کنید. لازم به ذکر است که برای استفاده از این گزینه در ابتدا باید گروه‌هایی در سامانه تعریف شده

-
1. Allow guest access
  2. Yes
  3. Group mode
  4. No groups
  5. Separate groups
  6. Visible groups

باشد. این کار از طریق رفتن به منوی تنظیمات < مدیریت دوره > کاربران < گروه > ایجاد گروه انجام می شود.

بدون گروه بندی

در این وضعیت همه عضو یک مجموعه هستند، و دسته بندی مشخصی انجام نشده است.

شکل ۴.۲۱. حالت بدون گروه بندی

گروه های جداگانه

هر گروه می تواند فقط اعضای خود را ببیند، و دسترسی به سایر گروه های دوره ندارد.

گروه های مشهود

هر گروه به طور مستقل کار می کند، اما در عین حال عملکرد گروه های دیگر را نیز می بیند.

اجبار در گروه بندی^۱

در صورت انتخاب گزینه "بله" از منوی تنظیمات، تمام فعالیت های دوره به صورت گروهی انجام می شود. این خصوصیت در جایی مفید واقع می شود که معلم بخواهد گروه بندی ویژه ای را در تدریس اعمال کند و دیگر نیاز به وارد کردن آن تغییرات در هر فعالیت نداشته باشد. همان طور که پیش تر گفته شد، ابتدا باید گروه هایی در سامانه تعریف شده باشد.

شکل ۴.۲۲. حالت اجبار در گروه بندی

1. Force group mode

گروه بندی پیش فرض^۱

اگر حالت گروه بندی فعال باشد، یک حالت پیش فرض را می توان برای انجام فعالیت ها تنظیم کرد. همان گونه که در تصویر دیده می شود، در این دوره گروه بندی پیش فرضی وجود ندارد و عبارت "هیچ کدام"^۲ انتخاب شده است.

شکل ۴.۲۳. گروه بندی پیش فرض

Default grouping

دسترسی

این قسمت به شما اجازه می دهد که دوره ی خود را غیر/فعال کنید. اگر دوره غیر فعال شود، دیگر در فهرست دوره ها قرار نمی گیرد، و هیچ یک از کاربران، به جز معلم دوره و مدیران، دوره را نمی بینند. حتی اگر دانش آموزان سعی کنند با استفاده از آدرس اینترنتی دوره به آن دسترسی داشته باشند، باز هم اجازه ورود نخواهند یافت.

شکل ۴.۲۴. انتخاب نوع دسترسی

Availability

دو گزینه در منوی تنظیمات وجود دارد. انتخاب گزینه اول^۳ اجازه دسترسی دانش آموزان به دوره را می دهد، درحالی که گزینه دوم^۴ مانع از دسترسی به دوره می شود.

1. Default grouping
2. None
3. This course is available to students
4. This course is not available to students

زبان^۱

اگر زبان خاصی در منوی استفاده اجباری از زبان^۲ انتخاب شود، زبان رابط گرافیکی دوره به آن تغییر پیدا می کند و دانش آموزان منوهای کاربری خود را به آن زبان می بینند. این امکان باعث می شود که بتوانید دوره هایی با زبان های مختلف در سایت داشته باشید.

شکل ۴.۲۵. انتخاب زبان دوره

تغییر نام نقش ها^۳

شما می توانید نام دیگری برای نقش های دوره انتخاب کنید. برای مثال، ممکن است بخواهید عنوان نقش معلم را به "راهنما" تغییر دهید. برای این کار، وازگان یا عبارات جدیدی که می خواهید به جای عنوان نقش های قدیمی به کار برده شوند را در جای خالی مقابل عنوان نقش های قدیمی تایپ کنید. این کار نوع دسترسی را تغییر نمی دهد.

شکل ۴.۲۶. تغییر نام نقش ها

Your word for 'Manager'	____
Your word for 'Course creator' ¹⁸	____
Your word for 'Teacher'	____
Your word for 'Non-editing teacher'	____
Your word for 'Student'	____
Your word for 'Guest' ¹⁸	____
Your word for 'Authenticated user' ¹⁸	____
Your word for 'Authenticated user on frontpage' ¹⁸	____

1. Language
2. Force language
3. Role renaming

ذخیره دوره و ثبت نام دانش‌آموزان

هنگامی که تنظیمات دوره را اعمال نمودید، با فشردن کلید ذخیره کردن تغییرات^۱، دوره خود را ایجاد نمایید.

شکل ۴.۲۷. کلیدهای ذخیره و انصراف از ایجاد دوره

پس از فشردن این کلید، به طور خودکار به قسمت کاربران ثبت نام شده^۲ وارد می‌شوید. همان‌طور که در تصویر دیده می‌شود فهرست اسامی دانش‌آموزان کلاس خالی است.

شکل ۴.۲۸. فهرست شرکت کنندگان دوره

Enrolled users

[Enroll users](#)

Enrollment methods: All

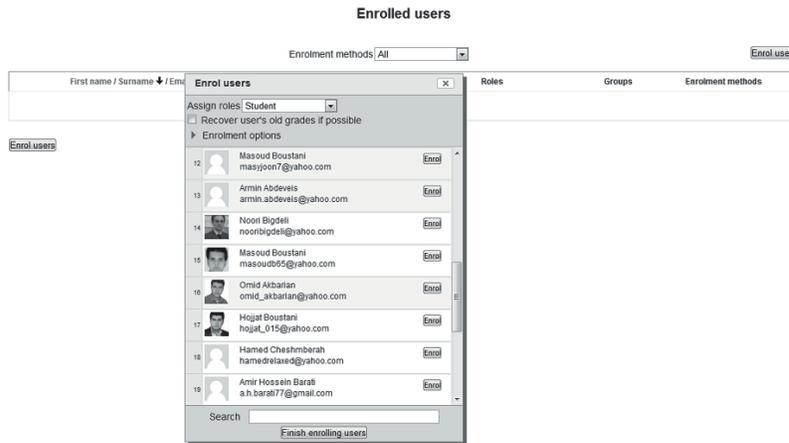
First name / Surname ↓ / Email address	Last access	Roles	Groups	Enrollment methods

[Enroll users](#)

در صورتی که به دانش‌آموزان قبلاً نام کاربری و واژه عبور اختصاص داده شده باشد، اضافه کردن آن‌ها به کلاس از طریق کلید ثبت نام کاربر^۳ انجام می‌شود (ثبت نام کاربر به صورت دستی از مسیر مدیریت دوره < کاربران > حساب‌ها^۴ اضافه کردن یک کاربر جدید توسط مدیر سایت انجام می‌شود).

1. Save changes
2. Enrolled users
3. Enroll users
4. Accounts

شکل ۴.۲۹. انتخاب و افزودن شرکت کنندگان به فهرست کلاس

پس از فشردن این کلید، پنجره جدیدی نمایش داده می‌شود که از طریق آن می‌توانید کاربران را جستجو کرده و به کلاس اضافه کنید. در قسمت بالای این پنجره می‌توان نقش مورد نظر برای کاربر را از منوی اعطای نقش^۱ انتخاب کرده، و سپس با کلیک بر دکمه ثبت نام^۲ که در مقابل هر کاربر وجود دارد آن شخص را به کلاس اضافه نمود. همچنین، در مورد دانش‌آموزان، می‌توان با فعال کردن قسمت بازیابی نمرات قدیمی کاربر در صورت امکان^۳، نمرات دوره‌های قبل یک دانش‌آموز را که، به عنوان مثال، به ترم بالاتر راه یافته است نیز به دوره ی کنونی انتقال داد. در پایان، پس از وارد کردن اعضای کلاس، با کلیک بر دکمه پایان ثبت نام کاربران^۴، این مرحله نیز به پایان می‌رسد.

1. Assign roles
2. Enroll
3. Recover user's old grades if possible
4. Finish enrolling users

شکل ۴.۳۰. پایان ثبت نام کاربران در کلاس

Enrolled users

Enrolment methods: [Enrol users](#)

First name / Surname ↓ / Email address	Last access	Roles	Groups	Enrolment methods
Omid Akbarian omid_akbarian@yahoo.com	7 days 9 hours	Student X		Manual enrolments from Monday, 12 March 2012, 12:00 AM
Ali Barghandan alibr110@gmail.com	1 day 13 hours	Student X		Manual enrolments from Monday, 12 March 2012, 12:00 AM
Hojat Eoustani hojat_015@yahoo.com	4 days	Student X		Manual enrolments from Monday, 12 March 2012, 12:00 AM
Mojtaba Diahosseini m.diahosseini@gmail.com	21 days 13 hours	Student X		Manual enrolments from Monday, 12 March 2012, 12:00 AM
Saeed Golshokoh fewerjov2@gmail.com	112 days 11 hours	Student X		Manual enrolments from Monday, 12 March 2012, 12:00 AM
Muhamad Palczan mp.palczan@yahoo.com	80 days 4 hours	Student X		Manual enrolments from Monday, 12 March 2012, 12:00 AM
Ali Talebzadeh atalaezadeh@yahoo.com	9 days	Teacher X		Manual enrolments from Monday, 12 March 2012, 12:00 AM

[Enrol users](#)

تصویر فوق فهرست اعضای کلاس پس از ثبت نام شدن را نشان می‌دهد. همان‌طور که ملاحظه می‌شود، از بین تعداد هفت کاربر، شش کاربر نقش دانش‌آموز، و یک کاربر (مورد آخر در پایین) نقش معلم را بر عهده دارد. پس از نام و تصویر نیم‌رخ^۱، اطلاعات مربوط به آخرین دسترسی^۲ کاربر به سیستم درج شده است. در ستون بعد، نقشی که کاربر به عهده دارد دیده می‌شود. می‌توانید با کلیک بر علامت حذف که کنار نقش‌ها قرار گرفته است آن نقش را حذف نمود، و همچنین با فشردن علامت به اضافه (+) که در مقابل قرار دارد نقش یا نقش‌های دیگری را نیز به کاربر اعطا نمود. در ستون آخر نیز می‌توانید کاربر را به طور کامل از فهرست کلاس حذف و یا ویژگی‌های آن را ویرایش نمایید.

جمع‌بندی

در این فصل با نحوه ایجاد یک کلاس اینترنتی آشنا شدید. همان‌طور که قبلاً هم گفته شد، ایجاد دوره جدید وظیفه‌ای است که معمولاً به یک متصدی محول می‌شود و او پس از

1. Profile
2. Last access

تشکیل کلاس اعضا را با مشخص کردن سطح کاربری مرتبط، برای مثال دانش آموز، معلم و ...، به کلاس اضافه می کند، و معمولاً معلم کلاس آماده را تحویل می گیرد. با این وجود، در این قسمت سعی شد که این مرحله از کار نیز مورد بررسی قرار گیرد. در فصل بعد تلاش می شود که دوره ایجاد شده مورد ویرایش قرار گرفته و تمام فعالیت های موجود به عنوان نمونه در دوره قرار گیرند.

فصل پنجم

طراحی دوره

در فصل گذشته، مراحل ایجاد یک دوره اینترنتی را مورد بررسی قرار دادیم. حال که دوره آماده است، می‌توانیم با استفاده از امکاناتی که مودل در اختیار ما قرار می‌دهد به پیاده کردن نقشه آموزشی خود در طول دوره پردازیم. می‌توان گفت که در اکثر موارد معلمان کار خود با مودل را از این قسمت آغاز می‌کنند، چرا که دوره به صورت آماده به آن‌ها تحویل داده می‌شود. در ابتدا وارد سامانه شوید.

ورود به سامانه^۱

پس از دریافت اطلاعات کاربری از مدیر سایت یا تشکیل دهنده دوره، وارد سایت نهاد آموزشی شوید. حال شما در صفحه اول سایت قرار دارید. همان‌طور که در تصویر زیر ملاحظه می‌شود، صفحه از سه قسمت تشکیل شده است، منوهای ناوبری در سمت چپ، بلوک‌های امکانات در سمت راست، و همچنین قسمت میانی صفحه که می‌تواند برای جای دادن اخبار، فهرست دوره‌ها و... به کار رود^۲.

-
1. Login
  2. Online users

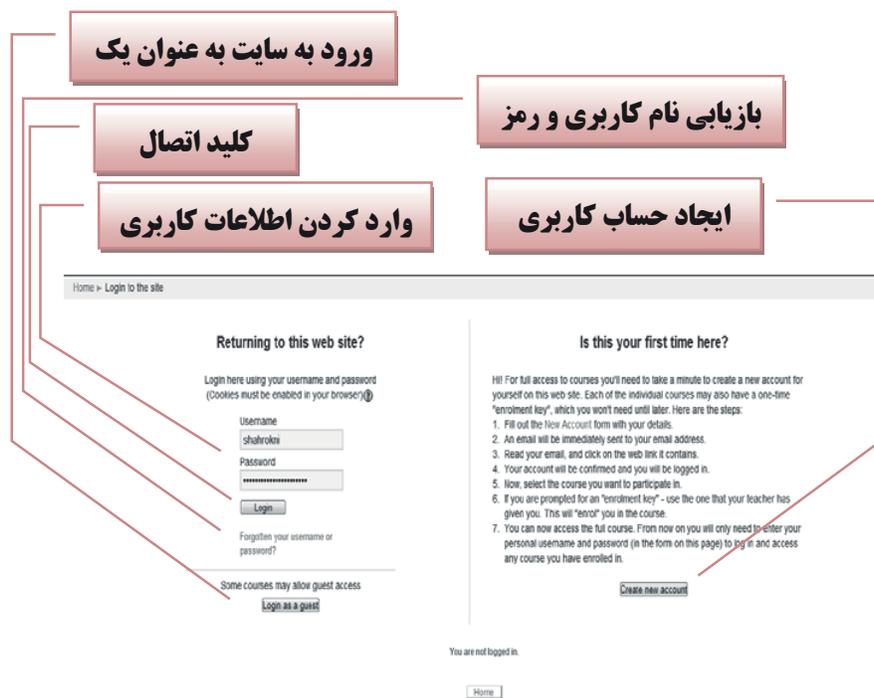
شکل ۵.۱. قسمت های صفحه اول سایت

برای ورود به سامانه، روی پیوند ورود به سامانه^۱، که در بالا سمت راست صفحه قرار دارد کلیک کنید. در صفحه بعد می توانید اطلاعات کاربری خود را وارد کرده و یا از قسمت سمت راست صفحه درخواست یک حساب کاربری جدید^۲ نمایید. در انتهای صفحه نیز یک کلید برای ورود به سایت به عنوان یک مهمان^۳ وجود دارد. اگر از فصل گذشته به خاطر داشته باشید، تشکیل دهنده دوره می تواند دسترسی به کلاس را برای مهمانان آزاد و یا محدود کند. همچنین، در صورتی که اطلاعات حساب کاربری خود را فراموش کرده باشید، می توانید از طریق گزینه فراموش کردن نام کاربری و رمز عبور^۴، که در پایین کلید ورود^۵ قرار دارد، نسبت به بازیابی آن اقدام نمایید.

1. Login
2. Create new account
3. Login as guest
4. Forgotten your username or password
5. Login

شکل ۵.۲. نحوه وصل شدن به سایت

The screenshot shows a login page with two main sections. The left section is titled "Returning to this web site?" and contains a login form with fields for "Username" (containing "shahroki") and "Password" (masked with dots). Below the fields are "Login" and "Login as a guest" buttons. A link "Forgot your username or password?" is also present. The right section is titled "Is this your first time here?" and contains a "Create new account" button. A list of 7 steps for account creation is provided. A "Home" button is at the bottom center.

پس از وارد کردن اطلاعات کاربری و کلیک بر دکمه ورود، به صفحه اول سایت بازگردانده می‌شوید، اما این بار صفحه اول سایت، اطلاعات جدیدی را شامل می‌شود. به هر دو طرف صفحه، بلوک‌های ناوبری، تنظیمات، نیم‌رخ، و فهرست دوره‌ها اضافه شده است. تعداد کلاس‌ها به یک مورد (FCE-12) تغییر یافته است، چرا که معلم وصل شده به سامانه فقط به تدریس در این دوره می‌پردازد، یا به عبارتی، فقط در این دوره (به عنوان معلم) ثبت نام شده است. ورود دانش‌آموزان به سامانه نیز به همین شکل است. آنها نیز طبق ثبت نام انجام شده، کلاس یا کلاس‌هایی را در فهرست دوره‌های خود مشاهده می‌کنند.

شکل ۵.۳. صفحه سایت پس از وصل شدن کاربر به سیستم

فضای کلاس مجازی

با کلیک بر عنوان دوره^۱، به کلاس خود وارد شوید. هر کلاس جدید، به صورت پیش فرض، شامل قسمت‌هایی است. سمت راست و چپ با بلوک‌های ناوبری، تنظیمات، و امکانات پر شده، و در قسمت وسط نیز برنامه هفتگی به صورت خالی قرار دارد. لطفاً توجه داشته باشید که جای بلوک‌ها را می‌توان با تغییر تنظیمات چپ و یا راست چین نمود.

در ستون اول قسمت میانی صفحه، پیش از قسمت‌های جداگانه جلسات، یک پیوند به نام تالار خبر^۲ قرار دارد که توسط معلم قابل ویرایش است. برای ایجاد تغییرات، لازم است که حالت ویرایش را فعال نموده و با در نظر گرفتن اهداف آموزشی، فعالیت‌ها و منابع را در برنامه قرار دهید.

1. FCE-T12
2. News forum

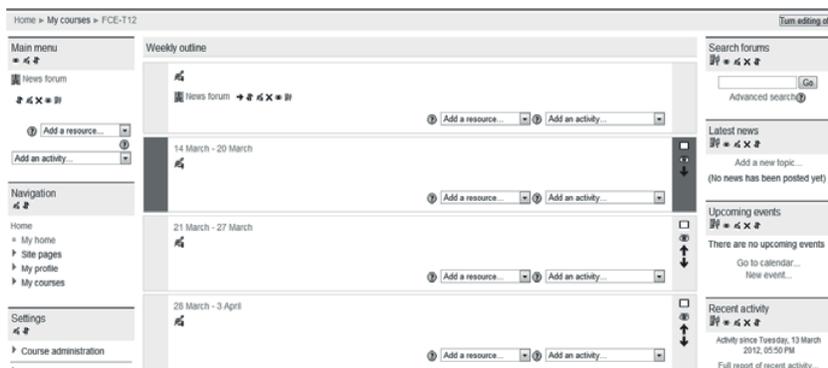
شکل ۵.۴. صفحه دوره

ویرایش کلاس

همان‌طور که قبلاً گفته شد، مدل تمام اطلاعات را در واحدهایی به نام "بلوک" سازماندهی می‌کند. بلوک‌ها را می‌توان جابجا و یا خاموش و روشن نمود. کلیک بر دکمه "روشن کردن حالت ویرایش" در قسمت بالا سمت راست صفحه، و یا در قسمت مدیریت دوره، کلاس را در حالت ویرایش قرار می‌دهد:

شکل ۵.۵. روشن کردن حالت ویرایش

1. Turn editing on

در تمام بلوک‌ها نشانه‌های جدیدی (   ) ظاهر شده است که برای ایجاد تغییر در شکل ظاهری، محتوا و یا جایگاه بلوک‌ها استفاده می‌شوند. همان‌گونه که دیده می‌شود، اولین هفته کلاس (۱۴ تا ۲۰ مارس) در دو طرف به رنگ نارنجی در آمده است، که به معنای هفته جاری در برنامه آموزشی می‌باشد.

کار با نشانه‌ها

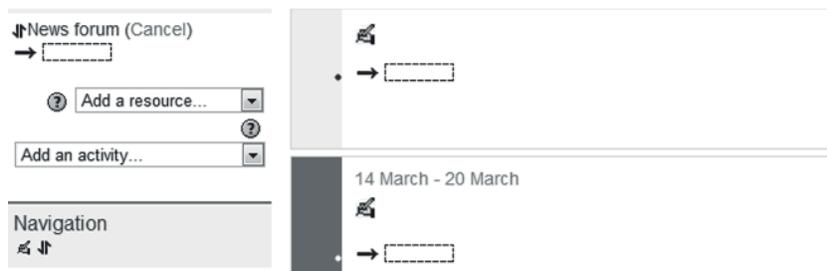
پدیدار/ناپدید کردن ( )

کلیک بر نشانه چشم باعث نا/پدید یا غیر/فعال شدن یک بلوک، فعالیت، و یا منبع می‌شود. پس از کلیک، شکل این نشانه تغییر کرده و به یک چشم بسته تبدیل می‌شود ( ). به همین صورت، کلیک مجدد بر نشانه چشم بسته شده، باعث پدیدار شدن مجدد بلوک ناپدید شده می‌شود.

جابجایی (؛ ؛ ؛)

نشانه‌های پیکان، به هر شکلی که باشند، برای جابه‌جایی یک بلوک در فضای کلاس مورد استفاده قرار می‌گیرند، بنابراین اگر بر هر شکل کلیک شود، انتظار می‌رود که آن بلوک به همان سمتی که پیکان اشاره می‌کند منتقل شود. همچنین، نشانه مکان‌های ممکن برای انتقال یک بلوک را نشان می‌دهد.

شکل ۵.۶. جابجایی عناصر کلاس

تصویر فوق، قسمتی از فضای کلاس پس از کلیک بر نشانه پیکان جابجایی ( ) قسمت تالار

خبر را نشان می دهد. همان گونه که دیده می شود، خانه های مستطیل شکل خط چین شده ای در بلوک های سایت قرار گرفته اند که به وسیله یک پیکان جهت دار (→ نشان داده شده اند. کلیک بر هر مستطیل موجب انتقال پیوند تالار خبر به آن خانه می شود. به این ترتیب، هر قسمت (بلوک، فعالیت و منبع) را می توانید در فضای صفحه به حرکت در آورید، و این قابلیت باعث به وجود آمدن انعطاف پذیری در چینش عناصر صفحه می شود.

حذف (X)

کلیک بر این نشانه، بلوک یا قسمت مرتبط را حذف می کند. پس از انجام این کار، یک هشدار در مورد این عملیات به شما نشان داده می شود که باید با انتخاب گزینه بله یا خیر به آن پاسخ دهید.

شکل ۵.۷. حذف تالار خبر

Are you absolutely sure you want to completely delete Forum 'News forum' ?

Yes No

به عنوان مثال، پیغام فوق پس از انتخاب گزینه حذف برای قسمت تالار خبر به نمایش در آمده است. این هشدار از شما می پرسد، "آیا کاملاً مطمئن هستید که می خواهید قسمت تالار خبر را حذف نمایید؟" انتخاب گزینه "بله" سبب حذف شدن این قسمت می شود.

اعطای نقش (👤)

همان طور که می توانید حدس بزنید، این نشانه برای اعطای نقش های دیگری علاوه بر نقش داده شده به کاربر مورد استفاده قرار می گیرد. به عنوان مثال، شما می توانید یکی از دانش آموزان خود را به عنوان یک معلم غیر ویراستار برای کمک در امر تدریس انتخاب کنید، و سپس به او علاوه بر نقش جاری خود، یعنی دانش آموز، نقش دیگری اعطا کنید.

شکل ۵.۸. انتخاب نقش برای تالار خبر

Assign roles in Forum: News forum

Please choose a role to assign

Role	Description	Users with role
Non-editing teacher	Non-editing teachers can teach in courses and grade students, but may not alter activities.	0
Student	Students generally have fewer privileges within a course.	0

تصویر فوق، بخش اعطای نقش را پس از کلیک بر این نشانه نمایش می‌دهد. معلم اختیار دارد که دو نوع نقش (معلم غیر ویراستار و دانش آموز) را به کاربران اعطا نماید. باید توجه کرد که همه کاربران به طور پیش فرض با نقش دانش آموز به کلاس اضافه می‌شوند، و اضافه کردن نقش یا نقش‌های دیگر به طور خاص تنها در صورت صلاحدید معلم و برای هر کدام از فعالیت‌ها انجام می‌شود. پس از کلیک بر نقش مورد نظر، صفحه افزودن نقش نمایش داده می‌شود، و سپس معلم اجازه می‌یابد که نقش را از بین کاربران دوره به یک یا چند نفر اعطا نماید. همان‌طور که در تصویر زیر دیده می‌شود، معلم سعی نموده است دسترسی به تنظیمات تالار خبر را به کاربران اعطا کند. در صورت انجام چنین کاری، دانش‌آموزانی که از فهرست سمت راست به چپ انتقال یابند، قادر خواهند بود که مانند معلم به این قسمت خبر اضافه کنند.

شکل ۵.۹. اعطای نقش در تالار خبر

Assign role 'Student' in Forum: News forum

The screenshot shows the 'Assign role 'Student' in Forum: News forum' interface. It features two main panels: 'Existing users' and 'Potential users'. The 'Existing users' panel is currently empty, with a sub-header 'None in this Activity module'. Below it, it lists 'Users from Course: FCE-T12 (4)' with the following email addresses: Abbas Golchinzadeh, abbasgolchin@yahoo.com; Ashkan Isari, iran.ashki@yahoo.com; Seyyed Mohammad Seyyed Aghami, mohamadaghami@yahoo.com; and Sadeq Taqavian, sadeq_111@yahoo.com. The 'Potential users' panel lists five users with their email addresses: Abbas Golchinzadeh, abbasgolchin@yahoo.com; Ashkan Isari, iran.ashki@yahoo.com; Seyyed Mohammad Seyyed Aghami, mohamadaghami@yahoo.com; Seyyed Abdollah shahroki, sa_shahroki@glang.iut.ac.ir; and Sadeq Taqavian, sadeq_111@yahoo.com. Between the two panels are 'Add' and 'Remove' buttons. At the bottom, there is a search bar with a 'Clear' button and a dropdown menu for 'Assign another role' currently set to 'Student (0)'.

پیکر بندی ( )

این نشانه در تمام بلوک‌های سایت قرار دارد. کلیک بر آن باعث نمایش صفحه تنظیمات بخشی که در آنجا قرار گرفته است می‌شود. به عنوان مثال، اجازه دهید به دانش آموزان کلاس خوش آمد بگوییم، و عبارت "به این کلاس خوش آمدید"^۱ را در سطر اول دوره پیش از پیوند تالار خبر قرار دهیم. برای این کار روی نشانه دست و قلم کلیک نمایید. صفحه خلاصه وضعیت^۲ نمایش داده می‌شود. در کادر متنی عبارت خوش آمدگویی را تایپ و توسط پردازشگر متن تغییرات لازم را اعمال نمایید. در آخر نیز بر دکمه ذخیره تغییرات^۳ کلیک نمایید.

شکل ۵.۱۰. پیکربندی سرفصل دوره

Use default section name

Section name

Summary

Font family Font size Paragraph

B *I* U ABC X₁ X₂

Welcome to this course!

Path: p » em » span » strong

HTML format

پس از انجام این مراحل، عبارت تایپ شده در بالای قسمت تالار خبر قرار می‌گیرد. به همین ترتیب می‌توان محتویات جلسات را ویرایش نموده و طرح درس را در آنها پیاده کرد.

1. Welocome to this course
2. Summary of General
3. Save changes

افزودن بلوک

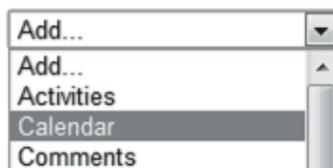
اگر قصد اضافه کردن یک بلوک را داشته باشید، و یا این که بخواهید تعدادی از بلوک‌هایی که قبلاً وجود داشته‌اند اما حذفشان نموده‌اید را بازگردانید، می‌توانید این کار را از طریق منوی "افزودن یک بلوک" انجام دهید. در ادامه برخی از بلوک‌های متداول مودل که می‌توانند در فرایند یادگیری-یاددهی مؤثر واقع شوند به اختصار مورد بررسی قرار می‌گیرند.

تقویم^۱

این بلوک رخدادهای دوره را نشان می‌دهد. شما می‌توانید برنامه‌های زمان بندی شده دوره را به تقویم اضافه نموده، و از آن به عنوان یک سرفصل درسی^۲ استفاده کنید. اگر فعالیت‌هایی مانند تالار گفتگو، تکالیف، آزمون، و... در برنامه هفتگی قرار بگیرند، به طور خودکار به تقویم نیز اضافه شده و پس از قرار گرفتن نشانگر موس بر روزهای تقویم، به صورت یک برچسب نشان داده می‌شوند.

اجازه دهید تقویم را به محیط کلاس اضافه کنیم. از منوی اضافه کردن یک بلوک گزینه تقویم را انتخاب کنید.

شکل ۵.۱۱. افزودن یک بلوک

پس از چند لحظه یک تقویم در همان قسمت قرار می‌گیرد. در قسمت بالای بلوک، نشانه‌های ویرایش و در پایین، کلید رخدادهای^۳ در چهار کد بندی جهانی^۴ (همگانی)، دوره، گروه^۵، و

1. Calender
2. Syllabus
3. Events key
4. Global

کاربر^۳ وجود دارد.

شکل ۵.۱۲. تقویم

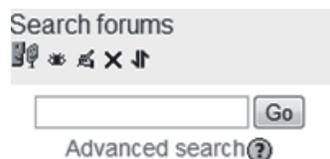
همچنین، همان‌طور که در تصویر بالا ملاحظه می‌شود، رخدادها از نظر رنگ بندی نیز کدبندی شده‌اند، به این معنا که هر نوع دسترسی با رنگی خاص در تقویم نشان داده می‌شود. این کدبندی به دانش‌آموز و معلم کمک می‌کند تا بتوانند فعالیت‌های گروه بندی شده را به راحتی و با نگاه به رنگ روزهای تقویم تشخیص دهند. همچنین، معلم این امکان را دارد که رنگ بندی رخدادها را با کلیک بر نشانه چشم از تقویم حذف کند.

1. Course
2. Group
3. User

جستجو در تالارهای گفتگو^۱

در صورت وجود تالارهای گفتگو در سامانه، که در اغلب موارد جزء ضروری کلاس برای بحث‌های کلاسی هستند، دانش آموز می‌تواند با استفاده از این بلوک به جستجوی عبارت مورد نظر خود در آنها بپردازد. جستجو را می‌توان در دو حالت ساده و پیشرفته انجام داد.

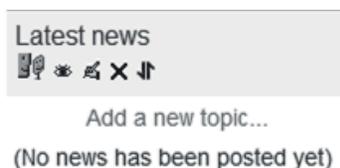
شکل ۵.۱۳. بلوک جستجو در تالارهای سایت

اخبار جدید^۲

در این قسمت که با تالار خبر نیز مرتبط است، فهرست اخبار جدید دوره نمایش داده می‌شود. با کلیک بر پیوند *افزودن یک عنوان جدید*^۳ شما می‌توانید عناوین خبری جدیدی که می‌خواهید دانش‌آموزان از آنها اطلاع پیدا کنند را به این قسمت اضافه کنید (این کار درست مانند رفتن به قسمت تالار خبر و کلیک بر دکمه *افزودن یک عنوان جدید* است). اجازه دهید با هم یک عنوان خبری جدید ایجاد کنیم، هر چه باشد این دوره تازه شروع شده است و ممکن است دانش‌آموزان هنوز با امکانات سایت آشنا نباشند. در ابتدا روی پیوند *اضافه کردن*

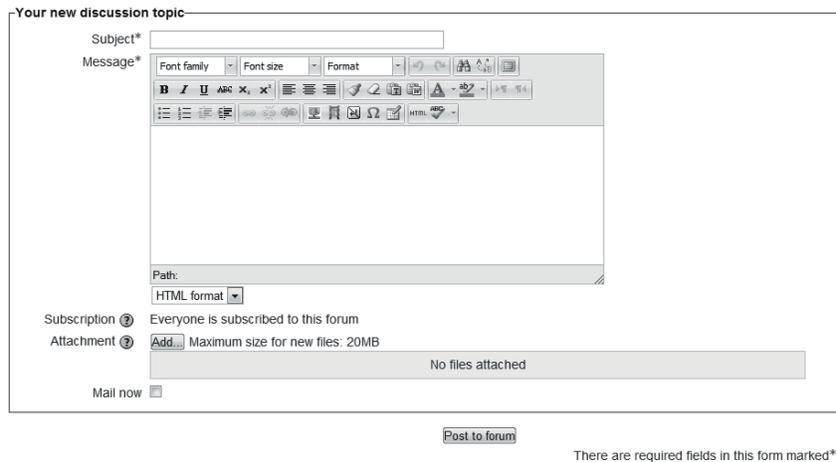
شکل ۵.۱۴. بلوک اخبار جدید

1. Search forums
2. Latest news
3. Add a new topic

یک عنوان جدید کلیک می‌کنیم. صفحه افزودن مطلب به تالار خبر نمایش داده می‌شد.

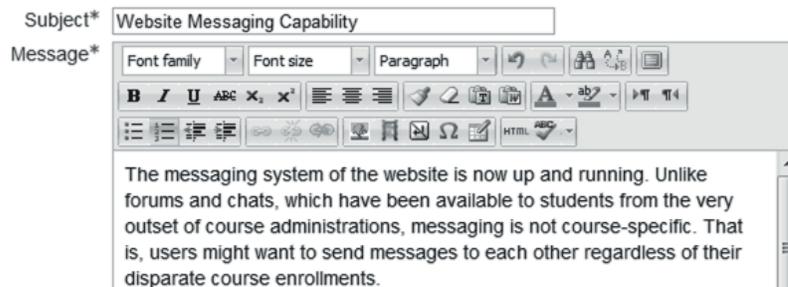
شکل ۵.۱۵. افزودن یک موضوع جدید به تالار خبر

لازم به ذکر است که اساس افزودن مطلب به هر تالاری، چه خبری یا بحث کلاسی، مشابه است: ۱. موضوع خبر را در قسمت عنوان^۱ وارد نمایید، ۲. اطلاعات تفصیلی را در قسمت پیغام^۲ اضافه کنید، ۳. در صورت لزوم با فشردن کلید اضافه^۳ فایل‌هایی را پیوست نمایید، و ۴. بر کلید ارسال به تالار^۴ کلیک نمایید. در اینجا خوب است اطلاعاتی در مورد قابلیت پیغام‌رسانی^۵ سایت به دانش‌آموزان بدهیم.

-
1. Subject
  2. Message
  3. Add
  4. Post to forum
  5. Messaging

شکل ۵.۱۶. متن خبر

پس از تایپ متن و فشردن کلید ارسال، پیغامی مبنی بر موفقیت کار به شما نشان داده می‌شود:

شکل ۵.۱۷. پیغام اضافه شدن موفقیت آمیز خبر به تالار

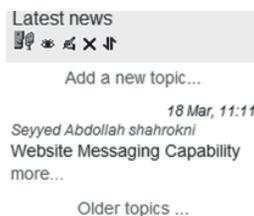
Your post was successfully added.

You have 30 mins to edit it if you want to make any changes.

(Continue)

این پیغام به شما می‌گوید که "ارسال مطلب با موفقیت انجام شد و در صورت تمایل می‌توانید ظرف مدت ۳۰ دقیقه آن را ویرایش نمایید." پس از چند لحظه، شما به طور خودکار به فضای کلاس منتقل می‌شوید. این بار در بلوک اخبار جدید یک عنوان وجود دارد، همان مطلبی که چند لحظه پیش با هم ارسال کردیم.

شکل ۵.۱۸. قرار گرفتن یک عنوان خبری در قسمت اخبار جدید

تاریخ و زمان درج مطلب به همراه نام ارسال کننده نیز ذکر شده است. کلیک بر پیوند بیشتر^۱، متن کامل خبر را نشان می‌دهد.

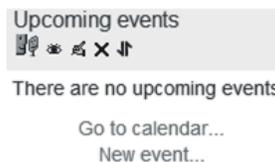
شکل ۵.۱۹. متن خبر منتشر شده

رخدادهای آینده^۲

این بلوک به طور مستقیم با تقویم کلاس در ارتباط است، به این معنا که افزودن هر فعالیت به سایت که در روزهای بعد قرار است اتفاق بیفتد، مانند یک آزمون، در این بلوک (و تقویم) جای می‌گیرد. همچنین از طریق همین بلوک نیز می‌توان به تقویم رفته^۳ و رخدادهای جدیدی را به آن اضافه نمود^۴. به این ترتیب دانش‌آموز می‌تواند با مراجعه به این قسمت رخدادهای آینده را مشاهده کرده و خود را برای آن‌ها آماده کند.

شکل ۵.۲۰. بلوک رخدادهای آینده

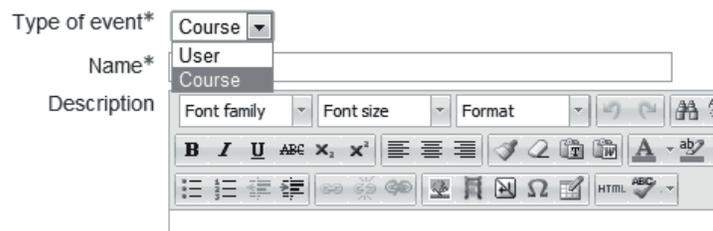

1. more
2. Upcoming events
3. Go to calendar
4. New event

اجازه دهید یک رخداد جدید به تقویم اضافه کنیم. به عنوان مثال، اگر شما از آن دست معلمانی هستید که به اهمیت ارزشیابی دوره ای^۱، یعنی آزمون‌هایی که در فواصل زمانی مشخصی در طول دوره برگزار می‌شوند و هدفشان پیدا کردن نقاط قوت و ضعف و سپس ارائه بازخورد^۲ است، اعتقاد دارید، باید زمان بندی آزمون‌های کلاسی را اعلام کنید. در این صورت بهترین گزینه برای شما این خواهد بود که به تقویم رفته و رخداد (یا رخدادها) را به تقویم اضافه نمایید. روی پیوند رخداد جدید کلیک کنید. صفحه تنظیمات به همراه نمای کلی تقویم دوره نمایش داده می‌شود.

همان‌طور که انتظار می‌رود، اطلاعاتی در مورد نوع^۳، نام^۴، توصیف^۵، تاریخ^۶، و مدت^۷ رخداد از شما خواسته می‌شود. به دلیل کمبود فضا، اجازه بدهید تا قسمت‌های صفحه بعد به ترتیب مورد بررسی قرار گیرند. در ابتدا از منوی نوع رخداد، کد بندی مورد نظر را انتخاب می‌کنیم. همان‌طور که ملاحظه می‌شود، دو انتخاب وجود دارد: کاربر و دوره.

شکل ۵.۲۱. انتخاب نوع رخداد

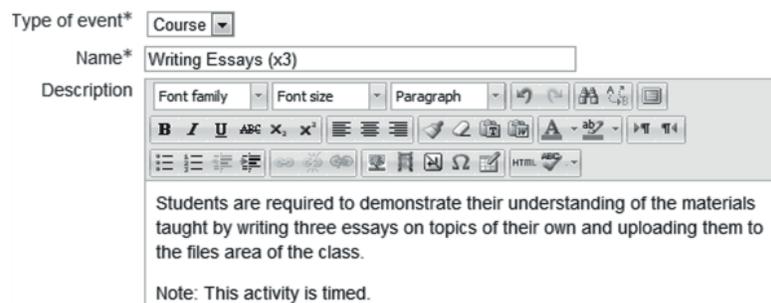

پیشتر در مورد حالت‌های دسترسی این بخش به صورت گذرا سخن گفته شد. در صورتی که نوع رخداد را کاربر انتخاب کنید، دسترسی به آن رخداد به صورت خصوصی انجام

1. Formative assessment
2. Feedback
3. Type of event
4. Name
5. Description
6. Date
7. Duration

می‌شود، و کاربر دیگری اجازه دیدن محتوا را پیدا نمی‌کند. در مقابل، یک رخداد دوره‌ای را همه دانش‌آموزان شرکت‌کننده در دوره می‌توانند مشاهده کنند. علاوه بر این دو نوع، دو سطح دسترسی دیگر نیز وجود دارد که در منو دیده نمی‌شوند. دسترسی گروهی، رخداد را برای گروه‌های خاصی قابل دیدن می‌کند، و گزینه جهانی نیز رخداد را در اختیار همه دانش‌آموزان سایت فارغ از کلاس کنونی قرار می‌دهد. در اینجا، به این دلیل که می‌خواهیم این رخداد فقط به دانش‌آموزان دوره نشان داده شود، نوع رخداد را دوره انتخاب می‌کنیم. پس از این بخش نوبت به وارد کردن نام و توصیف رخداد می‌رسد. در اینجا به دانش‌آموزان اطلاعاتی در مورد نوشتن سه "متن" و سپس ارسال آن‌ها به قسمت فایل‌های کلاس در زمان‌های مشخص داده شده است.

شکل ۵.۲۲. افزودن یک خبر با دسترسی دوره

The screenshot shows a form for creating a course event. The 'Type of event*' is set to 'Course'. The 'Name*' is 'Writing Essays (x3)'. The 'Description' field contains a rich text editor with the following text: 'Students are required to demonstrate their understanding of the materials taught by writing three essays on topics of their own and uploading them to the files area of the class. Note: This activity is timed.'

در ادامه، زمان‌بندی این رخداد را تنظیم می‌کنیم. قسمت اول این بخش به "زمان و تاریخ" مربوط است. در اینجا من زمان این رخداد را ساعت ۹ صبح روز ۱۹ مارس ۲۰۱۲ انتخاب می‌کنم. همچنین به دانش‌آموزان نیز یک هفته، یعنی تا ساعت ۹ روز ۲۶ مارس، فرصت می‌دهم که نوشته خود را به قسمت فایل‌های کلاس بفرستند. همان‌طور که ملاحظه می‌شود، این امکان نیز وجود دارد که با انتخاب قسمت بدون مدت^۱، بازه زمانی خاصی برای تحویل

1. Without duration

پروژه مشخص نشود، یا این که در قسمت مدت به دقیقه^۱، تحویل پروژه در بازه‌ای از زمان تعریف شود. در پایین نیز با فعال کردن قسمت تکرار این رخداد^۲ و وارد کردن عدد ۳ در قسمت تکرار هفتگی^۳ برای سه هفته پشت سر هم این رخداد را برنامه‌ریزی می‌کنم. با فشردن کلید ذخیره تغییرات^۴ رخداد به تقویم اضافه می‌شود.

شکل ۵.۲۳. تعیین زمان رخداد

Date*

Duration Without duration
 Until

Duration in minutes

Repeat this event

Repeat weekly,
 creating altogether

همان‌طور که در تصویر پایین ملاحظه می‌شود، تغییرات اعمال شده در قسمت رخدادهای آینده نشان داده شده‌اند.

شکل ۵.۲۴. رخدادهای اضافه شده به بلوک رخدادهای آینده

Upcoming events

Writing Essay (x3) 09:00 » Monday, 26 March, 09:00
Writing Essay (x3) Monday, 26 March, 09:00 » Monday, 2 April, 09:00
Writing Essay (x3) Monday, 2 April, 09:00 » Monday, 9 April, 09:00

سه رخداد در این قسمت قرار گرفته است، که کلیک بر هر کدام دانش‌آموز را به تقویم و متن

1. Duration in minutes
2. Repeat this event
3. Repeat weekly, creating altogether
4. Save changes

رخداد منتقل می کند. پس زمینه صورتی رنگ این قسمت نشان دهنده کدبندی سطح دسترسی دوره است.

شکل ۵.۲۵. متن رخداد

◀ Sunday   Monday, 19 March 2012   Tuesday ▶

Writing Essay (x3)
FCE: Term 12 09:00 » Monday, 26 March, 09:00

Students are required to demonstrate their understanding of the materials taught by writing three essays on topics of their own and uploading tem to the files area of the class.

Note: This activity is timed.

✕

[Export calendar](#)
iCal

کارهای اخیر ۱.

این قسمت گزارشی در مورد فعالیت‌هایی که تاکنون در دوره انجام شده است ارائه می دهد. همان طور که دیده می شود، فهرست فعالیت‌های اخیر دوره ما خالی است چرا که هیچ فعالیتی به کلاس اضافه نشده است.

شکل ۵.۲۶. بلوک کارهای اخیر

Recent activity

Activity since Monday, 19 March 2012, 05:54 PM

[Full report of recent activity...](#)

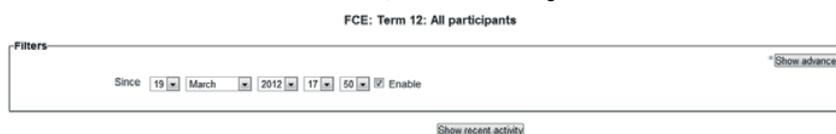
Nothing new since your last login

کلیک بر پیوند گزارش کامل کارهای اخیر^۲، این امکان را به وجود می آورد که در صورت

1. Recent activity
2. Full report of recent activity

کمبود فضا برای تمام رکوردها، یک صفحه جداگانه با قابلیت جستجو نشان داده شود. این قسمت فهرست فعالیت‌های کلاس است و به دانش‌آموز این امکان را می‌دهد تا به محض ورود به کلاس از تمام اتفاقات کلاس مطلع شود.

شکل ۵.۲۷. امکان جستجوی رخداد های دوره

در این قسمت به بررسی پنج بلوک پر کاربرد در فرایند یادگیری-یاددهی پرداخته شد، اما امکانات جانبی مودل در حالت استاندارد فراتر از این تعداد می‌باشد، و حتی بسیاری دیگر را نیز می‌توان از سایت رسمی برنامه دریافت و نصب نمود. توصیه می‌شود که معلمان با توجه به نیاز خود به استفاده از این امکانات اقدام نمایند. در قسمت بعد به افزودن منبع و فعالیت به فضای کلاس می‌پردازیم؛ فهرست کارهای/خیر از این به بعد دیگر خالی نخواهد بود!

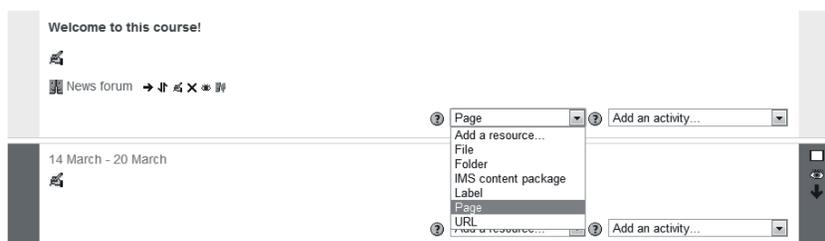
افزودن منبع و فعالیت به کلاس

این قسمت همان جایی است که تالارهای گفتگو، آزمون‌ها، منابع اینترنتی، و... به کلاس اضافه می‌شوند. به عبارتی، این بخش از کار همان آموزش مجازی است که از طریق ابزارهای مخصوص خود انجام می‌شود، همان‌گونه که در آموزش سنتی از طریق ابزارهای متداول آن انجام شده است. برای افزودن فعالیت و منبع به کلاس، همان‌طور که حتماً می‌دانید، باید در ابتدا حالت ویرایش را روشن نمایید. در این قسمت، سعی می‌کنیم با استفاده از ترکیب چند منبع و فعالیت به صورت نمونه کلاس‌مان را آماده کنیم. در اینجا، من منابع و فعالیت‌ها را پیش از شروع جلسات، یعنی جایی که پیغام خوش آمد گویی اضافه شد، قرار می‌دهم. مسلماً، شما می‌توانید طبق ملاحظات آموزشی خود، جلسات را به انجام فعالیت‌های مختلفی اختصاص دهید.

صفحه (📄)

اجازه دهید در ابتدا با یک مقدمه کلی در مورد دوره شروع کنیم. برای این کار باید یک صفحه اینترنتی درست کنیم. از منوی افزودن یک منبع^۱ بر گزینه صفحه^۲ کلیک می‌کنیم.

شکل ۵.۲۸. افزودن یک صفحه

یک صفحه اینترنتی، مانند سایر گزینه‌های منوی افزودن یک منبع، محتوایی ثابت دارد، و در هر زمان قابل ویرایش است. همان‌طور که پیشتر گفته شد، تفاوت اصلی یک منبع و فعالیت در قابلیت تعامل است، به این معنا که یک منبع را فقط می‌توان دید و در صورت وجود پیوندهای خارجی به جای دیگر منتقل شد، اما یک فعالیت، علاوه بر دادن اطلاعاتی به دانش‌آموز اطلاعاتی نیز از او می‌گیرد.

صفحه ویرایش منبع باز شده و چند خانه خالی برای وارد کردن: نام^۳، توصیف^۴، محتوای صفحه^۵، و همچنین تنظیمات/اختیاری^۶ و مشترک^۷ نمایش داده می‌شود. محتوا را وارد کرده و توسط ابزارهای ویرایش متن، آن را به شکلی که مایل هستیم تغییر می‌دهیم (توصیف دوره از

1. Add a resource
2. Page
3. Name
4. Descriptio
5. Page content
6. Options
7. Common module settings

سایت کمبریج ایسال گرفته شده است^۱.

شکل ۵.۲۹. تنظیمات یک صفحه

Name* Course Description!

Description* FCE-12 course descriptions

Path: p
HTML format

Content

Page content* First Certificate in English (FCE)

Cambridge English: First, commonly known as First Certificate in English (FCE) is an exam for people who need to prove they can use everyday written and spoken English at an upper-intermediate level for work or study purposes

Path: p
HTML format

Options

Display page name

Display page description

Common module settings

Visible

ID number

همان طور که دیده می شود، در قسمت گزینه ها^۲، گزینه نشان دادن نام صفحه^۳ فعال شده است، که به معنای نشان دادن نام دوره به دانش آموزان است. در صورت تمایل می توانید با فعال

1. <http://www.cambridgeesol.org/exams/fce/>
2. Options
3. Display page name

کردن گزینه پایین، یعنی نشان دادن توصیف صفحه^۱، اطلاعات بیشتری در کنار پیوند منبع قرار دهید. در قسمت بعد، باید مشخص کنید که می‌خواهید منبع شما نمایش^۲ داده شده و یا پنهان^۳ بماند. لازم به ذکر است که این گزینه در تمام منابع و فعالیت‌ها وجود دارد. ممکن است بخواهید منبع یا فعالیتی را طبق ملاحظات آموزشی یا مدیریتی به ظاهر از کلاس حذف کرده و یا نمایش دهید. در صورت پنهان کردن فعالیت، شما قادر به دیدن پیوند خواهید بود، درست مانند کلیک بر نشانه چشم.

پس از انجام تنظیمات، می‌توانید بر یکی از دو کلید ذخیره و بازگشت به دوره^۴ یا ذخیره و نمایش^۵ کلیک نمایید.

شکل ۵.۳۰. اضافه شدن صفحه به دوره

صفحه جدید ایجاد شده و زیر پیوند تالار خبر جای گرفته است. شکل آیکن این قسمت نیز متفاوت از تالار است. کلیک بر عنوان صفحه، محتوا را نمایش می‌دهد.

1. Show page description
2. Show
3. Hide
4. Save and return to course
5. Save and display

شکل ۵.۳۱. محتوای صفحه

Course Description

First Certificate in English (FCE)

Cambridge English: First, commonly known as First Certificate in English (FCE) is an exam for people who need to prove they can use everyday written and spoken English at an upper-intermediate level for work or study purposes

Cambridge English: First – at a glance

Cambridge English: First is set at Level B2 of the Common European Framework of Reference for Languages. B2 is the level of English needed to:

- start working in an English speaking environment
- study at an upper intermediate level - such as foundation or pathway courses

تالار گفتگو^۱ (تالار)

تالار گفتگو در حقیقت یک تابلو اعلانات^۲ است. ایجاد این فعالیت به شما کمک می کند تا به بحث در مورد مسائل کلاسی پرداخته و ضمن رصد تعامل های کلاسی با هدف سنجش پیشرفت به دانش آموزان بازخورد سازنده^۳ ارائه دهید. بر خلاف چت، تالار گفتگو به صورت غیر هم زمان^۴ استفاده می شود، یعنی لازم نیست دو طرف مکالمه در یک زمان روی خط باشند تا با یکدیگر صحبت کنند، بلکه آن ها می توانند در هر زمان که مایل بودند به تالار سر بزنند و در صورت عضویت ایمیلی در آن نسخه ای از پیغام را در صندوق پستی الکترونیک خود دریافت کرده و سپس به آن پاسخ دهند. مطالب ارسال شده به صورت موضوع و پاسخ در تالار جمع شده و به شکل نواری^۵ پشت سر هم قرار می گیرند، به طوری که رابطه بین عنوان بحث و پاسخ (ها) مشخص است. در زیر نمونه ای از بحث کلاسی بین سه دانش آموز آورده شده است. شروع کننده بحث یک فایل متنی را در اختیار سایر دانش آموزان کلاس قرار داده و به آن ها توصیه نموده است که "نگاه کنند، بخوانند، و به خاطر بسپارند".^۶ در جواب نیز دو همکلاس از او تشکر کرده و در بازخورد خود از مفید بودن این فایل سخن گفته اند.

1. Forum
2. Bulletin Board
3. Corrective feedback
4. Asynchronous
5. Threaded
6. Look, read and remember

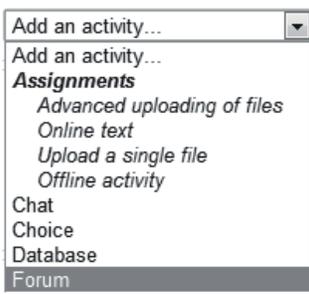
شکل ۵.۳۱. نمونه ای از تعاملات دانش آموزان در محیط تالار

ایجاد یک تالار گفتگو

پس از فعال کردن حالت ویرایش، از منوی افزودن یک فعالیت^۱، گزینه تالار گفتگو را انتخاب نمایید. این کار شما را به قسمت تنظیمات ایجاد تالار گفتگو می‌برد. صفحه تنظیمات تالار گفتگو به پنج قسمت تقسیم می‌شود: تنظیمات عمومی^۲، آستانه مسدود شدن پیغام^۳، ارزیابی^۴، و مشترک^۵.

شکل ۵.۳۲. انتخاب فعالیت تالار

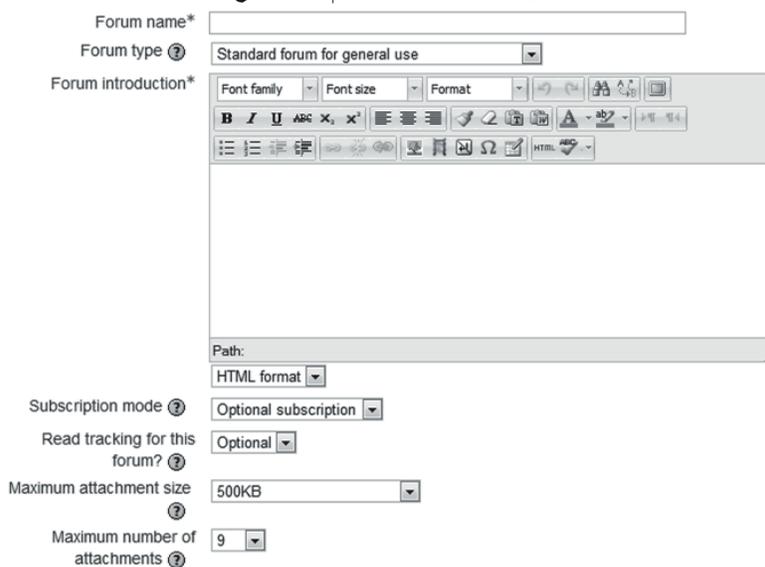

1. Add an activity
2. General
3. Grade
4. Ratings
5. Common module settings

عمومی

در قسمت اول، اطلاعات عمومی تالار گفتگو، یعنی نام^۱، نوع^۲، مقدمه^۳، حالت عضویت^۴، ردیابی مطالب خوانده شده^۵، حداکثر اندازه فایل پیوست شده^۶، و حداکثر تعداد فایل‌های پیوست شده^۷ وارد می‌شود.

شکل ۵.۳۳. تنظیمات تالار (نام، مقدمه، نوع)

The screenshot shows a web form for configuring a forum. The fields are as follows:

- Forum name***: A text input field.
- Forum type**: A dropdown menu with the selected option "Standard forum for general use".
- Forum introduction***: A rich text editor with a toolbar containing options for font family, font size, bold, italic, underline, text color, background color, bulleted list, numbered list, link, unlink, image, and HTML source.
- Path:**: A dropdown menu with "HTML format" selected.
- Subscription mode**: A dropdown menu with "Optional subscription" selected.
- Read tracking for this forum?**: A dropdown menu with "Optional" selected.
- Maximum attachment size**: A dropdown menu with "500KB" selected.
- Maximum number of attachments**: A dropdown menu with "9" selected.

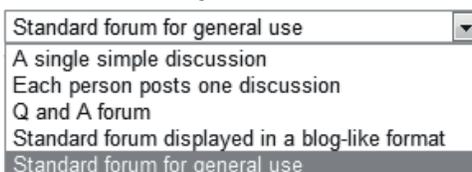
نام، نوع و مقدمه

ابتدا برای تالار گفتگوی خود یک نام وارد کنید. تالار شما با این نام در کلاس به

1. Forum name
2. Forum type
3. Forum introduction
4. Subscription mode
5. Read tracking for this forum?
6. Maximum attachemmnt size
7. Maximum number of attachements

دانش آموزان نشان داده می‌شود. در قسمت بعد، می‌توانید از بین چهار نوع تالار، گزینه مورد نظر خود را انتخاب نمایید. به طور پیش فرض، گزینه آخر، تالار گفتگوی استاندارد برای استفاده عمومی^۱ انتخاب شده است. این نوع تالار گفتگو برای تمام شرکت کنندگان دوره این امکان را فراهم می‌آورد که بتوانند بدون محدودیت بحث ایجاد کرده و یا در بحث‌های ایجاد شده توسط سایرین شرکت نمایند. این نوع تالار بهترین گزینه برای داشتن بحث‌های کلاسی است. سایر حالات عبارتند از ۱. بحث ساده تک منظوره^۲، برای ایجاد تالارهایی با اهداف ویژه در یک صفحه، ۲. فقط یک بحث شخصی^۳، که به هر دانش آموز اجازه می‌دهد فقط بتواند یک بحث را مطرح سازد اما به طور نامحدود در بحث‌های دیگران شرکت کند، ۳. تالار پرسش و پاسخ^۴، که در آن دانش آموزان به جای مطرح کردن بحث یک سؤال می‌پرسند که باید به آن‌ها پاسخ داده شود، اما آن‌ها قادر به دیدن پاسخ‌ها نخواهند بود مگر آن‌که خود نیز پاسخی به آن سؤال داده باشند، و ۴. تالار استاندارد در قالب یک وبلاگ^۵، که در آن تالار گفتگو مانند یک وبلاگ عمل می‌کند که تمام دانش آموزان می‌توانند به آن مطلب اضافه نموده و نظرات دیگران را نیز ببینند. اجازه دهید در اینجا نام را "تالار گفتگو" و نوع را استاندارد برای استفاده عمومی انتخاب کنیم.

شکل ۵.۳۴. انواع تالار

1. Standard forum for general use
2. A single simple discussion
3. Each person posts one discussion
4. Q and A forum
5. Standard form displayed in a blog-like format

سپس در قسمت مقدمه برای تالار خود توصیفی مناسب وارد نمایید که به دانش آموزان اطلاعات کافی در مورد استفاده از این قسمت را بدهد. نباید از این نکته غافل شد که ممکن است شما بخواهید برای هر هفته آموزشی یک تالار گفتگوی جداگانه داشته باشید، پس نیاز است قسمت مقدمه نحوه استفاده از این قسمت را به طور مطلوب توضیح دهد. مقدمه اولین قسمتی است که پس از کلیک بر پیوند تالار دیده می شود. در اینجا، هدف از ایجاد این بخش را مهیا کردن محیطی برای تعامل دانش آموزان ذکر می کنیم.

شکل ۵.۳۵. نمونه انجام شده تنظیمات عمومی

Forum name*

Forum type

Forum introduction*

Font family   Font size   Paragraph

B   U   ABC   x₁   x¹   [List Icons]   [Link Icon]   [Image Icon]   [Media Icon]   [Table Icon]   [Code Icon]

[More Icons]   [HTML Icon]

The forum module allows the participants to have an asynchronous discussion via the web. This is a useful way to get a different understanding of each other and the topic being discussed.

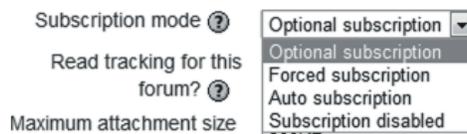
حالت عضویت

در قسمت بعد حالت عضویت را انتخاب می کنیم. چهار گزینه پیش روی ما است: عضویت اختیاری^۱، عضویت اجباری^۲، عضویت خودکار^۳، و غیر فعال^۴. هنگامی که کاربری عضو تالار گفتگو می شود بدان معنا است که نسخه ای از مطلب ارسال شده را در آدرس پست الکترونیک خود دریافت می کند. به طور پیش فرض، پیغامها پس از ۳۰ دقیقه در تالار ثبت شده، و به آدرس پست الکترونیک اعضای کلاس فرستاده می شوند. معمولاً به دانش آموزان

1. Optional subscription
2. Forced subscription
3. Auto subscription
4. Subscription disabled

اجازه داده می‌شود که خودشان انتخاب کنند که می‌خواهند عضو یک تالار بشوند یا خیر، اما ممکن است معلم بخواهد همه دانش‌آموزان کلاس را به طور اجباری عضو کلاس کند تا آن‌ها حتماً از کارهای انجام شده در تالار گفتگو آگاه شوند. البته همان‌طور که پیشتر مشاهده شد، بلوک کارهای اخیر نیز اطلاعاتی در مورد کارهای انجام شده در کلاس به دانش‌آموزان ارائه می‌دهد، اما این امکان که دانش‌آموزان بتوانند نسخه‌ای از فعالیت‌های تالار را در ایمیل خود ببینند، ممکن است از این نظر مفیدتر باشد که معمولاً افراد همیشه به کلاس درس سر نمی‌زنند، اما پست الکترونیک خود را بررسی می‌کنند. در عضویت خودکار، همه از ابتدا به عضویت تالار درآمده اما هر زمان که مایل بودند می‌توانند انصراف دهند. حالت آخر، غیر فعال، عضویت در تالار را به طور کلی لغو می‌کند. همان‌طور که پیشتر نیز گفته شد، عضویت در تالار فقط به دریافت پیام‌ها در پست الکترونیکی مربوط می‌شود و ارتباطی به شرکت اعضای کلاس در بحث ندارد.

شکل ۵.۳۶. حالت عضویت در تالار

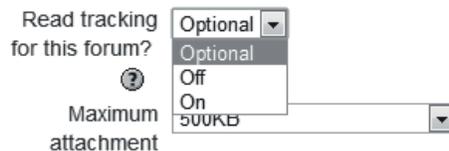

ردیابی مطالب خوانده شده

این قابلیت به دانش‌آموزان اجازه می‌دهد تا متوجه شوند کدام مطالب تالار خوانده شده‌اند. سه گزینه در این منو وجود دارد: ^۱ اختیاری، ^۲ خاموش، و ^۳ روشن. انتخاب گزینه اختیاری که پیش فرض سامانه است، به دانش‌آموزان این امکان را می‌دهد که بتوانند این ویژگی را خاموش یا روشن کنند. هر کدام از دو حالت دیگر، این امکان را خاموش یا روشن می‌کنند.

-
1. optional
  2. off
  3. on

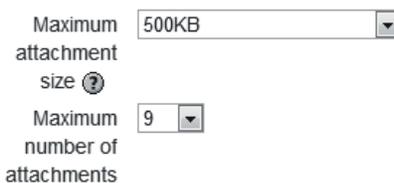
شکل ۵.۳۷. تنظیمات ردیابی

فایل‌های پیوست شده

در این قسمت می‌توانید حداکثر اندازه فایل‌های پیوست شده را هم از نظر ظرفیت، و هم تعداد مشخص نمایید. در وهله اول، تنظیمات ظرفیت فایل‌های پیوست شده توسط مدیر ارشد سایت مشخص می‌شود. ظرفیت فضای سرویس میزبانی، سرعت دریافت فایل توسط دانش‌آموزان، و بارگذاری صفحاتی که عکس‌های با حجم بالا را شامل می‌شوند ممکن است جزء دلایلی باشند که شما بخواهید برای حجم فایل‌های پیوست شده محدودیت تعریف کنید. در اینجا ما با تنظیمات پیش فرض، یعنی حداکثر ظرفیت ۵۰۰ کیلوبایت و ۹ فایل ضمیمه، کار را ادامه می‌دهیم.

شکل ۵.۳۸. حداکثر اندازه و تعداد فایل‌های ضمیمه

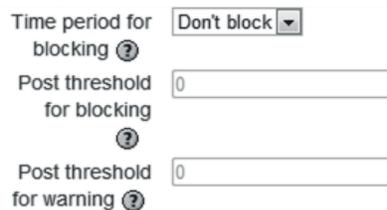

آستانه مسدود شدن پیغام

با استفاده از این قسمت، می‌توانید ارسال پیغام را محدود کنید، به این معنا که دانش‌آموزان فقط بتوانند در بعضی مواقع که تالار خبر باز می‌شود به ارسال موارد اقدام کنند، یا این که بخواهید دانش‌آموزان را تشویق کنید که از سهمیه خود به دقت استفاده کنند. دلیل این کار نیز ممکن است طبق ملاحظات آموزشی و یا مدیریتی توجیه پذیر باشد. به عنوان مثال، ممکن است بخواهید به این وسیله دانش‌آموزان کلاس را هشیار نگه دارید تا همیشه برای ارسال پیغام آماده

باشند، و یا این که منابع سیستمی شما فقط در برخی روزهای خاص بتواند پاسخگوی حجم ترافیک سایت باشد. برای این کار از منوی اول مدت زمان محدودیت، که از ۱ تا ۷ روز متغیر است، را انتخاب کنید. در حالت پیش فرض، گزینه محدود نکردن^۱ انتخاب شده است. پس از انتخاب تعداد روز، دو قسمت پایین، یعنی آستانه مسدود شدن ارسال پیغام^۲ و آستانه هشدار ارسال پیغام^۳، فعال می شوند. در قسمت اول می توانید حداکثر تعداد پیغام در مدت زمان انتخابی را مشخص نمایید، و در قسمت بعد، تعداد پیغام هایی که پس از آن به دانش آموز هشدار مبنی بر نزدیک شدن به پایان مهلت ارسال و یا سهمیه باقیمانده نشان داده می شود. در اینجا ما با تنظیمات پیش فرض، یعنی بدون محدودیت، ادامه می دهیم.

شکل ۵.۳۹. آستانه مسدود شدن پیغام

ارزیابی (نمره)

قسمت بعد به سنجش و ارزیابی مطالب مربوط می شود. همان گونه که اطلاع دارید، کاربرانی که سطح دسترسی آنها مدیر، معلم و یا معلم غیر ویراستار است می توانند کار ارزیابی را انجام دهند. اگر نمی خواهید به ارزیابی مطالب پردازید، می توانید منوی نوع ارزیابی^۴ را به همان شکل پیش فرض (شکل زیر) در حالی که گزینه بدون ارزیابی^۵ انتخاب شده است باقی بگذارید، در غیر این صورت از این منو گزینه مورد نظر را انتخاب نمایید.

1. Don't block
2. Post threshold for blocking
3. Post threshold for warning
4. Aggregate type
5. No ratings

شکل ۵.۴۰. ارزیابی

Roles with permission to rate [?] Manager, Teacher, Non-editing teacher

Aggregate type [?] No ratings

Scale No grade

Restrict ratings to items with dates in this range:

From 24 March 2012 23 35

To 24 March 2012 23 35

ارزیابی کمی شما می‌تواند به پنج شکل انجام شود: میانگین ارزیابی‌ها^۱، تعداد ارزیابی‌ها^۲، بالاترین ارزیابی^۳، پایین‌ترین ارزیابی^۴، و مجموع ارزیابی‌ها^۵. مورد اول، که حالت پیش فرض مودل بعد از فعال شدن قسمت ارزیابی است، میانگین همه نمراتی است که به پیغام‌های فرستاده شده به تالار داده شده است. این نوع ارزیابی به طور کل زمانی مفید واقع می‌شود که تعداد نمرات داده شده زیاد باشد. در حالت دوم، نمره نهایی از جمع تعداد پیغام‌هایی که مورد ارزیابی قرار گرفته‌اند حاصل می‌شود. این حالت زمانی به کار می‌آید که "تعداد" پیغام‌ها اهمیت دارد نه نمره ای که به آن داده می‌شود. این نوع ارزیابی برای حالت روش‌های مستقل یا وابسته دانستن^۶، که در ادامه مورد بررسی قرار می‌گیرد، به دلیل محدودیتی که حداکثر نمره به وجود می‌آورد مورد استفاده قرار نمی‌گیرد. دو مورد بعد، بالاترین و پایین‌ترین ارزیابی، نمرات بالا و پایین را به ترتیب به عنوان نمره نهایی در نظر می‌گیرند. این دو روش با هدف ترغیب کار بهتر در دانش‌آموزان استفاده می‌شوند، به این طریق که در مورد اول به

1. Average of ratings
2. Counts of ratings
3. Maximum rating
4. Aminimum rating
5. Sum of ratings
6. Separate and connected ways of knowing

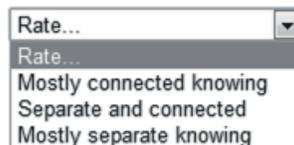
دانش آموز اجازه داده می‌شود که طی یک فرایند یک پیغام عالی که معرف سعی نهایی دانش آموز است به همراه چند نمونه کار سطح پایین تر به تالار ارسال کند. در مورد دوم، همه پیغام‌ها دارای اهمیت یکسانی می‌باشند. در مورد آخر نیز نمره تمام ارزیابی‌های دانش آموز با هم جمع می‌شود. البته، ذکر این مورد لازم است که نمره نهایی نمی‌تواند از حداکثر نمره ای که برای تالار (که در ادامه گفته می‌شود) در نظر گرفته شده است بیشتر شود. همچنین باید گفت که این نوع ارزیابی برای حالت روش‌های مستقل یا وابسته دانستن به کار نمی‌رود.

شکل ۵.۴۱. انواع ارزیابی

پس از انتخاب نوع ارزیابی، حال نوبت به انتخاب مقیاس می‌رسد. همان‌طور که دیده می‌شود، سه حالت کلی برای این بخش وجود دارد: روش‌های مستقل یا وابسته دانستن، بدون نمره^۱، و نمره ۱ تا ۱۰۰. در حالت اول، ارزیابی بر پایه نظریه ای مرتبط^۲ در روانشناسی است.

شکل ۵.۴۲. مقیاس‌های ارزیابی

در نظر بگیرد دو دانش آموز را که به دو روش مختلف یاد می‌گیرند: اولی سعی می‌کند تا جایی که می‌تواند در مسائل بی طرف مانده و احساسات خود را در تصمیم گیری دخالت

1. No grade
2. Theory of separate and connected ways of knowing

ندهد. اگر این دانش آموز در بحث با فردی که نظرات متفاوتی دارد قرار بگیرد، سعی می کند با تکیه بر استدلال های منطقی و پیدا کردن خلل در نظرات طرف مقابل از عقاید خود دفاع کند. او نظرات جدید را تا هنگامی که به صورت تحقیقی به شکل نظریه های معتبر در نیامده اند قبول نمی کند، و منابعی چون کتاب های علمی، معلمان خبره، یا تجربه های شخصی را به عنوان سند می شناسد. این دانش آموز یک *دانشمند مستقل*^۱ است. در مقابل، دانش آموز دیگری را در نظر بگیرید که در مقابل دیگران انعطاف پذیر است. او به خوبی می تواند با طرف مقابل احساس هم دردی کرد و به سخنان او گوش دهد، تا جایی که درکی همانند طرف مقابل نسبت به موضوع به دست آورد. هنگامی که او با دیگران بحث می کند، به طور جدی از مقابله پرهیز می کند و اگر راهی برای کمک وجود داشته باشد به طرف مقابل کمک می کند. این دانش آموز یک *دانشمند وابسته*^۲ است.

شکل ۵.۴۳. مقیاس های ارزیابی

Scale: Separate and Connected ways of knowing
Scale: Separate and Connected ways of knowing
No grade
100
99
98
97
96

برخی مطالعات (به عنوان مثال، بلنکی، کلینچی، گلدبرگر، و تارول^۳، ۱۹۸۶؛ کلینچی^۴، ۱۹۹۶) نشان می دهند که معمولاً یادگیری نوع اول در مردان، و نوع دوم در زنان وجود دارد. اگرچه این نتیجه را به دلایل روش شناسی نمی توان همیشه صادق دانست، اما می توان گفت که یادگیری افراد، بدون توجه به جنسیت، معمولاً در پیوستاری از این دو نوع

1. Separate knower
2. Connected knower
3. Belenky, Clinchy, Goldberger, & Tarule (1986)
4. Clinchy (1996)

قرار می‌گیرد، و در عمل هم وجود هر دو نوع یادگیری است که در کنار هم باعث اتخاذ تصمیمی هم منطقی و هم احساسی می‌شود.

برگردیم به کلاس مجازیمان! در یک موقعیت ویژه مانند یک تالار گفتگو، یک پیغام از طرف دانش‌آموزان ممکن است گرایشی به یکی، و یا هر دو، تفکر داشته باشد. حتی ممکن است یک دانش‌آموز به ظاهر "وابسته" پیغامی کاملاً "مستقل" به تالار بفرستد، و یا برعکس. بنابراین، هدف از انتخاب این مقیاس ارزیابی ۱. کمک به دانش‌آموز برای پی بردن به این نکته در هنگام خواندن نظرات، و ۲. ارائه بازخورد به دانش‌آموز در مورد موضع‌گیری او می‌باشد. به این ترتیب، در هنگام ارزیابی نظرات تالار، شما با منویی که سه گزینه را شامل می‌شود روبرو می‌شوید: بیشتر متمایل به دانستن وابسته^۱، مستقل و وابسته^۲، و بیشتر متمایل به دانستن مستقل^۳. از طریق این مقیاس، معلم دانش‌آموز را متوجه می‌سازد که چقدر در ابراز عقیده‌اش جانب‌دارانه، احساسی، احساسی و منطقی، و یا کاملاً منطقی عمل کرده است. بنابراین، ارزیابی در این مقیاس با هدف نمره انجام نمی‌شود، بلکه هدف تلاشی برای رشد ارتباطی، و احساسی دانش‌آموز است.

در حالت بعد، بدون نمره، مقیاس ترتیبی^۴ استفاده می‌شود. البته لازم به ذکر است که تمام مقیاس‌های غیر فاصله‌ای^۵ که در آن‌ها فاصله بین ارزیابی‌ها ارزش ریاضی ندارد، به عنوان مثال، عالی، خوب، رضایت بخش، نیاز به کار بیشتر و... را باید مدیر ارشد در سامانه تعریف کند که سپس معلم بتواند در صورت نیاز آن‌ها را به کار گیرد. وجود چنین بازخوردهای کیفی می‌تواند در بسیاری از موارد بهتر از نمره عمل کند به این دلیل که به جای خلاصه کردن تلاش دانش‌آموز و مسلماً عزت نفس آنها در یک عدد یا حرف الفبایی، به آن‌ها بازخورد

-
1. Mostly conneced knowing
  2. Separate and connected
  3. Mostly separate knowing
  4. Ordinal
  5. Interval

کیفی داده و آن‌ها را در جهت رفع مشکل راهنمایی می‌کند (براون^۱، ۲۰۰۴). در پایان، مقیاس فاصله‌ای از ۱-۱۰۰، که بسیار در میان معلمان پر کاربرد است، می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد.

پس از مشخص کردن نوع محاسبه و مقیاس ارزیابی دانش‌آموزان، می‌توانید ارزیابی را به پیغام‌هایی که در محدوده زمانی روزهای خاصی قرار می‌گیرند محدود کنید. این قابلیت ممکن است زمانی در امر آموزش مؤثر واقع شود که شما بخواهید تاکید بیشتری بر پیغام‌های جدید داشته باشید، و از این طریق سعی کنید که کلاس در ارسال پیغام به تالار سرعت پیدا کند، به هر حال ما معلمان دوست داریم کلاس‌مان فعال باشد!

شکل ۵.۴۴. محدودیت ارزیابی بر پایه زمان

Restrict ratings to items

with dates in this range:

From

To

حال که در مورد ارزشیابی سخن گفته شد، خوب است در مورد محل جمع شدن نتایج ارزشیابی‌ها نیز اشاره‌ای داشته باشیم. همه نمره‌های دانش‌آموزان در کتاب نمره ثبت می‌شود. این قسمت به صورت یک پیوند در تمام دوره‌ها، هم برای معلم و هم دانش‌آموز، قرار دارد. تفاوت این قابلیت برای هر دو سطح کاربری در این است که معلم می‌تواند به نمرات همه دانش‌آموزان دسترسی داشته باشد، اما دانش‌آموزان فقط می‌توانند نمرات خود را ببینند. هرگاه یک فعالیت جدید به کلاس اضافه شود، به طور خودکار یک جای خالی برای آن فعالیت در کتاب نمره ایجاد می‌شود، و ارزیابی‌های انجام شده به مرور زمان به آن اضافه می‌شود. در ابتدا نمره‌های وارد شده به صورت خام می‌باشند، اما در صورتی که محاسباتی لازم باشد می‌توان

1. Brown (2004)

برای این کار الگوریتم‌هایی نیز در سامانه تعریف کرد.

مشترک

در قسمت آخر، تنظیمات مشترک، می‌توانید حالت گروه بندی و دیده شدن فعالیت را انتخاب کنید. همان‌گونه که قبلاً گفته شد، این قسمت در بین همه فعالیت‌ها مشترک است.

شکل ۵.۴۵. تنظیمات مشترک همه فعالیت‌ها

اگر حالت گروه بندی در حالت جداگانه^۱ قرار گیرد، معلم می‌تواند برای همه دانش‌آموزان و یا یک گروه خاص بحث ایجاد کند. اگر سؤالی از یک گروه پرسیده شود، تنها اعضای همان گروه می‌توانند به آن سؤال پاسخ دهند، اما اگر معلم از همه دانش‌آموزان یک سؤال پرسد، دانش‌آموزان نمی‌توانند به آن پاسخ دهند، چرا که تنظیمات این قسمت اجازه نمی‌دهد شرکت کنندگان دوره به غیر از حالت گروهی به سؤال پاسخ دهند. همچنین دانش‌آموزان نیز فقط قادر خواهند بود در گروه خود به بحث پرداخته و به سؤالات هم‌گروهان خود و یا معلم پاسخ دهند.

اگر حالت گروه بندی در وضعیت مشهود^۲ قرار گیرد، معلم می‌تواند یک موضوع بحث جدید را برای همه دانش‌آموزان و یا یک گروه خاص ایجاد کند. در صورتی که بحث جدید برای یک گروه مطرح شده باشد، فقط اعضای همان گروه می‌توانند به آن پاسخ دهند. دانش‌آموزان نیز فقط قادر خواهند بود که برای گروه خود بحث ایجاد کرده و در پرسش و پاسخ‌های گروه خود شرکت کنند.

1. Separate
2. Visible

یادگیری زبان به کمک رایانه در محیط مودل: نظریه و کاربرد

در قسمت بعد می‌توانید با استفاده از گزینه‌های نشان دادن^۱ و پنهان کردن^۲ تالار خود را فعال کرده و یا از دید کاربران مخفی کنید.

شکل ۵.۴۶. نشان دادن یا پنهان کردن تالار

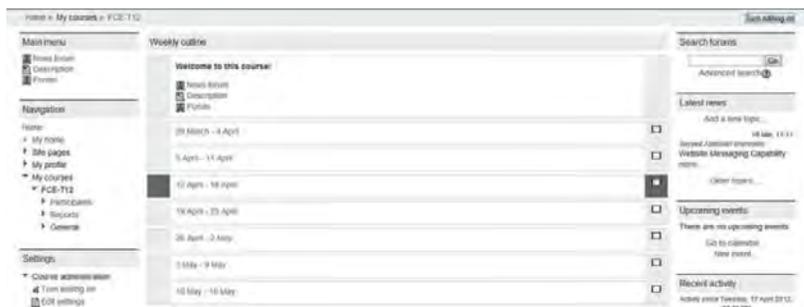
در قسمت بعد می‌توانید یک شماره شناسایی به تالار گفتگو اختصاص دهید.

شکل ۵.۴۷. شماره شناسایی

در پایان روی کلید ذخیره و بازگشت به دوره^۳ کلیک کنید. تالار گفتگو آماده است!

شکل ۵.۴۸. اضافه شدن تالار گفتگو به دوره

ورود به تالار از طریق پیوندی که در صفحه قرار گرفته است انجام می‌شود. به طور کلی کار با انواع تالارها (مانند تالار خیر) یکسان است.

1. Show
2. Hide
3. Save and return to course

کلاس به دانش آموزان نشان داده می شود تا آن ها از برنامه اطلاع داشته باشند، اما از ورود دانش آموزان در وقتی خارج از زمان تعیین شده نیز جلوگیری نمی شود. لازم به ذکر است که در صورت حضور دانش آموزانی از مناطق زمانی متفاوت در کلاس، زمان مشخص شده در این قسمت برای آن ها تنظیم می شود.

شکل ۵.۵۰. تعیین زمان برای ملاقات بعدی در چت

Next chat time	23	April	2012	01	15
Repeat sessions	Don't publish any chat times Don't publish any chat times No repeats - publish the specified time only At the same time every day At the same time every week				
Save past sessions					

اگر نمی خواهید زمانی برای چت مشخص کنید، باید به گزینه بعد، یعنی تکرار جلسات^۱ بروید. چهار حالت برای زمان بندی جلسات چت وجود دارد. در حالت اول، تعیین نکردن زمان چت^۲، دانش آموزان هر زمانی که بخواهند به اتاق چت وارد می شوند و هیچ زمان مشخصی تعیین نمی شود. در حالت دوم، بدون تکرار – منتشر کردن همان زمان تعیین شده^۳، فقط زمان چت بعدی اعلام می شود. می توانید از این حالت برای برنامه ریزی جلسات و مناسبات مشخصی استفاده کنید که در آن تمام دانش آموزان حضور دارند. گزینه بعد، هر روز در همین زمان^۴، جلسات چت را به صورت روزانه اعلام می کند. این حالت معمولاً می تواند برای پاسخگویی زمان بندی شده برای رفع اشکال به کار رود. حالت آخر، هر هفته در همین زمان^۵، زمان چت را به صورت هفتگی تنظیم می کند، که می تواند، به عنوان مثال، برای مرور مطالب و پاسخگویی به سؤالات مرتبط با دروس هفتگی به کار رود.

1. Repeat sessions
2. Don't publish any chat time
3. No repeats-publish the specified time only
4. At the same time every day
5. At the same time every week

شکل ۵.۵۱. تنظیمات حذف پیغام های چت

در قسمت بعد می‌توانید از منوی ذخیره جلسات گذشته^۱ تعداد روزهایی را که می‌خواهید گزارشات چت در سامانه باقی بمانند را انتخاب نمایید. به طور پیش فرض گزینه حذف نکردن پیغامها^۲ فعال می‌باشد، اما شما می‌توانید تعداد روزها را از ۲ تا ۳۶۵ تغییر دهید. وجود سوابق چت می‌تواند هم برای اهداف تحقیقی مفید باشد و هم برای مرور مجدد صحبت‌های گفته شده، به این ترتیب که وقتی دانش‌آموزان به بحث پیرامون مسئله ای آموزشی می‌پردازند، ممکن است بخواهند بعداً آن مطالب را مرور کرده و یا ذخیره کنند. همچنین دانش‌آموزانی که به هر دلیلی نتوانسته‌اند خود را به بحث برسانند نیز می‌توانند از مطالب گفته شده استفاده کنند. از دیگر مزایای وجود چنین امکانی بررسی مناسب بودن تعاملات چت است. اگر شما نگران این مسئله هستید که مطالب گفته شده در چت ممکن است از اهداف سازنده خود فاصله بگیرند، می‌توانید با بررسی سوابق از مناسب بودن گفتگو اطمینان حاصل نمایید. در مقابل، یکی از دلایلی که ممکن است بخواهید سوابق چت را غیر فعال کنید منابع سیستمی است، چرا که در صورت انجام شدن جلسات متعدد چت در کلاس‌های مختلف سایت، این گزارشات حجم زیادی را اشغال می‌کنند.

-
1. Save past sessions
  2. Never delete messages

شکل ۵.۵۲. مشاهده جلسات قبلی چت

در ادامه باید مشخص کنید که آیا همه می‌توانند به سوابق جلسات چت‌های گذشته دسترسی داشته باشند. چون معلم همیشه این دسترسی را دارد، پس منظور از "همه" در این قسمت دانش‌آموزان است. با انتخاب گزینهٔ *بله* یا *خیر* از منوی همه می‌توانند جلسات گذشته را مشاهده کنند^۱ تنظیمات این قسمت را انجام دهید.

در آخر نیز تنظیمات اتاق چت را اعمال نموده و سپس تغییرات را ذخیره نمایید. اتاق چت شما آماده است!

ورود به چت

برای ورود به چت، از پیوند جدیدی که در کلاس ایجاد شده است وارد اتاق می‌شویم. پس از ورود به درگاه ورودی چت، عنوان، توصیف، و زمان‌بندی که هنگام اعمال کردن تنظیمات وارد کرده ایم نمایش داده می‌شود.

شکل ۵.۵۳. ورود به چت

Chat

This is the place where we can meet each stauraday at 10 AM to discuss classs issues.

Chat session will be start in: 6 days 21 hours

[Click here to enter the chat now](#)

[Use more accessible interface](#)

در پایین اطلاعات مربوط به زمان چت، پیوندهایی برای ورود به چت^۲ به صورت پیش فرض،

1. Everyone can view past sessions
2. [Click here to enter chat now](#)

و استفاده از رابط گرافیکی در دسترس تری^۱ که ساده تر از نوع پیش فرض است (در صورت کم بودن سرعت اتصال به اینترنت) وجود دارد. اکنون بیایید به چت وارد شویم.

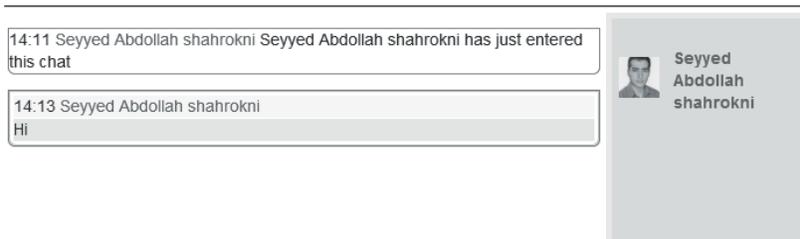
شکل ۵.۵۴. قسمت های اتاق چت

همان طور که در تصویر مشاهده می شود، در بالای صفحه اطلاعات ورود (و یا خروج) کاربر درج شده است. در سمت راست تصویر و نام کاربر حاضر در اتاق نشان داده شده است. برای به اشتراک گذاشتن متن، دانش آموز متن مورد نظر را در جای خالی پایین صفحه وارد نموده و با کلیک بر دکمه ارسال^۲، یا فشردن کلید اینتر متن را به اتاق ارسال می کند. پس از سه ثانیه عبارت تایپ شده در قسمت میانی صفحه قرار می گیرد. به عنوان مثال، وارد کردن عبارت سلام^۳ به اتاق این گونه نمایش داده می شود.

1. Use more accessible interface
2. Send
3. Hi

شکل ۵.۵۵. تعاملات زبانی در چت

طبیعی است که در صورت حضور کاربران دیگری در اتاق، تصاویر نیم‌رخ و نام آن‌ها در اینجا نمایش داده می‌شود. با ورود مجدد به چت، متوجه می‌شوید که یک پیوند دیگر نیز به درگاه ورود اضافه شده است، که مربوط به نشان دادن سوابق چت است. کلیک بر این پیوند شما را به قسمت گزارشات چت می‌برد. سوابق بر پایه‌ی زمان و تاریخ چت فهرست می‌شوند.

شکل ۵.۵۶. اضافه شدن گزینه سوابق چت به صفحه ورود به چت

Chat

This is the place where we can meet each stauraday at 10 AM to discuss classs issues.

Chat session will be start in: 6 days 19 hours

[Click here to enter the chat now](#)

[Use more accessible interface](#)

[View past chat sessions](#)

همان‌طور که در فصل دوم گفته شد، مودل بر پایه‌ی نظریه اجتماعی-ارتباطی در روانشناسی آموزشی طراحی شده است. نظریه‌های نوین آموزش زبان نیز نقشی کلیدی برای تعامل در

1. Chat history

یادگیری زبان دوم در نظر می‌گیرند. به همین دلیل، در راستای این رویکرد، برای چت در آموزش مجازی دو نقش به طور کلی در نظر گرفته می‌شود (تودینی^۱، ۲۰۰۳)، ۱. امکانی برای تعامل چهره به چهره، و ۲. ایجاد محیطی بهینه جهت یادگیری زبان دوم. در مورد اول، به عنوان مثال، سوتیلو^۲ (۲۰۰۰) نشان داد که یک محیط ارتباط همزمان مانند چت، در مقایسه با یک محیط غیر همزمان مانند تالار گفتگو، شباهت بیشتری به تعامل واقعی در دنیای بیرون دارد، به این معنا که کارکردهای کلامی^۳ مشابهی در هر دو محیط به چشم می‌خورد که برای یادگیری زبان مفید هستند. همچنین، برخی پژوهش‌های دیگر، مانند چان (۱۹۹۴)، خارج شدن معلم از مرکز توجه در کلاس‌های مجازی و مخصوصاً محیط چت را باعث مؤثرتر شدن یادگیری زبان به کمک رایانه می‌دانند.

ویکی^۴ (Wiki)

ویکی در زبان محلی جزایر هاوایی به معنای سریع است و در مورد فناوری به ابزاری سریع برای نوشتن و ویرایش متون اینترنتی اطلاق می‌شود. استفاده از این فناوری در آموزش پدید آمده نسبتاً نوین است (اوانس^۵؛ چاو^۶، ۲۰۰۷). ویکی، محیطی تعاملی برای همکاری در یک پروژه مشترک به وجود می‌آورد، به این طریق که تمام دانش‌آموزان می‌توانند در گسترش یک پایگاه علمی به هم کمک کرده و با ویرایش نوشته‌های یکدیگر به بهبود آن کمک کنند. البته، این خصوصیت به رغم این که یک نقطه قوت محسوب می‌شود، یکی از ضعف‌های ویکی نیز است، چرا که ممکن است افرادی مایل نباشند کسی دیگر کارشان را ویرایش کند (پکت^۷، ۲۰۰۳). اما، به هر حال، آنچه که مسلم است استفاده آموزشی ویکی

-
1. Tudini
  2. Sotilo
  3. Discorse Functions
  4. Wiki
  5. Evans
  6. Chao
  7. Paquet

است که می‌تواند در فرایند یادگیری-یاددهی نقشی مفید بازی کرده، و با وارد کردن دانش آموزان به محیطی تعاملی و مبتنی بر همکاری، مهارت‌های زبانی و اجتماعی آن‌ها را رشد دهد (رینهولد^۱، ۲۰۰۶). شاید مهمترین نمونه خارجی این فناوری *دانشنامه آزاد* ویکی‌پدیا^۲ باشد.

ویکی از بارزترین نمونه‌های فناوری وب ۲.۰ است، جنبشی که بر نرم افزارهای اجتماعی مانند وبلاگ، پادکست^۳، شبکه‌های اجتماعی^۴، تاکید دارد (الکساندر^۵، ۲۰۰۶). هدف این فناوری‌ها در حوزه آموزش، ایجاد یادگیری از طریق همیاری^۶ و اشتراک بدون واسطه مطالب توسط کاربران است (جوناسن، پک، و ویلسون^۷، ۱۹۹۹). برای استفاده‌های آموزشی از ویکی، می‌توان به فهرست دافی و برانز^۸ (۲۰۰۶) مراجعه کرد:

- دانش آموزان می‌توانند پروژه‌های تحقیقاتی خود را توسعه داده و از ویکی به عنوان سندی از پیشرفت خود استفاده کنند.
- دانش آموزان می‌توانند خلاصه‌ای از افکار خود به هنگام خواندن مطالب درسی را در یک ویکی نوشته و در طول زمان یک کتابنامه مصور ایجاد کنند.
- می‌توان از ویکی برای انتشار منابع دوره مانند برنامه درسی و جزوه استفاده کرد، و دانش آموزان می‌توانند مطالب را ویرایش کرده و بر روی مطالب نظر دهند.
- معلمان می‌توانند از ویکی به عنوان یک پایگاه علمی استفاده کنند، پایگاهی که آن

---

1. Reinhold
2. Wikipedia.org
3. Podcast
4. Social networking
5. Alexander
6. Collaborative learning
7. Jonassen, Peck, & Wilson
8. Duffy and Bruns

ها را قادر می‌سازد نظرات و عقاید خود را در مورد عملکرد های آموزشی به اشتراک گذاشته و سپس ویرایش و مستند کنند.

- ویکی را می‌توان در فرایند نقش دادن مفاهیم^۱ به کار برد، و از آن برای ایجاد بارش فکری^۲ (به هنگام نوشتن) استفاده کرد. همچنین، ویرایش یک صفحه ویکی می‌تواند شبکه ای مرتبط از منابع را تولید کند
- از ویکی می‌توان به عنوان یک ابزار ارائه به جای نرم افزارهای معمول استفاده کرد، و دانش آموزان می‌توانند به طور مستقیم بر محتوای ارائه شده نظر داده و یا آن را ویرایش کنند.

ویکی ابزاری برای نوشتن گروهی است. اغلب، اعضای یک گروه برای انجام یک پروژه، به همدیگر ایمیل می‌فرستند، و سپس تلاشی برای سر هم کردن کارهای جداگانه صورت می‌گیرد. اما، با استفاده از ویکی، همه اعضا می‌توانند به مرور زمان که پروژه پیش می‌رود، مطالب را به ویکی اضافه کنند. به همین شکل، همه اعضا می‌توانند متن را بر یک صفحه مرکزی تولید و ویرایش کنند، و دیگر فاصله فیزیکی خللی در روند انتقال اطلاعات ایجاد نمی‌کند.

فارغ از استفاده‌های متعدد آموزشی، استفاده از ویکی یک نگرانی بلقوه نیز به همراه دارد؛ ترس از این می‌رود که دانش آموزان وارد یک جنگ ویرایشی شوند (جنگ ویرایشی^۳، ۲۰۱۲) که طی آن هر کس به ویرایش مطالب دیگران پرداخته و این خود رسیدن به اهداف آموزشی را با مشکل مواجه کند. به همین دلیل، می‌توان نقش‌هایی که در انجام کار گروهی در نظر گرفته می‌شود، برای مثال گزارش دهنده، پژوهشگر، داور، ویراستار، نویسنده و غیره را به

---

1. Concept mapping
2. Brainstorming
3. Edit war

خوبی تعریف کرد تا کار گروهی به نتیجه برسد. البته، صرف نظر از این مشکل ذاتی در استفاده از ویکی، به نظر می‌رسد در کلاس‌های آموزش زبان حتی ویرایش مطالب دیگران نیز اگر با ذوق و شوق همراه باشد باز اتفاق خوبی است، چرا که این خود انگیزه ای برای فعالیت بیشتر ایجاد می‌کند.

ایجاد یک ویکی جدید

مانند سایر فعالیت‌ها، ابتدا حالت ویرایش را فعال کنید، و در قسمتی که می‌خواهید به آنجا یک ویکی اضافه شود، از منوی افزودن یک فعالیت، گزینه ویکی را انتخاب نمایید.

شکل ۵.۵۷. انتخاب فعالیت ویکی

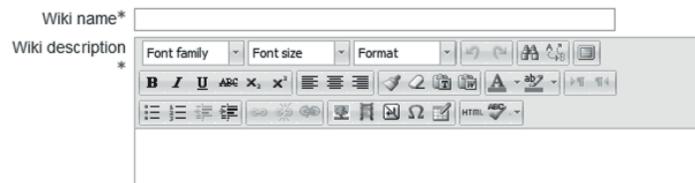

عمومی

نام و توصیف

نامی که برای ویکی خود انتخاب می‌کنید به عنوان یک پیوند در دوره قرار می‌گیرد. در قسمت توصیف، هدف از ایجاد ویکی را ذکر کنید. به طور کلی، در همه فعالیت‌ها، نام و توصیف باید رهنمای استفاده باشد.

شکل ۵.۵۸. تنظیمات عمومی ویکی

تنظیمات ویکی

اولین قسمت مربوط به نام صفحه اول^۱ ویکی است. آنچه در این قسمت وارد شود، عنوان صفحه اول ویکی را تشکیل می‌دهد. قسمت بعد مربوط به حالت ویکی^۲ است که از بین دو مورد همکاری^۳ و فردی^۴ انتخاب می‌شود. در حالت اول، همه اعضا حق ویرایش همه مطالب را دارا هستند، اما در حالت دوم، هر یک از اعضای کلاس صفحه خود را نوشته و ویرایش می‌کند.

شکل ۵.۵۹. تنظیمات ویکی

The image shows a 'Wiki settings' form with the following fields:

- First page name: A text input field containing 'First page name'.
- Wiki mode: A dropdown menu currently set to 'Collaborative wiki'.
- Default format: A dropdown menu currently set to 'HTML'.
- Force format: A checkbox that is currently unchecked.

مورد بعد به تنظیمات پیش فرض قالب^۵ مربوط است. این قسمت تعیین می‌کند که هنگام ویرایش صفحات ویکی از بین سه قالب موجود، *اچ تی ام ال*^۶، *کرول*^۷، و *ان ویکی*^۸ کدامیک مورد استفاده قرار گیرد. در قالب بندی نوع اول، یک ویرایشگر وب معمولی (که تا کنون ملاحظه نموده اید) وجود دارد. در نوع دوم، یک نوار ابزار برای تنظیمات وجود دارد که به وسیله تگ‌های برنامه نویسی مشخصی متن را ویرایش می‌کند.

1. First page name
2. Wiki mode
3. Collaborative
4. Individual
5. Default format
6. HTML
7. Creole
8. Nwiki

شکل ۵.۶۰. ویرایشگر دوم ویکی

قالب آخر نیز یک نوار ابزار مانند مورد دوم است، اما تگ‌های برنامه نویسی آن متفاوت است. مسلماً کار با قالب بندی نوع اول بسیار آسان‌تر است. اگر قسمت/جباری^۱ را فعال کنید، دانش‌آموزان قادر نخواهند بود روش ویرایش را انتخاب کنند، و همه باید از روش تنظیم شده استفاده نمایند.

در ادامه تنظیمات مشترک را اعمال کرده و صفحه خود را ذخیره کنید.

فرض کنید به عنوان پروژه ترم به دانش‌آموزان خود گفته اید که یک داستان کوتاه را خوانده و در پایان ترم خلاصه آن را به کلاس ارائه دهند. شما می‌توانید منتظر بمانید تا روز ارائه فرا برسد و عملکرد دانش‌آموز خود را در زمان تعیین شده مورد بررسی قرار دهید. احتمالاً در طول این مدت نیز دانش‌آموز شما بیکار ننشسته و با استفاده از مهارت‌های فراگرفته شده، برای مثال کار با فرهنگ لغت، خلاصه نویسی و... خود را برای روز ارائه آماده می‌کند. در صورت انتخاب چنین راهی، نحوه ارزیابی شما از دانش‌آموز بسیار محدود خواهد بود، چرا که شما به ارائه دانش‌آموز به عنوان "نتیجه"^۲ نگاه می‌کنید و روند^۳ آماده شدن این ارائه را در نظر نگرفته اید. همچنین، دانش‌آموز شما نیز در طی این مسیر تنها بوده است و از بازخوردهای سازنده ای که شما می‌توانستید به او ارائه دهید محروم بوده است. راه دیگر این است که از دانش‌آموزان بخواهید که در جلسات مشخصی گزارشی از کار خود به صورت کتبی یا شفاهی ارائه دهند. البته، در شرایطی که کمبود زمان را احساس کنید شاید نوع اول را ترجیح دهید چرا که هم وقت کلاس صرف ارائه‌های مختلف نمی‌شود و هم می‌توانید در فرصت مناسب کارها را بررسی کرده و پس از نوشتن بازخوردهای سازنده نوشته‌ها را به آن‌ها

-
1. Force
  2. Product
  3. Process

بازگردانید. حتی می‌شود، با درک این که دانش‌آموزان تحت تأثیر گروه همسال خود هستند یک پوشه^۱ کار کلاسی تشکیل و گزارش‌ها را در آن قرار داد و از همه خواست تا کارهای یکدیگر را بررسی و نقد کنند.

همان‌طور که در مثال بالا ملاحظه می‌شود، کار آموزش مرحله به مرحله مؤثرتر می‌شود. حال اگر یک ویکی آماده کنید و به دانش‌آموزان بگویید که یک صفحه در آن درست کنند و در طول زمانی که برای ارائه آماده می‌شوند، افکار و خلاصه داستان خود را در آن جای دهند، و سپس شما و سایر دانش‌آموزان بتوانید به صفحات ویکی سر زده و آنها را ویرایش کنید، می‌توانید مفید بودن این تجربه را دو چندان کنید. در وهله اول، این کار زمان شما را حفظ می‌کند، چرا که دانش‌آموزان می‌توانند خارج از کلاس درس صفحه ویکی خود را به روز رسانی کنند، و شما نیز می‌توانید فرایند نوشتن و تحول خلاصه داستان را رصد کرده و در تمام مراحل کار شاگرد خود را همراهی کنید. در ضمن، گزارش همه ویرایش‌ها و تغییرات در سامانه ذخیره می‌شود و این خود سیر تغییر را در اختیار دانش‌آموزان قرار می‌دهد.

برگردیم به ادامه کار! پس از ذخیره تنظیمات، نوبت به ایجاد صفحه جدیدی در ویکی می‌رسد. نام صفحه اول که در قسمت پیش به عنوان ویکی داستان کوتاه^۲ انتخاب شد در کادر متنی نوشته شده است. قالب را انتخاب کرده و بر دکمه/ایجاد صفحه^۳ کلیک می‌کنیم.

شکل ۵.۶۱. ایجاد یک صفحه جدید (۱)

The screenshot shows a form for creating a new page. At the top, it says "New page" followed by a text input field containing "Short Story Wiki". Below this is a "title" label. Underneath is a "Format" section with a question mark icon and three radio button options: "HTML format" (which is selected), "Creole format", and "NWiki format". At the bottom of the form is a "Create page" button.

1. Portfolio
2. Short Story Wiki
3. Creat page

در صفحه بعد، متن اولین صفحه ویکی وارد می‌شود. در اینجا، من اولین صفحه را به راهنمایی در مورد نوع فعالیت اختصاص می‌دهم. لطفاً دقت کنید که در ویکی تمام صفحات قابل ویرایش هستند. همان‌گونه که در تصویر دیده می‌شود، در بالای صفحه لبه‌هایی برای فعال کردن حالات (از چپ به راست) نمایش^۱، ویرایش^۲، نظرات^۳، تاریخچه^۴، و نقشه^۵ وجود دارد که هر کدام کاری مشابه با عنوانش انجام می‌دهد. پس از وارد کردن متن می‌توانید برچسب‌هایی برای پیدا شدن صفحه از طریق جستجو وارد کنید. پس از انجام تغییرات، بر کلید ذخیره^۶ کلیک نمایید.

شکل ۵.۶۲. ایجاد یک صفحه جدید (۲)

پس از ذخیره صفحه، متن وارد شده نمایش داده می‌شود.

1. View
2. Edit
3. Comments
4. History
5. Map
6. Save

شکل ۵.۶۳. نمایش محتوای صفحه ذخیره شده

This wiki is a medium through which you can present your term project to the class.

View Edit Comments History Map

[Printer-friendly version](#)

Short Story Wiki

Please create a wiki page and write your summary as you read your book.

Tags: short story, summary

برای افزودن صفحات دیگر به ویکی، می‌توانید از منوی ناوبری سمت چپ بر پیوند جدید^۱ کلیک کنید. همان‌طور که در تصویر دیده می‌شود، در منوی سمت چپ، پیوندهایی به همه بخش‌های ویکی (نمایش، ویرایش، نظرات، تاریخچه، و نقشه)، وجود دارد. به این ترتیب، می‌توانید صفحات زیادی به ویکی اضافه کنید، و همه اعضا نیز می‌توانند در ویرایش مطالب شرکت کنند.

شکل ۵.۶۴. امکانات ویرایشی ویکی در منوی ناوبری

- ▼ General
  - News forum
  - Description
  - Forum
  - Chat
  - Wiki
    - New
    - View
    - Edit
    - Comments
    - History
    - Map

 لغت نامه^۲ ( )

برخی پژوهشگران رشته (به عنوان مثال، نایت^۳، ۱۹۹۴) بر این باورند که یادگیری لغت

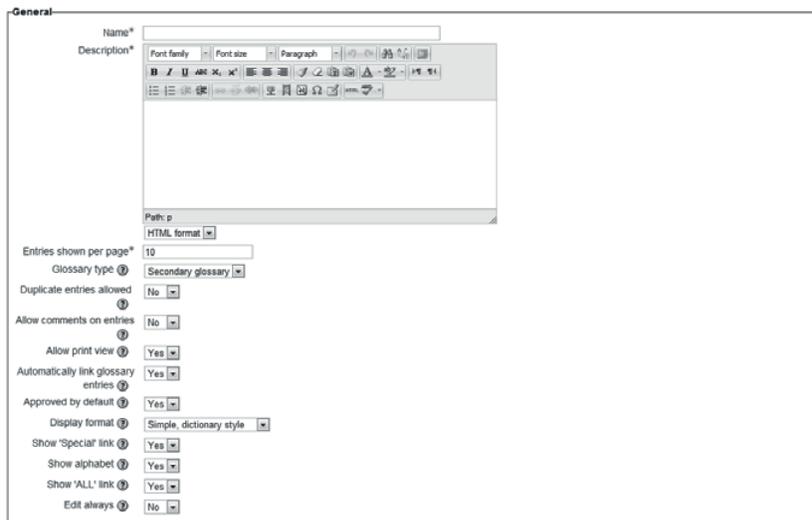
-
1. New
  2. Glossary
  3. Knight (1994)

مهمترین بخش یادگیری زبان دوم است، به همین دلیل تمرکز بر این مهارت زبانی در روش‌های مختلف آموزشی همواره مورد تاکید قرار داشته است. در راستای این مهم، ممکن است بخواهید در کلاس خود یک لغت نامه داشته باشید و به این وسیله دانش آموزان را در روبرو شدن با لغات جدید یاری کنید. همچنین، ممکن است بخواهید که همه دانش آموزانتان را در توسعه آن سهیم کنید، یا این که تنظیماتی اعمال کنید که هر جای کلاس لغتی به کار رود که مدخلش در لغت نامه یافت می‌شود، به صورت خودکار با قرار گرفتن نشانگر موس بر آن لغت، معنای آن نمایش داده شود. حتی می‌توانید تمام لغت نامه‌های سایت را به هم وصل کرده و به صورت یکپارچه لغات به کار رفته در تمام سایت را پوشش دهید. به عنوان یک استفاده آموزشی دیگر نیز می‌توانید از لغت نامه برای تمرین دانش آموزان استفاده کنید. به این شکل که دانش آموزان به کمک هم و به صورت گروهی لغت نامه را توسعه داده و در ضمن این کار از همدیگر و معلم خود بازخورد دریافت کنند.

افزودن یک لغت نامه جدید

تنظیمات یک لغت نامه شامل چهار بخش عمومی، نمره، ارزیابی و مشترک است، که به غیر از قسمت عمومی، سایر بخش‌ها مانند فعالیت‌های دیگر تنظیم می‌شود. در ابتدا حالت ویرایش را فعال و سپس از منوی افزودن یک فعالیت گزینه لغت نامه را انتخاب کنید. مانند سایر فعالیت‌ها نام و توصیف (هدف) لغت نامه را وارد نمایید.

شکل ۵.۶۵. تنظیمات عمومی لغت نامه

General

Name*

Description*

Font family | Font size | Paragraph

Path: p

HTML format

Entries shown per page* 10

Glossary type Secondary glossary

Duplicate entries allowed No

Allow comments on entries No

Allow print view Yes

Automatically link glossary entries Yes

Approved by default Yes

Display format Simple, dictionary style

Show 'Special' link Yes

Show alphabet Yes

Show 'ALL' link Yes

Edit always No

در قسمت بعد^۱ تعداد لغاتی را که می‌خواهید در هر صفحه نشان داده شود وارد کنید؛ به طور پیش فرض ۱۰ لغت در هر صفحه نمایش داده می‌شود. در ادامه نوع لغت نامه^۲ را انتخاب کنید. به طور کلی دو نوع لغت نامه وجود دارد: اصلی^۳ و فرعی^۴. شما می‌توانید در هر دوره فقط یک لغت نامه اصلی داشته باشید و مدخل‌های لغت آن را از طریق لغت نامه‌های فرعی تأمین کنید. به عبارت دیگر، ممکن است چند لغت نامه فرعی طبق اهداف دوره در جلساتی از دوره قرار داده باشید، و سپس با درست کردن یک لغت نامه اصلی محتوای آن‌ها را به آن منتقل کنید.

در ادامه، تنظیمات تمام موارد به غیر از قالب نمایش^۵ معمولاً دو حالت بله یا خیر پیدا

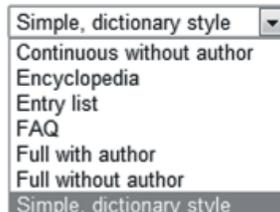
1. Entries shown per page
2. Glossary type
3. Main
4. Secondary
5. Display format

می‌کنند.

- اضافه شدن مدخل‌های مشابه مجاز است^۱: در صورت فعال شدن این قسمت، می‌توانید برای یک لغت بیش از چند معنی (توصیف) در نظر گرفت.
- نظر دادن روی مدخل‌ها مجاز است^۲: در صورت فعال شدن این قابلیت، معلمان و دانش‌آموزان می‌توانند روی لغات و توصیف‌ها نظر دهند.
- نشان دادن حالت چاپ مجاز است^۳: در صورت فعال شدن این قسمت، یک پیوند به نسخه قابل چاپ برای دانش‌آموزان نمایش داده می‌شود (معلم همیشه به نسخه قابل چاپ دسترسی دارد).
- پیوند خودکار مدخل‌های لغت نامه^۴: در صورت فعال بودن این قابلیت، تمام لغات یا عباراتی که در هر کجای دوره، شامل تالارهای گفتگو، منابع، خلاصه هفتگی و ... به کار برده شوند، و مدخل آن‌ها نیز در لغت نامه وجود داشته باشد، به طور خودکار به صورت پیوند در می‌آیند و کلیک بر آنها باعث نشان دادن معنی ذکر شده در لغت نامه می‌شود.
- افزودن لغت به صورت پیش فرض مورد تأیید است^۵: این قسمت به معلم اجازه می‌دهد که تعیین کند چه کسی اجازه اضافه کردن واژه‌های جدید به لغتنامه را داراست. این امکان وجود دارد که همه بتوانند این کار را انجام دهند، و یا این که لغات پس از تأیید معلم اضافه شوند.

-
1. Duplicate entries allowed
  2. Allow comments on entries
  3. Allow print view
  4. Automatically link glossary entries
  5. Approved by default

شکل ۵.۶۶. نوع لغت نامه

- قالب نمایش: این قسمت نحوه نمایش لغتنامه را مشخص می‌کند. قالب‌های پیش فرض شامل موارد زیر می‌باشند.
- پیوسته - بدون نام مؤلف^۱: در این حالت، مدخل‌های لغت نامه به صورت پشت سر هم و بدون نام نویسنده نمایش داده می‌شوند. همچنین فایل‌های ضمیمه شده توسط پیوند قابل دریافت هستند.
- دانش نامه^۲: این قالب درست مانند حالت کامل - با نام مؤلف (در ادامه مورد بررسی قرار می‌گیرد) است، با این تفاوت که عکس‌های ضمیمه شده در صفحه نمایش داده می‌شوند.
- فهرست مدخل^۳: لغات به صورت یک فهرست پیوند دار نمایش داده می‌شوند.
- سؤالات متداول^۴: درست مانند یک فهرست سؤالات متداول، لغات به عنوان سؤال و معنای لغات به شکل پاسخ نمایش داده می‌شوند.
- کامل - با نام مؤلف^۵: در این قالب، مدخل‌های لغت نامه به شکل یک تالار گفتگو نمایش داده می‌شوند که اطلاعات مربوط به لغات و نام نویسنده را در بر می‌گیرد.

1. Continuous without author
2. Encyclopedia
3. Entry list
4. FAQ
5. Full with author

- همچنین فایل‌های ضمیمه شده توسط پیوند قابل دریافت هستند.
- کامل بدون نام مؤلف^۱: تفاوت این قالب با مورد قبل، قید نشدن نام مؤلف است.
  - ساده، طرح فرهنگ لغت^۲: در این حالت یک فرهنگ لغت متعارف با مدخل‌های جداگانه درست می‌شود. نام کاربرانی که به توسعه آن کمک کرده‌اند نشان داده نشده، و فایل‌های پیوست شده به صورت پیوند در می‌آیند.
  - نشان دادن پیوند ویژه^۳: در صورت فعال بودن این گزینه، دانش‌آموزان می‌توانند لغت نامه را با کاراکترهای ویژه ای مانند @، #، \$ و... نیز مورد جستجو قرار دهند.
  - نشان دادن الفبا^۴: در صورت فعال بودن این گزینه، دانش‌آموزان می‌توانند لغات را به صورت الفبایی مورد جستجو قرار دهند، به این شکل که تمام حروف الفبا در ابتدای صفحه لغت نامه قرار گرفته و کلیک بر هر حرف تمام لغاتی را که با آن حرف شروع می‌شوند نمایش می‌دهد.
  - نشان دادن پیوند "همه"^۵: در صورت فعال بودن این گزینه، دانش‌آموز می‌تواند تمام مدخل‌های لغت نامه را در کنار هم ببیند.
  - ویرایش به صورت همیشگی^۶: این گزینه مشخص می‌کند که آیا دانش‌آموزان همیشه می‌توانند مدخل اضافه شده را ویرایش کنند، یا این که اجازه این کار فقط در طول زمان مشخصی، به طور معمول ۳۰ دقیقه، وجود دارد.
- جدول زیر توضیحات عنوان شده را به صورت خلاصه نشان می‌دهد.

-
1. Full without author
  2. Simple, Dictionary style
  3. Show 'Special' link
  4. Show alphabet
  5. Show "all" links
  6. Edit always

جدول ۵.۱. تنظیمات لغت نامه

نوع قالب	مدخل	مؤلف	تاریخ	معنا	عکس	پیوست
فهرست مدخل	X	-	-	X*	X*	پیوند*
ساده، طرح فرهنگ لغت	X	-	-	X	X	پیوند
پیوسته بدون مؤلف	X	-	-	X	X	پیوند
سؤالات متداول	X	-	X	X	X	پیوند
کامل بدون نام مؤلف	X	-	X	X	X	پیوند
کامل با نام مؤلف	X	X	X	X	X	پیوند
دانش نامه	X	X	X	X	X	X**

X وجود دارد.

- وجود ندارد.

* در یک پنجره جدید نشان داده می شود.

** عکس های ضمیمه شده، در همان صفحه نشان داده می شوند.

شکل ۵.۶۷. تنظیمات لغت نامه

Duplicate entries allowed

Allow comments on entries

Allow print view

Automatically link glossary entries

Approved by default

Display format

Show 'Special' link

Show alphabet

Show 'ALL' link

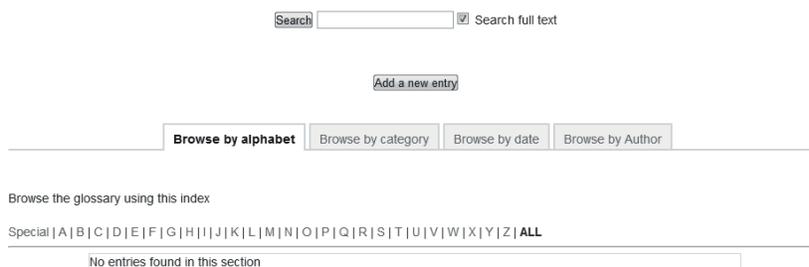
Edit always

استفاده از لغت نامه

پس از ایجاد یک لغت نامه، می‌توانید به چند شکل از آن استفاده نمایید. مسلماً همیشه می‌توانید یک لغت نامه را که لغات جدید دوره شما را شامل می‌شود، مورد استفاده قرار دهید، اما شاید اگر به روز رسانی یک لغت نامه را به صورت هفتگی از دانش‌آموزان خود بخواهید، آن‌ها را در یک چالش علمی قرار داده‌اید. همچنین می‌توانید بلوک مدخل تصادفی لغت نامه^۱ را در کلاس فعال کنید و دانش‌آموزان را در هر بار نمایش صفحه با لغتی جدید مواجه کنید. این کار می‌تواند موجب یادگیری تصادفی لغت شود، و همچنین انگیزه دانش‌آموزان را برای افزودن لغات جدید به لغت نامه افزایش دهد، چرا که دانش‌آموزان متوجه می‌شوند که کارشان با دیگران به اشتراک گذاشته خواهد شد. اجازه دهید به لغت نامه کلاس رفته و به آن یک لغت اضافه کنیم.

پس از ذخیره تنظیمات، صفحه لغت نامه به صورت خالی در مقابل شما قرار می‌گیرد.

شکل ۵.۶۸. نمای کلی یک لغت نامه

The screenshot shows a web interface for a glossary. At the top, there is a search bar with a 'Search' button and a checkbox for 'Search full text'. Below the search bar is a button labeled 'Add a new entry'. Underneath are four navigation buttons: 'Browse by alphabet', 'Browse by category', 'Browse by date', and 'Browse by Author'. Below these buttons, there is a text prompt: 'Browse the glossary using this index'. Underneath that is a horizontal list of letters: 'Special | A | B | C | D | E | F | G | H | I | J | K | L | M | N | O | P | Q | R | S | T | U | V | W | X | Y | Z | ALL'. At the bottom, there is a message box that says 'No entries found in this section'.

در بالای صفحه، قسمتی برای جستجوی متن قرار دارد. سپس، کلیدهای لبه‌ای جستجوی الفبایی^۱، جستجوی مقوله‌ای^۲، جستجو بر اساس تاریخ^۳، و جستجو بر اساس مؤلف^۴ در تصویر

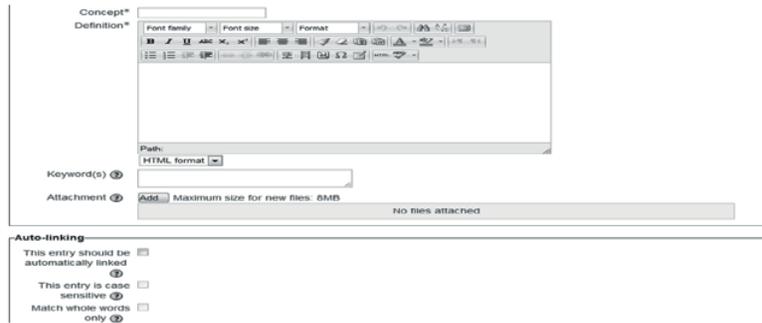
1. Random Glossary Entry
2. Browse by alphabet
3. Browse by category
4. Browse by date

دیده می‌شود. همچنین، حروف الفبا در پایین چیده شده‌اند.

برای افزودن یک لغت جدید، روی دکمه افزودن یک مدخل جدید^۱ کلیک کنید. پنجره افزودن لغت نمایش داده می‌شود. در اولین قسمت خالی تنظیمات عمومی، لغت جدید^۳ را وارد کنید و پس از آن معنا^۴ را در کادر متنی پایین تایپ نمایید. در ادامه لغات کلیدی مورد نظر که می‌توانند اساس جستجوی دانش آموز باشند را وارد نمایید. سپس، در صورت لزوم، می‌توانید یک فایل تصویری را برای درک بهتر معنا پیوست^۵ نمایید. پس از انجام تنظیمات عمومی، تنظیمات پیوند خودکار را اعمال نمایید. در صورت فعال نمودن جعبه انتخاب این مدخل باید پیوند داده شود^۶، اگر لغتی که اینجا وارد می‌کنید در جایی از دوره به کار برده شود، به طور خودکار پیوندی به این مدخل به وجود می‌آید. فعال نمودن گزینه این گزینه موجب فعال شدن دو مورد بعد می‌شود که باز به نوعی به این قابلیت مرتبط هستند. در صورت فعال شدن قسمت این مدخل حساس به حروف کوچک یا بزرگ است^۷، لغت به کار رفته در دوره، زمانی به لغت نامه پیوند داده می‌شود که از نظر کوچک یا بزرگ بودن دقیقاً مانند مدخل موجود در لغت نامه باشد. مورد سوم، پیوند خودکار تمام لغت^۸، نحوه پیوند تمام یا بخشی از لغت را کنترل می‌کند. به عنوان مثال، اگر لغت "constructive" در جایی از دوره به کار رود، اما مدخل موجود در لغت نامه "construct" باشد، فعال نمودن این قسمت باعث می‌شود که این لغت تبدیل به یک پیوند نشود، و در غیر این صورت، تنها همان بخش از لغت که در لغت نامه وجود دارد پیوند داده می‌شود.

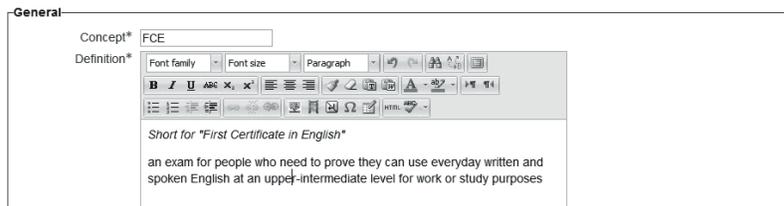
-
1. Browse by author
  2. Add a new entry
  3. Concept
  4. Definition
  5. Attachment
  6. This entry should be automatically linked
  7. This entry is case sensitive
  8. Match the whole words

شکل ۵.۶۹. ایجاد یک مدخل جدید (۱)

اجازه دهید یک لغت جدید، به عنوان مثال اختصار FCE را به دوره اضافه کنیم، هر چه باشد ما این دوره را برای زبان آموزان این سطح درست کرده ایم.

شکل ۵.۷۰. ایجاد یک مدخل جدید (۲)

پس از اعمال تغییرات، تنظیمات را ذخیره می کنیم. مدخل جدید به لغت نامه اضافه می شود.

شکل ۵.۷۱. مدخل لغت اضافه شده به لغت نامه

به این ترتیب، دانش آموزان می‌توانند لغت نامه را به روز رسانی کرده و مدخل‌های جدیدی به آن اضافه نمایند.

یکی دیگر از کارهای راهبردی که معلم می‌تواند برای یادگیری لغت انجام دهد، استفاده از ویژگی پیوند خودکار لغت نامه در تعامل با سایر فعالیت‌های دوره، مخصوصاً تالار گفتگو، است. این کار زمینه برخورد های تصادفی و ارادی دانش آموزان در یادگیری لغت را افزایش می‌دهد.

دفتر رویدادهای روزانه^۱ (ژورنال)

یکی از روش‌های ارتقای سطح توانایی نوشتن زبان آموزان استفاده از یک ژورنال است. در مقایسه با نوشته‌های نتیجه‌گرا که معمولاً بر اساس یک نمونه نوشته می‌شوند، نوشتن به این روش نگاهی روندگرا نسبت به مهارت نوشتن دارد. دانش آموزان با هدایت معلم، در مورد وقایع، خاطرات، احساسات، عقاید و... خود در درون و بیرون کلاس درس نوشته و سپس کارهای نوشتاری خود را به معلم تحویل می‌دهند. سپس معلم با بررسی آن‌ها و ارائه بازخورد سازنده، مجدداً کارها را به دانش آموزان باز می‌گرداند. در زیر نمونه‌ای از ژورنال یک دانش آموز چینی به همراه بازخورد معلم دیده می‌شود (براون^۲، ۲۰۰۴، ص. ۲۶۰):

دیروز در حدود ساعت هشت، من در حالی که چنگال در دست داشتم، پشت میز نشسته و مشغول خوردن رشته‌های بی مزه بودم، رشته‌هایی که معمولاً از خوردن آن‌ها لذت می‌برم. اما دیروز مزه آن‌ها را حس نمی‌کردم، چون که احساس خوبی نداشتم. سردرد و تب داشتم. احساس می‌کردم سرم دارد می‌ترکد. بعضی وقت‌ها سردم می‌شد و بعضی وقت‌ها هم گرم می‌شد. از ایستادن و نشستن احساس راحتی نداشتم. من از همه چیز دور و برم احساس تنفر می‌کردم. به نظرم می‌رسید که فضا بسیار سنگین شده است و من نمی‌توانم

-
1. Journal
  2. Brown (2004)

نفس بکشم. خیلی احساس خواب آلودگی داشتم، چون که داروی آنتی بیوتیک مصرف کرده بودم. اتاق خیلی ساکت بود. من تنها آنجا بودم و احساس بی کسی می کردم. شام امشب مرا به یاد مادرم انداخت. هرگاه من در چین مریض می شدم، مادرم همیشه از من مراقبت می کرد و همیشه برایم سوپ درست می کرد، که در مدت سه ساعت آماده می شد و خیلی هم خوشمزه بود. من خیلی زود با مراقبت های مادرم خوب می شدم. اما دیروز، با وجود بیماری، مجبور بودم خودم غذا درست کنم. هر چقدر بیشتر فکر می کردم، کمتر می خواستم غذا بخورم، نیم ساعت گذشت. رشته ها سرد شد، اما من هنوز آنجا نشسته بودم و به مادرم فکر می کردم. در آخر، رشته ها را دور ریختم و به رخت خواب رفتم.

باز خورد معلم:

چه متن زیبایی! تو توانسته ای احساسات خود را به بهترین نحو منتقل کنی. جزئیات متن، مانند "خوردن رشته های بی مزه"، "احساس می کردم سرم دارد می ترکد"، و "سوپ که در سه ساعت آماده می شد و خیلی هم خوشمزه بود"، کاملاً زنده اند. این جزئیات به خواننده این امکان را می دهد که دقیقاً بتواند احساس تو را درک کند. نقطه قوت دیگر متن این است که تو خواننده را در شروع و پایان نوشته با موضوع "رشته ها" مواجه کرده ای.

تنها بودن در هنگام بیماری بسیار دشوار است. حالا متوجه شدم که چرا در کلاس خیلی ساکت بودی.

اگر می خواهی در دفترچه یادداشت خود مطلب دیگری در این مورد بنویسی، می توانی یک گفتگو با خود "بیمارت" داشته باشی. چه چیزی می تواند خود "سالمت" به خود "بیمارت" بگوید. آیا پیشنهادی وجود دارد که بین هر دو در مورد تنهایی، مراقبت به هنگام بیماری و پیش گیری رد و بدل شود؟ گفتگو را با خود "بیمارت" شروع کن.

حاصل تداوم این نوع نگارش دو سویه بین دانش آموز و معلم می تواند رشد توانایی های نگارشی، احساسی و مهارت های اجتماعی باشد. علاوه بر مسائل عمومی آموزشی، انواع دیگر ژورنال نیز که بر مسائل یادگیری و آموزش زبان تمرکز دارند (استاتون، شای، پیتون، و رید، ۱۹۸۷^۱)، مانند دستور زبان، پاسخ به مطالب خوانده شده، استراتژی های یادگیری، نگرش ها، احساسات و سایر عوامل احساسی، فرهنگ پذیری^۲، اجتماعی شدن^۳ و... در رشته وجود داشته است. کیفیت اجرا و تأثیر گذاری این ابزار آموزشی به طرز چشمگیری به معرفی ژورنال و اهداف آن به دانش آموز، مهیا ساختن دستورالعمل هایی برای نوشتن موضوعات، مشخص نمودن معیارهای سنجش، ارائه بازخورد سازنده، تعیین نمودن زمان مشخص برای نوشتن و تحویل مطالب، و همچنین ارائه نظرات سازنده پایانی بستگی دارد (براون^۴، ۲۰۰۴).

افزودن یک دفتر رویدادهای روزانه

برای افزودن یک ژورنال، ابتدا حالت ویرایش را روشن کرده و از منوی کرکره ای افزودن یک فعالیت گزینه ژورنال را انتخاب نمایید. در صفحه جدید، نام، و سپس سؤال ژورنال^۵ را تایپ کنید. در ادامه، مدت زمانی را که می خواهید طی آن ژورنال فعال بماند (به صورت پیش فرض هفت روز) را تنظیم نمایید. قسمت های مربوط به نمره و تنظیمات مشترک مانند سایر فعالیت ها تنظیم می شود. در پایان روی دکمه ذخیره کلیک نمایید. ژورنال شما آماده است.

-
1. Staton, Shuy, Peyton, & Reed
  2. Acculturation
  3. Socialization
  4. Brown
  5. Journal question

شکل ۵.۷۲. افزودن یک ژورنال

کار با یک دفتر رویدادهای روزانه

روی پیوند ژورنال که در صفحه اصلی قرار گرفته است کلیک کنید. صفحه ژورنال نمایش داده می‌شود. همان‌طور که در تصویر زیر دیده می‌شود، در قسمت بالا سمت راست صفحه عدد صفر نوشته شده است، که به معنای این است که این ژورنال هنوز مدخلی ندارد.

شکل ۵.۷۳. نمای کلی یک ژورنال

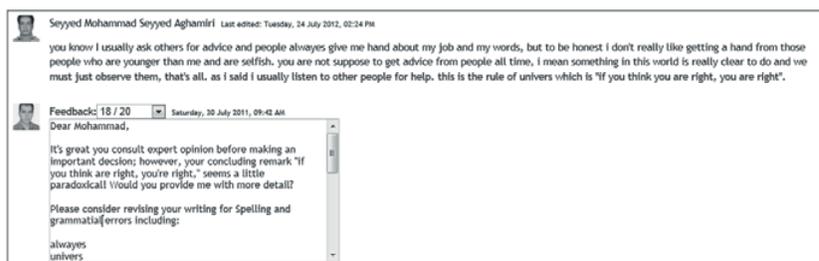
در قسمت وسط صفحه، سؤال ژورنال و در پایین نیز کلید شروع یا ویرایش مدخل ژورنال^۱ قرار گرفته‌اند. لازم به ذکر است که در صورت تعیین شدن بازه زمانی مشخصی (برای مثال

1. Start or edit my journal entry

اجازه بدهید روی پیوند مشاهده مدخل‌های ژورنال^۱ کلیک کنیم، و به بررسی یک مورد بپردازیم.

شکل ۵.۷۶. نمونه ژورنال انجام شده (۲)

در این مدخل دانش آموز نظر خود را در مورد سؤال ژورنال، "چه هنگام با دیگران مشورت می‌کنید؟" بیان کرده است.

می‌دانید، من معمولاً با دیگران مشورت می‌کنم، و مردم همیشه در کار و سخنانم به من کمک می‌کنند، اما، صادقانه می‌گویم، من واقعاً دوست ندارم از افرادی که از نظر سنی کوچکتر هستند، و یا خودخواهند راهنمایی بگیرم. نیاز نیست شما همیشه از افراد نصیحت بخواهید، منظورم این است که بعضی چیزهای این دنیا بسیار روشن هستند، و ما باید فقط آن‌ها را مشاهده کنیم، به همین سادگی. همان‌طور که گفتم، من معمولاً به نصایح دیگران توجه می‌کنم. این قانون جهان است، "اگر فکر کردی که کار درست را انجام می‌دهی، پس کار درست را انجام می‌دهی."

معلم نیز به صورت کمی و کیفی به او بازخورد داده است؛ نمره دانش آموز ۱۸، و در مقابل متن دانش آموز جهت گیری شده است:

1. View journal entries

خیلی خوب است که تو برای کارهای مهم با افراد با تجربه مشورت می‌کنی؛ اما، نتیجه گیری "اگر فکر کردی که کار درست را انجام می‌دهی، پس کار درست را انجام می‌دهی" اندکی متناقض به نظر می‌رسد. ممکن است جزئیات بیشتری در این مورد به من بدهی؟

همچنین، در پایان، معلم از دانش آموز خواسته است که مشکلات کار را برطرف کرده، و کار اصلاح شده را دوباره به ژورنال بفرستد (که به علت کمبود فضا در تصویر دیده نمی‌شود). به این ترتیب، می‌توان از طریق این ابزار سودمند، یک ارتباط دائم با دانش آموز به وجود آورد، و، علاوه بر آگاه شدن از احوال و احساسات دانش آموز، به نوشتن او نیز کمک کرد. بر خلاف تالار گفتگو که در آن همه نظرات یکدیگر را می‌بینند، این فعالیت خصوصی و فقط بین معلم و دانش آموز است. از نظر بازخورد، این فعالیت می‌تواند بسیار مؤثر باشد.

درس ۱ (۱۱)

این فعالیت به شما اجازه می‌دهد که یک درس بر پایه پاسخ‌های دانش آموز به یک سری سؤال ارائه دهید. به این ترتیب که در ابتدا دانش آموز مطالبی را خوانده و سپس به سؤالاتی پاسخ می‌دهد و سپس طبق پاسخ‌های داده شده به صفحه ای مشخص هدایت می‌شود. به عبارت دیگر، پس از نیازسنجی^۲ ابتدایی، دانش آموز به محتوایی هدایت می‌شود که برای نیاز او طراحی شده است.

-
1. Lesson
  2. Needs analysis

تنظیمات

طراحی یک درس بسیار انعطاف پذیر است، اما، در عین حال، نیاز به ملاحظات زیادی دارد. برای افزودن یک درس جدید، حالت ویرایش را روشن کرده، و از منوی افزودن یک فعالیت، بر گزینه درس کلیک نمایید. صفحه افزودن یک درس جدید^۱ با شش قسمت تنظیمات شامل عمومی^۲، نمره^۳، مناسبات نمره^۴، کنترل جریان^۵، پنجره بالا پر (پاپ آپ) فایل یا صفحه وب^۶، وابستگی^۷، و مشترک^۸ نمایش داده می شود. در اینجا، به دلیل کمبود فضا، قسمت های این بخش به ترتیب مورد بررسی قرار می گیرند.

عمومی

در ابتدا برای درس خود یک نام انتخاب کنید. در قسمت بعد، می توانید با فعال کردن جعبه انتخاب محدودیت زمانی^۹، دسترسی به فعالیت را در بازه ای از زمان (به دقیقه) برای مطالعه و پاسخ به سؤالات، و سپس تاریخ و ساعت برای فعال شدن در دوره تعریف کنید. در ادامه، تعداد نهایی پاسخها^{۱۰} را انتخاب کنید. به عنوان مثال، اگر در یک درس فقط سؤالات درست و نادرست^{۱۱} وجود داشته باشد، تعداد پاسخها را باید ۲ قرار داد. به طور پیش فرض، تعداد گزینه برای این قسمت ۴ (طبق ساختار سؤالات چهار گزینه ای) در نظر گرفته شده است و تا ۲۰ نیز قابل افزایش است.

1. Add a new lesson
2. General
3. Grade
4. Grade options
5. Flow control
6. Pop-up to file or page
7. Dependent on
8. Common module settings
9. Time limit
10. Maximum number of answers
11. True/False

شکل ۵.۷۷. تنظیمات عمومی درس

Name*

Time limit (minutes)   Enable

Available from   Enable

Deadline   Enable

Maximum number of answers [?](#)

نمره و مناسبات نمره

تنظیمات قسمت نمره مانند سایر فعالیت‌ها انجام می‌شود. در قسمت مناسبات نمره، نحوه ارزیابی و سنجش درس تعیین می‌شود. در ادامه به بررسی این موارد پرداخته می‌شود.

شکل ۵.۷۸. تنظیمات مربوط به نمره و مناسبات آن

Practice lesson [?](#)

Custom scoring [?](#)

Re-takes allowed [?](#)

Handling of re-takes [?](#)

Display ongoing score [?](#)

درس تمرینی^۱

در این قسمت، هدف درس را مشخص کنید. آیا درس فقط هدف آموزش را دنبال می‌کند یا علاوه بر آموزش قصد سنجش مطالب یاد گرفته شده را نیز دارد؟ در صورت "تمرینی" بودن درس، نمره حاصل شده در آزمون‌های احتمالی به کتاب نمره منتقل نمی‌شود و درس و

1. Practice lesson

مناسبات آن فقط برای یادگیری در نظر گرفته می‌شوند.

نمره سفارشی^۱

در این قسمت می‌توانید نحوه نمره دادن را به صورت کمی تنظیم کنید. به این ترتیب، با انتخاب گزینه بله، می‌توانید به پاسخ‌های دانش‌آموزان بازخورد دهید.

تلاش مجدد مجاز است^۲

در صورت فعال شدن این قسمت، دانش‌آموزان می‌توانند درس‌ها را مجدداً مرور کنند. در غیر این صورت، درس پس از یک بار به پایان رسیدن بسته خواهد شد.

در نظر گرفتن تلاش‌های مجدد^۳

در صورت فعال شدن قسمت قبل، این گزینه مشخص می‌کند که نمره حاصل از مرور درس به چه صورت در نظر گرفته شود، میانگین یا بالاترین نمره تمام تلاش‌ها.

نشان دادن نمره پیشرفت^۴

در صورت فعال شدن این قسمت، مجموع نمرات کسب شده دانش‌آموز در هر صفحه از درس در قسمت ثابتی از تمام صفحات نشان داده می‌شود.

کنترل جریان^۵

در این قسمت تنظیماتی برای کنترل فرایند یادگیری-یاددهی وجود دارد. اینجا می‌توانید امکاناتی از قبیل مرور درس^۶، فرصت انجام مجدد سؤال اشتباه^۷، تعداد تلاش‌ها^۱، بازخورد

-
1. Custom score
  2. Re-takes allowed
  3. Handling of retakes
  4. Display ongoing score
  5. Flow control
  6. Allow student review
  7. Provide option to try a question again

پیش فرض^۱، نوار پیشرفت^۲، و نشان دادن منوی سمت چپ^۳ را تنظیم کنید.

مرور مجدد مجاز است

در صورت فعال شدن این قسمت، یک دکمه مرور در آخرین صفحه درس قرار خواهد گرفت که فشردن آن دانش آموز را به صفحه اول درس منتقل می کند. هدف ترغیب دانش آموز برای مطالعه مجدد درس است.

فرصت انجام مجدد سؤال اشتباه پاسخ داده شده

در صورت فعال شدن این قسمت، به دانش آموز فرصت داده می شود که سؤال اشتباه پاسخ داده شده را بدون احتساب نمره مجدداً پاسخ، و یا به بررسی درس ادامه دهد. همچنین در این قسمت می توانید تعداد تلاش های مجدد را انتخاب نمایید. این قسمت مشخص می کند که پس از چند بار پاسخ به سؤال، دانش آموز به صفحه بعد منتقل شود. در صورت استفاده از سؤال های تشریحی، این قسمت را غیر فعال کنید.

شکل ۵.۷۹. فرصت انجام سؤالات اشتباه پاسخ داده شده

Provide option to try a question again No

Maximum number of attempts

بازخورد پیش فرض

در صورت فعال شدن این قسمت، اگر معلم برای پاسخ های دانش آموز بازخورد مشخصی در

1. Maximum number of attempts
2. Display default feedback
3. Progress bar
4. Display left menu

نظر نگرفته است، بازخورد های پیش فرض سامانه به دانش آموز ارائه می شوند. بازخورد پیش فرض برای پاسخ درست / این پاسخ صحیح است^۱ و برای پاسخ اشتباه / این پاسخ نادرست است^۲ می باشند.

شکل ۵.۸۰. بازخورد پیش فرض

نوار پیشرفت

در صورت فعال بودن این قسمت، یک نوار در انتهای صفحه درس نمایش داده می شود که پیشرفت را به صورت درصد نمایش می دهد.

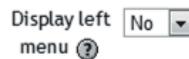
شکل ۵.۸۱. نوار پیشرفت

نشان دادن منوی سمت چپ

در صورت فعال بودن این قسمت، فهرست صفحات درس در سمت چپ نمایش داده می شود.

شکل ۵.۸۲. نشان دادن منوی سمت چپ

پنجره بالا پر فایل یا صفحه وب

اگر بخواهید دانش آموزان را از صفحه درس به یک فایل، به عنوان مثال متن، تصویر، و...

1. That's the correct answer
2. That's the wrong answer

ارجاع دهید، می‌توانید با کلیک بر دکمه انتخاب یک فایل^۱، مرجع مورد نظر را به صفحه درس ضمیمه کنید. در آن صورت، دانش‌آموز می‌تواند با کلیک بر پیوندی که در ابتدای صفحه درست می‌شود، و بدون تغییر صفحه، به آن فایل در قالب یک پنجره بالا پر دسترسی داشته باشد. پیوند به فایل پیوست شده در هر صفحه درس تکرار می‌شود.

شکل ۵.۸۳. انتخاب فایل پنجره بالا پر

پیش نیاز

در این قسمت می‌توانید مشخص کنید که پیش نیاز خواندن این درس کدام درس از دروس دوره می‌باشد. به عبارت دیگر، این ویژگی مفهوم *توالی*^۲ در طراحی مطالب آموزشی را منعکس می‌کند؛ شاید مطلب گفته شده نیاز به یادگیری مطالب پیش زمینه نیز داشته باشد و دانش‌آموز باید پس از یادگیری آن مطالب اقدام به یادگیری مطلب جدید کند.

شکل ۵.۸۴. تنظیمات پیش نیاز درس

Dependent on

Time spent (minutes)

Completed

Grade better than (%)

در صورت نیاز به معرفی پیش نیاز، از منوی کرکره ای وابستگی^۳، درس مورد نظر را

1. Choose a file
2. Sequencing
3. Dependent on

انتخاب کنید (و در غیر این صورت، گزینه را به حالت هیچ کدام^۱ رها کنید). اگر دروس دیگری در دوره وجود داشته باشند، نام آن‌ها در این منو قرار می‌گیرد. در ادامه، ترکیبی از زمان صرف شده (به دقیقه)^۲، به اتمام رسیدن درس^۳، و نمره بهتر از (به درصد)^۴ را می‌توانید به عنوان شاخصه‌های پیش نیاز تعریف کنید. این سه مورد دانش آموز را ملزم می‌کند که پیش از خواندن درس جدید، حتماً به حد تعریف شده رسیده باشد.

پس از این قسمت، تنظیمات مشترک را اعمال کرده، و سپس درس را ذخیره کنید.

طراحی یک درس

یک درس از تعدادی صفحه با محتوای متنوع درست شده است. هر صفحه از محتوایی مشخص تشکیل شده است و معمولاً با یک سؤال به پایان می‌رسد. پاسخ به هر سؤال با یک پرسش^۵ مرتبط است. پرسش می‌تواند نسبی^۶، برای مثال پرسش به "صفحه بعد"، و یا مطلق^۷، مانند یک صفحه مشخص در یک درس، باشد.

آنچه در طراحی یک درس مهم است، هدف آن درس می‌باشد. به عنوان مثال، شما باید بدانید که آیا درس طراحی شده جزئی از یک تجربه آموزشی غیر خطی و بدون اهمیت نمره است، یا این که هدف آموزش موضوعی خاص و سپس آزمون است. به همین خاطر، بهتر است همیشه قبل از راه اندازی یک درس طرح درس خود را آماده ساخته و سپس به پیاده سازی آن به صورت روی خط اقدام نمایید.

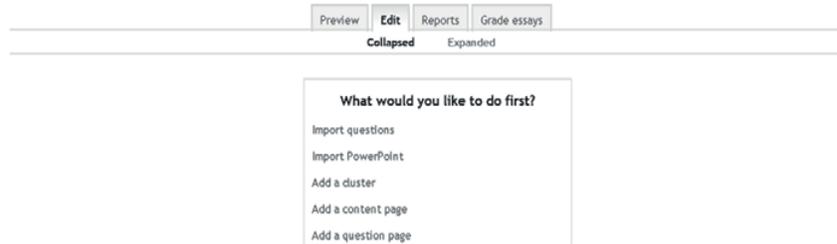
افزودن محتوا و سؤال به درس

پس از اعمال تنظیمات اولیه درس، روی دکمه ذخیره و نمایش کلیک نمایید. در این قسمت،

-
1. None
  2. Time spent (minutes)
  3. Completed
  4. Grade better than (%)
  5. Jump
  6. Relative
  7. Absolute

شما به صفحه مدیریت محتوای درس وارد می شوید.

شکل ۵.۸۵. ویرایش درس

دکمه‌های لبه ای بالای صفحه (از چپ به راست) به پیش نمایش^۱، ویرایش^۲، گزارشات^۳ و نمره دادن به متون^۴ مربوط می شوند. همان طور که دیده می شود، درس در مرحله ویرایش قرار دارد، اما می توان به هر کدام از حالات دیگر نیز وارد شد. در پایین دکمه‌های لبه ای، انواع کارهایی که برای مدیریت محتوای درس می توان انجام داد فهرست شده‌اند: وارد کردن سوالات^۵، وارد کردن پاور پوینت (اسلاید)^۶، افزودن یک گروه^۷، افزودن یک صفحه محتوا^۸، و افزودن یک صفحه سؤال^۹.

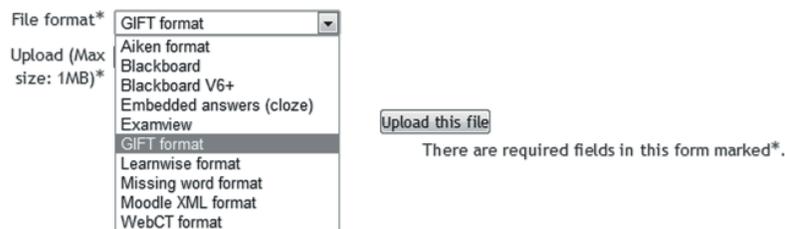
وارد کردن سؤال

در صورت داشتن سؤال‌هایی در قالب خروجی یکی از سامانه های مدیریت محتوای دیگر که در منوی کرکره ای این قسمت فهرست شده‌اند، می توانید آن ها را نیز در مودل مورد استفاده

1. Preview
2. Edit
3. Reports
4. Grade essays
5. Import questions
6. Import Powerpoint
7. Add a cluster
8. Add a content page
9. Add a question page

مجدد قرار دهید. لازم به ذکر است که محتوای هر سامانه آموزش مجازی را می‌توان در یک قالب خروجی ذخیره کرده و در یک سامانه دیگر اجرا کرد. پس از انتخاب قالب، فایل محتوا را با استفاده از دکمه انتخاب فایل^۱ (که در تصویر زیر پشت منوی کرکره ای پنهان شده است) از روی دیسک فرا خوانده و سپس با فشردن کلید بارگذاری این فایل^۲ محتوا را به سامانه اضافه نمایید. در صورت نداشتن محتوای آماده، می‌توانید سؤالات را خودتان درست نمایید.

شکل ۵.۸۶. وارد کردن سؤال

Import questions?

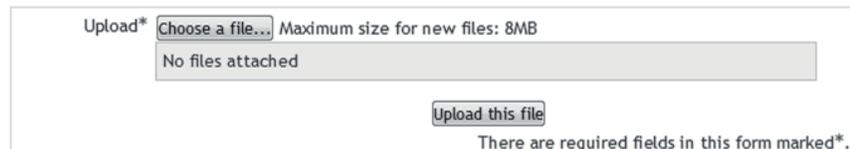
وارد کردن پاور پوینت (اسلاید)

از طریق این گزینه می‌توانید یک اسلاید پاور پوینت را به درس خود وارد کنید. برای وارد کردن یک اسلاید، فایل مورد نظر را با فشردن دکمه انتخاب یک فایل مشخص کرده و سپس با فشردن کلید بارگذاری این فایل آن را به درس اضافه نمایید.

1. Choose file
2. Upload this file

شکل ۵.۸۷. وارد کردن فایل اسلاید

Import PowerPoint

افزودن یک خوشه^۱

خوشه به گروهی از صفحات سؤال اطلاق می‌شود که به صورت تصادفی در هنگام انجام فعالیت درس به دانش آموز ارائه می‌شوند. بهتر است شما از قبل صفحات سؤال را طراحی کرده باشید و سپس تصمیم بگیرید که در کجای درس شروع یا پایان خوشه را تعیین نمایید؛ شروع با یک صفحه خوشه و پایان با یک صفحه پایان خوشه مشخص می‌شود. به عبارت دیگر، در ابتدا باید بیشتر محتوا (جدول شاخه^۲) و صفحات سؤالات را در یک درس اضافه کرده و سپس جای قرار گرفتن صفحات ناوبری خوشه را تعیین کنید. برای روشن تر شدن این روند، مجموعه صفحات سؤال ۱، سؤال ۲، سؤال ۳، سؤال ۴، سؤال ۵، سؤال ۶، سؤال ۷، سؤال ۸ را در نظر بگیرید. این مجموعه معرف هشت سؤال در یک درس است. همان‌طور که در بالا گفته شد، یک خوشه به طور منطقی باید با یک صفحه "خوشه" شروع شده، و با یک صفحه "پایان خوشه" بسته می‌شود (در غیر این صورت، پایان درس به عنوان پایان خوشه در نظر گرفته می‌شود). حال ممکن است بخواهید از هشت سؤال بالا، تعدادی را به شکل زیر در یک خوشه قرار دهید:

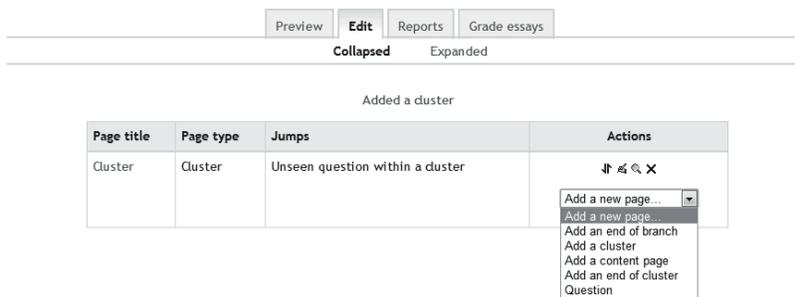
سؤال ۱، خوشه ۱، سؤال ۲، سؤال ۳، سؤال ۴، سؤال ۵، سؤال ۶، سؤال ۷، پایان خوشه ۱، سؤال ۸

1. Add a cluster
2. Branch table

بنابراین، یک خوشه صفحاتی را شامل می‌شود که می‌توان از بین آن‌ها یک یا چند صفحه به صورت تصادفی انتخاب کرد. با انتخاب حالت گزینه‌های تصادفی درون یک خوشه^۱ به عنوان پرسش در صفحه "شروع خوشه" می‌توان سؤالات را به صورت تصادفی از خوشه انتخاب کرد. همچنین، سؤالات درون خوشه را می‌توان به "پایان خوشه" پیوند داد تا از این طریق خوشه تمام شود، یا این که از طریق پیوند به هر صفحه دیگر، پرشی به آن صفحه انجام گیرد. همچنین، هر خوشه می‌تواند زیر-خوشه‌هایی نیز داشته باشد.

اجازه بدهید به صفحه ایجاد یک خوشه جدید برویم. همان‌طور که در تصویر دیده می‌شود، یک خوشه به طور پیش فرض با عنوان خوشه و پرشی به سؤالات دیده نشده‌ی درون خوشه^۲ ایجاد می‌شود. در سمت راست نیز می‌توان از منوی کرکره‌ای عملکرد^۳، صفحات جدیدی (افزودن پایان شاخه^۴، افزودن خوشه^۵، افزودن یک صفحه محتوا^۶، افزودن پایان خوشه^۷، و سؤال^۸) را به خوشه اضافه کرد.

شکل ۵.۸۸. افزودن عملکرد به خوشه

اکنون اجازه دهید نگاهی به تنظیمات خوشه پیش فرض بیندازیم. روی نشانه دست و قلم

1. Random questions within a cluster
2. Unseen question within a cluster
3. Action
4. Add an end of branch
5. Add a cluster
6. Add a content page
7. Add an end of cluster
8. Question

کلیک می کنیم.

شکل ۵.۸۹. تنظیمات پیش فرض خوشه پیش فرض

Page title Cluster

Page contents Cluster

Moodle auto-format

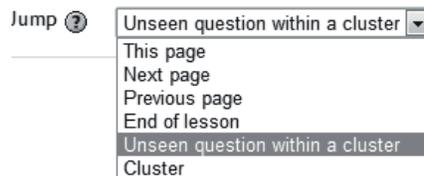
Jump ? Unseen question within a cluster

Save page Cancel

همان طور که دیده می شود، در ابتدای صفحه عنوان و محتوا و در پایین نیز قالب و نوع پرسش مشخص شده است. اگر منوی کرکره ای پرسش را باز کنید، حالات مختلف این بخش را مشاهده خواهید کرد: این صفحه، صفحه بعد، صفحه قبل، پایان درس، سوالات دیده نشده درون یک خوشه، و خوشه. هر پاسخ (به سوال) یا توصیف (برای صفحات محتوا) یک پرسش مرتبط باید داشته باشد. همان طور که در بالا نیز گفته شد، پرسش می تواند نسبی باشد، یعنی نسبت به جایگاهی که در آنجا قرار دارد تعیین شود، مانند این صفحه یا آن صفحه، یا این که مطلق باشد، به این معنی که دقیقاً مشخص شده باشد به کدام صفحه ختم می شود، مانند هر صفحه درون درس.

1. This page
2. Next page
3. Previous page
4. End of lesson

شکل ۵.۹۰. انتخاب نوع پرش

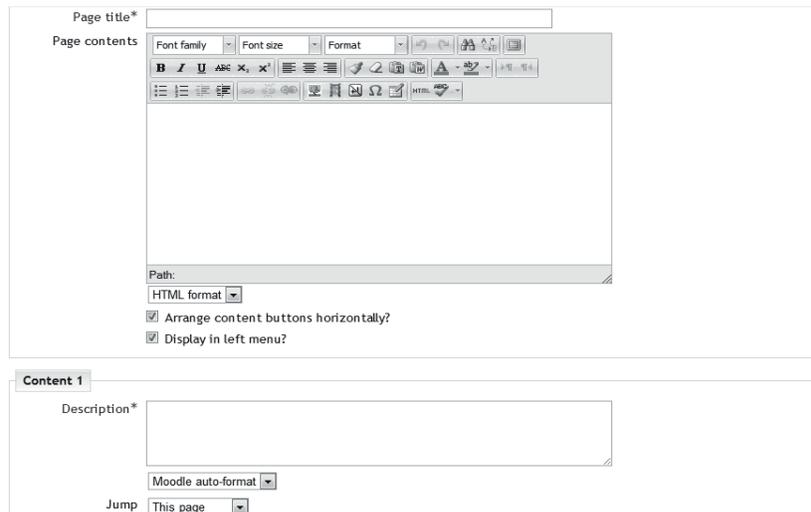

افزودن یک صفحه محتوا^۱

این صفحه جایی است که معلم اطلاعات لازم برای پیشبرد درس را ارائه می‌دهد. هر صفحه محتوا از عنوان صفحه^۲، محتوا^۳، و چهار قسمت برای وارد کردن محتوای تکمیل‌کننده^۴ (۱)، ۲، ۳، و ۴) تشکیل شده است. در قسمت محتوا، معلم می‌تواند با استفاده از ویرایشگر متن و امکانات چند رسانه‌ای اقدام به افزودن محتوای آموزشی کند. در قسمت بعد، معلم می‌تواند لغات یا عباراتی را که می‌خواهد تبدیل به دکمه‌هایی در پایین صفحه برای پرش به صفحات دیگر شوند وارد کند. از چهار قسمت محتوایی، پر کردن یک مورد الزامی است اما بقیه را می‌توان خالی گذاشت. هر قسمت یک منوی کرکره‌ای برای تعیین پرش به صفحه بعد^۵، صفحه قبل^۶ و یا پایان درس^۷ دارد.

-
1. Add a content page
  2. Page title
  3. Page contents
  4. Content (1, 2, 3, 4)
  5. Next page
  6. Previous lesson
  7. End of lesson

شکل ۵.۹۱. ایجاد یک صفحه

The screenshot shows the Moodle page creation interface. It includes a 'Page title*' field, a 'Page contents' area with a rich text editor (font family, font size, bold, italic, underline, text color, background color, bulleted list, numbered list, link, unlink, insert image, insert video, insert audio, insert table, insert form, insert code, insert HTML, insert table of contents, insert table of contents, insert table of contents, insert table of contents), a 'Path:' field, a 'Format' dropdown menu (HTML format), and two checked checkboxes: 'Arrange content buttons horizontally?' and 'Display in left menu?'. Below this is a 'Content 1' section with a 'Description*' field, a 'Moodle auto-format' dropdown menu, and a 'Jump' dropdown menu set to 'This page'.

تعداد محتوای تکمیل کننده با تنظیمات تعداد نهایی پاسخها متناسب است. انتخاب هر یک از پاسخها، دانش آموز را به صفحه مشخص شده در قسمت پرسش هدایت می کند.

افزودن یک صفحه سؤال^۱

از این پیوند شما می توانید سؤالاتی متنوع انتخاب و سپس ضمیمه درس خود کنید. همان طور که در تصویر زیر مشاهده می شود، منوی کرکره ای این صفحه شامل سؤالات تشریحی^۲، وصل کردن^۳، چندگزینه ای^۴، عددی^۵، پاسخ کوتاه^۶، و درست/نادرست^۷ می باشد.

1. Add a question page
2. Essay
3. Matching
4. Multichoise
5. Numerical
6. Short Answer
7. True/False

شکل ۵.۹۲. انتخاب نوع سؤال

قالب صفحات سؤال همانند صفحات محتوا می‌باشد که پیشتر مورد بررسی قرار گرفت. به طور کلی، یک صفحه سؤال ممکن است قسمت‌هایی مانند "عنوان صفحه، محتوای صفحه، پاسخ سؤال، بازخورد و نمره را شامل شود، اما جزئیات این قسمت‌ها در هر نوع از شکل‌های متفاوت آزمون ممکن است متفاوت باشد. حال بیایید صفحه سؤال را در حالات مختلف مورد بررسی قرار دهیم.

چند گزینه‌ای

سوالات چند گزینه‌ای از متداول‌ترین موارد آزمون‌های زبان هستند. پیدایش این نوع آزمون ریشه در نظریه‌های ساختارگرایی^۱ و رفتارگرایی^۲ دارد، که دوره‌ای با عنوان نکات^۳ را در راستای روش تدریس شنیداری-گفتاری زبان به وجود آوردند (فرهادی، جعفرپور، و بیرجندی^۳، ۱۹۹۴). در این نوع سؤال، به دانش‌آموز یک سؤال و فهرستی از گزینه‌ها (بیش از یک مورد)^۴ داده می‌شود که معمولاً یکی از آن‌ها پاسخ درست است و بقیه نقش گزینه نادرست^۴ را به عهده دارند. در مودل، فهرست گزینه‌ها هر بار که سؤال مورد بررسی قرار می‌گیرد تغییر می‌کند، ویژگی مفیدی که در آزمون‌های غیر الکترونیکی دیده نمی‌شود. به طور پیش فرض، دانش‌آموز فقط یک پاسخ را از بین همه گزینه‌ها به عنوان پاسخ صحیح

1. Structuralism
2. Discrete-point
3. Farhady, Ja'farpour, and Birjandi
4. Distractor

انتخاب می‌کند اما این امکان نیز وجود دارد که با انتخاب قسمت "چند پاسخ" ^۱ بیش از یک پاسخ صحیح برای سؤال در نظر گرفته شود. برای ایجاد یک صفحه سؤال جدید، روی گزینه افزودن یک صفحه سؤال کلیک کرده و از منوی کرکره ای، سؤال چند گزینه ای را انتخاب، و سپس روی دکمه افزودن یک صفحه سؤال ^۲ کلیک کنید. صفحه تنظیمات سؤال نمایش داده می‌شود (در اینجا به دلیل کمبود فضا، قسمت‌های مختلف به صورت مجزا نشان داده شده‌اند).

شکل ۵.۹۳. افزودن یک سؤال چند گزینه ای

همان‌طور که در تصویر دیده می‌شود، در این قسمت می‌توانید تنظیمات عنوان صفحه، محتوای صفحه (صورت سؤال)، و چند پاسخ را اعمال نمایید. در ادامه، چهار قسمت برای وارد کردن گزینه های سؤال نمایش داده می‌شود، که از این میان پر کردن دو مورد اجباری است. در اینجا، به دلیل یکسان بودن قسمت پاسخ، فقط به نمایش یک مورد بسنده شده است.

1. Multiple answer
2. Add a question page

شکل ۵.۹۴. تنظیمات مربوط به پاسخ اول

Answer 1

Answer*

Moodle auto-format ▼

Response

Moodle auto-format ▼

Jump ? ▼

Score

در کادر پاسخ^۱، متن گزینه را تایپ کرده و در قسمت بعد، پاسخ^۲، بازخورد مناسب را تایپ نمایید. سپس پرش مورد نظر را از منوی کرکره ای انتخاب نموده، و در آخر، نمره را در کادر نمره^۳ وارد نمایید. بدیهی است که نمره داده شده به هر گزینه تعیین کننده درست یا غلط بودن گزینه است.

سؤال تشریحی

در این قالب، دانش آموز می تواند پاسخ بلندتری به سؤال پرسیده شده بدهد، و معلم می تواند پس از خواندن متن به آن نمره دهد. اگر هدف درس نوشتن یک مقاله است، بهتر است از فعالیت "تکلیف"^۴ استفاده کنید (که در ادامه مورد بررسی قرار می گیرد). تنظیمات این نوع سؤال مانند مورد پیش است با این تفاوت که دیگر گزینه ای وجود ندارد.

وصل کردن

این نوع سؤال به شما اجازه می دهد که فهرستی از موارد را که در مقایسه با هم، و با در نظر گرفتن نوعی رابطه مانند معنی، به هم متصل می شوند ایجاد کنید. در ابتدا، عنوان صفحه و

-
1. Answer
  2. Response
  3. Score
  4. Assignment

صورت سؤال را در کادر متنی وارد کنید. سپس ویژگی‌های بازخورد، نمره، و پرسش را برای پاسخ صحیح^۱ اعمال نمایید.

شکل ۵.۹۵. تنظیمات پاسخ صحیح

Correct response

Correct response

Font family Font size Format

B I U ABC X₂ X₁ [List icons]

Path:

HTML format

Correct answer jump ? Next page

Correct answer score

در ادامه، بازخورد، نمره، و پرسش پاسخ/اشتباه^۲ را نیز وارد نمایید.

شکل ۵.۹۶. تنظیمات پاسخ اشتباه

Wrong response

Wrong response

Font family Font size Format

B I U ABC X₂ X₁ [List icons]

Path:

HTML format

Wrong answer jump ? This page

Wrong answer score

در قسمت بعد، مواردی را که باید به هم وصل شود وارد نمایید. در اینجا از بین چهار مورد

- 1. Correct response
- 2. Wrong response

مشابه، به نمایش یک مورد بسنده می شود.

شکل ۵.۹۷. تنظیمات گزینه های سؤالات وصل کردن

Matching pair 1

Answer*

Moodle auto-format ▼

Matches with answer*

Moodle auto-format ▼

در کادر اول، مورد ثابت (سمت چپ)، و در کادر دوم، موردی که باید به آن وصل شود وارد می شود. به این ترتیب، تمام مواردی که در کادر دوم تایپ می شود، در یک منوی کرکره ای و در مقابل موارد ثابت قرار می گیرند. تصویر زیر نمونه ای از استفاده این نوع سؤال را نشان می دهد. همان طور که ملاحظه می شود، در این دو سؤال، دانش آموز باید از منوی کرکره ای روبروی هر سؤال گزینه کامل کننده را انتخاب کند.

شکل ۵.۹۸. انتخاب پاسخ در یک نمونه سؤال وصل کردن

Fill in the blanks with *have*, *has*.

Have you got a computer?	Choose... ▼
Yes, I	Choose... ▼
Has he/she got a DVD player?	has
Yes he/she	have
	Choose... ▼

عددی

در این نوع سؤال، مقادیر عددی به عنوان جواب در نظر گرفته می شوند. تنظیمات این نوع سؤال مانند سؤالات چهار گزینه ای انجام می شود.

شکل ۵.۹۹. نمونه سؤال پاسخ عددی

2+2=...

Your answer

Please enter your answer in the box

پاسخ کوتاه

در این نوع سؤال، دانش آموز یک لغت یا عبارت کوتاه به عنوان جواب ارائه می دهد. معلم باید حدود پاسخ دانش آموز را پیش بینی کرده و توسط کارکترهای وحشی (* و ؟) آن را به سامانه معرفی نماید. تنظیمات این نوع سؤال درست مانند سؤالات چهار گزینه ای است.

شکل ۵.۱۰۰. نمونه سؤال پاسخ کوتاه

What is the capital city of Iran?

Your answer

Please enter your answer in the box

درست/نادرست

در این قالب، به دانش آموز یک جمله داده شده و او باید درست یا نادرست بودن آن را، به عنوان مثال طبق یک متن، مشخص کند. تنظیمات این قسمت مانند سؤالات چهار گزینه ای است با این تفاوت که این نوع سؤال فقط می تواند دو گزینه (درست یا غلط) داشته باشد.

شکل ۵.۱۰۱. نمونه سؤال پاسخ درست/نادرست

After lunch, they work for 45 minutes.

- False
- True

Please check one answer

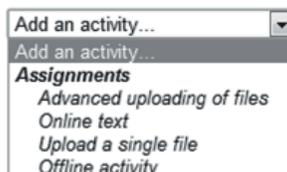
پیش بردن درس

امکانات ایجاد درس به تفصیل مورد بررسی قرار گرفت. حال اجازه بدهید سعی کنیم آنچه گفته شد را مرور و یک نقشه راه ترسیم کنیم. لازمه درست کردن یک درس، داشتن یک طرح درس و برنامه مشخص، و سپس پیاده کردن آن در محیط مودل است. همان طور که پیشتر گفته شد، مطالب اضافه شده به درس، (سؤال، اسلاید، محتوا، و خوشه ها)، با عنوان "صفحه" شناخته می شوند. حال، ترتیب قرار گرفتن این صفحات در قسمت ویرایش و پرسش های پیوند داده شده به هر صفحه، یک درس را تشکیل می دهد. تبریک - شما به پایان درس رسیدید! این پیغامی است که در پایان درس به شما نمایش داده می شود.

تکلیف.

این فعالیت به معلم اجازه می دهد که کارهای دانش آموزان را تحویل گرفته و به آن ها بازخورد دهد. دانش آموزان می توانند محتوای دیجیتالی خود، شامل فایل های متنی و تصویری را بارگذاری کرده و به معلم تحویل دهند. البته، تکالیف ضرورتاً شامل بارگذاری فایل نمی شود، بلکه معلم می تواند از دانش آموزان بخواهد متن خود را به طور مستقیم با استفاده از یک پردازنده متن تایپ کنند. همچنین، یک حالت دیگر نیز در مودل در نظر گرفته شده است که دانش آموزان را در مورد فعالیت های سنتی، که شکل روی خطی برای آن ها در نظر گرفته نشده است، یاد آوری می کند. در ادامه، انواع تکلیف را با هم بررسی می کنیم.

شکل ۵.۱۰۲. انتخاب فعالیت تکلیف

1. Congratulations - end of lesson reached
2. Assignment

انواع تکلیف

به طور کلی، چهار نوع تکلیف در مودل وجود دارد: بارگذاری یک فایل^۱، بارگذاری پیشرفته چند فایل^۲، متن روی خط (آنلاین)^۳، و فعالیت برون خط (آفلاین)^۴. برای اضافه کردن یک تکلیف، از منوی کرکره ای افزودن یک فعالیت، روی یکی از انواع فعالیت کلیک می‌کنیم.

بارگذاری پیشرفته چند فایل (📁)

اجازه بدهید کار خود را از اولین گزینه، بارگذاری پیشرفته چند فایل، شروع کنیم. روی عنوان تکلیف کلیک می‌کنیم؛ صفحه تنظیمات نمایش داده می‌شود. تنظیمات این بخش به ترتیب شامل قسمت‌های عمومی، نمره، بارگذاری پیشرفته چند فایل، و مشترک می‌باشد. در پایین، دو قسمت عمومی و بارگذاری پیشرفته چند فایل مورد بررسی قرار می‌گیرند. تنظیمات نمره و مشترک مانند سایر فعالیت‌ها اعمال می‌شوند.

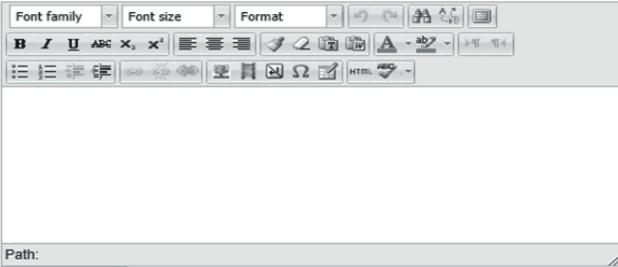
عمومی

در قسمت اول، نام، توصیف، و در صورت زمان‌بندی داشتن تکلیف، زمان اعلام شدن^۵، مهلت ارائه^۶، و جلوگیری از ارسال کار پس از زمان مقرر^۷ تنظیم می‌شود.

-
1. Upload a single file
  2. Advanced uploading of files
  3. Online text
  4. Offline activity
  5. Available
  6. Due date
  7. Prevent late submissions

شکل ۵.۱۰۳. تنظیمات عمومی فعالیت تکلیف

Assignment name*

Description*

Path:

HTML format

Available from   Enable

Due date   Enable

Prevent late submissions

بارگذاری پیشرفته چند فایل

در این قسمت، تنظیمات فایل ارسالی اعمال می‌شود: اندازه نهایی فایل^۱، اجازه حذف^۲ (پس از بارگذاری توسط دانش آموز)، تعداد نهایی فایل‌های بارگذاری شده^۳، اجازه وارد کردن توصیفی برای فایل‌های ارسالی^۴، پنهان کردن توصیف تکلیف پیش از زمان اعلام شدن تکلیف^۵، فرستادن ایمیل به معلم^۶ (پس از ارسال فایل)، و فعال کردن دکمه "فرستادن برای تصحیح"^۷ (در صورتی که دانش آموز بخواهد به معلم اعلام کند که کار از حالت پیش‌نویس بیرون آمده و آماده تحویل است).

1. Maximum size
2. Allow deleting
3. Maximum number of uploaded files
4. Allow notes
5. Hide description before available date
6. Email alerts to teachers
7. Enable "Send for marking" button

بارگذاری پیشرفته چند فایل در عمل

پس از اعمال تنظیمات و کلیک بر دکمه ذخیره و نمایش، فعالیت به دوره اضافه می شود. اکنون بیایید به صفحه تحویل تکلیف برویم.

شکل ۵.۱۰۴. صفحه تحویل تکلیف

No attempts have been made on this assignment

Please upload your files here.

Available from:	Tuesday, 15 May 2012, 11:00 PM
Due date:	Tuesday, 22 May 2012, 11:00 PM

Submission draft

No files submitted yet

Final submission for assignment marking

[Send for marking](#)

همان گونه که دیده می شود، در قسمت بالا سمت راست صفحه جمله "هیچ تلاشی برای انجام این تکلیف انجام نشده است"^۱ نوشته شده است. در ادامه، تاریخ اعلام تکلیف و زمان تحویل آن در یک جدول قید شده است. سپس عبارت پیش نویس فایل^۲، و در پایین جمله هیچ فایلی ارسال نشده است^۳ به رنگ قرمز قید شده است. این قسمت فایل های پیش نویس را که پیش از ارسال نهایی به معلم فرستاده شده اند فهرست می کند. ممکن است شما بخواهید پیشرفت دانش آموز را در طول زمان بررسی کنید، به این دلیل به او فرصت می دهید تا طی چند مرحله کار خود را به کلاس فرستاده و از معلم بازخورد دریافت کند، و سپس اقدام به فرستادن کار نهایی کند. از این طریق، می توان یادگیری بهتر و ماندگارتری برای دانش آموز رقم زد. در

1. No attempts have been made on this assignment
2. Submission draft
3. No files has been submitted yet

پایان، کلید فرستادن برای تصحیح^۱ برای تحویل نهایی کار مورد استفاده قرار می‌گیرد. کلیک بر پیوند هیچ تلاشی برای انجام این تکلیف انجام نشده است صفحه تکالیف ارسالی را نمایش می‌دهد. همان‌طور که در تصویر زیر ملاحظه می‌کنید، در مقابل نام و تصویر اعضای کلاس، خانه‌هایی (از سمت چپ به راست) برای قرار گرفتن نمره، توضیح، آخرین فایل تغییر داده شده^۲، آخرین نمره تغییر داده شده^۳، وضعیت^۴، و نمره نهایی^۵ در نظر گرفته شده است. همان‌طور که در بالا گفته شد، در صورتی که دانش‌آموز باید طبق یک روند مشخص چند فایل را به کلاس ارائه دهد، سابقه ارسال فایل‌ها و نمرات در این خانه‌ها قرار می‌گیرد.

شکل ۵.۱۰۵. گزارش تحویل تکلیف (هیچ تکلیفی تحویل داده نشده است)

See all course grades
Download all assignments as a zip

First name : All A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z
Surname : All A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

First name / Surname	Grade	Comment	Last modified (Submission)	Last modified (Grade)	Status	Final grade
Abbas Golchinzadeh	-				Grade	-
Seyyed Mohammad Seyyed Aghamiri	-				Grade	-
Seyyed Abdollah shahrokni	-				Grade	-
Sadeq Taqavian	-				Grade	-

Optional settings

Show All

Submissions shown per page 10

Allow quick grading

[Save preferences](#)

در قسمت وضعیت، همان‌طور که در تصویر دیده می‌شود، برای هر کاربر یک پیوند با عنوان نمره وجود دارد. حال بیایید یک فعالیت را در یک دوره ی دیگر مورد بررسی قرار دهیم. در این فعالیت، از دانش‌آموزان خواسته شده است که با توجه به مطالب خوانده شده، یک بروشور در مورد مکان‌های دیدنی شهر خود درست کرده و به کلاس بفرستند. همان‌طور که در تصویر پایین دیده می‌شود، دو فایل به کلاس ارسال شده است که هیچ کدام هنوز تصحیح

1. Send for marking
2. Last modified (submission)
3. Last modified (Grade)
4. Status
5. Final Grade

نشده‌اند. پیوند نمره نشان دهنده این است که معلم هنوز نمره نهایی را وارد نکرده است.
 شکل ۵.۱۰۶. گزارش تحویل تکلیف (دو تکلیف تحویل داده شده است)

Visible groups: All participants See all course grades

Download all assignments as a zip

First name / Surname	Grade	Comment	Last modified (Submission)	Last modified (Grade)	Status	Final grade
Mehdi Abedi	-				Grade	-
Amin Anna	-		Thursday, 18 August 2011, 12:00 AM		Grade	-
Rasoul Farahnak Zade	-		Leaflet.pdf Monday, 5 September 2011, 12:36 AM		Grade	-
Masoud Rabeti	-				Grade	-
Seyyed Mohammad Seyyed Aghamiri	-				Grade	-
Seyyed Abdollah Shahroki	-				Grade	-
Reza Slahpoush	-				Grade	-
Sadeq Taqvilan	-				Grade	-
Mostafa Vafaeizadeh	-		m.vafaeizadeh.docx Saturday, 20 August 2011, 10:44 PM		Grade	-

حال اجازه دهید با کلیک بر گزینه نمره برای مورد اول، صفحه تصحیح و ارائه بازخورد را فراخوانی کنیم. همان طور که ملاحظه می‌شود، می‌توانید نمره را از منوی کرکره ای انتخاب کرده و در کادر متنی بازخورد را تایپ نمایید. همچنین در صورتی که نیاز باشد فایل یا فایل‌هایی در اختیار دانش‌آموز قرار بگیرد، می‌توانید آن‌ها را نیز به پاسخ خود پیوست نمایید.

شکل ۵.۱۰۷. بازخورد دادن به یک تکلیف

Grades

Grade:

Current grade in gradebook: -

Feedback

Feedback:

Path:

Response files: Maximum size for new files: 20KB

No files attached

Send notification emails:

بارگذاری پیشرفته یک فایل (📁)

از طریق این گزینه دانش آموز می تواند یک فایل متنی، تصویری، داده ای، و به طور کلی هر نوع فایل دیجیتالی را به معلم تحویل دهد. برای ارسال چند فایل نیز می توان فایل ها را ابتدا فشرده ساخت و سپس آن ها را بارگذاری کرد. پس از انتقال فایل، معلم می تواند فایل را بررسی کرده و سپس به دانش آموز بازخورد دهد. تنظیمات این قسمت، به جز بخش بارگذاری یک فایل^۱، دقیقاً مانند قسمت قبل است. در این قسمت، شما سه ویژگی ارسال فایل، یعنی اجازه ارسال مجدد^۲، فرستادن ایمیل به معلم، و اندازه نهایی فایل را مشخص می کنید. کار با این قسمت نیز مانند مورد قبل می باشد.

شکل ۵.۱۰۸. بارگذاری یک فایل

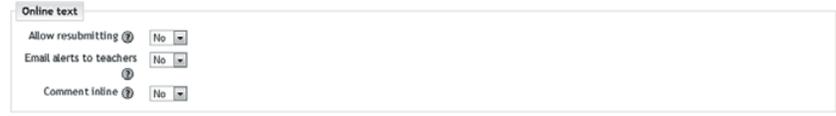
متن روی خط (📝)

این فعالیت به دانش آموز اجازه می دهد که یک متن را به صورت روی خط (آنلاین) نوشته و برای معلم ارسال کند. همچنین، مانند فعالیت قبل، این امکان وجود دارد که دانش آموز به ویرایش متن خود پرداخته و کار خود را بیش از یک بار به کلاس بفرستد. استفاده از این تکلیف برای تمرین مهارت نوشتن بسیار مناسب است، چرا که معلم می تواند کار را تصحیح کرده و به دانش آموز بازخورد دهد. تفاوت این فعالیت با ژورنال در وجود امکانات ویرایش متن و سطح دسترسی است. در ژورنال، متن ارسالی در یک محیط ساده تایپ و بین معلم و دانش آموز رد و بدل می شود، اما در این فعالیت (و به طور کلی تمام فعالیت ها) معلم می تواند اجازه دسترسی به مطالب را به دانش آموزان دیگر نیز بدهد. به جز تنظیماتی که مربوط به

1. Upload a single file
2. Allow resubmitting

ارسال متن است، تنظیمات این بخش نیز مانند سایر تکالیف می باشد.

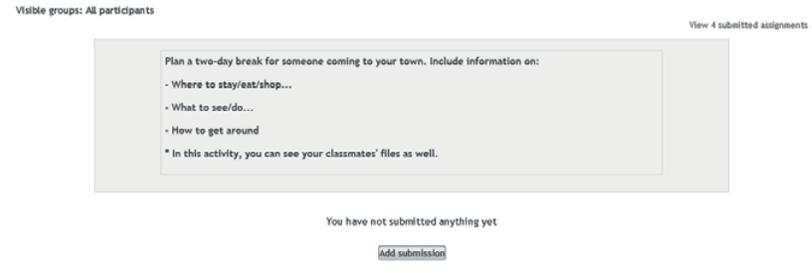
شکل ۵.۱۰۹. تنظیمات متن آنلاین

در این قسمت می توان تنظیمات اجازه ارسال مجدد متن، فرستادن ایمیل به معلم، و پنجره بازخورد^۱ را اعمال نمود. همان طور که دیده می شود، دو مورد اول مانند تنظیمات فرستادن فایل است. در صورت فعال شدن مورد آخر، متن ارسالی به یک کادر متنی مجزا برای ویرایش و تایپ بازخورد کپی می شود. این کار به شما اجازه می دهد که بتوانید با استفاده از رنگ های دیگر و امکانات ویراستاری کادر متنی به دانش آموز بازخورد دهید.

اجازه بدهید یک تکلیف از این نوع را مورد بررسی قرار دهیم. موضوع این تکلیف برنامه ریزی برای دو روز تعطیلی برای یک گردشگر است. دانش آموزان باید اطلاعاتی در مورد ۱. مکان هایی برای اقامت/صرف غذا/خرید و ۲. جاهایی برای دیدن، و کارهایی برای انجام دادن، و ۳. چگونگی رفتن به آن مکان ها را در متن ارسالی خود قرار دهند.

شکل ۵.۱۱۰. دستورالعمل انجام تکلیف

1. Comment inline

در پایین صفحه، کلید/افزودن متن^۱ به دانش آموز اجازه می دهد که متن مورد نظر را تایپ کند. همان طور که در قسمت بالا سمت راست دیده می شود، چهار تکلیف انجام شده است. اجازه بدهید بر این پیوند کلیک کنیم.

شکل ۵.۱۱۱. فهرست تکالیف انجام شده

First name / Surname	Grade	Comment	Last modified (Submission)	Last modified (Grade)	Status	Final grade
Mehdi Abedi	-	Hi, Thanks ...	In my city ... Friday, 26 August 2011, 05:22 PM	Monday, 22 August 2011, 01:08 PM	Grade	-
Amin Anna	4 / 5	We did a ...	In the name ... Monday, 15 August 2011, 12:11 AM	Tuesday, 16 August 2011, 04:28 AM	Update	-
Rasool Farahnak Zade	-				Grade	-
Masood Rabeti	-				Grade	-
Seyyed Mohammad Seyyed Aghamiri	-				Grade	-
Seyyed Abdollah Shahrokni	-				Grade	-
Reza Siahpoush	-				Grade	-
Sadeq Taqavlan	5 / 5	I, you can ...	I, you can ... Saturday, 13 August 2011, 06:14 PM	Tuesday, 16 August 2011, 04:40 AM	Update	-
Mostafa Vafaeizadeh	4 / 5	Hi, Excellen...	Good for ... Monday, 22 August 2011, 09:57 AM	Monday, 22 August 2011, 01:24 PM	Update	-

برای تصحیح کارها، می توانید از پیوند نمره استفاده کنید. همچنین، همان طور که در تصویر دیده می شود، برای بعضی کارهای ارسالی پیوند نمره به "به روز رسانی" تغییر پیدا کرده است، که نشان دهنده این است که نمره تکلیف وارد شده است. بیایید با کلیک بر پیوند نمره یک کار را بررسی کنیم. همان طور که در تصویر ملاحظه می شود، در قسمت بالای صفحه، متن فایل ارسالی؛ قسمت وسط، نمره دانش آموز؛ و انتهای صفحه محلی برای تایپ بازخورد است.

1. Add submission

شکل ۵.۱۱۲. نمونه یک تکلیف انجام شده

Submission

Open in a popup window (115 words)

In my city there are a lot of place for visiting but it's small. There is a hotel in Yagholes it called Jahangardi. There are a lot of place for eating in Shariati street that people can eat fast food. There is oldest place that people went and had a shower it calls Komasi bathroom. There is a river in my city that people go for swimming it's the best place for enjoying with our friend or with our family it calls Ali Kala, there are many caves there we call them KAT we can swim there and sleep.

Thanks fr putting feedback If i have problem In my text please write it.

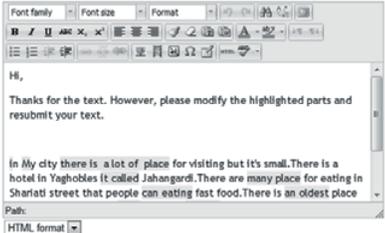
Grades

Grade:

Current grade in gradebook: -

Feedback

Feedback:

Hi,

Thanks for the text. However, please modify the highlighted parts and resubmit your text.

In My city there is a lot of place for visiting but it's small. There is a hotel in Yagholes it called Jahangardi. There are many place for eating in Shariati street that people can eat fast food. There is an oldest place

Path: HTML format

فعالیت برون خط (آفلاین)

این نوع تکلیف برای انجام یک فعالیت سنتی که خارج از کلاس مجازی انجام می شود کاربرد دارد. دانش آموزان می توانند توصیف پروژه را ببینند، اما نمی توانند از این طریق مطالبی به کلاس اضافه کنند. به طور خاص، این فعالیت می تواند در یک آموزش تلفیقی^۱ مورد استفاده قرار گیرد، به این شکل که شما اطلاعات لازم در مورد انجام این تکلیف را از طریق کلاس مجازی به دانش آموزان بدهید، اما کار را در محیط کلاس چهره به چهره تحویل بگیرید. البته در کتاب نمره نیز جایی برای نمره این فعالیت در نظر گرفته می شود و شما باید پس از مشاهده کار نمره را به صورت مجازی به نمرات دانش آموز اضافه کنید.

برای مثال، در نظر بگیرید، طبق یافته های روان شناختی و آموزشی در گنجاندن هنرهای زیبا در فرایند آموزش (برای مثال، مراجعه کنید به بورک و اسالیوان^۲، ۲۰۰۲)، تصمیم

1. Hybrid (blended) instruction
2. Burke and O'Sullivan

گرفته‌اید که بخشی از کار و نمره کلاسی را به اجرای یک نمایش اختصاص دهید. به دلیل اینکه احتمالاً نمی‌توانید تأثیر یک کار نمایشی را به جز در حالت حضوری به گونه‌ای که لازم است منتقل کنید، و نیاز است این فعالیت در فضای همکاری بر روی یک صفحه (کلاس) نمایش اجرا شود، یک فعالیت آفلاین در دوره معرفی کرده و جزئیات کار از قبیل نقش‌ها، وظایف، و... را به شاگردان منتقل می‌کنید. هنگامی که کار در کلاس به اجرا در آمد، می‌توانید نمره دانش‌آموزان را در قالب فعالیت آفلاین وارد کنید.

تنظیمات و نحوه استفاده از این تکلیف مانند موارد قبل است.

کارگاه^۱ (🏠)

کارگاه مانند فعالیت تکلیف است، اما با قابلیت‌هایی به مراتب تخصصی و پیشرفته‌تر. به همین دلیل، پیشنهاد می‌شود که معلم و شاگرد پیش از استفاده از این فعالیت، تجربه کافی در استفاده از فعالیت تکلیف را به دست آورده باشند.

درست مانند تکلیف، دانش‌آموزان کارهای خود را به کارگاه ارسال می‌کنند. فایل ارسالی ممکن است از متن و فایل‌های ضمیمه تشکیل شده باشد. بنابراین، کارگاه هر دو فعالیت متن آنلاین و بارگذاری فایل را با هم ادغام می‌کند.

مطالب ارسال شده توسط یک فرم ارزشیابی که توسط معلم تنظیم می‌شود تصحیح می‌شوند. انواع مختلفی از فرم‌های ارزشیابی وجود دارد که تمام آن‌ها معیارهای مختلفی را در نظر می‌گیرند.

در کارگاه امکان ارزشیابی گروه همسال^۲ وجود دارد. شرکت کنندگان می‌توانند متن‌های ارسال شده به کارگاه را داوری کنند و سپس نظرات آن‌ها در اختیار نویسنده‌ها قرار گیرد. در این فعالیت دانش‌آموزان دو نمره دریافت می‌کنند: یک نمره برای ارسال نوشته خود، و دیگری برای ارزشیابی کارهای دیگران. بنابراین، در صورت ارزشیابی گروه همسال، دو نمره

-
1. Workshop
  2. Peer assessment

در کتاب نمره برای این فعالیت در نظر گرفته می‌شود. فرایند ارزشیابی گروه همسال را می‌توان پیش از شروع این فعالیت تحت عنوان فایل‌های نمونه^۱ آموزش داد. معلم می‌تواند نمونه‌ها را به همراه یک فرم ارزشیابی معیار در کارگاه قرار دهد تا پس از انجام کار دانش‌آموزان ارزشیابی خود را با این فرم مقایسه کنند. در پایان این روند، کارهای ارسال شده به کارگاه کیفیت چاپ پیدا می‌کنند.

تنظیمات کارگاه

از منوی کرکره ای افزودن یک فعالیت روی گزینه کارگاه کلیک کنید. صفحه افزودن یک کارگاه جدید^۲ نمایش داده می‌شود. هفت قسمت برای اعمال تنظیمات وجود دارد: عمومی، ویژگی‌های کارگاه^۳، تنظیمات نمره^۴، تنظیمات فایل‌های ارسالی^۵، تنظیمات ارزشیابی^۶، کنترل دسترسی^۷، و تنظیمات مشترک. در ادامه به بررسی این قسمت‌ها (به جز تنظیمات مشترک) خواهیم پرداخت.

عمومی

در قسمت اول، نام و توصیف کارگاه را وارد نمایید.

ویژگی‌های کارگاه

در این قسمت، دانش‌آموزان می‌توانند پیش از داوری کارهای گروه همسال خود به تمرین در مورد این کار بپردازند. همان‌طور که در بالا گفته شد، معلم می‌تواند فایل‌های نمونه و یک مرجع برای دانش‌آموزان آماده کند تا آن‌ها بتوانند توانایی خود را در انجام این کار بالا ببرند. نمره داده شده به کارهای نمونه در کتاب نمره قرار نمی‌گیرد.

-
1. Example submissions
  2. Adding a new workshop
  3. Workshop web features
  4. Grading settings
  5. Submissions settings
  6. Assessment settings
  7. Access control

شکل ۵.۱۱۳. تنظیمات ویژگی های کارگاه

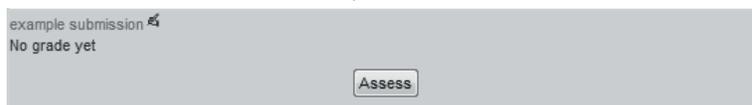
استفاده از نمونه^۱

با انتخاب این گزینه، معلم می‌تواند این امکان را فراهم سازد که دانش‌آموزان پیش از شروع ارزشیابی، با نمونه‌های مشابهی تمرین کرده و سپس کار خود را با یک مرجع مقایسه کنند. نمره این کار در کتاب نمره قرار نمی‌گیرد.

برای انجام این کار لازم است یک یا چند نمونه کار به همراه ارزشیابی مرجع آن در کارگاه قرار دهید. روی گزینه افزودن کار نمونه^۲ در صفحه نصب (اولین صفحه پس از انجام تنظیمات) کارگاه کلیک کنید.

روی دکمه "ادامه"^۳ کلیک کرده و فرم ارزشیابی را پر کنید. در صورت آماده کردن یک فرم ارزشیابی مرجع برای دانش‌آموزان، باید با کلیک بر دکمه ارزشیابی^۴ این کار را به صورت دستی انجام دهید. همچنین، کارهایی که نیاز به ارزشیابی دارند در مودل به رنگ صورتی در می‌آیند.

شکل ۵.۱۱۴. فرم ارزشیابی

شما همچنین می‌توانید فرم ارزشیابی مرجع را با کلیک بر دکمه ارزشیابی مجدد^۵ در صفحه اول کارگاه ویرایش کنید.

1. Use examples
2. Add example submission
3. Continue
4. Assess
5. Reassess

استفاده از ارزشیابی گروه همسالان^۱

در صورت انتخاب گزینه استفاده از ارزشیابی گروه همسالان، این امکان به وجود می‌آید که به دانش‌آموزان متن‌هایی برای ارزشیابی واگذار کنید. به این ترتیب، نمره نهایی دانش‌آموز از مجموع ارزشیابی‌های دریافتی از دانش‌آموزان دیگر و همچنین انجام داده شده توسط خود دانش‌آموز تشکیل می‌شود.

این ویژگی از نقاط عطف کارگاه است. از این طریق دانش‌آموزان ترغیب می‌شوند که عملکرد گروه همسال خود را مورد بررسی قرار داده و مطالب درسی را ضمن انجام این کار از یکدیگر یاد بگیرند. ضمن این فعالیت، دانش‌آموزان می‌توانند نقاط ضعف و قوت دوستان خود را شناخته و به معیارهایی برای خوب نوشتن دست پیدا کنند. به علاوه، پیشنهاد و نظراتی که آنها از گروه همسال خود در مورد نوشته‌هایشان دریافت می‌کنند، به آن‌ها درک بهتری در مورد نوشتن می‌دهد، چرا که معمولاً اشکالات فرد از چشم خود او پنهان می‌مانند، اما هم‌درس و همسال می‌تواند این نکات را نشان دهد.

استفاده از خود آزمایی^۲

در صورت فعال بودن این گزینه، دانش‌آموز می‌تواند کار خود را مورد ارزشیابی قرار دهد. شاید به نظر عجیب برسد؛ چگونه ممکن است دانش‌آموزانی که خود در حال یادگیری هستند کار خود یا دیگران را مورد ارزشیابی قرار دهند؟! اما، باید گفت که این شکل از ارزشیابی ریشه‌های خود را از مفهوم بسیار مهم استقلال^۳ در علوم تربیتی می‌گیرد (براون، ۲۰۰۴). این کار باعث می‌شود که دانش‌آموزان توانایی‌های لازم در تفکر انتقادی^۴ و قضاوت بی‌طرفانه^۵ در مورد ویژگی‌های یک نوشته مورد قبول را پیدا کنند. به دست آوردن انگیزه‌های درونی^۶

1. Use peer assessment
2. Self-assessment
3. Autonomy
4. Critical thinking
5. Objective judgement
6. Intrinsic motivation

که از انجام چنین فعالیتی حاصل می‌شود از مهمترین دستاوردهای این روش ارزشیابی است. نمره این فعالیت به کتاب نمره اضافه می‌شود.

تنظیمات نمره

در این قسمت، تنظیمات چهار ویژگی تصحیح این فعالیت، یعنی نمره ارسال کار به کارگاه^۱، نمره ارزشیابی^۲، راهبرد نمره دادن^۳ و تعداد رقم‌های اعشار در نمرات^۴ را اعمال کنید. همان‌طور که در تصویر دیده می‌شود، در دو مورد اول می‌توانید حد نهایی نمرات برای کارهای ارسالی و مورد ارزشیابی قرار گرفته را تعیین کنید. در قسمت بعد، راهبرد نمره دادن، می‌توانید از چهار نوع ارزشیابی نمره دادن تجمعی^۵، نظرات^۶، تعداد خطاها^۷، و استاندارد (روبریک)^۸ یک مورد را انتخاب کنید.

شکل ۵.۱۱۵. تنظیمات نمره

نمره دادن تجمعی

در این مورد، فرم ارزشیابی از مجموعه ای از معیارها، هم به صورت عددی و هم توصیفی،

1. Grade for submission
2. Grade for assessment
3. Grading strategy
4. Decimal places in grades
5. Accumulative grading
6. Comments
7. Number of errors
8. Rubric

تشکیل می‌شود. هر معیار می‌تواند وزن^۱ خود را در ارزشیابی داشته باشد. دانش‌آموزان می‌توانند نظرات خود را در مورد معیارهای مورد بررسی در جاهای خالی وارد کنند. برای مثال، در فرم ارزشیابی پایین، دانش‌آموز می‌تواند نظر خود را در کادرهای خالی به ترتیب نسبت به عنوان، چکیده، و قسمت‌های اصلی کار اعلام کند. همان‌طور که مشاهده می‌شود، در مورد هر معیار می‌توان بازخورد های عددی و کیفی ارائه داد (تصویر گرفته شده از سایت رسمی مدل^۲).

شکل ۵.۱۱۶. نمونه یک فرم ارزشیابی

Assessment form

Aspect 1

Is this title suitable?

Grade

Comment

Aspect 2

How well is this abstract written?

Grade

Comment

نظرات

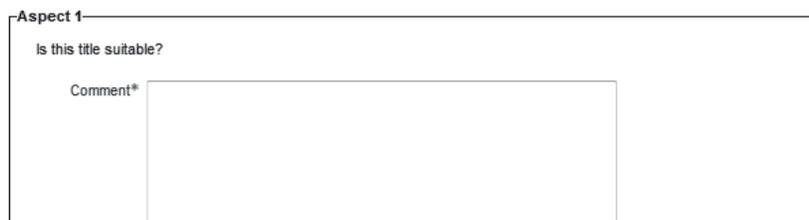
در این نوع بررسی، فرم ارزشیابی شبیه به مورد پیش است، با این تفاوت که دیگر از نمره استفاده نمی‌شود، بلکه فقط بازخورد توصیفی در مورد جنبه های کار ارائه می‌شود. این راهبرد می‌تواند در مواقعی مفید واقع شود که دانش‌آموزان در ابتدا نظرات کیفی اولیه ای در مورد کارهای دوستان خود ارائه دهند، و سپس کارگاه دوباره به حالت ارسال بازگردد، و دانش‌آموزان کارهای خود را با در نظر گرفتن نظرات اولیهٔ داوران بار دیگر به کارگاه ارسال کنند. سپس می‌توان راهبرد تصحیح نمودن را تغییر داد و کارها را به گونهٔ دیگری مورد

1. Weight

2. http://docs.moodle.org/22/en/File:Comments_assessment_form.png

بررسی قرار داد (تصویر گرفته شده از سایت رسمی مودل^۱).

شکل ۵.۱۱۷. ارزشیابی از طریق نوشتن نظر

Aspect 1

Is this title suitable?

Comment*

تعداد خطاها

در این شیوه، فرم ارزشیابی از چند معیار تشکیل شده است که داور می‌تواند آن‌ها را با دو حالت قبول^۲ یا رد^۳ ارزیابی کند. البته، حالات مختلفی را می‌توان برای القای مفهوم قبول و رد مانند *بله /خیر، خوب /ضعیف، مشاهده شد /مشاهده نشد، و... استفاده کرد.* به این ترتیب، نمره دانش‌آموزان بر حسب تعداد اشتباهات محاسبه می‌شود (تصویر گرفته شده از سایت رسمی مودل^۴).

شکل ۵.۱۱۸. ارزشیابی از طریق انتخاب گزینه و نوشتن نظر

Assertion 1

Has the suitable title

Your assessment No Yes

Comment

این راهبرد به طور خاص می‌تواند زمانی مورد استفاده قرار گیرد که برخی معیارها، مانند

1. http://docs.moodle.org/22/en/File:Comments_assessment_form.png
2. Passed
3. Failed
4. http://docs.moodle.org/22/en/File:Numoferror_assessment_form.png

"تعداد اشتباهات املايي کمتر از سه مورد است،" "ايدۀ های خلاق در کار وجود دارد،" "کار اصالت دارد،" و... اساس ارزشیابی کار قرار گیرند. بنابراین، این فرم حتی برای داوران کم تجربه نیز مناسب است و نتایجی عینی ارائه می دهد.

روبریک

در علوم تربیتی، روبریک به یک عملکرد استاندارد برای یک جامعه مشخص^۱ اطلاق می شود، به همین دلیل روبریک ها پس از مطالعات زیاد و معمولاً توسط یک تیم توسعه روبریک طراحی می شوند. بنابراین، یک روبریک سطح مورد انتظار برای عملکرد افراد در انجام یک وظیفه است. به عنوان مثال، در استاندارد سی ای اف آر^۲، چهارچوب مشترک اروپایی مرجع، که برای طراحی مطالب آموزشی و آزمون زبان انگلیسی مورد استناد قرار می گیرد، سطوح مختلف زبانی بر اساس روبریک های زبان آموزی از سطح A تا C طراحی شده اند. بر همین اساس، آزمون های مختلف زبانی نیز که این سطوح را بررسی می کنند، روبریک ها را مد نظر قرار می دهند. اجازه بدهید یک روبریک از این استاندارد را مورد بررسی قرار دهیم.

جدول ۵.۲. سطح اول زبانی در چهارچوب مشترک اروپایی مرجع

سطح	توصیف

1. The National Science Education Standards
2. Common European Framework of Reference (CEFR)

A1	می‌تواند اصطلاحات آشنای روزمره، و عبارات ابتدایی را که در راستای برآورده ساختن نیازهای ملموس هستند درک و استفاده کند. می‌تواند خود و دیگران را معرفی کرده و در مورد مشخصات فردی مانند محل زندگی، افراد آشنا، و مالکیت، سؤال پرسیده و به سؤالات پاسخ دهد. می‌تواند، به شرط آن که طرف مقابل شمرده و روشن سخن بگوید و به جریان مکالمه کمک کند، و به صورت ساده به تعامل بپردازد ^۱ .

چنین توصیفی مربوط به اولین دورهٔ زبانی بزرگسالان طبق این استاندارد است. انتظار می‌رود که نتیجهٔ به پایان رساندن این سطح (A1)، به دست آوردن توانایی‌های ذکر شده باشد. در همین راستا، آزمون‌های زبانی متفاوت نیز که بر همین اساس طرح شده‌اند، انتظار می‌رود که فارغ از دوره‌های زبانی گذرانده شده توسط دانش‌آموز بتوانند توانایی‌های ذکر شده در روبریک را مورد بررسی قرار دهند.

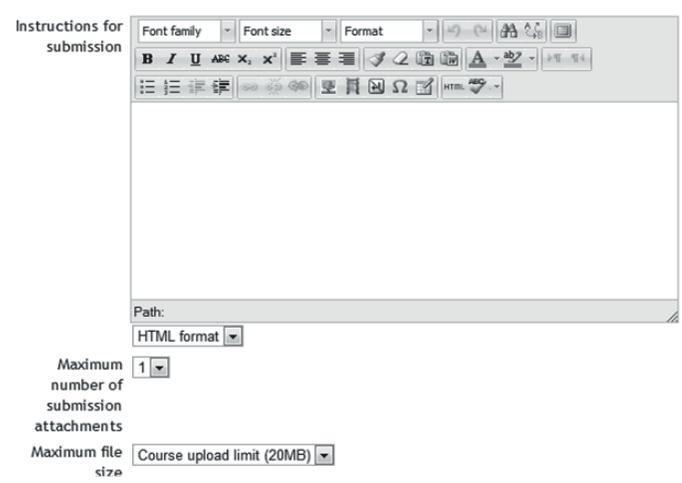
در مودل نیز این روش ارزشیابی می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد. فرم ارزشیابی روبریک از مجموعه‌ای از معیارها تشکیل شده است، و برای هر معیار نیز سطوح توصیفی پایین دست تری وجود دارد. برای هر قسمت یک نمره در نظر گرفته می‌شود، و سرانجام مجموع این نمرات نمرهٔ نهایی را تشکیل می‌دهند.

تنظیمات فایل‌های ارسالی

در این قسمت، شما می‌توانید اطلاعاتی در مورد فایل ارسالی به کارگاه به دانش‌آموزان ارائه دهید. برای این کار، در کادر متنی آماده شده توضیحات لازم را تایپ کنید. همچنین می‌توانید تعداد فایل‌های ارسالی و حجم آن‌ها را نیز مشخص کنید.

شکل ۵.۱۱۹. تنظیمات فایل‌های ارسالی

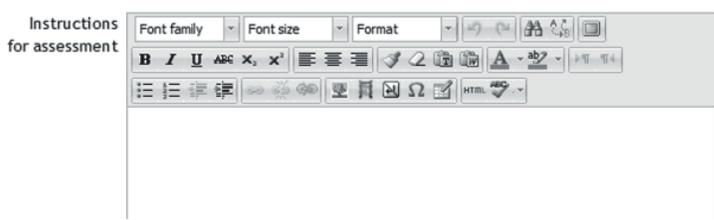
1. Can understand and use familiar everyday expressions and very basic phrases aimed at the satisfaction of needs of a concrete type. Can introduce him/herself and others and can ask and answer questions about personal details such as where he/she lives, people he/she knows and things he/she has. Can interact in a simple way provided the other person talks slowly and clearly and is prepared to help.

تنظیمات ارزشیابی

در این قسمت، می‌توانید دستورالعمل‌های لازم برای ارزشیابی فایل‌های ارسالی را وارد نمایید.

شکل ۵.۱۲۰. دستورالعمل‌های ارزشیابی

کنترل دسترسی

در این قسمت، می‌توانید برای ارسال کارها و ارزشیابی به کارگاه محدودیت زمانی مشخص کنید. گزینه‌های این قسمت به ترتیب شامل باز شدن فرم ارسال^۱، آخرین مهلت ارسال^۲، باز

1. Open for submissions form
2. Submissions deadline

شدن فرم ارزشیابی^۱، آخرین مهلت ارسال ارزشیابی^۲ می‌باشد. همان‌طور که می‌دانید، استفاده از همه گزینه‌ها اختیاری بوده و از طریق فعال کردن جعبه انتخاب هر قسمت صورت می‌گیرد.

شکل ۵.۱۲۱. تنظیمات دسترسی

Open for submissions from*	27	May	2012	10	35	☐ Enable
Submissions deadline*	27	May	2012	10	35	☐ Enable
Open for assessment from*	27	May	2012	10	35	☐ Enable
Deadline for assessment*	27	May	2012	10	35	☐ Enable

سایر تنظیمات کارگاه

پس از انجام تنظیمات اولیه و مشترک، بر روی دکمه ذخیره کلیک کنید. در ادامه کار، تنظیمات دیگری در رابطه با وضعیت مراحل مختلف کارگاه نمایش داده می‌شود. به طور کلی، اینجا قسمت کنترل کارگاه است که می‌توانید از طریق آن فازهای مختلف کارگاه شامل ارسال^۳، ارزشیابی^۴، نمره دهی و سنجش^۵، و پایان (بستن)^۶ را هدایت کنید. همچنین، در قسمت نصب^۷ نیز می‌توانید مقدمه کارگاه^۸، اطلاعات لازم جهت ارسال فایل^۹، ویرایش فرم ارزشیابی^{۱۰}، و آماده ساختن فایل‌های نمونه^{۱۱} را انجام دهید. همان‌طور که در تصویر زیر

1. Open for assessment form
2. Deadline for assessment
3. Submission phase
4. Assessment phase
5. Grading evaluation phase
6. Closed
7. Setup phase
8. Set the workshop introduction
9. Provide instructions for submission
10. Edit assessment form
11. Prepare example submissions

مشاهده می‌شود، در قسمت نصب، دو گزینه اول چک دار شده‌اند که این به معنای انجام گرفتن تنظیمات (در مرحله پیش) است، اما تنظیمات فرم ارزشیابی و فایل‌های نمونه هنوز انجام نشده است. می‌توانید با کلیک بر پیوند این دو قسمت تنظیمات را اعمال نمایید.

شکل ۵.۱۲۲. تنظیمات مربوط به فازهای کارگاه

Setup phase	Submission phase	Assessment phase	Grading evaluation phase	Closed
☒ Set the workshop introduction ☒ Provide instructions for submission ☐ Edit assessment form ☐ Prepare example submissions	☒ Provide instructions for assessment ☐ Allocate submissions expected: 3 submitted: 0 to allocate: 0		☐ Calculate submission grades expected: 3 calculated: 0 ☐ Calculate assessment grades expected: 3 calculated: 0	

همچنین مشاهده می‌کنید که در ستون فاز ارسال نوشته شده است که تعداد ۳ کار باید به کارگاه ارسال شود^۱، که این عدد نشان دهنده تعداد شرکت کنندگان دوره است، اما تا کنون هیچ کاری ارسال نشده است^۲. همچنین در صورت فرستاده شدن کار می‌توانید با کلیک بر گزینه اختصاص دادن^۳، کارهای ارسالی را به داوران (دانش‌آموزانی که کار ارزشیابی را انجام می‌دهند) واگذار کنید. تا کنون، هیچ کاری برای اختصاص دادن به دیگران^۴ ارسال نشده است، و به تبع فازهای بعدی نیز هنوز شروع نشده‌اند. به این ترتیب، کارهای ارسالی در این فرایند حرکت می‌کنند تا این که فعالیت به پایان برسد.

حال اجازه دهید با تغییر نقش به دانش‌آموز، صفحه را از نظر یک دانش‌آموز ببینیم. طبیعی است که باید گزینه ای برای ارسال فایل به کارگاه وجود داشته باشد. همان‌طور که در تصویر دیده می‌شود، گزینه ارسال^۵ نیز به رابط کاربری اضافه شده که دانش‌آموز می‌تواند با کلیک

1. Expected: 3
2. Submitted: 0
3. Allocate
4. To allocate: 0
5. Submit your work

بر آن کار خود را ارسال کند.

شکل ۵.۱۲۳. تغییر نقش در کارگاه و اضافه شدن گزینه ارسال به رابط کاربری

Setup phase	Submission phase	Assessment phase	Grading evaluation phase	Closed
ⓘ The workshop is currently being set up. Please wait until it is switched to the next phase.	☐ Submit your work			

نکته آخر و البته خیلی مهم در مورد کارگاه این است که پیش از فعال شدن قابلیت ارسال فایل توسط دانش آموزان فاز مربوطه باید روشن شود. این کار از طریق کلیک بر نشانه چراغ که در بالای هر ستون قرار دارد انجام می شود. از طریق این کلید، می توانید فازها را تغییر دهید، به این شکل که یک فاز را خاموش و دیگری را روشن کنید.

شکل ۵.۱۲۴. فعال کردن فازهای کارگاه

کارگاه یک فعالیت بسیار مؤثر در آموزش نوشتن به شیوه رونده‌گر^۱ است که از طریق مهیا کردن فرصت‌های ارزشیابی شخصی و گروه همسال ظرفیت بالایی برای یادگیری و آموزش دارد. البته این فعالیت، مانند سایر امکانات مودل، همچنان در حال تغییر است و پیشنهادهایی برای بالا بردن قابلیت‌های آن نیز در جامعه مجازی مودل ارائه می شود که ممکن است در نسخه های آینده این سامانه مدیریت یادگیری عملی شود. برای مثال، یکی از درخواست‌های کاربران این است که امکان تغییر خود کار فازهای کارگاه به این فعالیت اضافه شود.^۲

پایگاه داده.^۳ (🗄)

1. Process oriented
2. <http://tracker.moodle.org/browse/MDL-26099>
3. Database

هدف از این فعالیت جمع آوری، ثبت، و جستجوی اطلاعات است. شما می‌توانید با در اختیار داشتن ابزارهای ایجاد فرم مانند جعبه‌های متنی، منوهای کرکره‌ای و... به دانش‌آموزان اجازه دهید که اطلاعاتی مشخص را ثبت کنند. قالب و ساختار مدخل‌های پایگاه می‌تواند شامل تصویر، فایل، آدرس وب، عدد و متن باشد.

به عنوان مثال، همان‌طور که در تصویر زیر دیده می‌شود، دانش‌آموزان باید اطلاعات مربوط به یک آزمایش را به پایگاه اضافه کنند. برای افزودن اطلاعات آن‌ها باید بر دکمهٔ افزودن مدخل^۱ کلیک کرده و با پر کردن فرمی که معلم برای جمع آوری اطلاعات طراحی کرده است، اطلاعات خود را به پایگاه اضافه کنند. سایر دکمه‌ها نیز (به ترتیب از راست به چپ) مطالب را به صورت فهرست^۲ و جداگانه^۳ درآورده و قابلیت جستجو^۴ را فراهم می‌کنند. البته در حالت ویرایش، دکمه‌های دیگری (استخراج^۵، قالب‌ها^۶، قسمت‌های تشکیل دهنده فرم (فیلدها)، و تنظیمات پیش فرض^۷) نیز به قسمت بالا اضافه می‌شوند (تصویر گرفته شده از سایت رسمی مودل).

شکل ۵.۱۲۵. نمونه یک پایگاه داده

-
1. Add entry
  2. View list
  3. View single
  4. Search
  5. Export
  6. Templates
  7. Presents

Research Results Database --Biome Example (Paula Beacom and Paula Clough)

Click on Add entry and then add your information from your research to this database. This is what you will be graded on, so be thorough.

View list View single Search Add entry

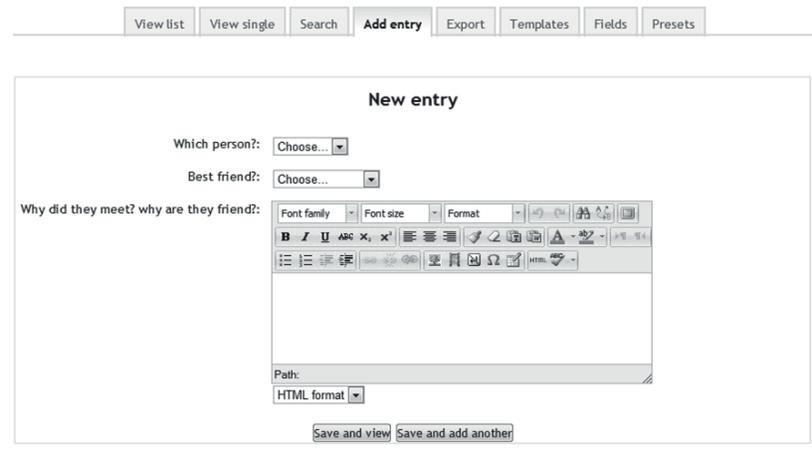
Enter your information from your Biome Research by clicking on Add entry tab.

Name of Biome:	Arctic Tundra
Annual Rainfall (range): 15 to 25 cm (6 to 10 inches)	Temperature Range: -50 °C (-58.0 °F) to 12 °C (54 °F)
Approximate latitude of Location: Far northern latitudes	Name of 2 major plants: lichen, heath

همچنین، به عنوان یک مثال زبانی، پایگاه زیر برای تقویت مهارت شنیداری دانش آموزان ایجاد شده است. زبان آموزان باید به یک فایل صوتی گوش داده و سپس اطلاعات درخواستی را وارد فرم کنند. در این فعالیت، سه نفر در مورد بهترین دوستان خود صحبت می کنند^۱. در این فرم، سه عنصر وجود دارد، دو منوی کرکره ای و یک کادر متنی.

شکل ۵.۱۲۶. ایجاد یک مدخل جدید در پایگاه

1. New Headway, Pre-Intermediate, Third edition, p. 9

ایجاد یک پایگاه داده

پس از فعال کردن حالت ویرایش و کلیک بر گزینه پایگاه داده، از منوی کرکره ای افزودن یک فعالیت تنظیمات سه قسمت عمومی، ارزشیابی و مشترک را اعمال نمایید. تنها چند مورد در قسمت عمومی نسبت به فعالیت های پیشین جدید است و سایر تنظیمات مانند قبل انجام می شود. پس از وارد کردن نام و مقدمه می توانید تاریخ و زمان دسترسی به پایگاه را تعیین نمایید. کلیک در جعبه انتخاب روبه روی هر قسمت (قرار گرفتن در سایت از زمان^۱، قرار گرفتن در سایت تا زمان^۲، خوانده شود از زمان^۳، خوانده شود تا زمان^۴) تنظیمات تاریخ و زمان را فعال می کنند.

شکل ۵.۱۲۷. تنظیمات ایجاد یک پایگاه

1. Available from
2. Available to
3. Read from
4. Read to

Path: p

HTML format

Available from 2 June 2012 Enable

Available to 2 June 2012 Enable

Read only from 2 June 2012 Enable

Read only to 2 June 2012 Enable

Required entries

Entries required before viewing

Maximum entries

Comments

Require approval?

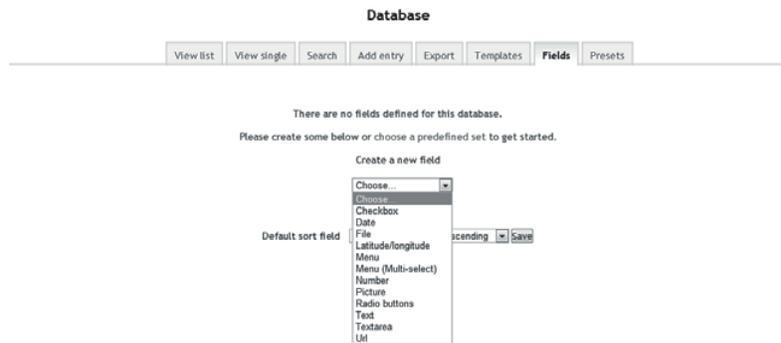
در ادامه خصوصیات مدخل‌های پایگاه را مشخص کنید. در اولین منوی کرکره‌ای، *مدخل‌های الزامی*^۱، می‌توانید تعداد عناصر ضروری فرم را (که دانش‌آموز ملزم است آن‌ها را تکمیل و ارسال کند) مشخص کنید. در صورتی که اطلاعات ارسالی از مقدار مشخص شده در این قسمت کمتر باشد فعالیت ناتمام محسوب شده و ارسال نمی‌شود. مورد دوم، *مدخل‌های الزامی پیش از دیدن*^۲، تعداد عناصری را تعیین می‌کند که دانش‌آموز باید پیش از بررسی کارهای ارسالی دانش‌آموزان دیگر به پایگاه فرستاده باشد. در ادامه، *تعداد نهایی مدخل‌ها*^۳، اجازه نظر دادن^۴ در مورد کارهای دیگران، و *اجازه نمایش مدخل*^۵ را تعیین کنید. در مورد آخر می‌توانید مشخص کنید که آیا کارهای ارسالی به طور خودکار و یا پس از تأیید شما به پایگاه اضافه شوند.

پس از ذخیره تنظیمات، می‌توانید شروع به ساختن عناصر فرم پایگاه کنید. از منوی *ایجاد یک عنصر*^۶، ابزارهای جمع‌آوری اطلاعات مورد نظر را از میان *جعبه انتخاب*^۷، *اطلاعات*^۸،

1. Required entries
2. Entries required before viewing
3. Maximum number of entries
4. Comments
5. Require approval?
6. Create a new field
7. Check box

فایل^۲، طول یا عرض جغرافیایی^۳، منو^۴، منوی چند انتخابی^۵، عدد^۶، تصویر^۷، دکمه رادیویی^۸، متن^۹، کادر متن^{۱۰}، و آدرس اینترنتی^{۱۱} انتخاب نمایید.

شکل ۵.۱۲۸. ایجاد عناصر یک فرم

به این ترتیب پس از چیدن عناصر مورد نظر فرم شما آماده می شود.

1. Data
2. File
3. Latitude/Longitude
4. Menu
5. Menu (Multi-select)
6. Number
7. Picture
8. Radio button
9. Text
10. Text area
11. URL

شکل ۵.۱۲۹. عناصر ایجاد شده در فرم

Field name	Field type	Field description	Action
Which person?	Menu		✕
Best friend?	Menu		✕

پس از ورود به پایگاه، اطلاعات وارد شده در اختیار دانش آموزان قرار می‌گیرد و آنها می‌توانند کارهای دیگران را مشاهده و با کار خود مقایسه کنند.

نظرخواهی^۱ (🗳️)

این فعالیت هدفی مشابه پایگاه دنبال می‌کند، اما در اینجا موضوع بررسی مفید بودن آموزش مجازی است. از طریق نظرخواهی، ابزارهای معتبری^۲ برای جمع آوری اطلاعات در اختیار شما قرار می‌گیرد که با تحلیل نتایج حاصل از انجام آنها می‌توانید آموزش اینترنتی خود را مورد ارزیابی و بازبینی قرار دهید. در حال حاضر، مودل تنها چند نمونه ابزار مشخص در اختیار کاربران قرار می‌دهد، اما تصمیم بر این است که در ویرایش‌های بعدی برنامه، قابلیت طراحی ابزار نیز به امکانات این فعالیت اضافه شود.

شکل ۵.۱۳۰. فرم نظرخواهی

Please tell us how felt studying this lesson online

All questions are required and must be answered

Relevance

Responses

In this online unit...

	Not yet answered	Almost never	Seldom	Sometimes	Often	Almost always
1 my learning focuses on issues that interest me.	☒	☐
2 what I learn is important for my professional practice.	☒	☐
3 I learn how to improve my professional practice.	☒	☐
4 what I learn connects well with my professional practice.	☒	☐

Reflective thinking

Responses

In this online unit...

	Not yet answered	Almost never	Seldom	Sometimes	Often	Almost always
5 I think critically about how I learn.	☒	☐

1. Survey
2. Valid

اولین ابزار کولز^۱ نامیده می‌شود که مخفف عبارت بررسی ساختاری محیط یادگیری اینترنتی^۲ است. این پرسشنامه از تعداد ۲۴ عبارت در قالب ۶ عامل^۳ تشکیل شده است:

- ارتباط^۴:** تا چه اندازه آموزش اینترنتی به نیاز دانش‌آموزان مرتبط بوده است؟
- تعمق^۵:** آیا آموزش اینترنتی تفکر توأم با تعمق^۶ را در دانش‌آموزان تشویق کرده است؟
- تعامل^۷:** تا چه اندازه دانش‌آموزان با مطالب آموزشی اینترنتی دوره تعامل داشته‌اند؟
- پشتیبانی معلم^۸:** میزان کمک و راهنمایی معلم به دانش‌آموزان در آموزش اینترنتی چقدر بوده است؟
- پشتیبانی همسال^۹:** پشتیبانی دانش‌آموزان از گروه همسال خود در آموزش اینترنتی تا چه اندازه بوده است؟ به عبارتی دیگر، چقدر دانش‌آموزان به هم بازخورد داده‌اند و به پیشرفت هم کمک کرده‌اند؟
- تفسیر^{۱۰}:** آیا بین دانش‌آموز و معلم ارتباط مؤثری به صورت مجازی به وجود آمده است؟

همان‌طور که می‌دانید، پایه نظری مودل را نظریه اجتماعی-ساختاری آموزش تشکیل می‌دهد. در راستای این نظریه، دانش‌آموزان برای یادگیری به کمک هم و در کنار هم اقدام به حرکت در مسیر پی بردن به ناشناخته‌ها می‌کنند. بنابراین، این پرسشنامه نیز با در نظر گرفتن این نظریه موفق بودن آموزش مجازی در به کارگیری ظرفیت اینترنت برای ایجاد یک یادگیری پویا را

1. COLLES
2. Constructivist On-Line Learning Environment Survey
3. Factor
4. Relevance
5. Reflection
6. Reflective thinking
7. Interaction
8. Tutor support
9. Peer support
10. Interpretation

بررسی می‌کند. برای اطلاعات بیشتر در مورد روند طراحی کولز، می‌توانید به مقاله طراحان این ابزار، تیلور و ماور^۱، مراجعه نمایید.^۲

ابزار دوم، اتلس^۳ است، که مخفف عبارت بررسی نگرش نسبت به تفکر و یادگیری^۴ است. همانطور که پیشتر گفته شد، یکی از روش‌های ارزیابی مودل روش‌های مستقل یا وابسته دانستن است، که طبق آن یادگیرنده‌ها به دو نوع مستقل و وابسته تقسیم می‌شوند. اتلس بر پایه این نظریه توسط گالوتی و همکاران^۵ (۱۹۹۹) طراحی شده است. از طریق این ابزار کسانی که نمره وابستگی^۶ آن‌ها بیشتر شود یادگیری را جذاب‌تر پیدا می‌کنند و اغلب مایلند از طریق تعامل با دیگران مطالب را یاد بگیرند؛ حال آن‌ها که کسانی که نمره استقلال^۷ آن‌ها در یادگیری بیشتر می‌شود اغلب در مقابل مطالب آموزشی جبهه گرفته و مطالب را تا از لحاظ منطقی مناسب نیابند با آن‌ها ارتباط برقرار نمی‌کنند. مطالعات نشان می‌دهد که این دو سبک یادگیری از یکدیگر مستقل هستند (گالوتی و همکاران، ۱۹۹۹؛ گالوتی و همکاران^۸، ۲۰۰۱). همچنین، این دو سبک بازتاب نگرش افراد به یادگیری هستند نه ظرفیت یادگیری یا بهره‌ر هوشی آن‌ها.

مورد آخر، اتفاقات بحرانی^۹، پنج سؤال پاسخ آزاد^{۱۰} در مورد رخدادهای سامانه از دانش آموز می‌پرسد:

در کدام لحظه از کلاس شما بیشتر متوجه درس بودید؟^{۱۱}

1. Peter Charles Taylor and Dorit Maor
2. <http://surveylearning.moodle.com/colles/>
3. ATTLS
4. Attitudes Toward Thinking and Learning Survey
5. Galotti, Clinchy, Ainsworth, Lavin, & Mansfield
6. Connected knower (CK)
7. Separate knower (SK)
8. Galotti, K. M., Reimer, R. L., & Drebus, D. W.
9. Critical incidents
10. Open-ended
11. At what moment in class were you most engaged as a learner?

- در کدام لحظ از کلاس احساس دور بودن از درس بیشتر به شما دست داد؟^۱
 چه عملکردی در تالار گفتگو بیشتر برای شما تأیید یا کمک کننده بود؟^۲
 چه عملکردی در تالار گفتگو برای شما مبهم و گیج کننده بود؟^۳
 چه اتفاقی شما را بیشتر از همه چیز متعجب کرد؟^۴

ایجاد یک نظر خواهی

حالت ویرایش را روشن کرده و به منوی کرکره ای افزودن یک فعالیت بروید. سپس روی گزینه نظر خواهی کلیک نمایید. صفحه افزودن یک نظر خواهی جدید نمایش داده می شود. تنظیمات این قسمت شامل دو مورد است: عمومی و مشترک. در قسمت اول، نیاز است تا علاوه بر وارد کردن نام و مقدمه، نوع نظر خواهی را نیز از منوی کرکره ای مرتبط انتخاب کنید. همان گونه که در قسمت قبل گفته شد، سه نوع نظر خواهی وجود دارد: کولز، اتلس، و اتفاقات بحرانی. ویرایش های مختلفی از این پرسشنامه ها وجود دارد که شما می توانید یک نمونه را انتخاب کنید. به صورت پیش فرض، نوع کولز انتخاب شده است.

شکل ۵.۱۳۱. انتخاب نوع نظر خواهی

پس از انتخاب نوع نظر خواهی و اعمال تنظیمات مشترک، تغییرات را ذخیره کنید.

1. At what moment in class were you most distanced as a learner?
2. What action from anyone in the forums did you find most affirming or helpful?
3. What action from anyone in the forums did you find most puzzling or confusing?
4. What event surprised you most?

آزمونک^۱ (کوئیز)

ایجاد یک آزمونک فرایندی دو مرحله ای است. در مرحله اول شما فعالیت را ایجاد کرده و تنظیمات آن را اعمال می کنید، و در مرحله دوم سؤالات را طرح می کنید. باید گفت که فعالیت کوئیز کاملاً با سؤالات یک درس متفاوت است. امکانات کوئیز بسیار پیشرفته تر هستند و تقریباً تمام انواع آزمون را به همراه قابلیت ارائه بازخورد سازنده در اختیار معلم قرار می دهند.

تنظیمات یک آزمونک

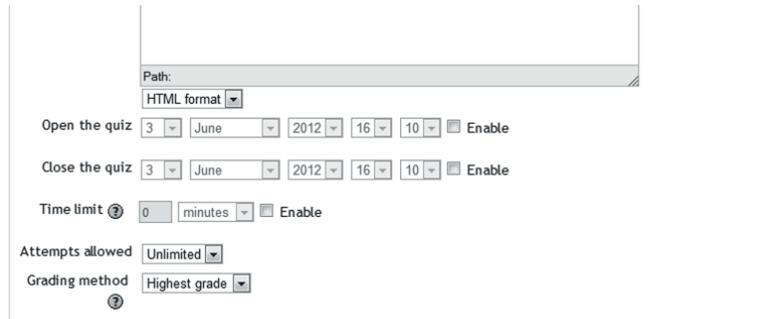
برای ایجاد یک آزمونک هشت قسمت تنظیمات وجود دارد: عمومی، طرح بندی^۲، رفتار سؤالات^۳، امکانات مرور^۴، نمایش^۵، سایر محدودیت های آزمون^۶، بازخورد کلی^۷، و مشترک.

عمومی

پس از وارد کردن نام و مقدمه فعالیت، می توانید زمان بندی آزمون را تعیین کنید. می توانید با فعال کردن قسمت های باز کردن^۸ و بستن آزمون^۹، برای انجام این فعالیت زمان مشخصی در نظر بگیرید.

-
1. Quiz
  2. Layout
  3. Question behaviour
  4. Review options
  5. Display
  6. Extra restrictions on attempts
  7. Overall feedback
  8. Open the quiz
  9. Close the quiz

شکل ۵.۱۳۲. تنظیمات عمومی یک آزمونک

Path: _____

HTML format

Open the quiz 3 June 2012 16 10 Enable

Close the quiz 3 June 2012 16 10 Enable

Time limit 0 minutes Enable

Attempts allowed Unlimited

Grading method Highest grade

در صورت فعال کردن قسمت محدودیت زمانی^۱ و وارد کردن مدت زمان به دقیقه، یک شماره در صفحه آزمون قرار می‌گیرد که زمان باقی مانده آزمون را نشان می‌دهد و هنگامی که شمارش معکوس به پایان رسید آزمون به طور خودکار تحویل داده می‌شود. در ادامه، می‌توانید تعداد تلاش‌های مجاز^۲ دانش‌آموز در آزمون را مشخص کنید. همان‌گونه که دیده می‌شود، تنظیمات این قسمت به طور پیش فرض حالت نامحدود^۳ را نشان می‌دهد، اما در صورت نیاز می‌توانید تعداد مشخصی (۱-۱۰) برای این فعالیت در نظر بگیرید. در آخر نیز روش نمره دادن^۴ را تعیین کنید. برای این قسمت چهار حالت وجود دارد: بالاترین نمره^۵، نمره میانگین^۶، اولین تلاش^۷، و آخرین تلاش^۸.

طرح بندی

-
1. Time limit
  2. Attempt allowed
  3. Unlimited
  4. Grading method
  5. Highest grade
  6. Average score
  7. First attempt
  8. Last attempt

در طرح بندی آزمون می‌توانید ترتیب سؤالات^۱ و صفحات آزمون^۲ را تعیین کنید. در مورد ترتیب سؤالات، دو گزینه پیش روی شماست: ۱. به گونه ای که در صفحه ویرایش دیده می‌شود^۳، و ۲. به صورت تصادفی^۴. در صورت انتخاب حالت اول، چینش سؤالات به گونه ای خواهد بود که شما آنها را در حالت ویرایش تعیین می‌کنید. در صورت انتخاب حالت دوم، سؤالات در هر بار نمایش صفحه آزمون، با چینشی جدید در مقابل دانش آموزان قرار می‌گیرند.

شکل ۵.۱۳۳. طرح بندی یک آزمونک

Layout

Question order As shown on the edit screen

New page Every question

در منوی بعد، صفحه جدید^۵، شما می‌توانید مشخص کنید که سؤالات آزمون در چند صفحه قرار بگیرند تا آزمون دهنده بتواند با کلیک بر یک پیوند به صفحات بعدی برود. برای آزمون‌های طولانی منطقی به نظر می‌رسد که سؤالات را در چند صفحه به دانش آموزان ارائه دهید. به طور پیش فرض، پس از هر سؤال، آزمون دهنده به صفحه بعد می‌رود، اما شما می‌توانید این حالت را تغییر داده و تا ۵۰ سؤال برسانید. البته تنظیمات تعداد صفحات را می‌توانید در صفحه ویرایش نیز انجام دهید.

رفتار سؤالات

1. Question order
2. New page
3. As shown on the edit screen
4. Shuffled randomly
5. New page

در این قسمت می‌توانید تنظیمات سؤالات را مشخص کنید. در گزینه اول، جابجا کردن اجزای سؤالات^۱، تمام قسمت‌های تشکیل دهنده هر سؤال در هر بار تلاش دانش‌آموز به صورت تصادفی جابجا می‌شوند (البته اگر این امکان در تنظیمات سؤال نیز فعال شده باشد). در قسمت بعد، حالت تطبیقی^۲، پاسخ‌های متعدد به سؤالات نیز پذیرفته می‌شود. بنابراین، به عنوان مثال اگر دانش‌آموز گزینه نادرست را انتخاب نمود، به او اجازه داده می‌شود که دوباره به سؤال پاسخ دهد، اما با توجه به تنظیمات اعمال جریمه^۳ در قسمت بعد، می‌توانید به ازای پاسخ‌های نادرست نمره‌ای به عنوان جریمه از نمره نهایی کسر کنید. طبیعتاً گزینه اعمال جریمه فقط در صورت فعال بودن حالت تطبیقی کاربرد دارد. مورد آخر، هر بار آزمون دادن بر پایه تلاش قبلی است^۴، به ارتباط تلاش‌های دانش‌آموزان در کوییز مربوط است. بدان معنا که هر تلاش جدید در کوییز، تلاش‌های قبلی را نیز گزارش می‌دهد و این امکان را به وجود می‌آورد که آزمون در چند مرحله کامل شود.

شکل ۵.۱۳۴. رفتار سؤالات

-
1. Shuffle questions
  2. Adaptive mode
  3. Apply penalties
  4. Each attempt builds on the last

Question behaviour

Shuffle within questions Yes

Adaptive mode Yes

Apply penalties Yes

Each attempt builds on the last No

امکانات مرور

تنظیمات این قسمت اطلاعاتی را که دانش آموز به هنگام مرور نتایج و یا خود آزمون می تواند به آن ها دسترسی داشته باشد کنترل می کند.

شکل ۵.۱۳۵. امکانات مرور سؤالات

Immediately after the attempt	Later, while the quiz is still open	After the quiz is closed
☒ Responses	☒ Responses	☒ Responses
☒ Answers	☒ Answers	☒ Answers
☒ Feedback	☒ Feedback	☒ Feedback
☒ General feedback	☒ General feedback	☒ General feedback
☒ Scores	☒ Scores	☒ Scores
☒ Overall feedback	☒ Overall feedback	☒ Overall feedback

همان گونه که در تصویر ملاحظه می شود، اطلاعاتی که دانش آموزان می توانند به آن ها دسترسی داشته باشند شامل بازخورد در مورد درستی یا نادرستی پاسخ ها^۱، پاسخ صحیح سؤالات^۲، بازخورد^۳، بازخورد عمومی (شامل راهنمایی هایی برای پاسخ دادن به سؤالات)^۴، نمرات^۵، و بازخورد کلی آزمون^۶ می باشند، که در سه حالت درست پس از آزمون^۷، پس از

1. Responses
2. Answers
3. Feedback
4. General feedback
5. Scores
6. Overall feedback
7. Immediately after the attempt

آزمون، اما هنگامی که آزمون هنوز باز است^۱، و پس از بسته شدن آزمون^۲ قابل نمایش هستند. در حالت اول، اطلاعات در مدت دو دقیقه بعد از آزمون به دانش آموز نمایش داده می شوند؛ در حالت دوم، اطلاعات فقط تا زمانی که تاریخ بسته شدن آزمون فرا نرسیده است قابل نمایش هستند؛ و در حالت آخر، اطلاعات حتی پس از بسته شدن آزمون نیز قابل نمایش هستند. در صورتی که آزمون تاریخ بسته شدن نداشته باشد، این گزینه غیر فعال می ماند، درست مانند آنچه در تصویر بالا دیده می شود.

نمایش

در این قسمت شما می توانید نمایش عناصر مختلف قالب صفحه آزمون را تعیین کنید. در صورت فعال بودن مورد اول، نشان دادن تصویر کاربر^۳، تصویر نیم رخ دانش آموز نیز در صفحه آزمون قرار می گیرد. از طریق گزینه دوم، می توانید تعداد رقم های اعشار در نمرات^۴ را مشخص کنید. ذکر این نکته لازم است که تنظیمات اعمال شده در این قسمت فقط برای نمایش نمره به آزمون دهنده است، نه محاسبات داخلی سامانه، چرا که این محاسبات با دقت کامل انجام می شود. در قسمت بعد، شما می توانید تعداد رقم های اعشار را برای نمرات سوالات آزمون^۵ تعیین کنید. در حالت پیش فرض، این قسمت تابع تنظیمات کلی نمره^۶ است، اما می توانید از منوی کرکره ای از ۰-۷ رقم اعشار را برای این قسمت در نظر بگیرید. در پایان می توانید مشخص کنید که آیا بلوک های صفحه در خلال انجام آزمون نمایش داده شوند^۷ یا خیر. در حالت پیش فرض، تمام بلوک های جانبی به هنگام انجام آزمون از صفحه حذف می شوند تا توجه آزمون دهنده فقط به انجام آزمون معطوف باشد.

1. Later, while the quiz is still open
2. After the quiz is closed
3. Show the user's picture
4. Decimal places in grades
5. Decimal places in question grade
6. Same as for overall grades
7. Show blocks during quiz attempts

شکل ۵.۱۳۶. نمایش سایر عناصر آزمون

Show the user's picture ?	No
Decimal places in grades ?	2
Decimal places in question grades ?	Same as for overall grades
Show blocks during quiz attempts* ?	No

سایر محدودیت‌های آزمون

در این قسمت می‌توانید محدودیت‌های دیگری، به عنوان مثال یک رمز عبور^۱، آدرس شبکه^۲ (آی پی کامل^۳ مانند ۱۹۲.۱۶۸.۱۰.۱، آدرس‌های جزئی^۴ مانند ۱۹۲.۱۶۸، و یا نشان‌گذاری سی آی دی^۵ مانند ۲۳۱.۵۴.۲۱۱.۰/۲۰)، اعمال تأخیر بین تلاش‌های اول و دوم^۶، اعمال تأخیر بین تلاش‌های بعدی^۷، و امنیت مرورگر^۸ (برای غیر فعال کردن امکانات مرورگر در جلوگیری از جستجوی اینترنتی برای پیدا کردن سریع پاسخ‌ها، و یا استفاده از یک فرهنگ لغت)، در جهت کنترل بیشتر بر آزمون ایجاد کنید.

1. Require password
2. Network address
3. Full IP address
4. Partial addresses
5. CIDI notation
6. Require network address
7. Enforced delay between 1st and 2nd attempts
8. Enforced delay between later attempts
9. Browser security

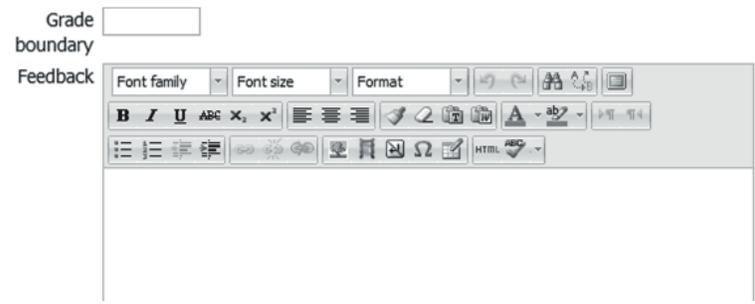
شکل ۵.۱۳۷. سایر محدودیت های آزمون

بازخورد کلی

این قسمت یکی از مهمترین بخش های یک آزمون است. در اینجا شما می توانید با در نظر گرفتن پنج حد نمره، به آزمون دهنده بازخوردی مرتبط با عملکردش ارائه بدهید. حد بالا ۱۰۰٪ و حد پایین ۰٪ در نظر گرفته شده است. در قسمت حد نمره، مرز بندی نمره را به صورت درصد و یا نمره خام وارد کنید و در کادر متنی مرتبط بازخورد را تایپ نمایید. به عنوان مثال، شاید عبارت "لطفاً درس این هفته را دوباره مطالعه کنید" برای مرز ۴۰٪ بازخورد مناسبی باشد.

شکل ۵.۱۳۸. بازخورد کلی

به این ترتیب می توانید مرزهای نمره را به گونه ای که دارید وارد کنید. در انتها، تنظیمات مشترک را اعمال کرده و بر دکمه ذخیره و نمایش کلیک نمایید.

1. Grade boundary

طراحی یک آزمون

به طور کلی، هنگام ایجاد یک آزمون سه مفهوم وجود دارد.

- **آزمون:** سؤالاتی در یک یا چند صفحه درست می‌شود.
- **بانک سؤالات:** یک رونوشت از همه سؤالات سامانه به شکل مقوله بندی شده.
- **سؤالات تصادفی:** موارد آزمون تصادفی که از بانک استخراج شده و به آزمون دهنده ارائه می‌شوند.

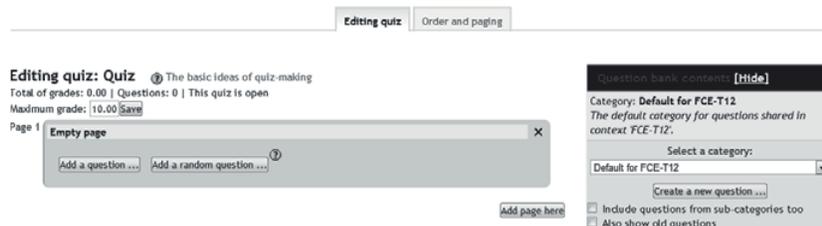
به عبارت دیگر، درست کردن یک آزمون شامل مراحل اضافه کردن سؤالاتی جدید و یا استخراج از یک بانک سؤال، سازماندهی آن‌ها در صفحات، و سپس مشخص کردن نمره برای آن‌ها می‌شود. به عنوان مثال، یک آزمون معمولی سنتی را در نظر بگیرید. شما یک برگه سفید در مقابل دارید و یک طرح کلی در ذهن. طبق هدف آزمون، یک جدول مشخصات^۱ آماده کرده‌اید و تقریباً مطمئن هستید که چه سؤالاتی در آزمون می‌خواهید قرار دهید. از طرفی در قسمتی از کتابخانه شخصی، آموزشگاه، و یا نهاد آموزشی که در آن مشغول تدریس هستید، احتمالاً نمونه سؤالات معلمان دیگر نیز بایگانی شده است. به همین دلیل، در هنگام طرح سؤال، شما ممکن است هم تلاش خود را برای ایجاد سؤالات مناسب انجام دهید و هم به بانک سؤالات سر بزینید و از سؤالات طبقه‌بندی شده آنجا نیز ایده گرفته و حتی در مواردی همان سؤالات را استخراج کنید. سپس با طرح سؤال و در نظر گرفتن نمره مورد نظر، این روند را برای سایر سؤالات نیز تکرار می‌کنید.

سؤالات مودل نیز می‌توانند به همین شکل توسعه پیدا کنند. یک بانک سؤال از ابتدای نصب مودل ایجاد می‌شود و تمام سؤالات دوره‌های مختلف به صورت مقوله بندی شده با نام دوره در آنجا ذخیره می‌شوند. اجازه بدهید صفحه ایجاد سؤال را مورد بررسی قرار دهیم. در

1. Table of specification

بالای صفحه دو پیوند لبه ای وجود دارد: *ویرایش آزمون*^۱، و *ترتیب و صفحه بندی*^۲. آزمون اکنون در مرحله *ویرایش* قرار دارد و باید سؤالات و بارم آن ها به آن اضافه شود. در سمت چپ، صفحه خالی^۳ (سفید) آزمون دیده می شود که در آن دو دکمه *افزودن یک سؤال*^۴، و *افزودن یک سؤال تصادفی*^۵ وجود دارد. همچنین در بالای این قسمت یک کادر برای وارد کردن *نمره کلی آزمون*^۶ در نظر گرفته شده است. در قسمت سمت راست صفحه نیز اطلاعات مربوط به بانک سؤال نمایش داده شده است. شما می توانید با کلیک بر منوی کرکره ای این قسمت از مقوله های بانک، سؤالات مرتبط را وارد کنید.

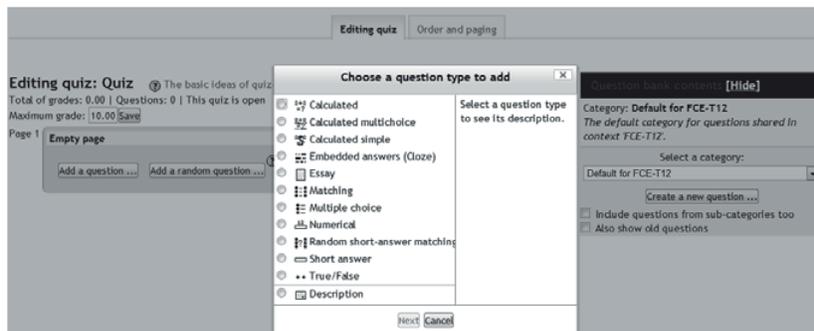
شکل ۵.۱۳۹. ویرایش آزمونک

اکنون سعی کنیم برای آزمون خود سؤال درست کنیم. دو حالت ممکن، یعنی *افزودن یک سؤال*^۷ و *افزودن یک سؤال تصادفی*^۸ را به ترتیب بررسی می کنیم. کلیک بر دکمه اول پنجره زیر را نشان می دهد.

1. Editing quiz
2. Order and paging
3. Empty page
4. Add a question
5. Add a random question
6. Maximum grade
7. Add a question
8. Add a random question

شکل ۵.۱۴۰. افزودن سؤال به آزمونک

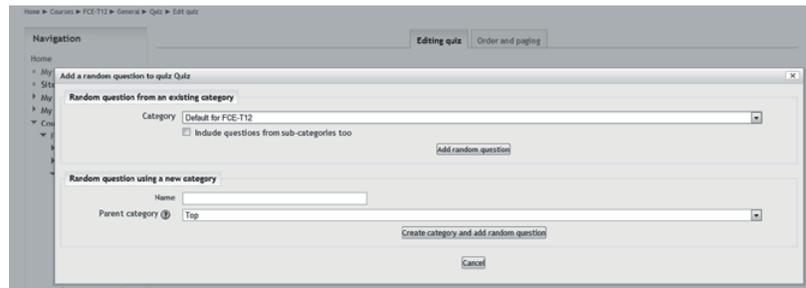
همان‌طور که ملاحظه می‌شود، می‌توانید با انتخاب ۱۱ مورد آزمونی (محاسباتی^۱، محاسباتی چند گزینه‌ای^۲، محاسباتی ساده^۳، کلوز^۴، تشریحی^۵، وصل کردن^۶، چند گزینه‌ای^۷، عددی^۸، وصل کردن موارد کوتاه پاسخ تصادفی^۹، کوتاه پاسخ^{۱۰}، و صحیح و غلط^{۱۱}) به همراه یک گزینه برای تایپ دستورالعمل^{۱۲}، سؤالات خود را طرح نمایید. برای این کار دکمه رادیویی کنار هر گزینه و سپس دکمه بعدی^{۱۳} را کلیک نمایید.

دکمه دوم، افزودن یک سؤال تصادفی، به شما این امکان را می‌دهد که از مقوله‌های بانک به طور تصادفی سؤال وارد کنید. این بدان معناست که هر دانش‌آموز در هنگام پاسخ به آزمونی که در آن سؤالات تصادفی وجود دارد ممکن است با موارد متفاوتی روبرو شود. یک

-
1. Calculated
  2. Calculated multichoice
  3. Calculated simple
  4. Embeded answers (Cloze)
  5. Essay
  6. Matching
  7. Multiple Choice
  8. Numerical
  9. Random short-answer matching
  10. Short answer
  11. True/False
  12. Description
  13. Next

مزیت این کار این است که در صورت درست کردن مقوله‌هایی از سؤالات موازی^۱، برای مثال در مورد انواع قوانین دستوری، متون خواندنی، اصطلاحات و... در بانک، می‌توانید سؤالات را به طور تصادفی استخراج کنید، و دیگر نگران به خاطر سپردن سؤالات توسط دانش‌آموزان نباشید. البته یک آزمون می‌تواند ترکیبی از سؤالات ثابت و تصادفی باشد. اجازه بدهید روی این دکمه کلیک کنیم.

شکل ۵.۱۴۱. افزودن یک سؤال تصادفی

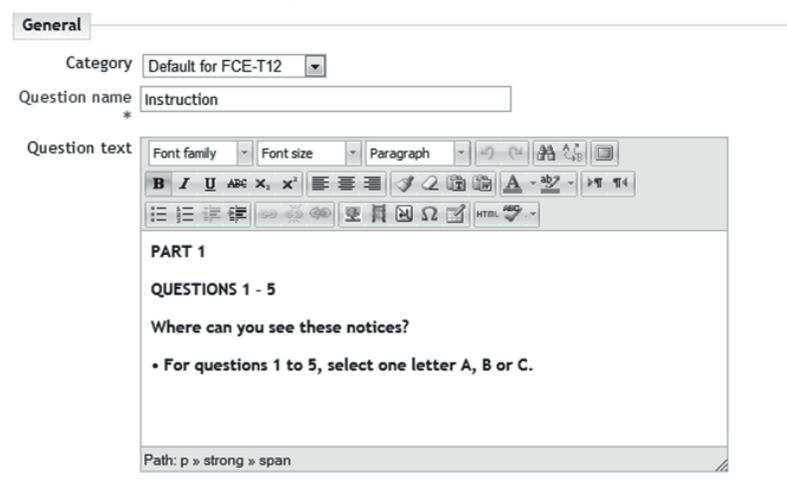
تصویر بالا نشان می‌دهد که مقوله FCE-T12 به عنوان منبع سؤالات تصادفی انتخاب شده است. البته این مقوله فعلاً خالی است، اما چون ما در حال ویرایش این دوره هستیم، این مقوله به صورت پیش فرض در منوی کرکره ای قرار گرفته است. می‌توانید مقوله را تغییر داده و یا به آن سؤالاتی اضافه کنید. به هر حال، ایجاد سؤال برای این دوره به طور خودکار در مقوله ای به نام همین دوره در بانک سؤال انجام می‌شود.

اجازه دهید سعی کنیم به عنوان نمونه قسمتی از آزمون سریع تعیین سطح اکسفورد^۲ را که به صورت چاپ شده وجود دارد شبیه سازی اینترنتی کنیم. با دستورالعمل شروع می‌کنیم. از منوی افزودن یک سؤال، گزینه دستورالعمل (توصیف) را انتخاب و بر دکمه بعدی کلیک

1. Parallel
2. Quick Oxford Placement Test

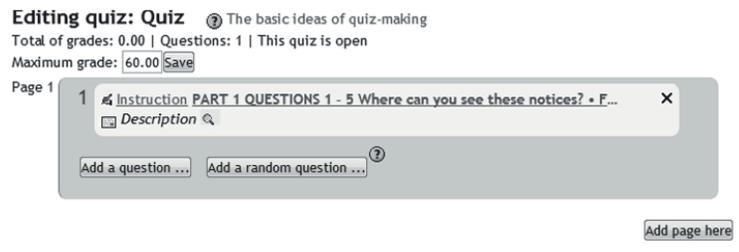
می‌کنیم. صفحه تنظیمات این قسمت، که شامل نام سؤال^۱، متن سؤال^۲، و بازخورد عمومی^۳ می‌باشد، نمایش داده می‌شود. اطلاعات مربوط به سؤال را وارد می‌کنیم.

شکل ۵.۱۴۲. وارد کردن دستورالعمل آزمون

سپس تغییرات را ذخیره می‌کنیم. صفحه سؤال نشان داده می‌شود.

شکل ۵.۱۴۳. اضافه شدن دستورالعمل به صفحه اول سؤالات آزمون

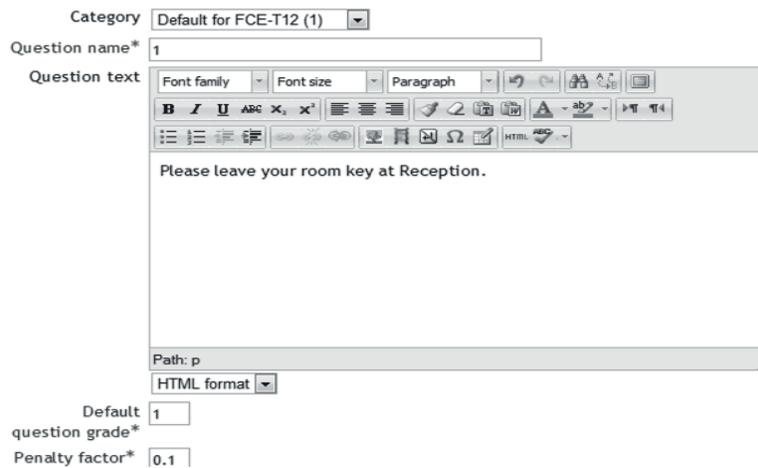

مورد اول اضافه شد. حال می‌توانید به افزودن سؤالات ادامه دهید و یا یک صفحه جدید باز

1. Question name.
2. Question text
3. General feedback

کنید. در صورتی که بخواهید سؤالات بیشتری به همین صفحه اضافه کنید، تغییر صفحه طبق تنظیمات آزمون انجام می‌شود. حال باید سؤالات چهار گزینه ای اضافه کنیم. از منوی افزودن یک سؤال، حالت چند گزینه ای را انتخاب کرده و بر دکمه بعدی کلیک می‌کنیم. صفحه افزودن یک سؤال چند گزینه ای نشان داده می‌شود. امکاناتی که در اینجا وجود دارد پیشرفته تر از سؤالاتی است که در قالب یک درس می‌توانید درست کنید. تنظیمات این قسمت به سه بخش عمومی، گزینه ها^۱، و بازخورد کلی^۲ تقسیم می‌شوند. در قسمت اول، به ترتیب، تنظیمات مربوط به مقوله، نام سؤال، متن سؤال، نمره^۳، کسر جریمه^۴، بازخورد عمومی، تعداد پاسخ‌های درست^۵، جابجا کردن^۶، و طرح بندی گزینه ها^۷ باید اعمال شود. سؤال یک را وارد می‌کنیم.

شکل ۵.۱۴۴. ایجاد سؤال اول

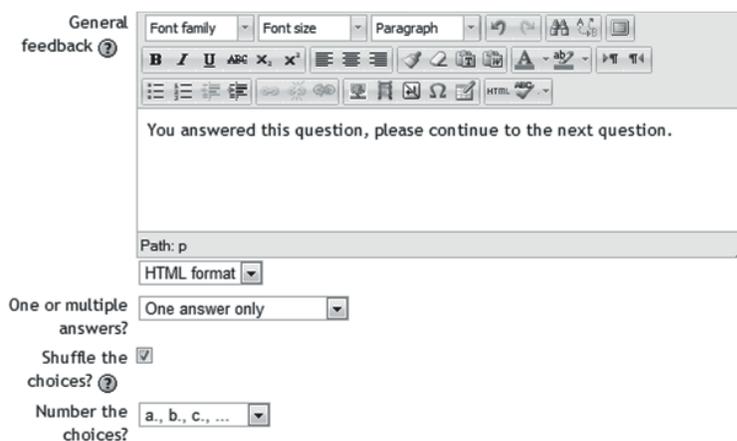

1. Choice 1, Choice 2, Choice 3, Choice 4, Choice 5, ...
2. Overall feedback
3. Default question grade
4. Penalty factor
5. One or multiple answers?
6. Shuffle the choices?
7. Number the choices?

همان‌طور که در تصویر دیده می‌شود، قسمت نام سؤال با شماره "۱" و "و" کادر متنی با صورت سؤال پر شده است. نمره‌ای که برای این سؤال در نظر گرفته شده است ۱، و کسر جریمه نیز یک دهم در نظر گرفته شده است.

در ادامه تنظیمات می‌توانید یک بازخورد کلی برای سؤال در نظر بگیرید. بازخورد کلی متنی است که پس از انجام هر سؤال نمایش داده می‌شود. برخلاف بازخوردی که برای هر سؤال در نظر گرفته می‌شود و به پاسخ دانش آموز مربوط است، این متن ثابت بوده و در طول آزمون همیشه نمایش داده می‌شود. قرار دادن یک بازخورد عمومی به حفظ روحیه دانش آموز کمک می‌کند. به عنوان نمونه، عباراتی همچون "این سؤال پاسخ داده شد،" یا "به سؤال بعد بروید" را می‌توانید در این قسمت تایپ نمایید. در اینجا، من عبارت "شما به این سؤال پاسخ دادید، لطفاً به سؤال بعد بروید" را در این قسمت تایپ و به انجام سایر تنظیمات ادامه می‌دهم.

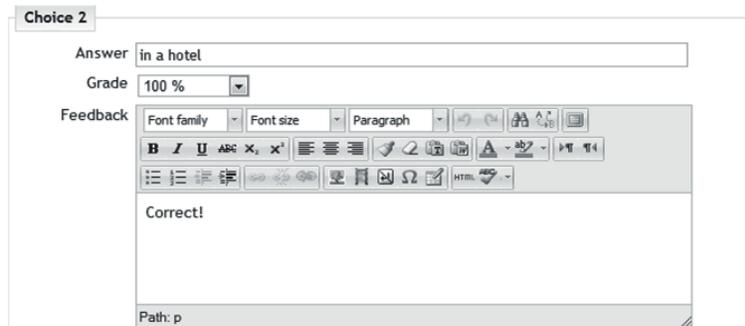
شکل ۵.۱۴۵. بازخورد کلی

The screenshot shows a question editor interface. At the top, there are tabs for 'General', 'Font family', 'Font size', and 'Paragraph'. Below these are various formatting icons like bold, italic, underline, and text color. The main text area contains the message: "You answered this question, please continue to the next question." Below the text area, there is a 'Path: p' field and an 'HTML format' dropdown menu. On the left side, there are settings for 'One or multiple answers?' (set to 'One answer only'), 'Shuffle the choices?' (checked), and 'Number the choices?' (set to 'a., b., c., ...').

در این آزمون برای هر سؤال فقط یک پاسخ صحیح وجود دارد، پس از منوی کرکره ای

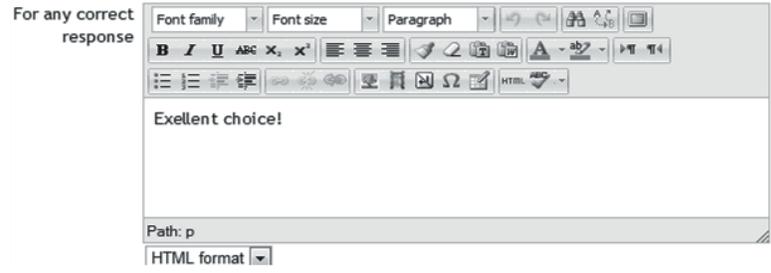

تنظیمات سایر گزینه ها نیز به همین شکل اعمال می شود. این امکان وجود دارد که گزینه های بیشتری نیز به آزمون اضافه کنید، به این معنا که آزمون چند گزینه ای ضرورتاً سه، یا چهار گزینه ندارد. یک دکمه در پایین تمام گزینه ها وجود دارد که با فشردن آن سه جای خالی دیگر به تعداد گزینه ها اضافه می شود. به این ترتیب تعداد گزینه ها به طور عملی می تواند نامحدود باشد، چرا که همیشه می توان سه مورد دیگر اضافه کرد.

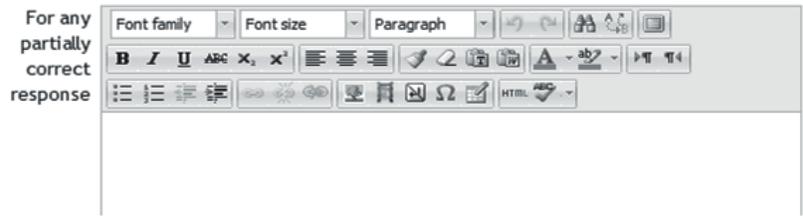
در پایان تنظیمات بازخورد کلی را اعمال کنید. در اینجا سه حالت وجود دارد: پاسخ کاملاً درست^۱ است، پاسخ تقریباً درست^۲ است، و یا پاسخ کاملاً نادرست^۳ است. می توانید بازخورد مناسب را در هر کادر متنی مرتبط تایپ کرده و سپس روی دکمه ذخیره تغییرات کلیک نمایید.

-
1. For any correct response
  2. For any partialy correct response
  3. For any incorrect response

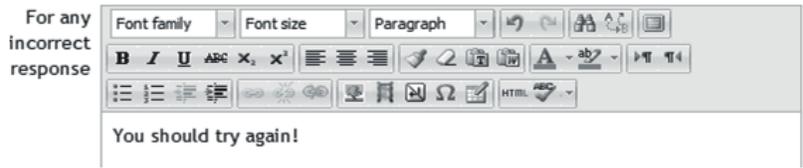
شکل ۵.۱۴۷. بازخورد پاسخ صحیح

شکل ۵.۱۴۸. بازخورد پاسخ نسبتاً درست

شکل ۵.۱۴۹. بازخورد پاسخ اشتباه

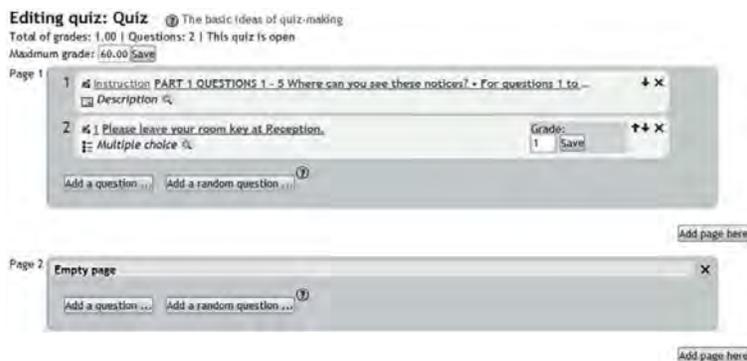

بازخورد کلی به طور خاص برای سؤالات چند گزینه ای مؤثر است، چرا که تنظیم بازخورد مربوط به هر سؤال و گزینه های مربوط به آن کاری نسبتاً دشوار (اما امکان پذیر و مطلوب) است، پس معلم می تواند به بازخورد کلی سؤال اکتفا کند. هنگامی که دانش آموز به سؤال پاسخ می دهد، به ترتیب بازخورد مربوط به سؤال را در کنار گزینه ای که انتخاب کرده، بازخورد کلی را در یک کادر در پایین گزینه ها، و (در صورت وجود) بازخورد عمومی را

پایین تر از همه مشاهده می کند.

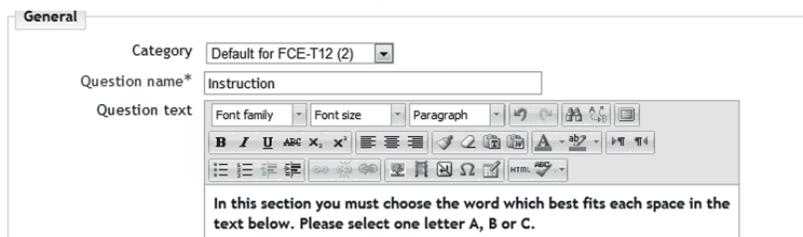
پس از ذخیره تغییرات، شما به صفحه آزمون بازگردانده می شوید.

شکل ۵.۱۵۰. اضافه شدن سؤال چهارگزینه ای به آزمون

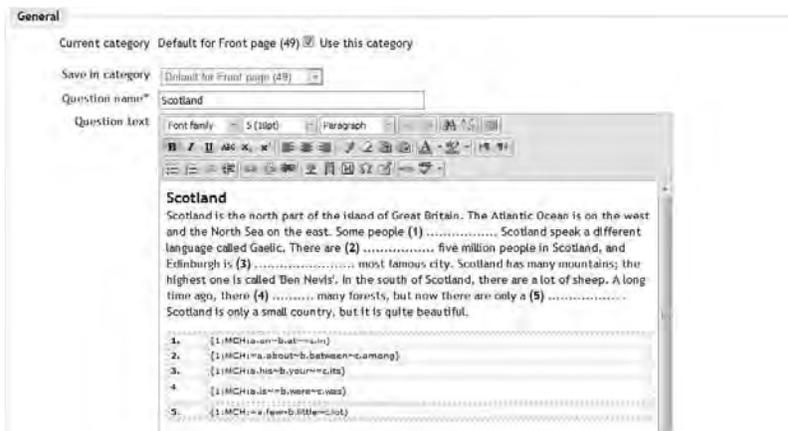
همان طور که ملاحظه می شود، سؤال چند گزینه ای به صفحه آزمون اضافه شده است. به این ترتیب می توانید سؤالات دیگری را نیز به صفحه آزمون اضافه کنید. مراحل افزودن انواع سؤال، مانند درست و نادرست، تشریحی، وصل کردن و... تقریباً مشابه مراحل افزودن سؤالات چند گزینه ای، و سؤال در یک درس است. اما، شاید از بین انواع سؤال، درست کردن یک آیتم کلوز در مودل نیاز به کار تخصصی تری داشته باشد. دلیل این مسئله لزوم وارد کردن کد های برنامه نویسی است. اکنون بیاید در یک صفحه جدید یک آزمون کلوز درست کنیم. مانند قسمت قبل کار را با دستورالعمل تست شروع می کنیم.

شکل ۵.۱۵۱. دستورالعمل یک سؤال کلوز

پس از ذخیره کردن تغییرات، شروع به ساختن کلوز می‌کنیم. روی گزینه کلوز کلیک کرده و به صفحه ویرایش می‌رویم.

شکل ۵.۱۵۲. متن و گزینه‌ها

همان‌طور که در تصویر دیده می‌شود، در متن وارد شده پنج جای خالی، و در انتهای صفحه نیز الگوریتم‌هایی وجود دارد. این الگوریتم‌ها همان گزینه‌های کلوز هستند که از ساختاری ویژه تبعیت می‌کنند.

جدول ۵.۴. کدهای ایجاد گزینه در سؤال کلوز

{1:MCH:a.on~b.at~c.in}	۱.
{1:MCH:=a.about~b.between~c.among}	۲.
{1:MCH:a.his~b.your~c.its}	۳.
{1:MCH:a.is~b.were~c.was}	۴.
{1:MCH:=a.few~b.little~c.lot}	۵.

در هر مورد:

{ گزینه را شروع می‌کند

1. نمره گزینه را مشخص می‌کند. این گزینه برای محاسبه نمره مورد استفاده قرار می‌گیرد.

MCH: نوع آزمون، و در اینجا مورد چند گزینه ای، را مشخص می کند. سایر قالب های آزمون عبارتند از:

پاسخ کوتاه بدون در نظر گرفتن کوچک یا بزرگ بودن حروف: **SHORTANSWER**:
یا **SA**: یا **MW**:

پاسخ کوتاه با در نظر گرفتن کوچک یا بزرگ بودن حروف: **SHORTANSWER_C**:
یا **SA_C**: یا **MW_C**:

پاسخ چند گزینه ای به شکل یک منوی کرکره ای در خود متن: **MULTICHOICE**: یا
MC:

پاسخ چند گزینه ای به شکل یک ستون از دکمه های رادیویی: **MULTICHOICE_V**:
یا **MCV**:

پاسخ چند گزینه ای به شکل یک ردیف از دکمه های رادیویی:
MULTICHOICE_H: یا **MCH**:

~ گزینه ها را از هم جدا می کند.

= پاسخ صحیح را مشخص می کند

شروع یک بازخورد اختیاری را مشخص می کند

} گزینه را می بندد

به همین راحتی! تغییرات را ذخیره می کنیم. حال، آزمون ما از دو صفحه تشکیل شده است که اولی مربوط به سؤالات چندگزینه ای و دومی کلوز می باشد.

شکل ۵.۱۵۳. صفحه آزمونک که از دو صفحه سؤال تشکیل شده است

Editing quiz: Quiz ⓘ The basic ideas of quiz-making
Total of grades: 6.00 | Questions: 4 | This quiz is open
Maximum grade: 60.00 [Save](#)

Page 1

1 Instruction PART 1 QUESTIONS 1 - 5 Where can you see these notices? - For questions 1 to 5, select one le... Description + X

2 1 Please leave your room key at Reception. Multiple choice Grade: 1 Save + X

[Add a question ...](#) [Add a random question ...](#) ⓘ

[Add page here](#)

Page 2

3 Instruction In this section you must choose the word which best fits each space in the text below. Please s... Description + X

4 Scotland ScotlandScotland is the north part of the Island of... Embedded answers (Cloze) Grade: 5 Save + X

[Add a question ...](#) [Add a random question ...](#) ⓘ

[Add page here](#)

Page 3

Empty page X

[Add a question ...](#) [Add a random question ...](#) ⓘ

اکنون بیایید به نمای جلوی آزمون برویم.

شکل ۵.۱۵۴. نمای کاربری آزمون

Placement Test

Please click on the "preview" button to start the test.

Grading method: Highest grade

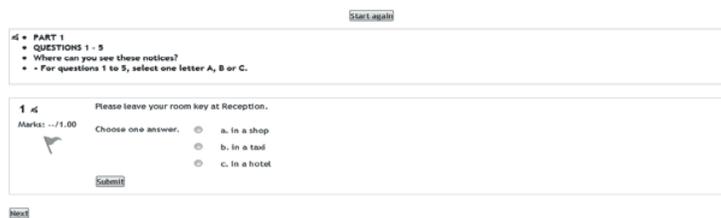
[Preview quiz now](#)

آزمون با فشردن دکمه نمایش آزمون شروع می‌شود.

1. Preview the quiz now

شکل ۵.۱۵۴. نمایش سؤالات آزمون

Preview Placement Test

دکمه شروع دوباره^۱ که در بالای صفحه قرار دارد آزمون را از ابتدا شروع می کند. علامت پرچم در سمت چپ نیز می تواند برای مشخص کردن سؤالاتی که باید دوباره بررسی شوند به کار رود؛ کلیک بر پرچم باعث تغییر رنگ آن به قرمز می شود. همچنین نمره در نظر گرفته شده برای این سؤال "۱" می باشد. در این قسمت دانش آموز باید دکمه رادیویی گزینه مناسب را انتخاب کرده و با فشردن کلید بعدی به سؤال بعد پاسخ دهد.

شکل ۵.۱۵۵. انجام آزمون

پس از فشردن کلید بعدی، بازخوردهایی که در تنظیمات اعمال شد به دانش آموز ارائه می شود. لطفاً توجه داشته باشید اطلاعاتی که دانش آموز از عملکرد خود به دست می آورد طبق تنظیمات مرور آزمون کنترل می شود.

سپس دوباره روی دکمه بعدی کلیک کرده و به کلوز می رسیم.

1. Start again

شکل ۱۵۶. سؤال کلوز

[Start again](#)

2 **Scotland**
Marks: 5.00/5.00

Scotland is the north part of the island of Great Britain. The Atlantic Ocean is on the west and the North Sea on the east. Some people (1) ..... Scotland speak a different language called Gaelic. There are (2) ..... five million people in Scotland, and Edinburgh is (3) ..... most famous city. Scotland has many mountains; the highest one is called 'Ben Nevis'. In the south of Scotland, there are a lot of sheep. A long time ago, there (4) ..... many forests, but now there are only a (5) ..... Scotland is only a small country, but it is quite beautiful.

1. a.on b.at c.in ✓

2. a.about ✓ b.between c.among

3. a.his b.your c.its ✓

4. a.is b.were ✓ c.was

5. a.few ✓ b.little c.lot

[Submit](#)
Correct
Marks for this submission: 5.00/5.00.

[Next](#)

پس از به اتمام رسیدن آزمون، روی دکمه تحویل^۱ کلیک می کنیم. خلاصه عملکرد نشان داده می شود.

شکل ۱۵۷. خلاصه عملکرد در آزمون

Summary of attempt

Question	Status	Marks
1	Answered	1.00
2	Answered	5.00

[Submit all and finish](#)

کلیک روی دکمه تحویل و اتمام^۲، آزمون را وارد مرحله مرور می کند. در آن حالت، بازخوردهایی که در قسمت مرور اعمال نموده اید به آزمون دهنده نمایش داده می شوند.

-
1. Submit
  2. Submit all and finish

شکل ۱۵۸. مرور عملکرد آزمون

Started on	Friday, 8 June 2012, 12:51 PM
Completed on	Friday, 8 June 2012, 01:20 PM
Time taken	28 mins 45 secs
Marks	6.00/6.00
Grade	60.00 out of a maximum of 60.00 (100%)

PART 1
 QUESTIONS 1 - 5
 Where can you see these notices?
 For questions 1 to 5, select one letter A, B or C.

1 Please leave your room key at Reception.
 Marks: 1.00/1.00
 Choose one answer.

a. in a shop x
 b. in a taxi x
 c. in a hotel ✓

Make comment or override grade
 Correct
 Marks for this submission: 1.00/1.00.
 History of responses:

#	Action	Response	Time	Raw score	Grade
1	Grade	in a hotel	13:05:42 on 8/06/12	1.00	1.00
2	Close@grade	in a hotel	13:05:42 on 8/06/12	1.00	1.00

Next ▶

انتخاب^۱ (?)

فعالیت/انتخاب به شما این امکان را می‌دهد که یک سؤال مطرح و برای آن چند گزینه به عنوان پاسخ مشخص کنید. دانش‌آموز می‌تواند جواب را از بین گزینه‌ها انتخاب کرده و در صورت امکان پاسخ‌های دیگران را نیز ببیند. معمولاً هدف از این فعالیت رأی‌گیری و نظرخواهی کلاسی است.

افزودن یک فعالیت انتخاب

تنظیمات این فعالیت شامل شش قسمت است: عمومی، محدودیت^۲، گزینه‌ها^۳، محدودیت زمانی در پاسخ دادن^۴، تنظیمات متنوع^۵ و مشترک. حال بیایید کار را با یک سناریوی آموزشی (نه چندان غیر واقعی) ادامه دهیم. به عنوان مثال، فرض کنید در قفسه کتاب/نوارخانه آموزشگاه مواد آموزشی مناسبی در سطح زبانی دانش‌آموزان کلاس وجود دارد. شما تصمیم

1. Choice
2. Limit
3. Option 1, Option 2, Option 3, Option 4, Option 5, ...
4. Restrict answering to this time period
5. Miscellaneous settings

می‌گیرید که از طریق کلاس مجازی خود و افزودن یک فعالیت/انتخاب آنها را بین دانش‌آموزان تقسیم کنید. برای انجام این کار باید در ابتدا از منوی کرکره ای/افزودن یک فعالیت، روی گزینه انتخاب کلیک، و نام و مقدمه را وارد کنید.

شکل ۵.۱۵۹. تنظیمات عمومی فعالیت انتخاب

General

Choice name*

Introduction text*

Font family   Font size   Format

B   *I*   U   ABC   x₂   x₃

The following materials are available in the class library. Please select the one(s) you would like to have:

سپس تنظیمات قسمت محدودیت را اعمال کنید. این مورد، که با قسمت بعد نیز در ارتباط است، به شما اجازه می‌دهد تعداد پاسخ دهندگان را محدود کنید. به عنوان مثال فرض کنید تعداد مواد آموزشی محدود است: یک جلد کتاب کمک آموزشی لغت، دو جلد کتاب خواندن، سه داستان کوتاه، و دو فیلم آموزشی. می‌توانید در بخش گزینه‌ها برای انتخاب دانش‌آموزان تعداد مشخص کنید. در ادامه، عنوان و تعداد گزینه‌ها را مشخص کنید.

شکل ۵.۱۶۰. گزینه‌های انتخاب

Limit

Limit the number of responses allowed Enable

Option 1

Option Vocabulary
Limit

Option 2

Option Reading
Limit

Option 3

Option Short Story
Limit

Option 4

Option Educational Movies
Limit

سپس، مانند فعالیت‌های دیگر، می‌توانید برای این فعالیت زمان مشخص کنید، که طبق آن، فعالیت در زمان و تاریخ مشخصی باز و بسته شود.

شکل ۵.۱۶۱. اعمال محدودیت زمانی

در ادامه می‌توانید تنظیمات متنوع فعالیت را اعمال کنید: حالت نمایش^۱ (افقی^۲ یا عمودی^۳) سؤال و گزینه‌ها، انتشار نتایج^۴ (نشان ندادن نتایج به دانش‌آموزان^۵، نشان دادن نتایج به دانش‌آموزان پس از پاسخ دادن^۶، نشان دادن نتایج به دانش‌آموزان پس از بسته شدن فعالیت^۷، نشان دادن همیشگی نتایج به دانش‌آموزان^۸)، محرمانه نگه داشتن نتایج^۹ (نشان دادن نتایج به صورت ناشناس-- بدون نام دانش‌آموزان^{۱۰}، نشان دادن نتایج کامل-- با نام و انتخاب دانش‌آموزان^{۱۱})، قابلیت تغییر گزینه^{۱۲}، و نشان دادن فهرست افرادی که هنوز به فعالیت پاسخ نداده‌اند^{۱۳}.

1. Display mode
2. Display horizontally
3. Display vertically
4. Publish results
5. Do not publish results to students
6. Show results to students after they answer
7. Show results to students only after the choice is closed
8. Always show results to students
9. Privacy of results
10. Publish anonymous results, do not show student names
11. Publish full results, showing names and their choices
12. Allow choice to be updated
13. Show column for unanswered

شکل ۵.۱۶۲. سایر تنظیمات فعالیت انتخاب

Miscellaneous settings

Display mode:

Publish results:

Privacy of results:

Allow choice to be updated:

Show column for unanswered:

در آخر نیز تنظیمات مشترک را اعمال و بر کلید ذخیره و نمایش کلیک کنید.

شکل ۵.۱۶۳. انتخاب های انجام شده

View 0 responses

The following materials are available in the class library. Please select the one(s) you would like to have:

Vocabulary Reading Short Story Educational Movies

[Save my choice](#)

Responses

Vocabulary (0) 0.0%	
Reading (0) 0.0%	
Short Story (0) 0.0%	
Educational Movies (0) 0.0%	

همان طور که در تصویر بالا ملاحظه می شود، گزینه ها و دکمه ذخیره در بالای صفحه، و نتایج این انتخاب به صورت فراوانی و درصد در پایین نمایش داده شده اند. همچنین کلیک بر پیوند مشاهده پاسخ ها^۱ در بالا سمت راست (که اکنون عدد ۰ را نشان می دهد)، شما را به صفحه پاسخ های ارسال شده هدایت می کند.

جمع بندی

درست مانند دوره های سنتی آموزشی، یک دوره مجازی ترکیبی از منابع و فعالیت ها است. در این فصل سعی شد با مروری ساده بر منابع و فعالیت های مودل، یک دوره اینترنتی نمونه

1. View responses

طراحی شده، و با ارائه برخی مستندات رشته و سناریوهای فرضی آموزشی، جنبه های نظری و عملی این امکانات تا حدودی عنوان شود. همان طور که در طول این فصل ملاحظه گردید، محیط مودل، حتی بدون در نظر گرفتن افزونه های جانبی متعدد، مانند ویدیو کنفرانس، که به صورت رایگان از سایت رسمی برنامه قابل دریافت هستند، قابلیت ارائه یک آموزش مؤثر مجازی را در اختیار شما قرار می دهد. اما، ذکر این نکته لازم است که وجود امکانات به تنهایی به یادگیری مؤثر ختم نمی شود، بلکه آموزش مؤثر، به طراحی و به کارگیری مناسب ابزار مربوط است. به همین دلیل، نیاز است که پیش از طراحی دوره و استفاده از امکانات متعدد مودل، بر اهداف دوره متمرکز شوید و با اطلاع کافی از مقدمات و قابلیت های فعالیت های موجود، فرایند یادگیری-یاددهی را به درستی هدایت کنید.

همچنین، از این نکته نیز نباید غافل شد که سوی دیگر ملاحظات آموزشی، دانش آموزان هستند. باید این اطمینان حاصل شود که دانش آموزان می توانند با محیط برنامه ارتباط برقرار کنند، حتی اگر لازم باشد که جلسات توجیهی متعددی صرف این کار شود. علاوه بر این، پس از برگزاری جلسات توجیهی، باز هم نیاز به بررسی نگرش دانش آموزان نسبت به کار در محیط آموزش مجازی است، چرا که آشنا بودن به روند کار ضرورتاً علاقه مندی به کار در این محیط را تضمین نمی کند.

سخن آخر

فرایند "هنجار شدن" رایانه و فناوری اطلاعات راه خود را با سرعت خیره کننده ای ادامه می دهد. بر اساس آمار رسمی کشور، از مجموع ۷۱/۸۴ میلیون نفر جمعیت کشور، تعداد ۷/۹۶ میلیون نفر کاربر اینترنت بوده اند که بر این اساس ضریب نفوذ اینترنت در کشور ۱۱/۱ درصد است (مرکز آمار ایران، ۱۳۸۷). در مسیر گسترش فناوری، استفاده از دوره افزارهای آموزشی نیز فاصله های آموزشی را درنوردیده و مفهوم مرزهای فیزیکی را از میان برداشته اند.

این برنامه‌ها، امکان مهیا ساختن فرصت‌های آموزشی را برای همه، به یک صورت، و با هزینه پایین فراهم ساخته، و رهاورد آنها ایجاد مدارس هوشمند در کشورهای مختلف جهان و همچنین ایران است (به عنوان مثال، مراجعه کنید به محمودی، نالچیگر، ابراهیمی و صادقی، ۱۳۸۷؛ سلیمی و قنودی^۱، ۲۰۱۱؛ عطاران، ۱۳۸۳) است. لازم است که شتاب کنونی کشور در مهیا ساختن زیرساخت‌های فناوری اطلاعات ادامه پیدا کرده تا این که تمام اقشار کشور، علاوه بر آموزش سنتی، تحت پوشش آموزش مجازی با ویژگی‌های انحصاری خود نیز قرار گیرند.

امروزه ابزارهای بی شماری برای تسهیل فرایند یادگیری وجود دارد: سامانه‌های مدیریت محتوای یادگیری، ارتباط همزمان و غیر همزمان، دنیاهای مجازی، شبکه‌های اجتماعی، به اشتراک گذاری منابع و مطالب، ویکی وبلاگ‌ها، ارائه‌های آنلاین، فضا و امکانات برای ساختن سایت‌های اینترنتی، تمرین‌های اینترنتی، جستجوهای اینترنتی، فرهنگ‌های لغت، یادکست‌ها و بسیاری امکانات دیگر. مقتضی است که معلمان از وجود چنین ابزارهایی آگاه بوده و با بررسی قابلیت و کاربردهای آن‌ها و در نظر گرفتن ملاحظات آموزشی به فرایند یادگیری-یاددهی تنوع ببخشند.

مودل فقط یک نمونه از دوره افزارهای مبتنی بر نظریه است؛ آنچه که رشته به آن‌ها نیاز دارد. ضرورتاً همه برنامه‌های تجاری یا منبع باز موجود بر پایه اصول آموزشی نوشته و طراحی نمی‌شوند. از طرف دیگر، به نظر می‌رسد که اغلب معلمان در طراحی مطالب آموزشی رایانه‌ای متأسفانه آگاهی لازم را ندارند (برای مثال، آسان^۲، ۲۰۰۳؛ صالحی و محمد نژاد، ۲۰۱۱؛ شاه رکنی و صادق جولا، ۲۰۱۳)، و به همین دلیل، محیط‌های آموزشی که باید با در نظر گرفتن نظرات، و عقاید معلمان، و بر پایه نظرات علمی رشته (مک کانن و کروزر^۳، ۲۰۰۰) آماده شوند، معمولاً با اهداف تجاری طراحی می‌شوند. بنابراین، لازم است که معلمان رشته نیز

-
1. Salimi and Ghonoodi
  2. Asan
  3. McCannon and Crews

با محیط‌های جدید یادگیری و فناوری‌های نوین (لطفاً مراجعه کنید به سان^۱، ۲۰۱۱) آشنا بوده، و علاوه بر تحلیل محتوایی آنها و در نظر گرفتن ملاحظات فرهنگی - آموزشی، به درستی از امکانات موجود برای رشد توانایی‌های دانش‌آموزان استفاده نمایند. به علاوه، ضروری است که برنامه ریزی‌های کلان آموزشی کشور نیز آموزش، به کارگیری، طراحی، ویرایش، و تولید مواد آموزشی رایانه‌ای را جزء روند تربیت معلم قرار دهند، و جنبش خودکفایی کشور نیز با توجه بیشتر به این حیطه، مانند طرح ملی شهروند الکترونیک، دوره‌افزارهای بومی تولید کند.

همواره یادگیری زبان‌های خارجی برای اهداف ارتباطی، مسئله‌ای مهم تلقی می‌شده و گواه این مسئله پیدایش روش‌های متعدد و متنوع آموزش زبان در طول اعصار است. بدون شک، استفاده از قابلیت‌های فناوری در آموزش زبان نیز می‌تواند نیل به این هدف را آسان‌تر نماید. همان‌طور که در طول کتاب ملاحظه گردید، دوره افزار مودل با امکانات متعدد و نظریه محور خود می‌تواند در کنار کلاس‌های سنتی، و یا به طور مستقل، در فرایند یادگیری-یاددهی مورد استفاده قرار گیرد. تحقیقات نشان می‌دهد (برای مثال، شاه رکنی و طلایی زاده^۲، ۲۰۱۳) که دانش‌آموزان، در صورت قرار گرفتن در معرض این محیط آموزش مجازی، از این امکانات استقبال می‌کنند. بنابراین، به نظر می‌رسد که ادغام امکانات آموزش مجازی در برنامه‌ریزی‌های آموزشی می‌تواند نوید بخش آینده‌ای روشن‌تر در یادگیری و آموزش زبان باشد.

تحقیقات نشان می‌دهد که افزودن حالت‌های چندگانه^۳ دریافت اطلاعات به مطالب آموزشی (به عنوان مثال، گویچون و مک‌لورن^۴، ۲۰۰۸)، طبق نظریه کد بندی دوگانه^۵ (پایویو^۶، ۱۹۷۱، ۱۹۹۰ب) موجب یادگیری و ماندگاری بهتر مطالب می‌شود. مسلماً قابلیت‌های رایانه در ایجاد کانال‌های چندگانه اطلاعات، در مقایسه با فناوری ساده یک کتاب

-
1. Sun
  2. Shahrokni & Talaeizadeh
  3. Multimodality
  4. Guichon and McLornan
  5. Dual Coding
  6. Paivio

(به عنوان مثال میوتر^۱، ۱۹۹۶؛ میوتر، کروک، بوتیگیگ و همکاران^۲، ۱۹۸۸) به مراتب چشمگیرتر است. بدیهی است نسل‌هایی که در معرض چنین فناوری قرار گرفته‌اند و به عنوان مثال دنیا‌های مجازی و سه بعدی را تجربه کرده‌اند، از ادغام فناوری در کلاس‌های درس استقبال کنند. البته، مسئله دیگر که باید در نظر گرفته شود لزوم پژوهش بیشتر در زمینه ادغام فناوری در محیط‌های آموزشی است. به لطف تلاش‌هایی که در طول بیش از پنجاه سال اخیر در حوزه زبان‌شناسی کاربردی انجام شده است، چارچوب کلی این پژوهش به وجود آمده است (شپل، ۲۰۰۳)، اما جزئیات این به کارگیری نیاز به تحقیقات بیشتر دارد. به عنوان مثال، ما تعامل‌های عادی دانش‌آموزان را در محیط‌های همزمان و غیر همزمان وب می‌بینیم، اما در واقع چه اتفاقی از لحاظ جنبه‌های شناختی، احساسی، و راهبردی در تعامل‌های دانش‌آموزان در محیط مجازی رخ می‌دهد که تأثیرگذاری آموزش را برخی اوقات معنادار و برخی اوقات کم اهمیت می‌سازد؟

در این نوشتار سعی شد جنبه‌های متنوع ادغام فناوری در فرایند یادگیری-یاددهی به طور عام، و مسائل زبان‌آموزی به طور خاص، با واسطه محیط آموزش مجازی مدل، مورد بررسی قرار گیرد. ایده کلی این بود که یکی از راه‌های بالقوه ارتقای این فرایند در دنیای امروز استفاده از فناوری‌های نوین رایانه‌ای است، ظرفیت‌هایی که به هر حال خارج از محیط آموزش به نوعی در زندگی افراد وارد شده‌اند. از آن جهت که این امکانات اغلب با استقبال عموم روبرو می‌شوند و از طریق دسترس پذیری بی نظیر خود در اقصی نقاط کشور به یک شکل دریافت می‌شوند، به نظر می‌رسد که زمینه‌ای قابل اعتماد در فراهم کردن آموزش باشند. بنابراین، مقتضی است که آموزش رایانه‌ای، در کنار یا مستقل از آموزش سنتی، در آموزش و پژوهش بیشتر مورد توجه قرار گیرد.

-
1. Muter
  2. Muter, Kruk, Buttigieg et al.

تصویر زیر دوره ی طراحی شده را نشان می دهد.

شکل ۵.۱۶۴. شکل نهایی دوره طراحی شده

The screenshot shows a Moodle course page for 'FCE: Term 12'. The page is titled 'FCE: Term 12' and includes a navigation menu on the left with options like 'Home', 'My home', 'Site pages', 'My profile', 'My courses', and 'Courses'. The main content area is titled 'Weekly outline' and contains a list of course activities: 'Welcome to this course!', 'News forum', 'Description', 'Forum', 'Chat', 'Wiki', 'Glossary', 'Journal', 'Lesson', 'Uploading of files', 'Upload a single file', 'Online text', 'Offline activity', 'Workshop', 'Database', 'Survey', 'Placement Test', and 'Materials available in the school library'. The page also features a search forums section, a latest news section, an upcoming events section, and a recent activity section.

منابع

- محمودی، ج.، نالچیگر، س.، ابراهیمی، س. ب.، و صادقی مقدم، م. (۱۳۸۷). بررسی چالش های توسعه مدارس هوشمند در کشور. فصلنامه نوآوری های آموزشی، ۷(۲۷)، ۶۱-۷۸. عطاران، م. (۱۳۸۳). فناوری اطلاعات بستر اصلاحات در آموزش و پرورش کشور. تهران: نشر موسسه فناوری آموزشی مدارس هوشمند.
- مرکز آمار ایران (۱۳۸۷). چکیده ی یافته های طرح آمارگیری از کاربران اینترنت - ۱۳۸۷. بازیابی شده در تاریخ ۳۰ تیر ۱۳۹۱ از آدرس
<http://amar.org.ir/Portals/0/Files/abstract/hamlo%20naghl/Abs-internet%20user-87-web.pdf>
- ظریف صناعی، ن. (۱۳۸۸). آشنایی با یکی از استانداردهای یادگیری الکترونیکی: اسکورم. بازیابی شده در تاریخ ۲۲ فروردین ۱۳۹۱ از آدرس
http://ceel.ir/images/stories/What_is_SCORM.swf
- Abraham, L. B. (2008). Computer-mediated glosses in second language reading comprehension and vocabulary learning: A meta-analysis. *Computer Assisted Language Learning*, 21(3), 199-226.
- Ahmad, K., Corbett, G., Rogers, M., & Sussex, R. (1985). *Computers, language learning and language teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Alexander, B. (2006). Web 2.0: A new wave of innovation for teaching and learning? *Educause Review*, 41(2) pp. 33-44.
- Allen, I. & Seaman, J. (2003). *Sizing the opportunity: The quality and extent of online education in the United States, 2002-2003*. Needham, MA: Sloan.
- Amundsen, C. (1993). The evolution of theory in distance education. In D. Keegan (Ed.), *Theoretical principles of distance education*. London: Routledge.
- Asan, A. (2003). Computer technology awareness by elementary school teachers: A case study from Turkey. *Journal of Information Technology Education*, 2, 153-164.
- Bax, S. (2003). CALL: Past, present and future. *System*, 31, 13-48.
- Bax, S. (2011). Normalisation revisited: The effective use of technology in language education. *International Journal of Computer Assisted Language Learning and Teaching*, 1(2), 1-15.
- Beatty, B., & Ulasewicz, C. (2006). Online teaching and learning in transition:

- Faculty perspectives on moving from blackboard to the Moodle learning management system. *TechTrends*, 50(4), 36–45.
- Belenky, M.F., Clinchy, B.M., Goldberger, N.R. & Tarule, J.M. (1986). *Women's Ways of Knowing: The development of self, voice, and mind*. NY: Basic Books.
- Brandle, K. (2005). Are you ready to “moodle”? *Language Learning and Technology*, 9(2), 16-23.
- Brown, H. D. (2004). *Language assessment: principles and classroom practices*. White Plains, NY: Pearson Education.
- Burke, A. F., & O'Sullivan, J. (2002). *Stage by stage: A handbook for using drama in the Second Language Classroom*. Portsmouth, NH: Heinemann.
- Bush, M. D. (2008). Computer-assisted language learning: From vision to reality? *CALICO Journal*, 25(3), 443-470.
- Cambridge English First (FCE) – Upper-intermediate English language exam Cambridge ESOL* (n.d.). Retrieved July 2, 2012, from <http://www.cambridgeesol.org/exams/fce/>
- Chao, J. (2007). Student project collaboration using Wikis. In Proceedings of the 20th Conference on Software Engineering Education and Training (CSEE&T 2007), Dublin, Ireland, pp. 255–261.
- Chappelle, C., A., & Jamieson, J. (1986). Computer-assisted language learning as a predictor of success in acquiring English as a second Language. *TESOL Quarterly*, 1(20), 27-48.
- Chappell, C. A. (2005). Computer-assisted language learning. In E. Hinkel (Ed.), *Handbook of research in second language teaching and learning* (pp. 743-756). NJ: Lawrence Earlbaum Associates, Inc.
- Chappelle, C. A. (2003). *English language learning and technology: Lectures on applied linguistics in the age of information and communication technology*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.
- Chun, D. M. (2006). CALL Technologies for L2 Reading. In L. Ducate, & N. Arnold (Eds.), *Calling on CALL: From theory and research to new directions in foreign language teaching* (pp. 69-98). San Marcos: CALICO.
- Clinchy, B.M. (1996). Connected and separate knowing: Toward a marriage of two minds. In N.R. Goldberger, Tarule, J.M., Clinchy, B.M. & Belenky, M.F. (Eds.), *Knowledge, difference, and power; Essays inspired by “Women’s ways of knowing”* (pp. 205-247). NY: Basic Books.
- Cole, J., & Foster, H. (2008). *Using Moodle* (2nd ed.). Sebastopol, CA: O’Reilly Media, Inc.
- Common European Framework of Reference (CEFR)* (n.d.). Retrieved January 8, 2012, from <http://www.pearsonlongman.com/ae/cef/cefguide.pdf>

- Crysal, D. (2001). *Language and internet*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Cziko, G. A., & Park, S. (2003). Internet audio communication for second language learning: A comparative review of six programs. *Language Learning & Technology*, 7(1), 15-27.
- Duffy, P., & Bruns, A. (2006). The use of blogs, wikis and RSS in education: A conversation of possibilities. In *Proceedings Online Learning and Teaching Conference 2006*, pp. 31-38, Brisbane.
- Ellis, R. (1994). *The study of second language acquisition*. Oxford: Oxford University Press.
- Evans, P. (2006, January/February). The Wiki factor. *BizEd*, pp. 28–32. Retrieved Mrch 10, 2012, from <http://www.aacsb.edu/publications/Archives/JanFeb06/p28-33.pdf>
- Farhady, H., Ja'farpour, A., & Birjandi, P. (1994). *Testing language skills: From theory to practice*. Tehran: SAMT.
- Galotti, K. M., Clinchy, B. M., Ainsworth, K., Lavin, B., & Mansfield, A. F. (1999). A New Way of Assessing Ways of Knowing: The Attitudes Towards Thinking and Learning Survey (ATTLS). *Sex Roles*, 40(9/10), 745-766.
- Galotti, K. M., Reimer, R. L., & Drebus, D. W. (2001). Ways of knowing as learning styles: Learning MAGIC with a partner. *Sex Roles*, 44(7/8), 419-436.
- Garrett, N. (2009). Computer-assisted language learning trends and issues revisited: Integrating innovation. *The Modern Language Journal*, 93, 719-740.
- Godwin, J. (2003). Emerging technologies: Blogs and wikis: Environments for on-line collaboration. *Language Learning and Technology*, 7(2), 12-16.
- Guardado, M., & Shi, L. (2007). ESL students' experiences of online peer feedback. *Computers and Composition*, 24, 443-461.
- Harasim, L.M. (1990). Online education: An environment for collaboration and intellectual amplification. In L.M. Harasim (Ed.) *Online education: Perspectives on a new environment* (pp. 39-64), NY: Praeger.
- Harrington, M., & Levy, M. (2001). CALL begins with a "C": Interaction in computer-mediated language learning. *System*, 29(1), 15-26.
- Healey, D., & Johnson, N. (1995). A place to start in selecting software. *CAELL Journal*, 8(1), 3-10.
- Higgins, J., & Johns, T. (1983). *Computers in language learning*. MA: Addison-Wesley.
- Honeycutt, L. (2001). Comparing e-mail and synchronous conferencing in online peer response. *Written Communication*, 18, 26–60.
- Information & Library Services - University of Greenwich (2012)*. Retrieved

- March 12, from <http://www.gre.ac.uk/offices/ils/cis/projects/moodle/help>
- Itmazi, J. A., & Megias, M. G. (2005). *Survey: Comparison and evaluation studies of learning content management systems*. Paper presented at IADIS International Conference on Applied Computing 2005 (pp. 80-86). Algarve, Portugal.
- Jonassen, D. H., Peck, K. L., & Wilson, B. G. (1999). *Learning with technology: A constructivist perspective*. N.J.: Merrill.
- Jones, B. G. (2000). Emerging technologies: Literacies, and technology or trends. *Language Learning and Technology*, 4(2), 11-18.
- Kenning, M. M., & Kenning, M. J. (1990). *Computers and language learning: Current theory and practice*. NY: Horwood.
- Knight, S. (1994). Dictionary use while reading: The effects of comprehension and vocabulary acquisition for students of different verbal abilities. *The Modern Language Journal*, 78(3), 285-299.
- Lorenzetti, J. (2005). Lessons learned about student issues in online learning. *Distance Education Report*, 9(6), 1-4.
- Martín-Blas, T., & Serrano-Fernández, A. (2009). The role of new technologies in the learning process: Moodle as a teaching tool in Physics. *Computers & Education*, 52, 35-44.
- Marty, F. (1981). Reflections on the use of computers in second language. *System* 9(2), 85-98.
- McCannon, M., & Crews, B.T. (2000). Assessing the technology training needs of elementary school teachers. *Journal of Technology and Teacher Education*, 8(2), 111-121.
- MoodleDocs* (2012). Retrieved March 12, from http://docs.moodle.org/20/en/Main_page
- Muter et al. (1988). Reader-controlled computerized presentation of text. Retrieved February 20, 2007, from <http://www.psych.utoronto.ca/~muter/Abs1988.htm>
- Muter, P. (1996). Interface design and optimization of reading of continuous text. Retrieved January 10, 2008, from <http://psych.utoronto.ca/~muter/pmuter1.htm>
- Paivio, A. (1971). *Imagery and Verbal Processes*. NY: Holt, Rinehart and Winston.
- Paivio, A. (1991b). Dual Coding Theory: Retrospect and current status. *Canadian Journal of Psychology*, 45(3), 255-287.
- Paquet, S. (2003). *A socio-technological approach to sharing knowledge across disciplines*. Unpublished doctoral dissertation, University of Montreal. Retrieved from: <https://1452134250264713933-a-sebpaquet-net-sites.googlegroups.com/a/sebpaquet.net/root/docs/Seb-Paquet-PhD-Thesis.pdf>

- Reinhold, S. (2006). WikiTrails: Augmenting wiki structure for collaborative, interdisciplinary learning. *Proceedings of the 2006 International Symposium on Wikis, Odense, Denmark*, 47-58. Retrieved May 2012 from <http://www.wikisym.org/ws2006/proceedings/p47.pdf>
- Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2001). *Approaches and methods in language teaching* (2nd ed.). Cambridge: Cambridge University Press.
- Riordan, M. (n.d.). Moodle: An electronic classroom. Retrieved January 3, 2012, from http://moodle.uni-duisburg-essen.de/file.php/1/Riordan_Moodle-Handbuch_engl.pdf
- Rivera, J., McAlister, K., & Rice, M. (2002). A comparison of student outcomes & satisfaction between traditional & web based course offerings. *Online Journal of Distance Learning Administration*, 5(3), 151-179.
- Salehi, S., & Mohammadnejad, H. (2011). Evaluation of the use of ICT amongst elementary school teachers in Iran. *Australian Journal of Basic and Applied Sciences*, 5(11), 1674-1680.
- Salimi, L., & Ghonoodi, A. (2011). The study and comparison of curriculum in smart and traditional schools. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 15, 3059-3062.
- Schmidt, R. (1992). Awareness and second language acquisition. *Annual Review of Applied Linguistics*, 13, 206-226.
- Shahrokni, S. A., & Sadeqjoola, L. (2013, November). *Teachers' Perception and Use of Web 2.0 Technologies in the Classroom*. The 11th TELLSI International Conference, Tabaran Institute of Higher Education, Mashhad, Iran.
- Shahrokni, S. A., & Talaieizadeh, A. (2012, May). *Spectacle of clicks: Logs from MOODLE*. Poster session presented at A National Conference on Issues in English Literature and Language Teaching: New Trends and Criticisms, Lorestan, Khorramabad.
- Soars, J., Soars, L., & Wheeldon, S. (2007). *New Headway, pre-intermediate* (3rd ed.). OUP: Oxford.
- Son, J. (2011, June). Online tools for language teaching. *TESL-EJ*, 15(1). Retrieved July 6, 2012, from <http://www.tesl-ej.org/wordpress/issues/volume15/ej57/ej57int/>
- Sotillo, S. (2000). Discourse functions and syntactic complexity in synchronous and asynchronous communication. *Language Learning and Technology*, 4(1), 82-119.
- Staton, J., Shuy, Peyton, R. W. , & Reed, L. (1987). *Dialogue journal writing with non-native communication: Classroom, linguistic, social and cognitive views*. Norwood, N.J.: Albex.
- Tannacito, T, & Tuzi, F. (2002). A comparison of e-response: Two experiences,

- one conclusion. *Kairos*, 7(3). Retrieved January 19, 2011, from <http://english.ttu.edu/kairos/7.3/coverweb/tannacito/E-Response-Tannacito-Tuzi.pdf>
- The National Science Education Standards (1996)*. Retrieved May 10, 2012, from http://www.nap.edu/openbook.php?record_id=4962&page=93
- Tudini, V. (2003). Using native speakers in chat. *Language Learning and Technology*, 7(3), 141-159.
- Underwood, J. (1984). *Linguistics, computers and the language teacher*. MA: Newbury House.
- Walther, J. B. (1996). Computer-mediated communication: Impersonal, interpersonal, and hyperpersonal interaction. *Communication Research*, 23, 3-43.
- Warschauer M. (1996). Computer-assisted language learning: An introduction. In S. Fotos (Ed.) *Multimedia language teaching*, Tokyo: Logos International. Retrieved January 14, 2012, from <http://www.ict4lt.org/en/warschauer.htm>
- Wikipedia: Edit warring* (n.d.). Retrieved February 10, 2012, from http://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Edit_warring
- Wu, D. & Hiltz, R. (2004). Predicting learning from asynchronous online discussions. *Journal of Asynchronous Learning Networks*, 8(2), 139-152.
- Young, J. (2002). "Hybrid" teaching seeks to end the divide between traditional and online instruction. *Chronicle of Higher Education*, 48(28), A3.

در کانال تلگرام کارنیل هر روز انگیزه خود را شارژ کنید 😊

<https://telegram.me/karnil>

